
"HVA LENVIKVÆRINGER GJORDE."
TINGBØKER FOR LENVIK ÅR 1723-1800.

BIND III 1791 - 1800.

Redigert av Dag Arild Larsen og Kåre Rauø.

"Udi Nordlandene holdis tre Ting aarligen, det første er Vaar-Ting og holdis ved Paaske-Tider; Det andet er Midsommers-Ting, som ellers kaldis Ledingsberg, og holdis udi Junio og Julio; det Tredie Høste-Tinget, som holdis i Octobr. Maaned, hvortil dog ingen visse Dage kan sættis, for Fiordernis Storhed og Vejrets Ustadighed, men de begyndis og forfølgis paa alle behørige Ting-Stæder, indtil de alle ere fuldendte, saasom af Alders Tid sædvanligt."

Christian den 5. Norske Lov
15. april 1687

LENVIK BYGDEMUSEUM 1990

Forord

Om tittelen:

Tittelen "Hva lenvikværingene gjorde" viser tilbake på en fra oss tidligere bokutgivelse, kalt "Hva lenvikværingene eide", skifteprotokoller fra Lenvik 1706 - 1753. Mens vi i denne i stort monn var opptatt av de materielle sider ved de hensvunne lenvikværingers liv, utvider vi ved denne kildeutgivelsen innsynet til også å omfatte de mer immaterielle deler av livet.

Om begrepet "lenvikværing".

Hvorvidt begrepet "lenvikværing" eksisterte på 1700-tallet som en betegnelse på de mennesker som levde i Lenvik anneks under Astafjord - og fra 1753 i Lenvik prestegjeld, er ikke kjent. Imidlertid kan se ut som om vi både i tid og rom, må be om forståelse for en utvidet bruk av begrepet. I verdslige administrativ sammenheng er det imidlertid klart at ordet er misvisende all den stund denne forliggende utskrift også omfatter mennesker som levde i Tranøy prestegjeld, og i det som i år 1853 kom til å bli Målselv prestegjeld.

Hvorom alle ting enn var i vår etter måten mørke fortid, "Hva lenvikværingene gjorde", tingbøker fra Lenvik 1723 til 1800, er en tilnærmet bokstavrett avskrift av de tingreferat som ble ført på de årlige to tingsamlinger holdt i Gisund og Baltestad tinglag. Disse to sammenslåtte tinglag omfattet gårdene fra Øyfjorden i vest - langs den forrevne Senjakysten til Malangsgapet og videre innover Gisundet til og med gården Klauva. Derfra gikk tinglagsgrensa over Gisundet, og fra Nordstraumen i nåværende Sørreisa kommune nordover langs Lenvikhalvøya inn til Målselv allmenning.

Menneskene som levde innenfor dette området er det vi i all vår dristighet har tillatt oss å kalle lenvikværingene!

Om arbeidet:

Når vi sier tilnærmet avskrift og ikke fullstendig, hentyder ordbruken til de tydningsvansker som av flere grunner er tilstede ved utskrivning av gamle kilder. I første omgang ligger vanskene i å tyde en del av bokstavene. Denne vansken overvinnes imidlertid lett. Verre er det når blekket fra ei skrivende penn utilsiktet har satt seg som svarte edderkopper på boksidene. Der hvor vi i slike tilfeller ikke har funnet ei sannsynlig tydning, har vi overgitt oss. Disse steder er i denne teksten merket ..?.. Spørsmåltegn i klamme (?) er brukt i tilfeller hvor tydninga er usikker.

Om tingbøker:

Tingbøker er protokoller ført på tinget av den svorne skriver, kalt skriver'n eller sorenskrivar'n, og inneholder referater fra tingmøtene. I disse får vi først vite hvilket år og dag tinget ble holdt, så navnet på tingstedet og deretter navnet på retts-området. Så får vi vite hvem som ledet tinget, navnet på skriver'n og så på de menn som satt i lagretten. Når så disse mer formularpregede opplysninger er gitt, følger ofte et sammendrag av hvilke offentlige dokumenter som ble lest for allmuen. Det kunne være forordninger, reskript, resolusjoner, skattebrev m.m. Etter disse følger ofte tinglyste bygselsedler. Så de innstevnte saker, først kongens saker, og derpå de privatrettslige.

Vi vet at det har eksistert tingbøker fra Senja Fogderi allerede fra år 1619. Med den største beklagelse må vi bare konstatere at tingbøkene for vårt område kun er bevart fra år 1723.

Om tinget:

Bygdetinget var et forum for forhandlinger eller tinginger om ulike sider ved tilværelsen, og var førsteinstans i det norske rettsapparat. Det var således en møteplass for kongens embedsmenn og allmuen. Statsmakta var representert gjennom fogd, sorenskriver og lensmann, mens lagrettemennene var rekruttert fra allmuen.

Etter Christian den 5.' Norske Lov av 1687, skulle det i Nord-Norge holdes tre tingsamlinger i året. Den første ved påsketider, den andre i sommermånedene juni eller juli, og den tredje samling skulles holdes i oktober måned, og ble kalt høsttinget. I det tidsrom som denne utgivelsen omfatter, ble det kun holdt to årlige samlinger.

Om tinglaget:

Tinglaget var et definert geografisk område, ofte identisk med et annet verdslig eller geistelig administrasjonsområde, slik som skipreide, fjerding, herred eller prestegjeld. Tinglaget var i sin tur en del av et større administrasjonsområde, kalt fogderi.

Forøvrig ser Gisund tinglag i all hovedsak ut til å være identisk med det geografiske området som i et regnskap fra 1567 betegnes som Gisund fjerding.

Så ønsker vi deg lykke til med lesinga, og minnes
Odins ord om at bedre bør du bær ikkje i
bakken enn klokskap stor.

Anno 1791 den 27 Maji blev holdet almindelig Sommer, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Wang for Giisunds Tinglavs Almue. Retten blev betiendt af den constituerede Sorenskriver Niels Stub Bierum tilligemed efterskrevne 8te Eedsorne Lavrettesmænd, hc. 1. Peder Abrahamsen, Baltestad, 2. Anders Hansen, Giedske, mødte ikke, men i hans Stød sad Andreas Hansen, Naveren, 3. Ole Isachsen, Gottesjord, mødte ikke, men i hans Stød Niels Larsen, Giøen, 4. Ole Isachsen, Sultenvigen, 5. Sivert Olsen, Botten, 6. Gregus Gregusen, Rogsfiord, 7. Henning Pedersen, Hannes, mødte ikke, men i hans Stød biesad Retten Peder Thomasen, Hanness, og 8. Jacob Povelsen, Findsness.

Efter at Retten saaleedes var bleven sadt, blev oplæst og kundgiort for Almuen de fol. 206 og 207, anførte Forordninger og andre ordres.

Fogdens Eedsorne Fuldmægtig Monsr. Friis lod opbyde til bruug og bortbøxling føl. hans Maj. tilhørende øde Gods i Torschens Tinglav, hc. 2 Vog i Ørigen, 1 Vog i Ytterholmen og 2 Vog i Inderholmen, men ingen indfandt sig som Libhabere.

Læst en Bøxel Seddel udstød af Peder Brandt til Jens Hendrichsen Qvist paa 23 mrk. i Gaarden Hemmingsjord. Bet. til Tugth. 10 sk.

Læst 1 Do. udstød af Do. til Jacob Michelsen 22 mrk. i Gaarden Hemmingsjord. Bet. til Tugth. 8 sk.

1 Do. til Olle Olsen paa 2 Pd. 18 mrk. i Gaarden Gresmyhr, udstød af Anders Falster. Til Tugthuset betalt 8 sk.

1 Do. udstød af Do. til Stephanus Olsen paa 2 Pd. 18 mrk. i Gaarden Gresmyhr. Til Tugth. bet. 8 sk.

1 Do. udstød af Do. til Gregus Gregusen 1 Pd. 6 mrk. i Gaarden Rogsfiord. Til Tugth. bet. 8 sk.

Den 28 Maji blev Retten continueret ved de samme personer som i Gaard.

Styrmand Gabriel Zacariasen paa Wang lod ved Skipper Sr. Ole Nielsen Stadt anmelde for Retten at han til dette Ting ved mundtlig Varsel havde ladet indkalde Jørgen Christian Kiergaard, Buchskind, fordie han som Høvedsmand i afvigte Vinter skal uden hans viidende og Villie have bortsolgt den paa hans part efter en Dræng paa den baat hvorpaa Jørgen Christian var Høvedsmand, avlede Fisk i Kabelvog i Westeraalens Fogderie, og fordi at han, hc. Jørgen Christian, skal have af hans anpart solgt meere end som han har aflagt Regnskab for til ham, til at anhøre Vidner

paastand Irettesettelse og Dom at lide til at erstatte ham hans lidte Skade og denne Sags Omkostninger. Skipper Sr. Ole Nielsen Stadt begiærer paa Citantens Vegne denne Sag i Rette.

Den søgte blev af Retten paaraabt, men mødte ikke, hvorpaa de tvende Stevnevidner, forrige Lensmand Andreas Kiergaard og Niels Larsen, Giløen, fremstode for Retten og med deres Saligheds Eed afhiemlede Stevnings lovlige Forkyndelse for den saggivne.

Til Vidner i denne Sag lod Citanten anmelde at have indstevnt Sr. Jacob Friis, Giibostad, Niels Nielsen, ibid., Hemming Pedersen, Hannes, og Herman Jonsen, Giløen. Af disse indstevnte Vidner mødte for Retten Sr. Jacob Friis, Gibostad, og Herman Jonsen, Giløen, som tilstoed at være bleven lovlig indvarslet, men Niels Nielsen, Gibostad, og Hemming Pedersen, Hanness, mødte ikke efter paaraab, hvorpaa de 2de Stevnevidner Andreas Kiergaard og Niels Larsen, Giløen, afhiemlede med Eed for Retten at de 2de udeblevne Vidner, hc. Niels Nielsen og Hemming Pedersen, lovligen og under Lovens Faldsmaal er indvarslet til at aflegge deres eedelige Vidnesbyrd i denne Sag.

Hvorpaa de 2de mødende Vidner fremstode for Retten og efter at Eedens Forklaring af Lovbogen for forelæst Vidnerne og de desuden af Retten vare advarede at vogte sig for Meen Eed, soer med oprakte Fingre paa Sandheds Udsiigende og forklarede nemlig det 1ste Vidne, Sr. Jacob Friis, Gibostad, at i afvigte Vinter i Fiskeværet Kabbelvog hvor Vidnet tilligemed Sagsøgeren var begiærende Styrmand Gabriel Zachariasen af Vidnet at han ville følge med ham om bord paa en der liggende Bergensk Bomsegler, og det hørte Vidnet af Skipperen paa Bomsegleren, at Jørgen Christian Kiergaard skal have solgt til ham 160 Tal Fisk, hvorfor Vidnet saae at Skipperen gav Gabriel Zachariasen en beviis hvis Indhold skulle være at saa havde kjøbt de ovenmelte Tal Fisk af Jørgen Christian, men hvem denne Fisk tilhørte det vidste ikke Vidnet. Ligeledes forklarede Vidnet, at da han tilligemed Sagsøgeren reiste Fra Bomsegleren, begav de sig til Agenten i Kabelvog, hvor han saae at Agenten meddeelte Gabriel en beviis paa hvormeeget Fisk Jørgen Christian af dette Vinter Fiske havde solgt til ham. Dette Vidne erklærede at han intet viidere vidste til denne Sags Oplysning at forklare, hvorpaa samme fra Retten blev afskeediget.

Det 2det Vidne, Herman Jonsen, Giløen, fremstoed derpaa og af lagde følgende Forklaring, at han i afvigte Vinter laae paa fiske i Kabbelvog for Styrmand Gabriel Zachariasen og var paa samme baad, paa hvilken Jørgen Christian som Høvedsmand, tilligemed var paa, da nu fiskeriet var tilende da solgte Jørgen Christian alt den paa den heele baad i afvigte Vinter avlede Fiske, til Agenten i Kabelvog og til den der liggende bomsegler. Vidnet forklarede at paa denne baad, hvorpaa han tilstæde var foruden han 5 karle som hver af dem avlede Fisk skulle have en Femte Deel. Vidnet vidste ikke hvormeeget Jørgen Christian fik for den heele baads Roer, men dette forklarede han at for de 160 Tal Fisk som blev

solgt til bomsegleren fik Jørgen Kiergaard 2 rd. 1 ort, dog husker han ikke med vished om han fik meere. Vidnet vidste heller ikke hvormeeget den paa baaden avlede Fisk beløb sig til, altsaa vidste lige saa lidet hvor mange Fisk der kom paa hans, hc. Vidnets, part eller Gabriel Zachariasens part for hvem han Fiskede. End viidere forklarede Vidnet at samme Dag som Jørgen Christian havde solgt den heele baads roer, betalede han, hc. Jørgen Christian, til Styrmanden selv, det som tilkom ham paa sin Part af den bortsolgte Fisk, men hvor mange Penger det var at Gabriel fik af Jørgen Christian, vidste han aldeles intet. Ligeledes forklarede Vidnet, at da Fisken blev optaelt var han ikke tilstæde. Da dette Vidne paa Rettens tilspørgsel erklærede, at han vidste ikke meere til denne Sags Oplysning at forklare, blev samme fra Retten afskeediget.

Skipper Sr. Ole Nielsen Stadt paa Citantens Vegne begiærede den søgte Lavdaget og De udeblevne Vidner forelagt til næste Ting;

Eragtet:

Den lovligen indstevnte, men ikke mødende, Sagvolder Jørgen Christian Kiergaard, Buchskind, bliver herved af Dommeren forelagt at møde med sit Tilsvar i denne Sag til indeværende Aars Høste Ting til den Tiid og Stæd som nærmere ved Tingbrevet vorder kundgiort. Denne Eragtning tager Sagsøgeren beskrevet og paa lovlig maade besørger forkyndt for den paagiældende. Beskr.

End viidere blev i Anledning af de udeblivende Vidner af Dommeren Eragtet:

De lovligen indstevnte men udeblevne Vidner, hc. Niels Nielsen, Gibostad, og Hemming Pedersen, Hanness, blev herved af Dommeren forelagt at møde under Lovens Faldsmaal til indeværende Aars Høste Ting til den Tiid og Stæd som nærmere ved Tingbrevet vorder bekiendtgiort, for at aflegge deres eedelige Vidnes byrd i denne Sag. Denne Rettens forelæggelse tager Sagsøgeren beskrevet og besørger paa lovlig maade forkyndt for de paagiældende. Lavd. og foreleg.

Fogdens Eedsorne Fuldmægtig Monsr. Friis, anmeldte for Retten han paa sin Principals Vegne havde ladet til dette Ting ved skriftlig Varsel, indstevne Giæstgiver Monsr. Jacob Friis paa Gibostad, for skyldig værende 363 rd. 2 mrk. 14 sk., til Kjøbmand Sr. Gerhard Cappe i Bergen. Monsr. Friis begiærede denne Sag i Rette, og fremlagde den af ham udstæde Stevnemaal, som han begiærede læst til Indlemmelse i Acten, bemte. skritlige Stevnemaal dateret Sands Tingstæd den 4de Maji 1791, med den søgtes paategning paa samme, blev inden Retten læst til Indlemmelse i Acten.

Den søgte Monsr. Jacob Friis paa Gibostad blev af Retten paa-raabt, men mødte ikke.

Fogdens Fuldmægtig Monsr. Jacob Friis, fremlagde i Retten Kjøbmand Gerhard Cappes Handels forvalter Christian Brygges(?) Regning dat. Bergen d. 7 Septbr. 1790 over denne Gields fordring som han ligeleedes begiærede læst til Actens Indlemmelse. Bemte. Regning blev derpaa læst til Actens følge.

Dernæst begiærede Fogdens Fuldmægtig den søgte Lavdaget til dette Ting.

Eragtet:

Den indstevnte, men ikke mødende, Sagvolder Monsr. Jacob Friis paa Giibostad, bliver herved af Dommeren forelagt at møde med sit Tilsvar i denne Sag til indeværende Aars Høste Ting, til den Tiid og Stæd som ved Tingbrevet nærmere bliver kundgiort. Denne Rettens Eragtning tager Sagsøgeren beskrevet og besørger paa lovlig maade forkyndt for den paagiældende. Givet beskr.

Følgende begiærede og erholdt Tilladelse at hugge i den Kong. Almindig i Mallangen, hc.:

1. Jacob Winter, Nordstrømmen, en 6 rings Veed. 2. Jacob Olsen, Sultenvigen, 5 Tylter bygnings Tømmer. 3. Ole Holm 1 Tylt Saug Tømmer og 11 Tylter bygnings Tømmer. 4. Ole Nielsen, Schognes, 9 tylter bygnings Tømmer. 5. Ole Jonsen, Rogsfiord, 2 Tylter bygnings Tømmer. 6. Ole Isachsen, Sultenvigen, 8 Tylter bygnings Tømmer. 7. Lensmand Leth paa Gibostad, 10 tylter bygnings Tømmer, 5 Tylter Saug Tømmer. 8. Sr. Ole Nielsen Stadt en ottrings Veed. 9. Siurd Olsen, Botten, 1 ottrings Veed.

Da ingen havde noget viidere ved Retten at forhandle blev Tinget ophævet.

Efter at der af Retten var opnævnt til Stevnings og Vurderingsmænd for Giisunds og Hillesø Tinglav dette indeværende Aar, hc. Jørgen Christian Kiergaard paa Buchskind, og Hans Sivertsen, Lechnes.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 8, 1789-1791, side 214 a - 216 a.

Efter at Retten saaleedes var bleven sadt, blev oplæst og kundgiort følgende Kong. Anordninger og andre ordres, hc.:

En Forord. dat. Christiansborg Slot den 10. Dec. 1790, som bestemmer hvad der bør iagttages, naar nogen vil lade en Kong. betiendt hæfte paa sin Person, formeedelst Gjæld, eller anden civil Sag.

En Do. betreffende at uægte børns fædre naar de ikke udreede det biedrag til saadanne deres børns Opfostring, som dem af Øvrigheden i følge Forord. af 14. Oct. 1763, paalegges, bør hensættes til Arbeide i Forbedrings eller Tugthuuset. Dat. Christiansborg Slot d. 10de Dec. 1790.

Placat ang. bestemmelsen at den Summa, som paa det ved Forord. af 1. Maii 1789, aabnede 3 Proctr. Annuitets Laan aarlig skal afbetales. Dat. Christiansborgs Slot d. 26. Nov. 1790.

Amtets Constitution for Niels Stub Bierrum til at betiene Senjens og Tromsøe Sorenskriverie indtil den Udmte. Sorenskriver Heibergs Stæd allernaadigst beskikkede Sorenskriver ankommer. Datr. Altengaard d. 24. Febr. 1791.

Udi Circulaire af 21. Aug. a.c., fra det Danske Cancellie til Hr. Amtmand Sommerfelt, er anordnet: at naar Vedkommende ved at indkalde Creditorer eller andre paabaraaber sig den Kong. bevilling, samt deraf lade det væsentlige indføre er saadant Indkaldelse gyldig uden at det er nødvendigt at indrykke den heele bevilling in extenso.

Amtets Pro Memoria under 30. Novbr. 1790, med derudi inddraget Rente Kammer Collegii Skrivelse af 11. Septbr. a.c. som fastsetter: at de Jorde Gods Ejere og Beneficiarii, som enten ikke naar og saa efter de Tilsiiges d..(?) i Overeenstemmelse med ny Ford. af 27. Nov. 1775, 28 Art. 3 Post, samt den Foranstaltning, som i den henseende for et hvert enkelt Stæd maatte være føyet, foreviise for vedkommende Amtmand, eller den Embeds Mand eller anden Mand, som han paa sine Vegne dertil Constituerer, deres Cassa bøger, fæste Protocoller og øvrige i bemte. Forord., enten anførte Documenter eller òg ikke aarligen afgive de i bemte. Art. befalede Specificationer over berørte Protocoller og Documenter til Attestation af Amtmanden eller den af ham i sit Stæd constituerede, skulle paaligges en Mulct af 2 rdl., for 1ste maanedes Udeblivelse og siden for vedvarende Overhørighed 2 rdl., for hver Maaned, saalenge indtil det befalede efterkommes, hvilke Mulcter som i et hvert Tilfælde dicteres af vedkommende Amtmand, strax af Fogderne paa lige Maade som for de i Placaten af 10. Julii 1743 ommelte Mulcter er fastsat, inddrives og tilfalde derefter Sognets fattige Casse.

Amtets Pro M. under 24. Febr. 1791, med derudi inddraget Skrivelse fra det Høy Kong. Danske Cancellie. dat. 9. Dec. a.p., hvorved er befalet: at af de arve Midler som forhen føres til Høystiftet Munster ikke skal svares Tiende Penge, heller nogen anden afgift af hvad Navn nævnes kan.

Hr. Amtmand Sommerfeldts Pro Memoria til fogden Holmboe under 13. Janu. 1791, hvorudi comuniceres at Hans Kong. Majst. under 17. Septbr. a.p. allernaadigst haver Rescriperet: At i Anledning af det af Hr. Amtmanden giorte Forslag ang. 2de Chirurgiaters Oprettelse i Senjens og Tromsens Fogderie, haver Hans Majst. i Anledning af dette Forslag allernaadigst beskikket Andreas Stoltenberg forhen værende Chirurgus i Findmarken, til at være Chirurgus i Senjens Fogderie, samt Candidatus Medicine Peter Christ. Hieronimus Ziegenhorn til at være ligeledes Cirurgus i Tromsøe Fogderie, hver især med 300 rdl. aarlig Løn og 100 rdl. til Medicamenters og Chirurgiske Instrumenters Anskaffelse; hvilke lønninger skal udreedes af den 1 sk. pr. Vog af Almuen udskibede Fisk.

Hr. Amtmand Sommerfeldt Pro Memoria af 21. Marti 1791, indeholdende den til Stiftet inden 26de Janu. 1775, hvorved bestemmes: at af den Hans Majt. tilhørende Magatzin vare som efter Rente Kammerets Foranstaltning bliver bortsolgt ved Auction skal, naar det Høyeste Bud befindes antagelig og approberet, Auctions Forvalteren foruden havende og beviislige Omkostninger, nyde af Auctions beløbet 1 Procto.

Kong. Rescript af 3. Decbr. 1790, betreffende Grændser for Trykke frieheden.

Repartition over Delinqvent Omkostningerne med m., som pro 1791 bliver at udreede af Senjens og Tromsøe Fogderie, hvis beløb i alt er 74 rdl. 70 sk., foruden den endnu af Amtet Approberet Regning af Chirurgus Stoltenberg, som beløber til 58 rdl.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 8, 1789-1791, side 206 b - 207 a.

Anno 1791 den 3die October blev Høste-Tinget paa Vang for Gii-sunds Tinglavs Almue under Admistration af auditeur og Sorenskriver Hammer og i Overværelse af den Const. Foged Hr. Jacob Friis med anbefalede Lavretsmænd, 1. Henrich Pedersen, Hammæs, 2. Ole Isaachsen, 3. Niels Persen, 4. Ole Isaachsen, 5. Gregus Gregusen, 6. Stephen Endresen, som sidder Lavretsmand for Per Abrahamsen, Astrid, 7. Jacob Poelsen, 8. Anders Hansen. Die 3de Lavretsmænd som før ikke som Lavretsmænd har Bivaanet Retten, bliver herpaa Ting Stædet i Edtagne og Edens Forklaring dem af Dommeren forelæst.

Iligemaade blev for Retten for Almuen publiceret Hans Kong. Maje-stæts allernaadigst Ergangne Bestaltning, dateret d. 10de Debr. 1790 for Auditeur og Sorenskriver Hamers, at være Sorenskriver udi være Sorenskriver udi Senjen og Tromsøens Fogderier.

I Ligemaade Andreas Staaltenbergs Bestaltning at være Chirurgui udi Senjens Fogderie i Findmarken.

Saa òg blev for Retten oplæst en P.M. dateret Ærvig gaard d. 28de aug. 1791, fra Hr. Foged Holmboe betreffende Embeds Bestyrelsen qua Foged i Hans Principals fraværelse.

Ligesaa blev publiceret auditeur og Sorenskriver Hammers Edsorne Fuldmægtig aflagte Skriftelige Ed, dateret 8de September d. Aa., Tilligemed 3de Circulair Breve fra Amtet, som ved de forrige Ting for Almuen er publiceret.

I Ligemaade blev for Almuen Oplæst en Circulair Ordres fra audi-teur og Sorenskriver Hammer, dateret d. 8de Septemb. d.aa., til alle Lensmænd i begge Fogderierne.

Hr. Pastor Krogh lod anmelde for Retten at han til dette Ting ved mundtlig Varsel, havde ladet Indstævne Friderich Erichsen, Løc-helle, for Dom at modtage til Betalings Erlæggelse af en Fordning stor 36 rd. 3 mrk. 12 sk., hvorpaa er betalt 26 rd. 4 mrk. 6 sk., efter den Forklaring som Citanten paa den i Rættten indleverede Regning, dateret 4de aug. 1791 har gjort; Altsaa til endelig Rest 9 rd. 5 mrk. 6 sk., saavel som denne Sags aftvingne Omkostninger Skadesløs at Erstatte, paa hvilken Stevnings Lovlige Forkyndelse saaledes som denne Incammination formelder.

Citanten begierede de 2de fremstillede Stævne-Vidner, Navnlig Lensmand Leth og Ole Gregersen, maatte aflægge deres Corporlige Ed. De 2de fremstillede Stævne-Vidner Bekræftede herpaa med Lov-ens Eed Stævningens Lovlige Forkyndelse og derpaa fra Retten blev demitteret.

Sagvolderen blev af Retten Paaraabt efter Citantens Begiering og derpaa Persohnlig fremstod for Retten og af Dommeren blev til-

spurgt om han imod denne Paastævnte Fordrings Rettighed noget havde at indvende, hvorpaa, contra Citanten svarede at han Rigtig var Citanten de paastævnte 9 rd. 5 mrk. 6 sk. skyldig, samt under denne Tilstaaelse udbad sig Sagsøgerens Erklæring om denne Sags anstand ham maatte Bevilges til førstkommende Sommer-Ting, da han Imidlertid nue udviiste bestræbelse til at afklarere denne sin Debet.

Lehnsmand som ved Retten var nærværende, bevilgede paa Hr. Pastor Kroghs Vegne den forlangte Anstand, og beroer altsaa Sagen til førstkommende Sommer-Ting.

Jesper Olsen, Trolvig, var mødt for Retten og fremstillede 2de Stævne-Vidner Navnlig Lensmand Leth og Jørgen Kiergaard, hvilke han begierede med Eed efter Loven maatte Bekræfte at de til dette Ting Lovlig havde Indvarslet Henrich Friderichsen fordie han ikke allene skal have ilde Begiegned Citanten, men òg skielt ham for en Tyv og Skielm.

De 2de Stævne-Vidner Bekræftede herpaa denne Stevnings Lovlige Forkyndelse for Sagvolderen Henrich Friderichsen, saavel som at de til Vidner i denne Sag under Lovens Falsmaals Straf Lovlig havde indvarlset Jacob Olsen og Gunder Iversen.

Sagsøgeren begierede herpaa sine ved Retten havende Vidner stød til Forhør efter at Eedens Forklaring af Lov-Bogen for dem var Oplæst, og fremstod her for Retten forbemte. 2de Vidner for hvem Eedens Forklaring af Lov-Bogen blev Oplæste som med Oprakte fingre aflagde deres Ed om Sandheds udsigende.

Vidnet Jacob Olsen fremstod herpaa for Retten og paa de formerede Spørgsmaale svarede saaledes, 1 Qv.: har Vidnet hørt at Indstævnte Henrich Friderichsen for nogen Tiid siden har skieldet mig, Jesper Olsen, Trolvig, for en Tyv og Skielm? Resp.: Ja, det havde Vidnet hørt. Da ingen af Parterne noget dette Vidne videre havde at tilspørge, blev samme fra Retten demitteret; og derpaa igjen til Vidne admitteret Gunder Iversen som blev formeret samme Spørges-maal som forrige Vidne og herpaa svarede saaledes: dette kunde Vidnet ikke Erindre, men vel mindes i sin Ihukommelse at Indstævnte skiente og lamanterede, men hvad ord han egentlig brugte kunde han ikke mindes; 2den Qv.: saa Vidnet at Indstævnte beegenede mig Jesper Olsen, Trolvig, med nogen Hug eller Slag; Resp.: Nej, det havde Vidnet ikke seet. Da ingen af Parterne videre havde dette Vidne at tilspørge, blev samme fra Retten demitteret. Sagsøgeren begierede anstand i denne Sag til fleere Vidners føring til førstkommende Sommer-Ting, hvilken Begiering Retten Bevilgede.

Retten continuerede samme Dags Eftermiddag i Overværelse af foregaaende Persohner.

Og for Retten fremstod Hr. Provst Kildahl som fremstillede 2de Stævne-Vidner, neml. Lensmand Leth med 2de til sig tagne Mænd Peder Larsen, Strømmen, og Jørgen Kiergaard, Buchskind, deri Rette lagde en under Provst Kildahls egen Haand af 1ste September sidstleden, dateret til følgende Mænd, neml. Niels Jacobsen, Haagen Jacobsen, Michel Jacobsen og Erich Jacobsen, Skriftlig understødet Stævning ved sin Haand bemelte Provst Kildahl intenderer en af Lovlig Beedigelses inden Retten ledsaget fuldkommen Oplysning og Forklaring i Henseende til den nye Opbygte Torschens Kierkes Reparation der har staaet under Hans Provst Kildahls bestyrelse, efter en ham dertil af den forrige Misions Casserer, Høyædle og Velbyrdige nu ved Døden afg. Justitz Raad Rist, meddelet Fuldmagt.

Provst Kildahl var ærbødigst begierende af den Høy Respective Ret, at Stævne Vidnerne i Henseende til Stævningens Lovlige Forkyndelse maatte stædes til Eed.

Den af Provsten for Retten fremlagte Stævning, dateret d. 1ste Septbr. 1791, blev opløst og produceret.

Fogden Holmboes Eedsorne Fuldmægtig mødte paa sin Principals Vegne i denne Sag og begierede Ærbødigst Protocollen følgende tilført; Den heri Retten af Provst Kildahl produceret skriftlig Stævning, dateret 1ste September hujus anno, maae ieg udbede mig at blive mundtlig afhiemlet herfor den Respective Ret, af Lensmand Thrane og med havende Mænd at samme Lovlig Forkyndt paa Hr. Fogden Holmboes Boepæl Ærvig-gaard Kaldet, og i manglende Fald at Provst Kildahl ikke herfor Retten kan fremstille for bemte. Stævne-Vidner dermed deres Corporlige Eed kan Bekræfte Stævnamaalets Rigtige Forkyndelse, saa begierer ieg ærbødigst i følge Lovens 1ste Bogs 4de Cap. 3de art. denne Sag afviist til nøyere og Lovlig Indvarsling.

Lidt maa ieg Endnu for den Respective Ret over den i Retten af Provst Kildahl producerede Stævning, der ikke af Lehnsmands Trænæs medhavende Mænd undertegnet at Stævningen er bleven Lovlig Forkyndt i Hr. Fogden Holmboes Huus, nej ikke engang af Lensmanden selv. Thi hans Datter er vist den der har taget sig den Dristighed at skrive sin Faders Navn i dette Ulovlige Document.

Naar nu den Respective Dommer overvejer denne Sags ulovlige Omgangs Maade, saavel i Henseende til Stævningens ulovlighed ved Forkyndelsen i min Pricipals Huus, samt ogsaa Tiiden til hvilken han er Indvarslet, neml. den 30te Septo. sidst afvigte, hvilken Dato er Berammet for Hillesøe-Tinglav, og Sagen ikke bliver foretaget førend den 3de October næstefter paa Giisunds-Ting, saa synes mig at ieg i følge forbemelte allegærede første Bog 4de Cap. 3de art., har god Grund til at begiere denne Sag afviist til nøyere og Lovligere Indvarsling, hvorpaa Dommeren behagentlig ville Eragte.

Eragtning:

Dommeren saa sig Beføyet i følge Loven ikke at Benægte Hr. Provsten Kildahls Vidner afhørte, men i Henseende til Hoved Stævningen, dateret den 1ste September d.a., da at Opsættes til Sommer-Tinget.

De 2de fremstillede Stævne-Vidner og Lensmand Leth bekræftede herpaa med Lovens Eed denne Stævnings Lovlige Forkyndelse. Sagsøgeren begierede sine Indvarslede Vidner paaraab og efter aflagt Eed Admitteret til Forhør. Lensmand Leth indleverede en Skriftlig forfattet Document underskreven af de indstævnte Vidner og Lensmand Leth, hvorudi gøres protest i Hensigt til Stævningens Lovlige Forkyndelse.

Provst Kildahl lod følgende Protocollen tilføres; Unseet hans i rette lagde Skriftlig Stævnamaal ejer intet andet til Grund end Lovlige hensigter ved at Indvarsle saadanne Mænd hvorved deres Edelige Forklaring kunde biedrage til at sætte den Sag i sit Fuldkomne og behørige Lys ved Retten, eendeel har fundet behag udi at Indvoldvere Beskyldninger de han hverken kan eller bør Taale. Ikke Destomindre maa han saa ugieerne fornemme at der har behaget Hr. Fogden Holmboes Fulmægtig, Hr. Jacob Fris, at Betitle bemelte hans Stævning og samme Forkyndelse som Ulovlig, først fordie at Lensmand Trane udi Astafiorden ikke her Persohnlig indfandt sig, for at afhieMLE meerbemte. Stævnamaals udi Hans Principals Hr. Fogden Holboes Huus, for det andet at medhavende Tranæs Stævne-Vidners Navns ei ere paategnede Stævningen, for det 3de at meer-bemelte Lensmand ikke selv, men hans Datter skal have misbrugt sin Faders Navn og paa en ulovlig Maade anmastet sig eendeel af sin Faders Forretninger, hvilken omsaa var; Jeg Tilstaar var meget ulovligt og Strafværdigt, og mindre Consernerendes i fald ieg ikke fandt mig Overbeviist om det blodt modsatte, Endelig òg for det 4de og sidste at min i Retten indleverede Stævning i Henseende til dens indlevering for Retten, mangler sin Rette Tægtedag, hvad sig for det første den af Hr. Fris Praligerde Lovens art. betrefFer, da kan vel ikke nægtes at de udi enhver Stævning benævnte Stævne-Vidner førend Sagen aabnes til Procesuale, skal blive behandlet; det for disse maae være nærværende og aflægge deres Corporlige Ed, i Henseende til Stævnamaalets Forkyndelses Rettighed, men i Henseende til Afstanden imellem meerbemelte Lehnsmands Tranes Bopæl og dette Ting-Stæd, Mandens Befarte i Sygelig Forfatning der intet mindre end tillod ham og det som meget meere udi sligt Ubehageligt og Stormende Vejer med sine medhavende Stævne-Vidner her Persohnlig at indfinde sig, formeente ieg, da Umueligheden bød over mig det en just ikke aller betydeligste formalitet af Protestanten skulle komme udi betragtning, for det andet Lensmands Tranes medhavende Stævne-Vidner deres Navne ikke ere Mælede Paa Stævningen, var ufeylbar Aarsagen denne at de selv ikke kunde læse Skrift mindre Skrive i ..?.., hvad den Beskyldning BetrefFer imod meerbemelte Lensmands Tranes Datter, at hun Egenraadig ei alleene efter Faderens Samtykke, men

Posetive Betalning skulle Eyet Dristighed nok til at Haselere med en saa betydelig og Vigtig Sag som denne, Er noget ieg med velbemte. Hr. Friis deeler Drestighed til at sige uden Retten i Daglig Tale, end sige at indføre saadan beskyldning i Protocollen. Desuden er det næsten for alle en bekiendt Sag at meerbenævnte Lensmands Tranæs Jomfrue Datter af sin gamle Fader stedse og altid bliver Brugt til at skrive for ham, Endog saa udi visse begivenheder tilselvs omtrent; Skulle der findes nogen Grund for den Utdyngs Rettighed at Lensmandens Datter af egen Myndighed haver paategnet denne Stævning maae ieg Høyligen forundre mig over at Hr. Friises egen Principal, Hr. Fogden Holmboe, mig Vitterlig uden mindste Protest imodtagen alle de Embeds Sager hvilke meerbete. Lensmand Tranæs har den ære at tilskrive Hr. Fogden hvilke dag alle ere skrevne og Underlegerede af meerbemelte hans Datters Egenhændige Haand. Hvad sig den 4de og sidste Post betrefter, daa maae ieg reent ud Tilstaae at Velbemte. Hr. Friises Protestation, i Henseende til den manglende Tægte-Dag, i Henseende til Stævningens fremlæggelse i Retten synes at mangle ikke alleene Grund, men endsa mindste Sandsynlighed til samme, næst foregaaende Fredag, tilstod ieg var den rette Tægte-Dag, men da det for den heele Tingsøgende almue er en bekiendt Sag, at Vejret var saa continueret Stormende og rasende, at ieg ikke alleenem men ogsaa selv Øvrigheden Umuelig kunde komme til Ting-Stædet bemelte Dag, og ingen kunde flyve imod Guds Vejre og Vind, Troer ieg det at være ingen af mig her anbragt nogen Undskyldning, men en sand Aarsage derefter billighed Vejet, ieg smigret mig med det Haab maa gielde, og det saa meget meere da ieg ved min Nærværelse herpaa Tinget i Dag har Remerkeret den Høye Respective Dommers billighed der ikke har tilladt sig at afviise andre Sager fra Retten der tildeels allerede ere og fremdeeles vorder Tracteredes. Jeg Respecterer den Høye Respective Dommers afsagte Interlocutorii Kiendelse, men alleene til slutning er mig af Retten indbedende at de af mig Indstævnte arbejdere paa Torschens-Kirke, de ieg med alle andre af den Tingsøgende Almue inden Kl. 11 denne foremidag saa at være nærværende ved Tinget, men da Sagen Kl. 2 1/2 i denne Eftermiddag blev foretaget, efter Hr. Provsten Kildahls sigende, vare ganske Usynlig, forlanger altsaa ærbødigst at meerbenævte. Arbejdere til næstkommende Sommer-Ting maatte blive Lavdaget, for da under Lovens Falsmaal at møde.

Dommeren udbad sig i Lavrettes Nærværelse, at Hr. Provst Kildahl herfor Retten ville declarere om han noget i Henseende til hans Embeds førelse i denne Sag og andre foregaaende, havde noget at indvende.

Hr. Provst Kildahl declarerede at hans til Protocollen indførte Dectament ikke Sigtede i mindste Maade til Hr. Auditeurens Prejudication, men ved sin indførte dectament vilde han alleene sig saa meget at Hr. Frises protestation forekom ham Synderlig.

Fogdens Fuldmægtig lod i Anledning, af Provsten Kildahls drøsedede Protocollation tilføre Protocollen følgende; hvor kunde velbemte.

Hr. Provst Kildahl vente andet end at der maatte komme protest mod denne Ulovlige Stævning; eftersom ieg tillige er Overbeviist om at Provsten Kildahl ei havde andre Hensigter, under dette Stævnamaals Forkyndelse end at stille mig gandske blot i denne Sag. Ifald ieg skulle giendrive den unyttige Protocollation af Provst Kildahl, da ville Sandelig. den Respective Dommer ikke faae Tiid til at afgjøre andre Vigtige Forretninger herpaa Tinget, men ieg vil alleene igientage, min forhen giorte Protest i denne Sag, hvorpaa Dommeren ville Behage at Eragte.

Dommeren refererede sig til den afgivne Eragtning, og i følge Hr. Provst Kildahls giorte begiering under Lovens Falsmaals straf forelagte de Indstævnte, men ei mødende Vidner, Navnlig Niels Jacobsen, Hagen Jacobsen, Michel Jacobsen og Erich Jacobsen, at møde herinden Retten til førstkommende Sommer-Ting; hvilken Lavdags forelæggelse Citanten behager at tage beskreven, og Lovlig at lade Forkynde for de indstævnte Vidner.

Dernæst blev Hr. Provst Kildahl tilholdt førstkommende Sommer-Ting, herinden Retten Lovlig at lade beediget den Forkyndelse som er passeret til Hr. Foged Holmboe i denne Sag. Og beroer altsaa Sagen til førstkommende Sommer-Ting. Fogdens Fuldmægtig begierede sig meddeleet in forma beskreven det passerede i denne Sag, hvilket Retten bevilgede. Ligeledes forlangede Provst Kildahl det allerede i denne Sag passerede, ligeledes in forma beskreven, hvilket ogsaa af Retten blev bevilget.

Tillige fremlagt en Bøxelsæddel publiceret dateret d. 4de aug. 1790, fra Andreas Falster udstød til Isaach Michelsen 1 pd. Fiskes Landskyld i Gaarden Buchskind. Ligesaa til Tugthuuset 8 sk.

I Ligemaade Oplæst og produceret en fra Andreas Falster udstød Bøxelsæddel til Gregus Jonsen paa Giøen 9 mrk. Fiskes Landskyld, dateret d. 3de Septor. d.A. Til Tugthuuset 8 sk.

Da det nu var Aften bliver Tinget til i Morgen Foremiddag opsadt.

Den Paafølgende 4de October blev Retten videre continueret i Overværelse og under betiening af de i gaar antegnede Persohner.

Den const. Foged Jacob Friis anmeldte for Retten at han til dette Ting, ved mundtlig Varsel af 3de Stævne-Vidner, neml. Christen Nielsen, Monselven, Niels Jacobsen, ibidm., og Hagen Jacobsen, ibidm., Lovlig havde ladet Indstævne Jon Hansen, Mons-Elven, fordie bemelte Jon Hansen uden Hans Majest. Fogeds Tilladelse, dristetsig til at hugge 2de tylter Tømmer udi Hans Majest. Skoug i Malangen og samme igien solgt til en Mand ved Navn Jens Bakkebye.

Bemelte Stævne-Vidner begierede Actor at maatte med Corporlig Eed afhieMLE Stævnemaalets Rigtige Forkyndelse.

De fremstillede Stævne-Vidner aflagde herpaa deres Ed, lovlig at havde Forkyndet denne mundtlig Stævning saaledes som samme incamination formelder.

Sagvolderen herpaa af Retten Paaraabt om han imod dette Stævne-maal noget havde at indvende og torde Trøste sig til benægte det af ham begangne factum, hvorfor han herved i Retten er Saggiven. Sagvolderen fremstod her for Retten og paa det formerede Spørgsmaal tilstod have Hugget de 2de Tølter Tømmer, hvorfor han hertil Retten var Saggiveren; under foregivne at en Personi ved Navn Lars Olsen havde tilladt ham samme. Sagvolderen blev end videre af Retten tilspurgt om han herpaa Stædet kunde foreviise nogen Skriftlig Tilladelse fra vedkommende Foged at den af ham begangne Hugs var ham Tilladt. Herpaa svarede Contra-Citanten Ney.

Da Sagen nu Tydelig sees at være Oplyst efter den Erklæring som Sagvolderen herinden Retten i Dag har gjort og det begangne factum fuldkommen Tilstaaet, saa holdt den const. Foged Hr. Jacob Friis uforNøden at føre nogen Vidner i denne Sag, men ærbødigst Paastod Sagvolderen Afstraffet efter det paa denne Sags Natur Passende aller naadigste indgangne Lov og Anordninger med Ydeligere Paastand, at contra-Citanten vorder tilkiendt at udreede denne Sags Aftvingne Omkostninger med 2 rd. og under hvilken Paastands nedlæggelse Sagen fra Actors Siide Indlades til Doms. Sagvolderen havde ingen Lovmæssige Grunde at kunde afgive til sit Forsvar i denne Sag.

Sagen blev altsaa herved til Doms Optagen 15de Novbr. Beskreven i Acten.

Christen Nielsen, Mons-Elven, var mødt for Retten, og fremstillede 2de Stævne-Vidner, Navnlig Niels Jacobsen og Hagen Jacobsen, som han begierede med Lovens Eed maatte bekræfte at de til dette Ting ved mundtlig Varsel havde indkaldet Jon Hansen, Mons-Elven, for Vidner at anhøre og Dom at lide, betreffende at Sagvolderen skal have Sigtet Citanten for at han skulle have ombragt og dræbt sin forrige Kone, Rachel Pedersdatter.

De 2de fremstillede Stævne-Vidner bekræftede herpaa med Lovens Eed, Stævnemaalets Lovlige Forkyndelse.

Sagsøgeren begierede sine herfor Retten havende Vidner Paaraabt, og Efter Eedens aflæggelse Admitteret til Forhør, hvorpaa fremstod, Saugmæsteren Ole Holm og Ole Isaachsen, for hvem Eedens Forklaring af Lov-Bogen blev oplæst, og efter betydning om at vogte sig for Meen Eed, soer med oprakte fingre paa Sandheds Udsigende.

Sagsøgeren formerede herpaa til Vidnet Ole Holm; det Spørgsmaal om han har hørt at indstævnte Jon Hansen, Mons-Elven, har Sigtet Christen Nielsen, Mons-Elven, for at han skal ombragt og Dræbt sin forrige Kone Rachel Pedersdatter? Resp.: Vidnet svarede: at han vel havde hørt nogle Ord passere fra Indstævnte Jon Hansen, Mols-Elven, som kunde hentydes til at Sagsøgeren af Indstævnte blev Sigtet for at være Aarsag til sin Kone Rachels Død, men hvorudi disse udtalte Ord bestod, kunde Vidnet ikke til fulde mindes eller opgive samme.

Da ingen af Parterne videre havde dette Vidne at tilspørge, blev samme fra Retten demitteret; og derpaa igien til Vidne admitteret Ole Isaachsen, som blev formeret det samme Spørgsmaal som forrige Vidne, hvorpaa blev svaret: Vidnet havde hørt at Indstævnte havde sagt at Sagsøgeren var Aarsag i sin Kone Rachels Død, men den angivne Aarsag kunde Vidnet ikke for Retten bestemme. Siiden ingen af Parterne havde videre dette Vidne at tilspørge, blev samme fra Retten demitteret.

Hvorpaa Sagvolderen fremstod for Retten og begierede Anstand i denne Sag til førstkommende Sommer-Ting, under foregivende i denne Sag at føre Contra-Vidner, hvilke han herfor Retten Opgav at være følgende: Marith Nielsdatter, Hans Jonsen, Lars Jonsen, Elisabeth Nielsdatter. Den begierede Anstand blev af Retten bevilget; Og beroer altsaa Sagen til førstkommende Sommer-Ting.

Retten continuerte paa nye.

Og fremstod for Retten Jon Hansen som mundtlig havde Varslet for Retten Christen Nielsen, for Skiolds-Ord og u-Lovlige beskyldninger.

De 2de Assitanter, anmeldte Stævne-Vidnerne, Ole Bardosen og Guldbrand Olsen, vare tilstøde og meldede at Citanten Jon Hansen selv var tilstøde og forkyndte den Indstævnte Christen Nielsen den mundtlig Stævning, men da bemelte Jon Hansen ikke i denne Sag har brugt de i følge Loven anbefalede Maade at fremgaae, bliver han herfor Retten afviist, da han ikke haver Lovlig, men selv egenmægtig understaaet sig til at give den Indstævnte Christen Nielsen Stævnemaalets Forkyndelse. Og afsættes Sagen til Lovligere behandling næstkommende Sommer-Ting.

Fogdens Fuldmægtig, Sr. Jacob Friis, anmeldte for Retten, at han til dette Ting ved mundtlig Varsel, af 5de Stævne-Vidner, Navnlig Christen Nielsen, Haagen Jacobsen og Niels Jacobsen, havde ladet indstævne Jon Hansen, Mons-Elven, for skyldigværende til Hans Majest. Casse over hviis Beløb næste-Ting skal vorde indsendt Speciel-Regning overfor bemelte Stævne-Vidner, begiærede Sagsøgeren at med Eed bekræfte Stævnemaalets rettige Forkyndelse for

Indstævnte Jon Hansen.

De fremstillede Stævne-Vidner aflagte herpaa med Lovens Eed Lovlig af have forkyndet denne Stævning saaledes som incamminationen formelde.

Sagvolderen blev af Retten Paaraabt, men mødte ikke, blev altsaa efter Citantens begiering meddelet forelæggelse til førstkommende Sommer-Ting; hvilken Lavdags forelæggelse Citanten behager at tage beskreven og for Indstævnte Lovlig at lade Forkynde; og beroer Altsaa Sagen til førstkommende Sommer-Ting.

Folio 215. Fogden Holmboes Fuldmægtig Friises Sag paa Kiøbmand Gerhard Cappes Vegne i Bergen contra Jacob Friis paa Gibostad.

Parterne blev af Retten Paaraabt om de noget til denne Sags fremme havde noget at fremføre, samt om Sagsøgeren herfor Retten i Dag ville producere den sidste Tægte-Dag forlangte Laugdags Eragtning, hvilken Hr. Friis ikke kunde producere efter Eskning, da han ved en forglemmelse ej havde bekommet samme.

Denne Sag bliver altsaa i Conformitet med Loven og de allernaadigste anordninger herved fra Retten afviist til nye Paastævning i fald Sagsøgeren skulle finde forgodt videre at Urgere i denne Sag.

Folio 216. Provst Schieldrups Sag contra Proprietair Maursunde.

Sagsøgeren var ærbødigst af Retten begierende at anstand i denne Sag ham maatte meddeles til førstkommende Sommer-Ting, da han inden Retten ved sidste holdte Høste-Ting, for Tromsø Tingslav Almue har begiert skrevet Tings-Vidne som han under denne Hov-ved Sag til næstkommende Sommer-Ting, her herinden Retten Agter at betiene sig af. Sagen beroer altsaa efter Citantens begiering til næstkommende Sommer-Ting.

Fol. 214. Styrmand Gabriel Sachariasen Contra Jørgen Christensen Kiergaard, Buchskind.

Sagvolderen var mødt for Retten, og anmeldte at denne Sag skulle være i Mindelighed bielagt, men da han ikke efter Rettens Eskning kunde producere noget Skriftlig forfattet Document der kunde Oplyse Sandheden af hans andragende, og Sagsøgeren var efter Rettens Paaraabning ikke nærværende herfor Retten, saa kunde Dommeren ikke Reflectere paa denne Relation. Imidlertid fremstod for Retten Lensmand Leth, som paa Sagsøgerens Vegne begierede Anstand i denne Sag til førstkommende Sommer-Ting, hvilket Retten bevilgede.

Henrich Friderichsen mødte for Retten og fremstillede 2de Stævne-Vidner Navnlig Jørgen Christian Kiergaard og Ole Gregusen, hvilke 2de Stævne Vidner med Lovens Eed maatte bekræfte at de til dette Ting ved mundtlig Varsel Lovlig havde Indstævnet Jesper Olsens Kone, Methe Cathrina, for Vidner at anhøre og Dom at modtage fordie at Sagvolderen Jesper Olsens Kone skal have beskyldt Sagsøgeren for at han har taget Rev af andres Jern, og efter Skindets afflaadning, igien sadt samme i Jernet. Hvilke 2de Stævne Vidner Citanten begierede med Eed efter Loven at maatte bekræfte at denne Stævning saaledes mundtlig for Sagvolderen var forkyndet, saavel som Vidner i denne Sag at have Indstævnet Ole Olsen af Lægnæs, og Anders Olsen af Finsnæs; under Lovens Falsmaals Straf at aflægge deres Vidnesbyrd i denne Sag. Stævne-Vidnerne bekræftede Stævningens Forkyndelse med Eed efter Loven at være passeret saaledes som denne Stævnings incammination formelder, og derpaa fra Retten blev demitteret.

Sagsøgeren begierede herpaa sine for Retten havende Vidner admit- teret til Forhør, for efter aflæggende Eed at besvare de Qvæsti- oner som Citanten i følge dette Stævnamaals Indhold til dem maatte finde forgodt at lade formere. De 2de fremstillede Vidner aflagde herpaa deres Corporlige Eed efter Loven at Vidne deres Sandhed i denne Sag efter at Eedens Forklaring tydelig af Lov- Bogen for dem var oplæst, og de om Meen-Eed var betydet at vogte sig, hvorpaa de besvarede hver for sig Citantens fremsatte Qvæstiones saaledes: 1ste Qvæ. Vidnet Ole Olsen blev tilspurgt af Citanten: har Vidnet hørt af Sagvolderen Jepsen Olsens Kone, Methe Cathrine, har beskyldt og Sigtet Sagsøgeren Henrich Frid- erichsen at han uden foregaaende Tilladelse skal have taget Ræve af andres Jern, og efter at Skindet var afflaad igien sadt Kropp- en i Jernet. Resp.: Vidnet forklarede at have hørt indstævnte Jesper Olsens Kone at sige hved Samtale med Sagsøgeren - dokker eller han, hvilket af disse ord passerede kunde Vidnet ikke er- indre, har taget Ræve af andres Mands Jern og efter afflaadning af Skindet igien sadt Kroppen i Jernet. 2det: hørte Vidnet at Sagsøgeren kaldte til Vidne paa disse udtalte Ord? Resp.: Joe det hørte Vidnet, med det udtryk fra Sagsøgerens Siide at hun skulde beviise sin udsagn. 3die Qv.: hvad svarede Jesper Olsens Kone da Sagsøgeren Krævede Vidne paa hendes udtalte Ord, og viste hun nogen Vred Opførsel under denne Handling? Resp.: de ord Jesper Olsens Kone egentlig udtalte efter at Sagsøgeren havde krævt Vidne paa hendes beskyldning, kunde Vidnet ikke mindes, men en vred Opførsel udviste hun under denne sin Handling.

Da ingen af Parterne videre havde dette Vidne at tilspørge, blev samme fra Retten demitteret, og igien til Vidne fremstod Anders Olsen, Findnæs, som blev formeret de samme Qvæstioner forrige de- mitterte Vidne til besvarelse blev fremsadt, og svarede paa 1ste Qv.: Ja, det havde Vidnet hørt. 2den Qv. Resp.: Jae, det hørte Vidnet ogsaa. 3die Qv. Resp.: Vidnet forklarede at Jesper Olsens Kone viste en Vred og usømmelig Opførsel og lættet sine Skiørter bag fra under denne hendes udsagn, men hvorudi egentlig disse ud-

talte Ord bestod, kunde Vidnet ikke drage Thukommelse. Da ingen af Parterne videre havde dette Vidne at tilspørge, blev samme fra Retten demitteret.

Sagvolderen var ærbødigst begierende at anstand i denne Sag ham maatte Meddeeles til førstkommende Sommer-Ting, da Contra-Citanten forklarede at ville indstævne contra-Vidner i denne Sag, hvis Navne han foregav at være Anne Bergithe, Anbiør og Karen, hvis bienavn Sagvolderen ikke kunde erindre herpaa Stædet. Den forlangte anstand blev af Retten bevilget.

Læst en Pante-Obligation udgivet af Jacob J. Friis til Kiøbmand Gerhard Cappe i Bergen, stor 363 rd. 2 mrk. 14 sk., dateret Gibostad d. 28de Juni 1791. Og til Justitz-Cassen betalt.

Ole Sørensen mødte for Retten og begierede tilladelse at Hugge 10 Tylter Bygnings Tømmer i Den K. Almindig Malangen. Lavrettes Erklæring blev Esket om de formeente at Ole Sørensen til Bygnings Brug kunde være disse 10 Tylter Bygnings Tømmer behøvedes, hvorpaa blev svaret, hvorpaa de alle Eenstemmig svarede Jae.

Ligeledes begierede Ole Olsen, Lægnæs, 2de Sexrings Baadveder og en Tylt Saug-Tømmer. Jon Olsen, Lysbotten, en Sexringsved. Henrich Persen, Hannes, en Sexringsved. Ole Mathiesen, Teinskier, 6 Tylter Bygnings Tømmer. Ingebrigt Larsen, Sultenvigen, 6 Tylter Bygnings Tømmer. Giestgiver Hans Harder en Ottrings Baadved. Ole Siursen, Mons-Elven, 6 Tylter Bygnings Tømmer. Anders Hansen, Gesche, 5 Tylter Bygnings Tømmer, hvilke alle af Lavrettet syntes at enhver tiltrængte det forlangte.

De nye Lavretsmænd til næstkommende Aar bleve tillige af Lensmand Leth og Lavrettet opnævnt. 1ste Elias Eliassen, Hemmingsjorden, 2det Jens Henrichsen, ibidm., 3de Jacob Michelsen, 4de Gregus Jonsen, Giøen, 5te Ole Olsen, Gresmyr, 6te Stephanus Olsen, ibidm., 7de Jon Christensen, Sultenvig, 8de Ole Sørensen, Grundvog.

Da intet videre herfor Retten denne gang var at bestille blev Høste-Tinget for dette Aar ophævet.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 8, 1789-1791, side 274 a - 282 a.

Anno 1792 d. 6te Juni blev foretaget Sommer-Ting for Gisunds Tinglavs Almue, paa gaarden Wang, under betiening af Aud. og Sorrenskriver Hammer, I overværelse af Hr. Kong. Majestæts Foged Hr. Holmboe, samt efter følgende Lavretsmænd, hc. 1mo Jacob Michelsen, Hemmingsjord, 2do Elias Eliassen, ibm., 3tio Jon Christensen, Sultenvigen, 4to Gregus Jonsen, Landøe, 5to Ole Sørensen, Grundvog, i hvis Stæd som Laugrettesmand tog Sæde Jørgen Kiergaard, Stephan Olsen, Gresmyr, i hvis Stæd Ole Andersen tog Sæde, 6te Jens Henrichsen, Hemmingsjord, i hvis Stæd som Laugretsmand ved Retten var nærværende Niels Pedersen, Grundreis, 8te Ole Olsen, Gresmyhr, i hvis Stæd sidder Hans Stat, Dybvog.

Og blev da allerunderdanigst læst de paa fol. 54 anførte aller-naadigste Forord. og Collegial-breve.

Fol. 274. Hr. Pastor Krogh contra Friderich Erichsen, Løchelle. Lensmand Leth mødte for Retten paa Citantens Vegne og begierede denne Sag fra Retten afviist, under andragende paa Hr. Pastor Kroghs Vegne, at denne Sag i mindelighed var bielagt og til den Ende; altsaa Sagen herved Retten afviises.

Fol. 274. Jesper Olsen, Troldvigen, contra Henrich Friderichsen. Sagsøgeren Jesper Olsen, Troldvigen, som ved Retten var nærværende, Erklærede: at han uden nogen videre Reservation ville frafalde denne af ham imod Hendrich Friderichsen anlagte Sag, naar denne hans Contra-Part igien ligeledes ville frafalde en imod ham herinden Retten anhendiggjort Sag; hvilket Hendrich Friderichsen anlovede, og til den Ende blev Sagen herved fra Retten afviist paa Grund af begge Parters som sagt trufne Foreening.

Fol. 280. Hendrich Friderichsen contra Jesper Olsens Kone. Paa Grund af den mandelige Foreening, som imellem begge Parter er skeed, bliver denne Sag herved fra Retten afviist.

Folio 279. Christen Nielsen, Mons-Elven, contra Jon Hansen, Mons-Elven.

Sagvolderen Jon Hansen, Mons-Elven, fremstod for Retten og Erklærede: at han ikke var bleven bekjendtgiort Tingets holdelse herpaa Wang saa betids at han i følge sin sist begierede anstand kunde erholdet indstevnt sine contra-Vidner, han under denne Sag Eragter at høre; saa omendskiønt Dommeren meget let indseer at disse hans foregivende Grunde kan være Geledet, med størst usandfærdighed. Desuagtet for at Sagvolderen ikke skal Klage over Rettens Overilelse i denne Sag, saa med deeles Sagvolderen endnu anstand i denne Sag til førstkommende Høste-Ting; under tilhold til Sagvolderen at han til denne Tiid besørger indstevnet de Vidner han paa sidste Høste-Ting opgav, og som han ikke til dette Ting

har indstevnt. Og bliver altsaa Sagen i følge Sagvolderens begiering, omendskiønt de angivende Grunde ere temmelige Svage, udsadt til førstkommende Høste-Ting.

Fol. 280. Hr. Provst Skioldrup contra Proprietair Maursund.

Hr. Provst Skioldrup lod ved Lensmand Sr. Leth, indlevere sin Skriftlige declaration paa behørig Stemplet-Papiir, datr. 30te Maj d.a., hvorudi han gandske og aldeeles exiperer Hr. Proprietair Maursund fra al an-og tilsvar udi en Hval-Sag, velbemelte Hr. Provst Skioldrup nu i nogle aar har drævet herinden Retterne, og udi hvilken Sag Hr. Proprietair Maursund hidtil har staaet som Hoved mand.

Den Prod. Declaration har følgende Indhold: Hr. Proprietair Maursund, som ved Retten var nærværende, og Erfarede af Hr. Provst Schioldrups Producerede Declaration, en sær uventet Schinerøsitet i hensigt at vorde Exiperet fra en Sag, som Hovedmand, hvorunder han siden 1788, har haft den Ære at være anteignet; ville ikke misbillige den Hr. Provstens giorte begiering; men omlovede dag paa Hr. Provst Schældrups Eget An og tilsvar, at indeholde den rest af købe Summen for den omtvistede Hval, som endnu hos ham er beroende, og afviises altsaa denne Sag forsaavidt Hr. Proprietair Maursund angaaer; herved Retten for saavidt samme hidtil har været Mædelet(?).

Fol. 280. Styrmand Gabriel Zachariasen contra Jørgen Christensen Kiergaard. Lensmand Leth som paa Sagsøgerens Vegne ved Retten var mødt, og Sagvolderen Jørgen Christensen Kiergaard Erklærede begge Eenstemmig at denne Sag i mindelighed var bielagt imellem begge Parter; og altsaa paa disse Grunde herved fra Retten afviises.

Fol. 280. Den Const. Foged Friis, contra Jon Hansen, Mons-Elven. Sagsøgeren anmeldte, at den mig fra Hr. Aud. og Sorenskriver Hammer tilstillede Lavdag i denne Sag, har ved Post-Expressens uefterrettelighed, ikke bleven mig tilhendekommet, og hvorfore ieg altsaa i den anledning, ærbødigst begierede anstand i denne Sag til næste Ting, til nye foreleggelse: Da intet fra contra-Partens Side, til Protest imod denne forlangte anstand blev nedlagt, saa blev den forlangte anstand af Retten bevilget, og altsaa bliver herved Sagvolderen Jon Hansen, Mons-Elven, paa nye af Dommeren forelagt at møde herinden Retten til førstkommende Høste-Ting, paa den Tiid og Stæd som nærmere ved Tingbrevet vorder kundgiort med hvad Tilsvar han i denne Sag Eragtet fornøden; hvilken Lavdags foreleggelse Citanten ville tage beskreven og for den Indstevnte lovlig at lade forkynde og beroer altsaa Sagen til førstkommende Høste-Ting. Beskreven.

Sr. Ole Nielsen Stadt, mødte for Retten og fremstillede 2de Stevne-Vidner, Navnlig Hans Iversen og Jørgen Kiergaard, som under Lovens Eed bekræftede at de til dette Ting ved mundtlig Varsel lovlig havde ladet indstevne, Lars Christian, Botten, for Dom at lide til betalings Erleggelse af en Fordring stor 19 rd., som Sagvolderen skal skylde Citanten; saavel som denne Sags Omkostninger skadesløs at Erstatte. De 2de fremstillede Stevne-Vidner bekræftede herpaa med Lovens Eed Stevningens Lovlige Forkyndelse og derpaa fra Retten blev demitteret.

Sagvolderen blev dernæst af Retten paaraabt om han eller nogen paa hans Vegne ved Retten var nærværende forudi denne Sag at tage Gienmæle; men da ingen efter Rettens paaraabning meldte sig, saa bliver contra-Citanten Lars Christensen, Botten, herved lovlig forelagt, i følge Citantens begiering; at møde herinden Retten til førstkomende Høste-Ting, paa den Tiid og Stæd som nærmere ved Tingbrevet vorder kundtgiort; med hvad tilsvær han i denne Sag Eragtet fornøden; hvilken Lavdags foreleggelse Citanten ville tage beskrevet, og for indstevnte lovlig at lade forkynde, og beroer altsaa Sagen til førstkomende Høste-Ting.

Hr. Pastor Krogh lod møde ved Retten inden Retten ved Lensmand Sr. Leth, og fremstillede 2de Stevne-Vidner, Navnlig Hans Iversen og Jørgen Kiergaard, som med Lovens Eed bekræftede at de til dette Ting lovlig havde indstevnet Lars Christian, Botten, for Dom at lide til betalings Erleggelse af en Fordring stor 23 rd. som Sagvolderen efter en i Retten fra Citanten prod. Regning efter denne Regnings formælding til Sagsøgeren skal Restere, saavel som denne Sags omkostninger skadesløs at Erstatte. Den i Retten producerede Regning blev læst og Paaskreven til Actens Indlemmelse og har følgende Indhold #.

Sagvolderen blev af Retten paaraabt, om han eller nogen paa hans Vegne var nærværende forudi denne Sag til Defension at afgive Svar, men efter Rettens paaraabning meldte sig ingen; Sagvolderen Lars Christian, Botten, bliver altsaa herved lovlig forelagt at møde herinden Retten til førstkomende Høste-Ting, paa den Tiid og Stæd som nærmere ved Tingbrevet vorder kundtgiort, med hvad tilsvær han i denne Sag Eragtes fornøden; hvilken Lavdags forelignelse Citanten ville tage beskrevet og for den Indstevnte lovlig at lade forkynde og beroer altsaa Sagen til førstkomende Høste Ting.

Hr. Ole Nielsen Stadt, mødte for Retten og Fremstillede 2de Stevne-Vidner, Navnlig Hans Iversen og Jørgen Kiergaard, som ikke med Lovens Eed bekræftede Stevningens lovlige forkyndelse, for Sagvolderen Guldbrand Taralsen, Grønjord, for Dom at lide til vedbørlig undgiældelse for Modvillighed at lade sin Søn Ole Guldbrandsen at gaae i Citantens Tieneste, saavel som de af denne Sag Dependerede Omkostninger at udrede, da Sagvolderen i egen Person

ved Retten var nærværende og tilstod Stevningens lovlige forkyndelse; men disse 2de Stevne-Vidner bekræftede med Corporlige Eed efter Loven at de havde indstevnet Thomas Amundsen, Navaren, for i lige begivenhed som Guldbrand Taralsen, Dom at lide paa Grund af at bemelte Thomas Amundsen, Navaren, skal have nægtet sin Søn at gaae i Citantens Tieneste, nægtet Fogdens ordre herpaa var udstød.

Sagvolderen blev dernæst af Retten paaraabt, om de noget til deres Sags Defension havde at anbringe, og fremstod for Retten Guldbrand Taralsen, Grøniord, som i Proto. Erklærede: at han ikke nogensinde havde nægtet sin Søns antredelse hos Citanten, desuden var hans Søn beladt med Svagelig Helbred.

Den anden Sagvolder, Thomas Amundsen, Navaren, fremstod ligeledes for Retten og ikke havde andet til sit Forsvar at andrage end at han var en gammel Mand, og altsaa formeente at han var nærmest til at nyde hielpen af sine hiemmehavende Sønner; men da denne hans tagne undskyldning ikke i mindste maade med Leillighed er Geleidet, da som ikke i følge den aller naadigste Forordning af 9de Aug. 1754, kan være tilladt at have 2de Dreng paa en Rydnings-Plads bestaaende af 3 Mrk. Jord, saa kunde Dommeren ikke tage dette af Sagvolderen gjorde løse Udsigende under nogen Reflection, men betragte Sagen fra den rette Side, neml. at være overhørig imod Hr. Kong. Majests. Fogeds ergangne Ordre.

Sr. Ole Nielsen Stadt begierede Anstand i denne Sag til førstkomende Høste-Ting, for til denne Tid at indstevne Vidner i Sagen til Afbeviisning paa den nægtelse, Sagvolderen Guldbrand Taralsen, Grønjord, i Dag herinden Retten har gjort og hvilke Vidner han i Conformitet med Lovens bydende, opgav at være følgende: Lehnsmand Leth og Andreas Kiergaard. Den forlangte anstand blev af Retten bevilget.

Da det var nu Aften, blev Retten for i Dag sluttet til videre foretagelse i Morgen d. 7de Juni.

Forbemeldte 7de Juni blev Retten videre Continueret og fremmet under betiening og overværelse af de i Gaaer antegnede Persohner. Fol. 275. Hr. Provst Kildahl contra Fogden Holmboe, betreffende et Tings-Vidne paa Torschens Kirkes Reparation.

Fogden Holmboes Fuldmægtig begierede Proto. følgende tilført: Forinden denne Sag nyder fremgang, begierede han ærbødigst den Respective-Dommer, vil tilspørge hans Velærværdighed Hr. Provst Kildahl, om han denne Gang vil anhøre contra-Qvæstioner i denne Sag til Vidnerne.

Dommeren fandt ingen grund til at formeene Citanten dette frem-

satte Spørsmaal, da det Alletider i overeenstemmelse med Anordningerne kan være en contra-Part tilladt at fremsætte contra Qvæstioner til Vidnerne, naar det ikke overskrider Stevningens Indhold, saavel som det tilladte Antal af Contra-Qvæstionen, som i Conformitet med den ..?.. Forord. af 3de Marti 1741 er tilladt.

Fogdens Fuldmægtig Erklærede paa sin Principals Vegne at han var fornøyet med Stevningen, uden videre afhiemling af i denne Sag brugte Stevne-Vidner.

Hr. Prost Kildahl fremstillede altsaa for Retten 2de foreleggelse Mænd, Navnlig Christen Nielsen og Thomas Nielsen, som i rette lagde en paa sidste Ting falden Lavdags Eragtning, hvorved Vidnerne Niels Jacobsen, Hagen Jacobsen, Michel Jacobsen og Erich Jacobsen, lovlig er forelagt at møde herinden Retten til dette Ting under Lovens Falsmaals Straf; hvilken Lavdags foreleggelse af de 2de fremstillede Mænd med Corporlig-Eed blev bekræftet lovlig at være forkyndet. Citanten begierede derpaa sine her ved Retten havende Vidner, i Eedtaget og Admitteret til Forhør.

Dommeren oplæste derpaa Eedens Forklaring af Lovbogen, for efter følgende ved Retten værende Vidner, Navnlig Niels Jacobsen, Michel Jacobsen og Hagen Jacobsen, som efter til dens ergangne formaning at vogte sig for Meen Eed, soer med oprakte Fingre at vilde Vidne deres Sandhed i denne Sag og af Citanten blev formeret følgende Spørsmåle:

1ste Qvæst.: om disse 3de Mænd der nu er fremstillede for Retten, og efter den Høy-Respective-Dommeres anfordring, have aflagt deres Corporlige-Eed, ikke af mig ene forlangede til at i stand sætte det manglende paa den af nye opbygte Torschens Kirke. 2den Qvæst.: hvilket et arbejde var de ved Kirkens I Torschen forrettede. 3de Qvæst.: om dette Arbejde òg ikke var Høyst nødvendig, meget til Kirkens Siir, og endnu meere for i fremtiden at see Bygningen Prekeveret paa det farlige Stæd oftende indfaldende Orchaner, hvilke unegtelig, synes at have haft en større magt over Bygningen, om den saa kaldede Ovse af taget efter dets første Structeur hafte Reiset i Vejret og været saa Flad. 4de Qvæst.: om Vidnerne som Erfarne Bygnings Mænd, ikke kunde bedømme at Kirkens tag udi i Udenskendelige(?) henseender ikke var nær saa forsvarlig som han Ønskede. 5te Qvæst.: om disse Bygningsmænd òg ikke selv ved Deres første Reise til Torschen førte nyt Tømmer til denne Bygning, foruden det allerede forhen forbrugte. 6te Qvæst.: hvor de annæmede dette Tømmer. 7de Qvæst.: paa hvis Fartøys samme Tømmer ført, for det 8de: hvor mange Tylter end og samme udgjorde. For det 9de: da de begyndte at Reperere det forrige lagte Tag, samt endrede de Kirkens forrige lagte Røster, om da ikke fornuftligvis at slutte noget Tømmer af den forrige Røstning, der nu blev langt høiere ved den Leilighed blev Spoleret og nyt Tømmer i dets Stæd igien maatte anbringes til en Røstning. 10de Qvæst.: om Bygnings mænde af det nye henførte Tømmer, anbragte Snee-Retter, som for at styrke Røsterne gaaes paa Snæ opad aas-

ene, eller bindings Værket af Taget og hvad Tømmer de dertil forbrugte. 11te Qvæst.: om der ikke af de forrige Arbeids Mænd paa Kirken var opbygget det saa kaldet Klokkehuus, hvor Kirkens Klokker skulde henge, om de benyttede sig af det samme, eller òg om de som meere Erfarne Bygnings mænd ansaa samme Klokkehuset for overflødig, og om det ikke da blev sadt paa nye paa Kirken, hvor da det tilsamme for brugte Tømmer, og af 12te Qvæst.: da de oprivede det forrige nedlagte Kirkens Tag, om da ikke Bordene var nedlagt op og ned af Taget, fra Tagets Kiølle af, ned til det saa kaldede Ovse af Taget, om der ikke var pløyet Furer eller Render i Bordene hiennem, hvilke Rein-Vandet skulde løbe. 13de Qvæst.: om det ikke ogsaa var een fornødenhed for dem som Arbeidere, at bortøxe og borthugge begge Kanterne af alle de Bord der nu paa nye og paa en anden maade langs Kirke-Taget skulde nedlægges, og om ikke ved denne Forandring, en haaben boord herved maatte gaae i løbet, og nye Bord i den Stød igien at bruges. 14de Qvæst.: om der ikke saa vel af Bord, som af Spiggir noget nødvendig maatte Gaae i Løbet, da de opbrød det forrige nedlagte Tag. 15de: om ikke ogsaa ved den nødvendige Forandring som det af dem paa nye nedlagte Tag maatte have, da Taget af dem nødvendig maatte blive lagt paa en anden Maade end som tilforn, om da ikke udi Vinklerne paa korset(?) af Taget, meget Bord nødvendig maatte blive Spoleret. 16de Qvæst.: om Arbeiderne kunde Erindre sig at der var lagt Kiøl paa Taget tilforn, eller de lagde den, og om samme ikke alleene paa for Kirken, men og saa paa Sakerstiet, Korret, Vaabenuuset, blev lagt ned af nye Tømmer-stokker. 17de Qvæst.: da en betragtelig mængde Stilatzer vare nødvendige til det nye Tags Istandsettelse, hvilke Materialier, eller hvor mange af Tømmer og Bord dertil bleve forbrugt, samt om Arbeiderne ere vidende om hvor der blev af samme Materialis, da Kirke-Arbeide havde taget sin Ende. 18de Qvæst.: om de ikke foruden taget og Røstningen paa Kirken at Istandsætte, og saa tillige bordklædere ommelte Torschens-Kirke, om de da ikke maatte bruge de saa kalde Bordlenniger og Føringer under Borklædningen, samt om der ikke under Tiiden for dem fornødiges, da Tømmer Væggen paa Kirken formedelst det Anbragte Tømmers ulige tykkelse, tømmer-Væggen var ujevn, om de da ikke undertiden dobbelt ja tredobbelt Fore-Væggen, paa det Bordklædningen kunde blive Jevn og faae sin rette skikkelse. 19de Qvæst.: hvad de til regsteer under Bordklædningen Forbrugte som samme var alleene Tømmer eller Bord. 20de Qvæst.: hvor meget Tømmer eller om samme var Bord, da hvor mange Tylter Ungefær arbeiderne kunde opgive til dette brug at have medgaaet. 21de Qvæst.: om Arbeiderne efter deres indehavende Erfaring de maatte tilstaae at mangan Tømmerstok, helst i den smaleste Ende, ved det overordentlige Vandfald af Mallangs-Foesen, bliver kløvet og ved nøye eftersyn af Arbeiderne, maae afhugges saavidt dens Feil rekker og ikkun udi en Bygning ud-giøre det halve. 22de Qvæst.: om òg ikke Erfarenhed har lært at mangt et Saug-Bord der gjør vel sit med i antallet og beregningen, men naar samme skal forbruges til en Bygning, bliver befundet udygtig, og følgerlig maae Casseres. 23 Qvæst.: Paa hvad Stød Arbeiderne forefandt Kirkens Materialier at ligge da de kom til Stødet, om ikke samme stød blotte ude paa

Marken. 24de Qvæst.: Om det er en mulighed uden mindste præjudice for dem der forestaae at anskaffe Bygnings Materialer til en saadan Bygning, ved de foretaget Syns-Forretning da bedømme hvormegget af Bygnings Materialer der kan være tilgaaet, saavel af Tømmer med hensigt til de udi 20de Qvæst. anførte Grunde, ligesom og saa af Bord og Spigger. 25de Qvæst.: om ikke arbeiderne kan bevidne at da, det af dem selv paa nye til Kirken førte Bygnings Tømmer, var tilstrækkeligt, man da maatte faa en tylt med Tømmer hos Skip. Maursund paa Grundfarnes. 26de Qvæst.: Om arbeiderne kan Erindre sig hvormange Tønder tiere der af dem blev forbrugt til Taget og Vind-Spирerne, samt om de ikke vare vidende om at en tønne af Kirkens Tiere ved det tilfælde var sønderknust. 27de Qvæst.: Om ikke Kirkens Klokke havde været Exponeret for den Ulykke, at falde ned og sønderknuses om den havde blevet ophængt i den Tilstand som da forefandtes, og om ieg da ikke var den der opdagede denne betydelige Mangel og besørgede sammes fuldkommen Istandsættelse og Sikkerhed ved Tømmermæsteren Niels Jacobsen der tillige er en Forsvarlig Smed. 28de Qvæst.: Om Arbeiderne ikke kan Erindre sig at da de saa korteligen gjorde en Reise fra Torschen til Sand, atter da udi deres Fraværelse skulde have været bortført en andeel af de bedste Arbeids Bord, som de selv skulde have uvalgt sig, til den eendeel af Kirkens indreedning og for arbeidning, samt om de òg tillige var et Vidende om efter hvis ordre, og ved hvilken ommelte Kirkens andeels Bord skulde være bortførte. 29de Qvæst.: om ikke de samtlige Arbeidere eller i det mindste een eller Toe af dem kunde med Vished sige at den andeel Kirkens Bord, af mangel paa Torschens Almues Pligtmæssige fyldestgørelse af det dem som alle andre paaliggende pligt-Arbeide ved saadanne Leiligheder, var saa slet forvaret, at bordstabelen den heele lange Vinter igiennem laae ned i Fieren af Is og Snee overtækket og naar Vandfladen Steeg, da et Bord efter andet af den Fiske søgende Almue, befandtes at drive paa Søen ud til det store hav. 30te Qvæst.: om Arbeiderne ikke have hørt at da en ladning Bord blev ført til Torschen, en om Natten ved Fartøyet liggende bordflode, ved et opkommen hæftig Østen Vind om Natten søndersled de liner ved hvilke Bordene vare hæftede til Fartøyet, og at ommelte andre Bord derved skulde gaae forlorende. 31te Qvæst.: om Arbeiderne kan bevidne at der i Torschen, dette besynderlige Sted imellem Høye-Fielde, skule fremvandre en art af Skabninger, man Geemenlig kalder Nattegiengere der maae skee kunde nærme sig til Kirken naar Arbeiderne laae og hvilede, og kunde berøve Last af Kirke-Materialerne, helst Spiggere, om en saadan Omstændighed havde truffet Arbeiderne og ..?.. particulert Niels Jacobsen. 32de Qvæst.: Om Arbeiderne til det eller andet af arbeide reent forbrugte de til Bygningen fornødne Stilatzer, og hvor de fralagte samme, og om noget af dem var tilovers. 33de Qvæst.: Om Arbeiderne, med rette har noget klagemaal over mig at anbringe, for Aarsaget enten af Uvirksomhed efter mislighed, i at anskaffe alt det som kunde ansees at udgiøre det fornødne af Kirkens Materialier, for nærværende agter ieg det ikke for en fornødenhed at lade indføre fleere Qvæstioner, uden saa skulde være Vidernes Udsagn i alle Maader uforværmet, en eller anden mig

endnu ikke beviist Omstændighed skule affordre mig til fleere Qvæstioner at giøre, hvilket ieg herved udbyder ærbødig mig ikke af den Høy-Respective Dommer ikke blive nægtet.

De 3de herved Retten i Dag Eedtagne Vidner, navnlig Niels Jacobsen, Hagen Jacobsen og Michel Jacobsen, og i følge Citantens begiering alle tre under et blev fremsatt for bemelte Qvæstioner og herpaa svarede 1te Qvæst. Resp.: hertil svarede alle 3de Vidner Joe; 2den Qvæst. Resp.: de tog taget af Torschens Kirke og lagde op samme igien, deels af nyt og deels af gammelt Tømmer. 3de Qvæst. Resp.: hertil svarede Vidnene at denne Reparation var nyttig. 4de Qvæst. Resp.: Er besvaret ved 3die Qvæstion. 5te Qvæst. Resp.: de 2de fremstillede Vidner, Navnlig Niels Jacobsen og Hagen Jacobsen, forklarede at de fra Sand til Torschens Kirke havde ført nyt Tømmer, men antallet af samme Erindrede de ikke; men det 3die Vidne, Michel Jacobsen, Erklærede ej denne Forklaring at have været nærværende. 6te Qvæst. Resp.: er besvaret ved 5te Qvæstion. 7de Qvæst. Resp.: Paa Citantens egen Baad. 8de Qvæst. Resp.: antallet af Tømmeret kunde Vidnerne Niels Jacobsen og Hagen Jacobsen, ikke saa nøye erindre, men over fiire tylter var det ikke. 9de Qvæst. Resp.: Joe, noget Tømmer blev ved denne Leilighed Spoleret, men meget var det ikke. 10de Qvæst. Resp.: hertil svarede Vidnerne Nei. 11te Qvæst. Resp.: Vidnerne forklarede at der vel var begyndt paa et Klokkehuus, men samme var ej færdig giort, og det i dette Begyndte Klokkehuus værende Tømmer, foregav Vidnerne til arbeidet at være ubrugelig og hvorsamme blev af, var dem ubekjendt. 12te Qvæst. Resp.: hertil svarede Vidnerne Joe. 13de Qvæst. Resp.: fra Bordene gik ej videre end Kanterne, men vel paa adskillige Bord blev Enderne fra Skaaren paa Grund af samme var i støkker. 14de Qvæst. Resp.: hertil blev svaret Ja. 15de Qvæst. Resp.: Vidnerne svarede: at der ikke ved denne lejlighed nogen Bord kunde blive Spoleret. 16de Qvæst. Resp.: Vidnerne svarede: at der ikke var Kiøl før, paa de i Qvæstionen anførte Stæder, undtagen paa Sakerstiet, hvor der blev indlagt en stok, men længden af samme kunde Vidnerne ikke Erindre. 17de Qvæst. Resp.: at der medgik en antal Bord til Stelasien, hvilke antal Vidnerne ikke kunde erindre, blev forklaret: men hvor samme Stelasien siden er afbleven vidste Vidnerne ikke. 18de Qvæst. Resp.: under Bordklædningen forklarede Niels Jacobsen og Michel Jacobsen at være tilgaaet endeel Bord, men sammes antal kunde de ikke saa nøye bestemme, men over 30 Tylter var det ikke. 19de Qvæst. Resp.: hertil forbrugte de Bord og bag. 20de Qvæst. Resp.: er besvaret ved foregaaende Qvæstion. 21de Qvæst. Resp.: at det undertiden kan indrefte tilstod Vidnerne. 22de Qvæst. Resp.: At dette Tilfelde undertiden kan indtreffe, tilstod Vidnerne, men lige saavel som adskillige af disse Bord paa Grund af raadenhed, reent Casseret kan òg andre, til andet arbeide bruges. 23de Qvæst. Resp.: hertil svarede Vidnerne Joe. 24de Qvest. Resp.: alle trende Vidner svarede: at dette kunde de ikke til nøye bestemme. 25de Qvæst. Resp.: Vidnerne svarede at de omtrent havde faaet 1 Tylt Tømmer hos Skpr. Maursund paa Grundfarnes. 26de Qvæst. Resp.: Vidnerne Niels Jacobsen og Michel Jacobsen, erklærede begge een-

stemmig at der var tilgaaet 3de Tønder Tiære, Vidnerne forklarede end videre: at de vel havde seet nok en tønne tiære indlegge i Skiaaen, og efter fortælling af deres Præst havde hørt at denne tønne tiære var kommet i stykker. 27de Qvæst. Resp.: hertil blev svaret Ja. 28de Qvæst. Resp.: Dette kunde Vidnerne ikke Erindre. 29de Qvæst. Resp.: Vidnerne var bekiendt, at Kirkens Bord laae 2de Uger tæt ved Strand-Kanten og at Søen imellem stunder ofte gik opunder samme, samt igien ved udfaldne Vande forlod Borderne, men om nogle af disse Bord ved denne Leilighed er bortført, herom kunde Vidnerne ikke afgive nogen Forklaring. 30te Qvæst. Resp.: Nej, det havde Vidnerne ikke hørt. 31te Qvæst. Resp.: Vidnerne Niels Jacobsen og Michel Jacobsen forklarede: at omtrent end 400 Spiggere fra dem om Natten var bortstiaalen fra dem, men hvem samme havde taget vidste de ikke. 32de Qvæst. Er besvaret ved foregaaende Qvæstion. 33de Qvæst. Resp.: De havde intet at Klage, undtagen at Vidnet Niels Jacobsen forklarede at han engang gik arbejdsløs i 14ten Dage, hvortil var Grunden at Materialier ikke til Torschen formeedelst Uvejr indtraf.

Fogden Holmboe som var qva Missions Casserer, og saa var for Retten tilstæde, begierede følgende faae Qvæstioner Vidnerne forelagt til besvarelse, saasom lte Qvæst.: om denne Torschens Kirke som Hr. Provsten Kildahl i sit Regenskab kalder en i Torschen opbygget nye Kirke, ikke er Torschens forrige Gamle Kirke, som er nedrevet, fløttet et lille stykke fra sin forrige Tomt, opbygget igien af den gamle Kirkes Tømmer, under at forbedre denne med tilsætning af Tømmer og Bord hvor fornødiges den, om blant Bord Materialerne har været 40te Tylter 10 al. lengde. Malangens Bord, og hvor samme i Kirken ere forbrugte, for det 3die om ikke arbeidsmanden Niels Jacobsen er den som har arbeidet meget af Kor-Døren, Alterfadet og Sprienglet ved Kor-Døren. Og for det 4de om de kan skjøne at den tomt hvorpaa Kirken nu blev sadt er i mindste Deel beqvemmere eller bedre, end den Tompt hvorpaa den forrige Kirke stod.

lste Qvæst. Resp.: hertil svarede Vidnerne at der deels var gammelt og deels nyt Tømmer i Kirken. 2den Qvæst. Resp.: at den til dette Arbeide er forbrugt Mallangens Bord forklarede Vidnerne, men antallet kunde de ikke Erindre. 3die Qvæst. Resp.: hertil svarede Vidnet Niels Jacobsen Joe, at dette Arbeide af ham var forrettet i selskab med Snekker Niels Dahl i Astafiorden. 4de Qvæst. Resp.: Vidnerne svarede at Kirken stod lige saa beqvemt paa den forrige Tompt som den hvorpaa samme nu er opført.

Citanten begierede det i denne Sag passerede i Ting-Vidne form beskrevet meddeelte, hvilket Retten bevilgede. Beroer altsaa Sagen til førstkommende Høste Ting.

Læst en Pante Obligation udgivet af Jacob Andersen, Jærslætten, til Sr. Ole Nielsen Stadt, paa den Summa 41 rd. 5 mrk. 4 sk., udi hvilken Oblig. er Pantsatt adskillige af Debtors Eiendeele.

Oblig. dat. 7de Maj d.a.

Læst en Bøxelsæddel udstød af Sogne-Præsten Hr. Brandt til Sands Meenighed, til Jacob Gotliebsen, paa 1 Pd. Fiskes Landskyld i Gaarden Gottersjord, behørig Reversal af dette Bøxel-brev foreviist og til Tugthuset i Trondhiem betalt 8 sk.

Hr. Fogden Holmboes Eedsorne Fuldmægtig Jacob Friis, begierede Protoc. følgende tilført: Hr. Velbaarenhed Hr. Amtmand Sommerfeldt, har under 1te Febr. sidstl. paa Grund af en til Amtet indkommen klage af Nordlands Handleren Christian Kildahl, betreffende: At Skip. Søren Skioldrup, af Westeraals Fogderie, ved sin Handels Forvalter Jens Grønbech havde været udi Mallangen, beliggende i Senjens Fogderie, og derefter bemeldte Nordlands, Christian Kildahls andragende skulde have solgt Tobak og Brendeviin, samt igien til forhandlet sig af Indbyggerne i bemeldte Mallangen adskillige Vahrer: saasom Næver, Smør, Ost og Reenskind.

For nu at blive forvissat om, om denne tidt bemeldte andragende skal medføre Sandhed, er det ieg herved ærbødigst, udbeder mig: at den Respective Dommer vil tilspørge Laugrettet, om de forbemeldte: er dem bekiendt.

Paa Grund af denne giorte Begiering formerede Dommeren dette af Hr. Fogden Holmboes Eedsorne Fuldmægtig Hr. Jacob Friis' fremsatte Spørsmal til det tilstædeværende Laugret og herpaa blev svaret, efter at Spørsmålet tydelig af Protoc. var oplæst. Paa denne fremsatte Qvæstion blev af det tilstædeværende Laugrett svaret at samme var dem ubekiendt.

Da Laugrettet ikke var bekiendt noget der kunde oplyse denne Sags sande sammenhæng, ville den Restpective Dommer behagentlig tilspørge Almuen forbemeldte Qvæstion, for saaledes de maatte være betenkt paa at beviise samme.

Den forbemeldte fremsatte Qvæstion blev end videre af Dommeren under den ved Qvæst. fremsatte Reservation, forlæst den i Tingstuen tilstædeværende almue, og alle i Tingstuen tilstædeværende Almue, undtagen Hr. Provst Kildahl erklærede at samme var dem ubekiendt, men velbemelte Hr. Provst Kildahl erklærede paa sin Broders Vegne at bemeldte hans Broder trøstede sig til Videre at beviise denne Sag.

Det i denne Sag passerede begierede Hr. Fogden Holmboes Eedsorne Fuldmægtig Jacob Friis sig i Ting Attest ind forma beskrevet meddeelt, hvilket Retten bevilgede.

Læst en Bøxelsæddel udstød af Sogne Præsten Hr. Jacob Klæboe paa S.T. Hr. Petter Brandtes vegne til Hennig Pedersen paa 1 Pd. Fiskes Landskyld i Gaarden Hannes, behørig Reversal foreviist og til Tugthuset i Trondhiem bet. 8 sk.

Fogden Holmboe fremstillede for Retten, saa mange af de til Bardus Skovs benyttelse nedsatte nye byggere som paa Tinget var tilstede, neml. Christen Nielsen, Thomas Nielsen, Hans Jonsen, Lasse Olsen, Ole Barosen, Niels Jacobsen, Erich Jacobsen, Hagen Jacobsen, Michel Jacobsen, samt Christen og Ingebrigt Israelsen, og begierede Disse forelagt følgende Spørsmåale til besvarelse, saasom 1ste, om det havde været dem muelig, Uagtet de understøttede forskuder som de haver nødt af Kongens Cassa, at komme i Den Forfatning som de nu er og øyne det haab om Nærings Vej i fremtiden, i fald de havde manglet den understøttelse og hielp som til denne sin frem-Tarv, har erholdet hos mig Fogden Holmboe. For det 2det om da nogensinde af mig Fogden Holmboe har været krævet, Præsset eller paa anden Maade fornærmet, for at tilbage betale mig den Gield ieg har tilgode hos dem. For det 3die om ieg Fogden Holmboe har søgt at gjøre mig nogen Fordeel af dem, eller om ieg ikke istæden eller har behandlet dem som en Fader. Og for det 4de, om de ikke i forrige Aar kort førend sidste Stevnes afgang, indfandt sig samlede hos mig med denne Declaration hvis de ikke i det mindste for dette Aar kunde nyde Forskud til Føde og Nødvendigheds Vahrer, saae de sig nødsagede til strax at fløtte tilbage fra Skouven. For det 5te, Om ieg Fogden Holmboe da strax for at forekomme deres oprykkelse, strax skrev til Kiøbmand Cappe i Bergen, og forskaffede dem fornøden Føde-Vahrer, for 10 Familier Circa for 500 rd. Og hvorfor ieg selv stod Kiøbmanden til Ansvar som Debitor. For det 6te, om disse samtlige Familier nu er i stand til for Eftertiden, at ernære sig med mindre de alle tider kan have saadan Mand for sig, der kan Aarlig forstrekke dem med Fornødenheds Vahrer, imod at blive betalt af dem med det Tømmer som de kan frembringe af Skouven.

Disse fremsatte Qvæstioner, er angaaende Publicke nytte, ville derfor den Respectives Dommer lade de for bemeldte Persohner Edelig Forklare.

Da den Allernaadigste udgangne Forordning om Eeds afleggelse inden Retten ikke synes at kan være stridende, men at være til ladt udi en Sag som denne, da disse beboere ellers ventelig deels til egen fordeel, og deels til andre Aarsager kunde afgive en Forklaring, som ikke i mindste Maade med Sandhed kunde være Geleidet, saa modtog Dommeren disse fremstillede Mænd aflagte Eed, om rettig besvarelse paa de fremsette Qvæstioner.

Og efter Eeds afleggelse fremstod for Retten Hagen Jacobsen, saavel som de andre forbemeldte i Eedtagne Mand. og svarede paa 1te Qvæst. Resp.: De svarede alle eenstemmig at samme sagde været dem en umuelighed, naar de ikke havde bekommet disse Forskuder. 2den Qvæst. Resp.: hertil svarede de ikke eenstemmig Ja, at deres Foged i Stæden for at afpresse dem disse bekomne forskude havde imod dem udviist største Medlidenhed og ikke nogenside som sagt afpresset betaling. 3de Qvæst. Resp.: Alle ved Retten nærværende Mænd som foran under denne Sag er i Eedtaget forklarede: at Hr. Foged Holmboe langt fra ikke i mindste Maade hos dem havde søgt

nogen Fordeel, men at af ham stedse hidtil som af en Kiødelig Fader var beegnet, under det Tillæg, at Hr. Foged Holmboe stedse og bestandig imod dem havde viist meere Kierlighed, Høflighed og Venskabelighed end de nogensinde kunde fortiene. 4de Qvæst. Resp.: alle disse tilstædeværende og foranførte mænd, forklarede under den af dem aflagte Eed, at naar Hr. Fogden Holmboe ikke sidste aar hafte forstrakt dem, havde de alle været nødsaget at frafløtte Skouven, hvorpaa de boer, og denne dem af Hr. Fogden meddeelt Understøttelse var Grunden til at de endnu beboer Deres Stæder da de ellers af hunger og Nød nødvendigviis samme maatte have frafløttet. 5te Qvæst. Resp.: De svarede alle Eenstemmig at det var dem fulkommen vel bekiendt at Hr. Foged Holmboe havde hos Hr. Kiøbmand Cappe i Bergen forskaffet dem føde Vahrer tilligemed anden Fornødenhed for den Summa 538 rd. 3 mrk. 1 sk. og til ydermeere beviis herom blev i Retten produceret fra Kiøbmand Gerhard Cappes egenhændig Regning date. 22de September f.a. som Hr. Fogden Holmboe igien ved Retten blev tilbageleveret. 6te Qvæst. Resp.: alle disse herved Retten nærværende og i Eed tagne Mænd Erklærede under deres aflagte Eed at det endnu var dem en sand Umuelighed uden understøttelse at vedblive de steder de beboer, da deres Credit hos Giestgivere og Andre Persohner herpaa Egnen, mindre i Bergen, foranlediiget heraf at de ikke ved Fiskerie kan erhverve sig noget, og altsaa som sagt erklærede: nødvendigviis at maatte frafløtte de Stæder de beboer, naar Sudieng dem for Eftertiden skulde berøves.

Hr. Fogden Holmboe begierede Hvis under denne Sag i Dag er passeret in forma in driplo beskreven meddeelt. Hvilket Retten bevilgede i beskreven. Efter følgende beboere begierede Skoug-Sedler, neml. og som Laugrettet Erklærede at være trengende til samme:

1ste, Thomas Mathiasen, Kragnes, 6 Tylter bygnings Tømmer. 2det, Erich Erichsen, Molsnes, 1 Ottrings-baad Veed. 3de, Jon Christian 1 Tylter bygnings Tømmer og 1 færrings-Baads Veed. 4de, Gregus Jonsen ditto. 5te, Moses Andersen 8te Tylter Bygnings Tømmer. 6te, Lars Larsen, Strømmen, 6 Tylter bygnings Tømmer, Berthinus Jansen, 6 Tylter Bygnings Tømmer. 7de, Fogden Krogh i Westeraalen, 30 Tylter og 8de, til Trones Kirkes Reparation 30 Tylter, som inden Retten blev bevilget.

Læst en Bøxelsæddel udstød af Andreas Falster, som Curator Benorum for sin Sal. Faders Stervboe, til Mongs Andreas Olsen paa 12 mrk. Fiskes Landskyld i Gaarden Tenskier, datr. 4de September 1790. Behørig Reversal foreviist og til Trondhiems Tugthuis bet. 8 sk.

Fogden Holmboe som paa Grund af sin lange Tieneste heri Fogderiet haabede forfløttelse til en bødre Egn, begierede i Anledning deraf Laugrettet og den tilstædeværende Almue tilspurgt om hvordan mit Forhold har været i Fogderiet, i de 11 Aar ieg nu har tient

her. Fogden bad tillige at enhver vilde sige sin reene Meenig og fra bad sig baade ufortient Ros og Daddel.

De tilstedeværende Laugrets Lensmand og Tingstuen tilstedeværende Almue, Erklærede alle eenstemmig at de ikke i mindste Maade havde noget at udsætte paa deres Foged Hr. Holmboe, enten i eller uden Embedets førelse, mindre nogensinde kunde sige at han i mindste Deel ved nogen Leilighed havde fornærmmet dem, men i dets stød alle Eenstemmig aflagte Deres Taksigelse for den Tiid han hid til har været Deres Foged. Hr. Fogden Holmboe begierede dette i denne Sag passerede informa beskreven meddeelt hvilket Retten bevilgede beskreven.

Læst en Bøxelsæddel udstød af Andreas Hansen Falster til Lars Eliassen paa 1 Pd. Fiskes Landskyld i Gaarden Tenskier. Behørig Reversal foreviist og begge Deelee datr. 5te April 1790, samt til Tronhiems Tugthaus bet. 8 sk.

Der næst blev inden Retten aflæst en Dom udi Sagen anlagt af den contituerede Foged Jacob Friis, contra Jon Hansen, Mons-Elven.

Til bortsalgelse inden Retten blev opbuden en Restance af Kong. Skatter udi Hillesøe-Tinglaug, til Aarets udgang 1780. Udi afg. Fogden Rynnings Stervboe stor 57 rd. 4 mrk. 10 sk., som til bortsalgelse blev indsadt for den Summa 20 rd., men ingen i mindste maade gjorde herpaa noget Bud, omendskiønt samme blev nedsadt til 5 rd.

Da de berammede Ting-Dage for dette Tinglaug, nu var forløben, og ingen efter Rettens Paaraabning, havde videre herved Tinget at plødere, saa blev Retten hævet.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 9,
1791-1793, 62 b - 74 a.

De på tinget den 26. mai 1792 leste forordninger m.m.

1mo. For Retten blev produceret Kong. Octroy datr. Christiansborg d. 16de Febr. 1791, ang. den Danske og Norske nye Species Banques oprettelse paa 40 aar.

Secondo. Placat som bestemmer forholds-Reglerne der skal i agttages ved indtreffende Smitsomme Sygdomme i Norge.

3tio. En Placat datr. Friderichsbergs Slot d. 24de Juni 1791, angaaende blaae Banque Sedlers Indførsel i Stæden for de nu værende Opplitte hvide Courant-Sedler, hvilke skal gaae og gielde paa deres paalydende Summer.

4to. I Ligemaade blev communiceret Forord. af 1te Jul. 1791, om Species Banques Oprættelse i Kiøbenhavn, datr. Friderichsbergs Slot d. 24de Juni 1791.

5to. Placat som Ophøyer den under 13de April 1787 befalede Indskrænkelse i hensigt til det Beneficerede Gaarders bortbøxling til Leilændingene udi Norge, datr. Christ. Slot d. 11te Novbr. 1791.

6to. Fremdeeles Publ. Placat datr. Christ. Slot d. 9de November 1791, om Told af Sølv og Guld, om frie udførsel af reede Penge og Mynter.

7mo. End videre publ. Forord. som tillader at det maae bruges Vegt udi Korn-Handel, datr. Christ. Slot d. 21de October 1791.

8ro. End meere Forord. som befaler at henrettelse med Sverd skal være afskaffet og samme skal herefter skee med Øxe, dat. Christiansborgs Slot d. 21de Octbr. 1791.

9ro. Fremdeeles blev publ. Forord. datr. d. 13de Janu. 1792, som Forklarer nøyere Danske Lovs 1te Bogs 6te 23 Art. og Norske Lovs 1te Bogs 1te, 6te, 21. Art. ang. indførsel efter Domme som er bleven paaanket med Stevning til Høyeste-Ret etter Oberhofretten.

10(?). Forord. som bestemmer hvorledes Omkostningerne der udreedes af den Kong. Cassa, for at vaage over Skifteforv. og den umyndiges Midlers Sikkerhed bør Godtgjøres bemeldte Casse ved at fordeeles paa fallit og Stervboer der behandles enten af de al. eller overordentlige Skifte-Rette, datr. d. 13de Janr. 1792.

11te. End videre opløst amtets pro M., datr. d. 26de Octbr. 1791, til aud. og Sorenskriver Hammer.

12te. En ditto fra Amtet indsendt Circulaire af 17de Septbr. a.c., fra det Høy-Kong. Danske Cancel. datr. d. 17de September

a.c. til aud. og Sorenskr. Hammer.

13de. P.M. datr. d. 1te Febr. 1792 fra Amtet til aud. og Sorenskr. Hammer, betreffende en fra det Danske Cancel. udstød Circulaire af 29de Octo. f.a.

14de. P.M. fra Amtet indkommen, datr. Altengaard d. 5te Marti 1792.

End videre for Retten fremlagt en Repartition over de Delingvent Omkostninger som for aaret 1792 blev at udrede af Senjens og Tromsø Fogderie, datr. Ærvig-Gaard d. 6te Febr. 1792.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 9,
1791-1793, side 54 a - 54 b.

Udi Sagen anlagt af den constituerede Foged Hr. Jacob Friis contra Jon Hansen, Monselven, for ulovlig Skov-Hugst, blev afsagt den 15de Novembr. 1791, følgende

Dom

Af den indstevnte John Hansen, Monselvens, inden Retten giorte Tilstaaelse, er det tydelig beviist at denne John Hansen, Monselven, uden nogen given Tilladelse fra Vedkommende Foged har hukket 2de Tylter Tømmer, og samme Tømmer igien solgt til en Mand ved Navn Jens Bachebye.

Thi Kiendes for Rett:

At den saggivne John Hansen, Monselven, bør for denne sin uden vedkommende Fogeds Tilladelse udøvede ulovlig Skov-Hugst i følge Kongel. Allernaadigst Resolution af 2den Aug. 1783, at bøde til den Nordenfields Vei-Casse 2 rdl., siger Toe Rixdaler, samt at udrede denne Sags Omkostninger med 2 rdl. 5 mrk. 8 sk., foruden det Stemplede Papiir til Dommen, som er 4 mrk. 8 sk. Alt at efterkommes inden 15ten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Justitziens videre Pleie.

Saaledes inden Retten at være passeret, dømt og afsagt, bekræftes paa egne og Lavrettet som Meddoms Mænd, deres Vegne, under min Haand og Segl.

Actum ut supra
Hammer

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Domkopibog No. 2,
1770-1811, side 122 b - 123 a.

Anno 1792 d. 8de October blev Høste-Tinget begyndt og fremmet paa Gaarden Vang for Giisunds Tinglavs Almue under Betiening af Auditeur og Sorenskriver Hammer ved Eedsoren Fuldmægtig Christian Lindegaard i Overværelse af hans Kongel. Majests. Hr. Foged Homboe, samt efterfølgende Laugrettesmænd, hc. 1mo. Peder Hendrichsen, Gavel, i steden for Jachob Michelsen, Hemingsjord, 2do. Ole Olsen, Gresmyhr, 3tio. Jens Frederichsen, ibid., i steden for Stephanus Olsen, ibid., 4to. Jon Christensen, Sultvig, 5to. Jens Henrich, Hemingsjord, 6to. Ole Olsen, ibid., i steden for Gregus Jonsen i Landøen, 7mo. Elias Eliassen, Hemingsjord, 8to. Ole Isachsen, Sultenvig, i steden for Ole Sørensen, Grundvog. Og blev dernæst aller underdanigst Læsedede paa folio 140 allernaadigste udgangne Forordninger og Placater.

Folio 64. Sr. Ole Nielsen Stadt contra Lars Nielsen Christensen, Botten.

Citanten framstillede for Retten 2de Forelæggelse Mænd navnlig Jon Bram og Jørgen Kiergaard, som i Rettelagde en paa sidste Sommering falden lavdags Eragtning, hvorved contracitanten Lars Christensen, Botten, i denne Sag Lovlig er forelagt at møde herinden Retten til dette Ting med hvad Tilsvær han i denne Sag er agter fornøden; hvilket i Retten producerede Forelæggelse lovlige Forkyndelse, som Citanten begierede læst og paaskreven til actens Indlæmelse, de 2de fremstillede Mænd med Lovens Eed corporlig bekræftede i Sagen.

Sagsøgeren mødte for Retten og androg at contra citanten paa denne paastevnte Fordring stor 19 rd. ved 4re Dagers Arbeide havde afbetalt 1 rd., altsaa til Rest den Summa 18 rd.

Sagvolderen blev af Retten paaraabt om enten han selv eller nogen paa hans Vegne var tilstede for udi denne Sag at tage Gienmæhle, men efter Rettens Paaraabning var ingen som meldte sig.

Sagsøgeren fremstod end videre for Retten og begierede Sagen optagen til Doms, samt nedlagde følgende Paastand: 1 at Sagvolderen vorder tilkiendt at udrede og betale den paastevnte Fordrings Rest med 18 rd. 2 at udi denne Sags Omkostninger at betale 2 rd. 3 mrk., og under hvilken Paastands Nedleggelse Sagen som meldt fra citantens-Side indladt til Doms og blev til den Ende udi samme afsagt følgende.

Dom.

Da den indstevnte Lars Christiansen, Botten, uagtet til ham passeret Forelæggelse, ikke i mindste Maade udi Sagen havde taget Gienmæhle og altsaa ved denne sin Udeblivelse stiltiende accepterede den paastevnte Fordrings Rigtighed; saa kiendes for Rett: at contra-citanten Lars Christian, Botten, bør til citanten at udbetale den paastevnte fordrings tilbageværende Rest med 18 rd. 2,

udi denne Sags Omkostninger at udrede til citanten 2 rd. 3 mrk., alt at efterkommes inden 15den Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Justitzens videre Pleie. Det i denne Sag passerede, saavel som det afsagte Dom, begierede citanten sig in forma beskrevet meddelt, hvilken Retten bevilgede.

Folio 64. Hr. Pastor Krog contra Lars Christian, Botten. Lehnsmand Leth mødte for Retten paa Hr. Pastor Krogs Vegne og fremstillede 2de forelæggelse Mænd, navnlig Jon Bram og Jørgen Kierregaard, som i Rette lagde en paa sidste Sommerting falden lavdags Eragtning, hvorved Sagvolderen Lars Christian, Botten, lovlige er forelagt at møde herinden Retten til dette Ting, med hvad Tilsvar han i denne Sag eragtet fornøden; og hvilken producerede Forelæggelses lovlige Forkyndelse for contra citanten Lars Christian, Botten, de 2de fremstillede Mænd med corporlig Eed efter loven bekræftede, og Forelæggelse blev af Dommeren til læsning og actens Indlemmelse modtaget.

Sagvolderen blev af Retten paaraabt, om enten han selv eller nogen paa hans Vegne var nærværende for udi denne Sag at tage Gienmæhle; men efter Rettens Paaraabning var ingen som meldte sig.

Lehnsmand Leth som paa Pastor Krogs Vegne ved Retten var nærværende, begierede denne Sag optagen til Doms og udi Sagen nedlagt følgende Paastand: lmo. at contra citanten Lars Christian, Botten, var der tilkiendt at udbetale Hr. Pastor Krog den af ham indgivne Reining skyldigværende Fordring stor 23 rd., 2. udi denne Sags Omkostninger til citanten at betale 2 rd. 4 mrk., og under hvilken Paastands Nedlæggelse Leht som meldt begierede Sagen til Doms optagen. Og blev til den Ende udi Sagen afsagt følgende

Dom.

Inden Sommertings Retten dette Aar, holden paa Gaarden Vang for Giisunds Tingslavs Almue, havde Pastor Krog indgivet Regning paa behørig Stemplede Papir for den Summa 23 rd., hvor han contra citanten her til Retten er Saggiven, og da bemeldte Lars Christian, Botten, uagtet til ham passeret Forelæggelse ikke i mindste Maade har havt noget mod den paastevnte Fordrings Rigtighed inden Retten at urgere, men ved sin Udeblivelse stiltiende accepteret samme; Saa kiendes for Rett. at Sagvolderen Lars Christian, Botten, bør til citanten at udbetale denne paastevnte Fordring med 23 rd. 2 udi denne Sags Omkostninger til Sagsøgeren at betale 2 rd. 4 mrk.; alt at efterkommes inden 15den Dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under Justitzien videre Pleie. Lehnsmand Leth begierede paa Hr. Pastor Krogs Vegne det i denne Sag passerede, saavel som den afsagte som informo beskrevet meddelt, hvilket Retten bevilgede.

Fol. 63. Christen Nielsen, Mons Elven, contra Jon Hansen, Mons-

Elven. Sagvolderen fremstillede sig for Retten, efterat Rettens Paaraabning var skeet og begierede Anstand til i Dags Eftermiddag, som Retten bevilgede.

Ole Nielsen Stadt mødte for Retten og fremstillede 2de Stevne-Vidner, navnlig Jon Bram og Jørgen Kieregaard, som under Lovens Eed forklarede at de til dette Ting ved mundtlig Varsel Lovlig havde indstevnet Iver Hallesen, Giivigen, for Dom at lide til Betalnings Erlæggelse af Fordring stor 11 rd. 2 mrk. 10 sk., som citanten efter en her i Retten i Dag producerede Regning hos contra-citanten skal have at fordre, saavel som skadesløs Omkostninger under denne Sag at erstatte. Denne i Retten producerede Reigning blev af Dommeren modtaget til Læsning og Actens Indlemmelse, og de fremstillede Stevne Vidner efter aflagt Eed om Forkyndelsens Rigtighed blev fra Retten demiteret.

Sagen blev af Retten paaraabt om enten han selv eller nogen paa hans Vegne var nærværende forudi Sagen at tage Gienmæhle, men efter Rettens Paaraabning var ingen som meldte sig. Sagvolderen Iver Hallesen, Giivig, bliver altsaa i følge Sagsøgerens Begiering lovlig forlagt herinden Retten at møde til førstkommende Sommerting, paa den Tid og Sted som nærmere ved Tingbrevet vorder kundtgiordt med hvad Tilsvar han udi denne Sag eragter fornøden. Hvilken Lavdags Forelæggelse citanten vilde tage beskreven, og for den indstevnte Lovlig at lade forkynde. Beskr. Og beroe altsaa Sagen til førstkommende Sommerting.

Jon Hansen, Mons-Elven, mødte for Retten og fremstillede 2de Stevne-Vidner, navnlig Lehnsmand Leth og Jon Bram, som under Lovens Eed forklarede at de til dette Ting ved mundtlig Varsel Lovlig havde indstevnet Christen Nielsen, Mons-Elven, for Vidner at anhøre og Dom at lide, betreffende 400 Næver som Sagvolderen skulde have Taget fra Sagsøgeren - saavel som skadesløs Omkostninger under denne Sag at erstatte. Citanten begierende Anstand i Sagen til førstkommende Sommerting, hvilket Retten bevilgede.

Folio 63. Christen Nielsen, Mons-Elven, contra Jon Hansen, ibidem.

Sagvolderen, som ved Retten var nærværende, blev af Dommeren tilspurgt hvad han til sin Sags Forsvar her inden Retten havde at anbringe, og blev af ham ikke anbragt mindste Grunde som kunde hentydes til hans Retts Forsvar, men blot allene nu som tilforn fremkom med en heel Hoben Intentioner fuld af løse og Sagen uvedkommende Fortællinger.

Sagsøgeren erklærede for Retten ikke længer at vilde lide eller fæste Troe til Sagvolderens hid i til afgivne mislige Løfter, men paastod Dom udi Sagen, og begierede til den Ende Tings Vidne Sag-

en fra Hoved-Sagen separeret, samt Tings Vidne informa beskreven meddelt og Doms Acten vedhæftet, samt udi Hoved-Sagen nedlagt den Paastand at Jon Hansen, Mons-Elven, i conformite af de allernaadigst udgangne Anordninger og love for sin ærerørige Beskyldning vedbørlig vorder afstraffet, samt tilfunden udi denne Sags Omkostninger at udrede til Sagsøgeren 2 rd. 3 mrk., og under hvilken Paastands Nedlæggelse Sagen fra citantens Siden blev indladt til Doms. Dommeren optog altsaa Sagen til Doms Afsigelse paa Gaarden Giibostad d. 14de November førstkommande, hvilket tiener Parterne til behørig Efterretning.

Lehnsmand Leth mødte for Retten efter Begiering af Hr. Christian Kildal paa Sør-Sand og fremstillede 2de Stevne Vidner, navnlig Jon Bram og Jørgen Kierregaard, som under Lovens Eed forklarede at de til dette Ting ved mundtlig Varsel lovlig havde indstevnet Sagmesteren Ole Holm, Ole Isachsen, Peder Pedersen og Jon Christensen fra Mallangen under Lovens Faldsmaals Straf at møde for under Eed at forklare om ikke han er vidende om at det afvigte Aar saavel som tilforn, har været en Tændring fra Vester-Aalen i Mallangen, der har udført Tømmer Bord, Næver etc., og om den første samme ikke har drevet Handel ved at sælge Brændevin og Tobak etc.

Lehnsmand Leth begierede paa Hr. Kildals Vegne sine herved Retten havende Vidner admitteret til Forhør, samme til den Ende af Dommeren i Eedtagen, til hvilken Ende fremstod for Retten Sagmesteren Ole Holm, Ole Isachsen, Peder Pedersen og Jon Christensen, som af Dommeren blev forelæst Eedens Forklaring af Lov Bogen; samt blev advaret at vogte sig for Mened, og i følge den udstyrede Stevnings Indhold blev af disse Vidner afgiven følgende Eedlig Forklaring.

Sagmesteren Ole Holm forklarede at han ved en anden Person, navnlig Jon Christensen, havde kiøbt Brændeviin for 12 sk. af den paa Tændringen fra Vesteraalen værende Skipper Sr. Grønbech, som Vidnet forklarede at han anmodede Skipperen om at maatte bekomme da Vidnet var syg. Videre forklarede Vidnet at have skaaret til bemeldte Skipper Grønbech, som var i Mallangen forrige Aar med sin Tændring, 2 á 3 Stokker Tømmer, hvorfor Vidnet til Betalning bekom nogle Kaffe bøner. Ligeledes forklarede Vidnet at Skipper Grønbech samme Tid bekom nogle Bord af en Mand ved Navn Lars Jonsen, som Vidnet selv havde skaaret til bemeldte Lars Jonsen, men Antallet paa disse Bord kunde Vidnet ikke sige.

Dette Vidne vidste ikke videre at svare paa Rettens Tilspørsel, og altsaa fra Retten Demitteret, og igien til Vidnet admitteret Ole Isachsen, som under sin aflagde Eed gjorde følgende Udsigende: Vidnet havde seet og fuldkomen var bekiendt at der i Sr. Grønbechs Tændring fra Vesteraalen, som forrige Aar var i Mallangen, fra adskillige af Beboerne i Mallangen i denne Tændring er indskibet Tømmer, Bord og Næver, dog det meste af Næver, men antallet vidste Vidnet ikke at bestemme. Videre forklarede Vidnet

at have seet Skipper Grønbech udsælge Brændevin til adskillige Field-Finner, men Tobak vidste Vidnet ikke at Grønbech havde drevet Handel med. Ligesom Vidnet forklarede, at denne Tændring ligeledes havde været i Mallangen de forrige Aaringer, men hvad enten han da havde drevet Handel eller ei, var Vidnet ei beki- endt. Videre vidste dette Vidne ikke at forklare, blev altsaa fra Retten demitteret.

Hvorpaa igien til Vidne fremstod Peder Pedersen, som under sin aflagde Eed gjorde følgende Forklaring, overeenstemmende med det forrige Vidnets Udsigende i alle Deele; og derpaa fra Retten blev demitteret, samt igien til Vidne fremstod Jon Christensen, som med de 2de sidste førte Vidner, Ole Isachsen og Peder Pedersen, i sit Udsigende var overeenstemmende og derpaa fra Retten blev de- mitteret. Disse foranførte Vidner fremstod atter for Retten og under den aflagde Eed forklarede, at denne i forrige Aar i Mall- angen værende Tændring, omtrent var af samme Størrelse, som en Ole Sørensen i Grundvog tilhørende Tændring, og hvis Drægtighed Ole Sørensen, Grundvog, der som Laugrett Mænd ved Retten var nær- værende, opgav at kunde være 6 á 7 Tylter Tømmer. Det passerede begierede Lehnsmand Leht paa Hr. Christian Kildahls Vegne sig i Tings Vidne form beskrevet meddelt, hvilket af Retten blev bevil- get beskrevet.

Da det nu var Aften, saa blev Retten for Dag hævet til videre Foretagelse i Morgen Kl. 9 d. 9de October.

Forbemeldte 9de October blev Retten videre continueret og under Betiening og Overværelse af de i Gaar anteignede Personer.

Hr. Foged Holmboe loed inden Retten opbyde til Bøxel og Brug efterfølgende Hs. Kongel. Maysts. Jorder i Torschens Tinglav, hc. Indre Holmen af Skyld 2 Voger, Ørigen 2 Voger og Yttre Holmen 1 Vog, men efter Opbydelse af Retten var ingen som derpaa gjorde mindste Bud, eller meldte sig for at modtage samme. Hr. Foged Holmboe begierede sig i Hensigt til denne Opbydelse en Ting at- test in forma beskrevet meddelt, hvilket af Retten blev bevil- get.

Ligeledes blev inden Retten i følge allernaadigst Forord og efter Begiering af Hr. Christian Kildal paa Sør-Sand, opbøden til Bort- sælgelse en Restance af Kongel. Skatter paa den Summa 159 rd. 3 mrk. 9 sk., som ved Aarets Udgang 1789 af Giisunds Tinglav skulde restere til afg. Foged Rønnings Stervboe, men efter Opbydelse var ingen herpaa som gjorde mindste Bud, uagtet Retten tydelig op- læste samme som meldt til Bortsægelse, saa var dog ingen af de tilstædeværende Almue, som vilde herpaa gjøre Bud, da de fleste og næsten alle Debitorer var ved Døden afgang.

Læst en Bøxel Seddel udstæd af Hr. Provst Sten paa Thrones, til Ole Olsen paa 12 Mrk. Fiskes landskyld i Gaarden Findnes. Behørig Reversal forevist og Originalen som Reversalen dateret d. 8de Aug. s.a., samt til Throndhjem Tugthuis betalt 8 sk.

Folio 65. Ole Nielsen Stadt contra Guldbrandt Taralsen, Grøndjord. Sagsøgeren begierede endnu Anstand til førstkommende Sommering, til hvilken Tid han lovede at nedlegge sin procedure til Doms i Sagen. Og blev altsaa denne forlangte Anstand af Retten bevilget.

Retten paaraabt dernest om flere ved Tinget var nærværende, som havde videre Hensigt til Sagers Førelse at andrage; men efter Rettens Paaraabning var ingen som meldte sig, og var altsaa ei videre at forrette end at udnevne Laugrett for tilkommende Aar, som af Lehnsmanden og de tilstedeværende Laugretts Mænd saaledes opgivet lmo. Ole Olsen, Findnes, 2do. Jon Olsen, Schognes, 3tio. Ole Nielsen, ibid., 4to. Ole Olsen, Laukelle, 5to. Ole Michelsen, Vig, 6to. Jørgen Kiergaard, 7. Ole Arentzen, 8ro. Ole Jespersen, Trolvig. Og blev altsaa Høste Tinget for denne Tingslovs Almue for dette Aar hævet.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 9,
1791-1793, side 141 a - 146 a.

Anno 1792, d. 17de September.

Placat datr. Cristiansborg Slot d. 6te Junii 1787, angaaende indlands Byers forsendelse til andre Steder i Norge.

Endvidere Placat datr. d. 9de Martii 1792, betreffende Umyndigis Midler Indtagelse i den Kongel. Casse.

Placat om Afgifter af Findmarks Vahrer som uden for samme udi begge Riger, samt Hertugdømmerne blev udført til fremmede Steder.

En Collegie Skrivelse datr. d. 21de April 1792, fra Amtet tilsendt etc.

Anno 1792, d. 27. September.

Forordninger:

1. Forordning om Brændevins brænding i de Norske Kiøbstæder, om afgifterne ved af førsel af Kornbrændingen i Norge. Datr. Frederichsberg d. 22. Junii 1792.
2. en ditto Forordning som befaler at Jorddrotter i Norge skulde meddele enhver Huusmand som boer paa deres Grunde en skriftlig Seddel, hvori de Vilkaar, som Pladsen er ham leiet, bør bestemmes m.v. Datr. 29de Junii 1792.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 9, 1791-1793, side 107 b, 131 a.

Aar 1793 den 21de May blev paa Gaarden Wang det Almindelige Sommer-Sage og Skatte-Ting holdet med Giisunds Tinglaugs Almue, og Rættens i Overværelse af Kong. Mayts. Amtmand Hr. Ole Hanniball Sommerfeldt og Fogden Hr. Jens Homboe, betient paa Sorenskriver Hammers Vegne af mig Nicolai Christian Friis Kolderup tilligemed 8te Eedsorne Laug-Rættens Mænd: 1. Ole Olsen, Finsnæs, som i Dag aflagde Laug Rættens Eeden, 2. Joen Olsen, Skognæs, 3. Ole Nielsen, ibidm., 4. Christopher Olsen, Sandvig, i Stæden for Jørgen Kiergaard, Bochskind, 5. Ole Isachsen, Sultenvig, i Stæden for Ole Arentsen, Bokskind, 6. Jens Friderichsen, Græsmyhr, i Stæden for Ole Olsen, Lauchelle, 7. Ole Jespersen, Troldvig, og 8. Ole Michelsen, Wiig, borte i Stæden Ole Gregusen, Lechnæs. Disse 7. opnævnte Laug-Rættens-Mænd har forhen for lang Tiid siden aflagt Eeden.

Efterat Ting-Freed var lyst i Kongens Navn blev først de ved forrige Tinge oplæste Publicationer bekiendtgjorte for Almuen, som findes ved Schiervøe Ting paa fol. 179 extraherede.

Dernæst blev læst:

1. Procurator Kildahls Bevilling til at gaae i Rætte ved Under Rættens i Senjen og Tromsøe.
2. Lensmand Joen Brahms Bestalling til at være Lensmand for Hillesøe og Giisunds Tinglaug extraheret paa fol. 193.
3. Hr. Provst Steens Bøxel Sæddel med Revers af 18de October 1792, til Christen Hansen paa 9 Mrk. Fiskesleye i Gaarden Lanøen. Til Tugthuset 18 sk.

Derefter begierede Adolph Friderich Struøe læst sit meddeelte Skudsmaal af Dato 30te Decembr. 1792 udstød af Sorenskriver Hammer.

Dernæst blev de sædvanlige Mandtaller examinerede og atterede saaledes:

1. Mandtall over Leedingen for dette Tinglaug pro 1793, som blev lagt og beløber til 22 V. pd. 6 Mrk.
2. Dito over Bække Qværne Afgiften i dette Tinglaug pro 1793, som beløber til 1 Rdr. 38 sk., hvorved blev forklaret at ingen Qværn var enten opsat eller mistet.
3. Mandtall over de handlende i dette Tinglaug pro 1793, hvis Skatt beløber til 23 Rdr. 11 sk., som befandtes rigtig.
4. Dito over Huusmænd, Strandsiddere, Haandværkere, Selv-foster-Karle og Løsgjængere, til dette Tinglaug pro 1797, hvoraf i dette Tinglaug, efter Almuens Siigende, ingen fandtes.
5. General-Tingsvidnet hvis 13 Poster blev besvarede saaledes: Til 1te, 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., og 10. Qvæstion, Resp.: Ney. Til 12te Qv. Resp.: Ved Gaarden Sultenvig staaer

en Vandsaug til Bøygde-Brug, som tilhører Hans Harder, hvis begges Damstokker staaer paa benificeret Grund og Tømmeret som skiæres paa den huges i de Kongelige Skove! Til 12te og 13de Qv. Resp.: Ney! Hertil blev fremsatt til denne Qvæstion: som er den 14de, hc. Om Giæstgiverne og de privilegerede Handlere har været forsynet med Nødvendighed til at hielpe Almuen med? Resp.: Ja! ingen havde at klage over disse!

Herom blev udstæd Rættens Tingsvidne. Tinget blev derpaa udsat.

Næste Dag, den 22de May, blev med Tinget fremholdet og betient med det i Gaar navngivne Laug Rætte. Hvorda blev læst Det Kongelige Bevilling af 27de Juli 1792, som tillader at indkalde Credi og Debitorer efter Sukkerhuus Indspectøren, samt Arvinger udi bemte. Boed med Age Dags-Varsel udi de ostentlige Tiidender.

Af Rættens blev paaraabt følgende Sager:

1. Sagen anlagt af Ole Nielsen Stadt mod Iver Hellesen, Giivigen, for Giæld.
2. Dito mod Guldbrand Taraldsen, Grøndjord, for han ey tilloed Sønnen at gaae i Tieneste.

Men da ingen af Parterne mødte efter skeet udraab, blev disse Sager indtil videre stillet i Beroe.

Dernæst blev Aller Underdanigst læst Arve Prinds Fridrichs udsatte Premie Liste for Bondestanden i Norge pro 1793 af dato 28de January 1793.

Derefter blev examineret og Attesteret Mandtall over Koppe-Skatten i dette Tinglaug pro 1793, som beløber til ? Rd. ? sk. og befunden rigtig.

Af Rættens blev paaraabt Sagen anlagt af Joen Hansen, Mognselv, contra Christen Nielsen, ibidem.

Efter Paaraab mødte Citanten og begiærede Sagen indtil Videre udsat. Den af Contra Citanten anlagde Sag mod Joen Hansen for ærerørige Ord, som paa afvigte Høst Ting findes optaget til Doms og efter Citanten Christen begiær hidtil udsat afsigelsen, begiærede Videre af Dommeren denne Sags Doms Afsigt udsat til næste Høste Ting, da hand, om ey Sagvolderen, mindeligen vil der rette for sig, forbeholdet sig at ædske Dommen afsagt.

Fogden begiærede Dommeren ville tilspørge den for Rættens værende Christen Nielsen, Mognselv, om ikke han, Christen Nielsen, har efter Fogdens Anviisning forfærdiget 3de Baade af skaarne Bord,

til hvis Bygning ikkun var medgaaet, paa den Maade bygget, 1/3 Deel Træ, imod det Træ som ville medgaae til Baader af liige Størrelse naar de skulde have blevet bygget af huggen Veed, som hidtil har almindelig været brugt, og om ikke bemeldte Christen Nielsen til Opmuntring i denne Begivenhed af Fogden har faaet en Premie af 3 rd.

Endelig begiærede Fogden ved det samme de tilstødeværende Almue tilspurgt: om det ikke var nogen af dem bekiendt at en Mand i Aursfiorden ved Navn Ingebrigt Eliassen ligeledes af Fogden har faaet en Premie af 3 rd. fordi han byggede en Baad efter samme Indretning, og om der samme Besparselse af Træet? Hertil svarede til 1te Qv., Resp.: Ja, Han har bygget af saged Bord 3de Baade, faaet Een Premie af 3 rdr., og saafremt Han maatte tillades at opsætte en Vand Saug, vil Han bestandigen bygge baade af Saug-Bord og hvorved Skoven mangfoldig vilde spares, da 1/3 Deel derved af den veed, som tilforne har været brugt til Baade nu kun ville medgaae til. Til 2den Qv., Resp.: Det var Almuen bekiendt at Ingebrigt Eliassen har bygget og faaet Premie 3 rdr., hvorfor samme Fliid, som han har viist ved at bygge den Baad paa samme Maade som Christen Olsen har, af Saug-Bord, hvormed Han sparet 2/3 Deel af Skougen og at disse Baade ere byggede af efter den Maade som Fogden Hombøe har fremsatt. Hvorom Rættens Ting Attest blev udstæd.

Fogden Holmbøe begiærede Lensmanden, Laug-Rættet og den tilstødeværende Almue tilspurgt: Om det var dem bekiendt at forrige Giæstgiver Simon Leth har drevet nogen Handell paa Gebustad i Aar ene 1786, 87 og 88? Resp.: Det var ingen bekiendt at Leth har i disse Aar drevet nogen Handell paa Gebustad! Herom blev udstæd Rættens Tingattest.

Fogden begiærede i Protokollen anført, i Relation til den af Hr. Amtmand Sommerfeldt gjorde Bestemmelse til bædre Skyds Orden for Reysende og som for et hvert Tinglaug findes seperat anført. At hvad Skyds-Stædet Gebustad bekræfter, da udnævnes og bestemmes Gaardene Bokskind, Hannæs og Lanøen, som De Hvis Beboere skal være befriet for all Frie Skyds, undtagen den tilfældige som betales hved Ligning paa Fogderiet, hvorimod de skal være pligtige til efter Tilsigelse enten af Giæstgivere eller Skydsskaffere at gjøre forekommende Leye Skyds for 16 sk. pr. Miil for Mand og 16 sk. for Baaden fra Stæd til Stæd, og Stæderne ere desse fra Gebustad til Tromsøe paa Nordvejen og fra Gebustad til Kasnæs paa Søer-Veyen.

Til Stævnings og Vurderings-Mænd blev opnævnt Ole Arentsen, Leenvigen, og Ole Joensen, Rochsfiord.

Da Almuen i lang Tiid formedelst det store Tabs Hasard de har og lider ved deres Vahrers Afskibning paa den lange Vey til Bergen var den tilstødeværende Almue begiærende Sorenskriveren vilde paa Deres Vegne indgive Ansøgning om en Kiøbstæds Oprettelse her i Landet efter samme Grundsætninger som Hillesøe Almue har anført. Dette forlangende begiærende det betienende Laug-Rætte, Christen Nielsen, Mognselven, og Hans Iversen, Lechnæs, paa egen og samtlige Almuens Vegne.

Derefter fremstoed for Rættens følgende Almues Mænd som vare Tømmer begiærende af Mallangens Skov:

1. Iver Kier, Gottesjord, 1 Tylt Tømmer. 2. Isach Michelsen, Bokskind, 8 Tylt Tømmer. 3. Mogns Erichsen, Navaren, 1 T. Tømmer. 4. Willum Andersen 6 Tylt Tømmer. 5. Jacob Friis begiærede 1 Tendrings Veed. 6. Ole Joensen, Roksfjorden, 2 T. Tømmer. Hvortil Alle og eenhver var trængende efter Laug-Rættens Siigende, Hvorom blev udstæd Rettens Ting Attest.

Da intet videre ved Tinget var at erindre, blev samme hævet og Rættens adskilt.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 9, 1791-1793, side 194 b - 196 a.

Efterat Rættten var sat og Ting Freed var lyst i Kongens Navn, blev først af Kong. Mayts. Foged Hr. Jens Holmboe, følgende Kong. Allernaadigste Forordninger og Plakater til Allerunderdanigste Læsning fremlagde:

1. Kong. Forordning angaaende Arv som tilfalder Andre end Ægtefælle. Dateret 12te September 1792.
2. Dito, hvorved Vielsepenge ophæves. Dateret 12te September 1792.
3. Dito, som bestemmer Forholds Regler ved Execution. Dateret 14de September 1792.
4. Dito, som befaler at Candidater Theologiae skulle aflegge Prøver paa Deres Duelighed. Dateret 5te October 1792.
5. Plakat, angaaende Creditorers Indkaldelse ved Skifte-Rættten. Dateret 26de October 1792.
6. Dito om speciell Angivelse af Kornvahrer og Kornbrændeviin. Dateret 26de October 1792.
7. Dito, ang. af hvilke Underbruge Consumption skal udreedes. Dateret 23de Januarii 1793.

Dernæst blev læst Nicolai Christian Friis Kolderups Constitution af 1te May 1793 af Amtet meddeelt til at forrette i Hr. Auditeurs Hammers Forfald i Senjens og Tromsø Sorenskriverie paa 1/2 Aar. Christian Lindegaard fra Sandnæs der hidtil har staaet og endnu efter i hendehavende Documenter og Beviisligheder fra Hr. Auditeur og Sorenskriver Hammer, skulde formødes til at staae i dennes Tieneste som Eedsoren-Fuldmægtig efter den til Amtets Høye Øvrighed insinuerede Eed, der ikke endnu er bemeldte Lindegaard tilbageleveret; Reverserede sig sin lovlige Ret og Tiltale til Auditeur og Sorenskriver Hammer paa lovlig Maade at indtale i hensigt til at han uden mindste grundige Aarsager har søgt at afskeedige bemeldte Lindgaard fra den Betiening han hidtil har udført uden ham meldt mindste billig grund.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 9, 1791-1793, side 178 a - 179 b.

Nicolai Christian Friis Kolderup, constitueret Sorenskriver udi Hr. Auditeur Gunder Hammers Fraværelse Giør vitterlig: Aar 1793, den 19de Juny, indfandt ieg mig, tilligemed de 2de vitterligheds Vidner, Lensmand Jon Bram og Ole Arentsen, Leenviigen, oppe ved Mongselven udi Mallangfiord, Lenviigens Sogn, Senjens Fogderie og Finmarkens Amt beliggende, hos de samme stæds nedsatte saakaldte Nye Byggere, som langs opad Elven Neden for Forsen har antaget sig Stæder til Opryddelse og Beboelse; for at holde en Undersøgelses Forretning og efterspørge Forfatningen i det heele, betræffende Ny Byggenes Nedsættelse, alt i følge Amtets under 10de denne maaned mig indløbne Skrivelse, Grundet paa det Høykongelige Rentekammerets under 23de Martii d.a.

Hvorda administrator i Andledning heraf fremmede denne Forretning og fremsatte til Besvarelse af eenhver Nyebygger eller Rydder følgende Qvæstioner, hc.:

1ste. Om de vil vedblive at beboe Deres nye opryddede Pladser eller at vente nogen videre Understøttelse af den Kongelig Kasse eller nogen extra Fordeel af Furrue Skoven?

2den qvæstion. Hvor meget og hvilke Tømmer Sorter af dem ere blevne hugne Aarlig, foruden hvad de til eget Huus behov har hugget, samt hvormeget til samme er medgaaet?

3de Qvæstion. Hvor dette Tømmer er afblevet?

4de Qvæstion. Hvad Afgift derfor er erlagt til den Kongelige Kassa, og til hvem samme er leveret?

Og blev da disse forestaaende 4re qvæstioner paa eenhver opryddet Plads af Administrator oplæste, og af samme Pladses Ryddere besvaret saaledes som følger:

Paa Rydnings-Pladsen kaldet Fagerliedahlen, blev af sammestæds Rydder Lasse Olsen, til disse qvæstioner afgivet følgende svar:

Til 1. qvæstion. Resp.: Ja, uden viidere understøttelse af den Kongelige Kassa, eller Fordeel af Furrue Skoven til udsalg, enten for saaviidt han til Huusers opsættelse paa denne sin opryddede Plads og sammes Istandsættelse og Vedligeholdelse, forhaabede han allernaadigst frie Adgang til den Furrue Skov som Stoed neden for Mallang- og Bardue-Forssene, hvilken Skov han sagde var kun ringe, men naar samme allernaadigst maatte forundes eene til de Nye og tiltrædende Bygges og Rydderes Brug, vilde blive til stoer Lættelse for dem. Til 2den qvæstion. Resp.: har ikke hugget nogen Sort Tømmer Til Udsalg, for inden i dette Foraar efter Udviisnings Sæddel hugget til en 7 Tylter Saug- og 7 Tylter Stue Tømmer i Bardue Alminding, som ham var betinget til. For Resten intet uden 8te Tylter Tømmer som har forbrugt til de faa og Smaa Huuser han har opsatt her paa Pladsen. Til 3de Qvæstion. Resp.: Det bestilte Tømmer er ey afhæntet og ligger endnu her ved Elven.

Til 4de qvæstion. Resp.: Afgiften som erlægges leveres Fogden ved Udviisnings Sæddelens meddeelse.

2det. Paa Rydnings Pladsen kaldet Brandskovnesset, svarede Rydderen Gulbrand Olsen saaledes:

Til 1ste qvæstion. Resp.: Har først i dette Aar tilflyttet Pladsen og begyndt at Rydde, vil vedblive Stædet, uagtet han ey har saaet eller kand vendte nogen Understøttelse, dog ønskede Han et allernaadigst Forskud af Hans Mayts. Kassa til en Koe og en Hæst; Thi det vil blive det kostbareste for ham at anskaffe sig. Til 2den qvæstion. Resp.: har endnu ikke hugget det mindste til Huus- Behov og langt mindre til Udsalg. 3de og 4de qvæstioner besvaret ved den anden qvæstion.

3de. Paa Rydnings Pladsen kaldet Fridrichsberg, blev til de oplæste Qvæstioner af Rødderen Michel Jacobsen svaret saaleedes:

Til første Qvæstion. Resp.: udi et og alt eenenigen med Rydderen Lasse Olsen. Til 2den qvæstion. Resp.: har indtet Tømmer hugget, undtagen 10 Tylter som er medgaaet til de faae paa denne Plads opsatte Huuser; den 3de og 4de qvæstion besvaret med 2den qvæstion.

4de. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Fleschemoen, svarede Rydderen Christen Nielsen til disse qvæstioner saaledes:

Til 1ste Qvæstion. Resp.: i et og alt eenstemmigen som Lasse Olsen. Til 2den qvæstion. Resp.: har ikke hugget meere end 12 á 13 Tylter Tømmer, som han har forbrugt til de faae opsatte Huuser her paa Pladsen, for Resten ingen Skovhugst øvet; Ved denne blev 3de og 4de qvæstioner besvaret.

5te. Paa Pladsen kaldet Frydenlund, angav Rydderen Niels Jacobsen følgende svar:

Til 1ste Qvæstion. Resp.: i et og alt eenstemmigen som Rydderen Lasse Olsen. Til 2den Qvæstion. Hugget i dette Aar 6 Tylter Tømmer til en stue efter Udviisnings Sæddel, til Lensmanden i Torschens Ting Laug; For Ræsten ingen viidere Huugst begaaet dette Aar, end 13 á 14 Tylter Tømmer som han har forbrugt til de faa opsatte Huuser her paa Pladsen. Til 3de Qvæstion. Resp.: er end ikke afhændiget og staar endnu her paa Pladsen. Til 4de Qvæstion. Resp.: afgiften betalt ved Udviisnings Sæddelens meddelelse til Fogden.

6te. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Olsborg, afgav Rydderen Ole Bardon følgende svar:

Til 1ste qvæstion. Resp.: eenstemmigen i et og alt som forhend melte Ryddere. Til 2den qvæstion. Resp.: har i dette Aar for nyelig været efter udviisnings og efter begiær af vedkommende, som

samme var Hugget 8 á 9 Tylter Tømmer, for Resten ingen Skovhugst øvet, meere end 9 á 10 Tylter Tømmer som han til sine opsatte her paa Pladsen har forbrugt. Til 3de qvæstion. Resp.: det hugne Tømmer ligger endnu ovenfor Mallangs fossen. Til 4de qvæstion. Resp.: afgiften betales ved udviisnings Sæddelens meddeelse til Fogden.

7de. Paa Pladsen kaldet Fagerbugten, blev disse Qvæstioner af Rydderen Ingebrigt Israelsen saaledes besvaret:

Til 1ste qvæstion. Resp.: Ja, og som de forrige i et og alt. Til 2den qvæstion. Resp.: har hugget efter begiær og udviisnings Sæddel i dette for-Aar 6 Tylter Tømmer, for Resten intet hugget, uden 13 á 14 Tylter Tømmer som han har forbrugt til de faae paa Pladsen opsatte Huuser. Til 3de qvæstion. Resp.: af vedkommende borthentet. Til 4de qvæstion. Resp.: som de forhend melte i et og alt eenstemmigen.

8de. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Broderstad, som Ryddes af Brøderne Erich og Hagen Jacobs-Sønner, blev til disse qvæstioner svaret saaledes:

Til 1ste qvæstion. Resp.: Ja! og i et og alt enstemmigen som de forhend melte Ryddere. Til 2den Qvæstion. Resp.: har ikke huget meere end 13 á 14 Tylter Tømmer, som er medgaaet til disses faae paa Pladsen opsatte Huuser. Den 3de og 4de qvæstion besvaret med denne.

9de. Pladsen kaldet Øvre-Rosvold, som Ryddes af Brøderne Hans og Lars Jons-Sønner, blev til disse qvæstioner svaret saaledes:

Til 1ste qvæstion. Resp.: Ja! og i et og alt eenstemmigen som de forhend melte Rydere. Til 2den qvæstion. Resp.: har ikke hugget meere end hver 16 á 17 Tylter Tømmer, som de har forbrugt til disse faae paa Pladsen opsatte Huuser; ved denne blev 3de og 4de qvæst. besvaret.

Da det var sildig paa Aftenen blev denne Forrætning udsat til næste Dagen, den 20de hujus, hvorda med Forretningen blev fortaaret.

10de. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Findbachen, som Rydes af Joen Hansen, afgav følgende svar til de oplæste qvæstioner.

Til 1ste qvæstion. Resp.: Ja! og som den forrige i et og alt. Til 2den qvæstion. Resp.: har hugget efter begiær og udviisnings Sæddel i dette Aar 6 Tylter Tømmer, for Ræsten intet hugget, uden 7 á 8 Tylter Tømmer som har forbrugt til de faae Paae Pladsen opsatte Huuser. Til 3de qvæstion. Resp.: ikke afhentet af vedkommende. Til 4de qvæstion. Resp.: som forrige besvaret.

11te. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Neder-Rosvold, afgav Rydderen

Christen Nielsen og Thomas Nielsen følgende svar til de oplæste qvæstioner.

Til 1te qvæstion. Resp.: Ja! og som de forrige i et og alt. Til 2den qvæstion. Resp.: har hugget tilsammen efter begiær og udviisnings Sæddel i foraar 6 Tylter Tømmer til et Fæhuus; for Resten intet hugget, uden 21 Tylter hver, som de har forbrugt til de paa Pladsen faae opsatte Huuser. Til 3de qvæstion. Resp.: ikke endnu af vedkommende er afhændet. Til 4de qvæstion. Resp.: besvaret som forrige.

12te. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Skantsen, afgav Rydderen Niels Agsteensen følgende svar til de oplæste qvæstioner.

Til 1ste qvæstion. Resp.: Ja! og som de forrige i et og alt. Til 2den Qvæstion. Resp.: har indtet hugget til Udsag; Udtagen til der paa Pladsen opsatte Huuser, hugget Ungefær 11 á 12 Tylter Tømmer, for Resten ingen viidere Skov Hugst øvet. Ved denne 3de og 4de Qvæstioner besvaret.

13de. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Holmnesset, afgav Rydderen Ole Ingebrigtsen følgende svar til de oplæste qvæstioner.

Til 1ste Qvæstion. Resp.: Ja! og i et og alt eenstemmigen som forige. Til 2den Qvæstion. Resp.: har indtet hugget, da han endnu ikke har opsatt andre Træ Huuser paa Pladsen end een Hytte af Biærk, og for Resten ingen viidere Skovhugst øvet. Ved denne blev 3de og 4de Qvæstion besvaret.

14de. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Bierkstuen, afgav Rydderen Jacob Olsen følgende Svar til de oplæste qvæstioner.

Til 1ste Qvæstion. Resp.: Ja! og som de forrige i et og alt. Til 2den Qvæstion. Resp.: har indtet, da han endnu ikke har opsatt andre Træ-Huser paa Pladsen end een liiden Stue-Boed af Biærk; for Ræsten ingen Skov-Hugst øvet. Og hvor ved 3de og 4de qvæstioner besvaret.

15de. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Holmegaard, afgav Rydderen Gunder Iversen følgende svar paa disse qvæstioner:

Til 1ste qvæstion. Resp.: Ja! i et og alt eenstemmigen som alle de øvrige. Til 2den qvæstion. Resp.: har indtet hugget uden 5 á 6 Tylter Tømmer som er medgaaet til denne paa Pladsen opsatte Hytte, for Ræsten ingen viidere skov hugst øvet; Hvorved 3de og 4de qvæstion altsaa er besvaret.

Fleere Nye-Byggere eller Ryddere fantes ikke at have nedsatt sig neden for Mallang- og Bardue-Forssene, men vel skal endeel ovenfore have nedsatt sig, hvorhend Administrator og medhavende Mænd, formeedelst saavel Vandets som Sneens mængde, ej kunde frakomme forinden det lider længere hen paa Sommeren.

Administrator, ved at besee disse Pladser, fandt fornøden underdanigst at anføre dette: Ved enhver Plads findes fornøden af Bjarke Skov, hvilke staaer i mengde, langs opad Elven, lige indtil Field Foeden, hvor Furue-Skoven tager sin Begyndelse, og desuden hist og her opad liierne.

Enhver Beboer viiser sig virksom i at rydde og dyrke de optagne Stæder. Ja, der er allerede kommen saavidt at nu Saaer Korn, Næper og Potæter, hvoraf en Deel forrige Aar Høstede Frugten af Deres Arbejde, og indhøstede noget af samme; Og ligesaa ved Huusers Opsættelse i Almindelighed, bestoed Bygningen paa enhver af disse forandførte Pladser af 1 Stue, Høelad og Fæe-Huus.

Hujus Anni, den 22de Augustii, blev i Continuation af forestaaende, afholdt undersøgs-Forretning, i overværelse af Lensmanden Jørgen Torstensen, Findland, og Jacob Winter, Nordstrømmen, hos de 3de Oppe i Bardue Skoven ved Elven nedsatte Nye-Byggere eller Ryddere, holt Undersøgs-Forretning for hvilke de i forestaaende afholte Forretning hos de ved Mons Elven til Besvarelse fremsatte qvæstioner, blev for disse oplæste og besvarede saaledes:

1. Paa Rydnings-Pladsen kaldet Elvevold, som ligger paa den Nordre Siide af Elven, blev hos Rydderen Joen Simonsen de forestaaende qvæstioner oplæste, og hvortil Han afgav følg. Svar:

1. Qvæstion. Resp.: Han vilde vedblive, at beboe og Rydde den af ham optagne Plads, naar det Allernaadigst maatte blive Ham forundt, at erholde noget af Furu-Skoven til understøttelse, da han som Nye Begynder med Familie, ellers vilde liide alt for stoer Mangel, og bleve Nødsaget at forlade Hans begyndte Arbeyde. Til 2den qvæstion. Resp.: Han har indtet Tømmer hugget, uden 9 Tylter, som Han har forbrugt til de faarnødne Huuser paa Pladsen han har opsadt, Bestaaende af 1 Stue, Høe-Lade og en Liden Fiøs. Til 3de qvæstion. Resp.: Denne qvæstion er besvaret ved forestaaende. Til 4de qvæstion. Resp.: Han har ingen Hugst øvet og altsaa ingen Afgift betalt.

2. Pladsen kaldet Eggen, som Ligger Eet lidet Stykke fra næst forrige, Blev hos Rydderen Ole Olsen forestaaende qvæstioner oplæst, og hvortil han svarede saaledes:

Til 1ste qvæstion. Resp.: i et og alt som Rydnings-Manden Joen Simonsen. Til 2den qvæstion. Har indtet Tømmer hugget uden 7 Tylter, som han har forbrugt til de faae af ham her paa Pladsen opsatte Huuser, som bestaar af 1 liden Stue, Høe-Lade og en liden Fiøs. 3de qvæstion er Besvaret ved de næst forestaaende. 4de qvæstion ligesaa besvaret.

3de. Paa Pladsen kaldet Wiigen, som ligger 1/4 Miil nedenfor de Andre Pladser, og paa den Anden siide af Bardoe Elven, hos Rydnings-Manden Ingebrigt Nielsen, som hertil var Ankommen dette

Aar, blev forestaaende qvæstioner oplæste og af Ham besvarede saaledes:

Til 1ste qvæstion. Resp.: I et og alt overenstemmende med de 2de forrige. Til 2den qvæstion. Resp.: Han har indtet Tømmer hugget, foruden 4re Tylter Bygnings Tømmer til sit i Aar opbygde Huus, bestaaende kun af 1 Liden Stue. Til 3de og 4de qvæstion besvaret ved anden qvæstion.

Fleere Ryddere fandtes ikke at have nedsat sig her paa dette Sted; I henseende Skoven nedlægger Administrator, Underdanigst denne beretning. Bierke-Skoven var ingen Mangel paa, og Støed i mængde, saavel Langs ved Elven som og opad Lierne, Furue-Skoven støed i Flæng og paa adskiellige Stæder blandt Bierke-Skoven, men en Halv Miil Sønden fra Bardue-Jorden er den meeste og bæste, og saavidt samme kunde Skiønnes, staaer godt.

Endelig Voveher Administrator underdanigst at fremføre disse med de fleere ved Mons-Elven nedsatte Ryddere fælles Ønske, som er dette: At de her paa Stædet i Flæng blandt Bierke Skoven staaende Furrue Trær, saavel som den nedenfor Mallangs Forssen, ved Mons-Elven, staaende Furue Skov, maatte Allernaadigst forundes de Nye og nedsættende Ryddere til Benøttelse.

Saaledes passeret paa Tiider og Stæder som meldt, bekræfter under Haand og mit Seigl.

Kolderup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete Ekstraretsprotokoll
1793-1807, side 1 a - 4 a.

Aar 1793, den 10de October, blev paa Gaarden Wang det Almindelige Høste-Sage- og Skatte-Ting holdet med Giisunds Tinglaugs Almue og Rættens i Overværelse af Kong. mayts. Foged Hr. Jens Holmboes Eedsorne Fuldmægtig Hr. Thomas Andreas Lyng, betient af mig Nicolai Cristian Friis Kolderup, som Constituered Sorenskriver udi Hr. Auditeur Hammers Fraværelse, tilligemed efterskrevne 8te Eedsorne Laug-Rettes Mænd: 1. Ole Olsen, Finsnæs, 2. Ole Jespersen, Troldvig, 3. Joen Olsen, Skognæs, 4. Ole Nielsen, ibidem, 5. Ole Michelsen, Wiig, 6. Jørgen Christian Kiergaard, Bochskind, 7. Ole Arentsen, ibidem. og 8. Ole Olsen, Lauchelle.

Efterat Rættens var sat og Ting-Freed i Kongens Navn var lyst, blev først de sædvanlige og ved Lyngens Ting extraherede Kongelige Forordninger læste.

Dernæst blev læst:

1. Hr. Christian Lindegaards Procurator Bevilling, som ved Lyngens Ting findes extraheret.
2. Hr. Provst Steens udstædte Bøxel-Sæddel med Revers af 19de September 1793 paa 18 Mrk. Fiskesleye i Gaarden Troldvig til Christian Thommessen og beneficeret Jord. Til Tugthuuset 8 sk.

Af Retten blev antagen til Publication dernæst Præst-Enken Anna Catharina, Sl. Bergs udstædte Pandte Obligation af Dags Dato, Stor 136 rd. 11 sk., til Kiøbmanden i Bergen, Jørgen Grip, af Rættens.

Af Rættens blev paaraabt Følgende af Skipper Ole Nielsen Stadt anlagde Sager, hc.:

1. Mod Iver Hellesen, Giivigen, for Gjæld.
2. Dito mod Guldbrand Taraldsen, Grøndjord, for Modtvillighed i at lade sin Søn gaae i Tieneste.

Efter Paaraab mødte Citanten og begiærede disse Sager maatte blive udsat til næste Ting, da Han Haabede at de mindeligen ville rette for sig. Hvilkens Forlangende Rættens indvilgede.

Af Rættens blev paaraabt Sagen anlagt af Christen Nielsen, Rosvold, pro og contra Joen Hansen, Monselv. Efter Paaraab mødte Christen Nielsen, at den Sag var forliigt paa de Vilkaar, saa længe Joen Hansen vil være freedelig og Holde Eenighed, da i manglende Fald denne Sag skal staae ham aaben og da saaledes Sagen var afgjort, blev den òg forsaavidt af Rættens ophævet.

Tinget blev derpaa udsat.

Næste Dag den 11te October, blev med Tinget fremholdet og betient med det i Gaar navngivne Laug-Rætt. Hvorda til Publication blev fremlagt Hr. Provst Steens Bøxel Sæddel med Revers udstød under 19de September 1793, til Jacob Olsen paa 18 Mrk. Fiskesleye udi den Tronæs Kirke benificerede Gaard Schogen. Til Tugthuset 8 sk.

Derefter blev examineret og Attesteret Odels Skats Mandtaller for 1793, som blev befunden rigtig for 1793, for dette Tinglaug, hvorom Rættens Tingsvidne stadfæstede.

Procurator Kildahl mødte for Rættten og meldte at Jens Joensen, Wangsvigen, og Joen Johannesen, Wasjorden, haver til dette Ting mundtlig ladet indstævne Jens Pauelsen, Grundreisen, og Per Persen, Hemmingsjorden, for ulovlig Beskyldning og ærerørige Andragende over dem til Finmarkens Foged, at de skal have bemægtiget sig forleeden Foraar under deres Fiskeries Drift i Finmarken, noget af det strandede Gods tilhørende afg. Skipper Joen Tohtæs Skib der forliiste ved Treboe Wiigen til at liide Dom, imodtage Irettesættelse og Paastand for Hoved-Sag og alt hvad som af samme kan have sin Dependence, samt til at erstatte dem Kost-Tæring og Tids-Spilde fordi at de sidst afvigte Foraar maatte hæfte deres Fiskerie for at møde paa 2de Tingstæder i Finnmarken, hvilket foraarsagede foranmeldte usandfærdige Andragelse til Stædets Foged.

Efter Paaraab mødte ingen af de indstævnte, hc. Jens Pauelsen og Peder Pedersen, eller nogen paa deres Vegne. At de vare lovlig indstævnte blev af Stævne Vidnerne Lensmand Joen Braem og Ole Arentsen, Leenvig, under Corporlig Eed bekræftet.

Procurator Kildahl gav sig den Ære at tilføre Protokollen følgende: At da indstævnte Jens Pauelsen, Grundrejsen, og Peder Pedersen, Hemmingsjord, efter Dommerens giordte Paaraab ikke selv eller ved Fuldmægtig mødte for Rættten og toeg til Gjenmæle i denne Sag, saa udbad han sig ærbødigst: At de indstævnte, men ikke mødende Sagvoldere, maatte af Dommeren blive forelagt til næst anstundende Sage Ting, samme at Forelæggelsen maatte in forma vorde ham beskrevet meddeelt.

Eragtet:

Lovlig indstævnte, men ey mødende, Sagvoldere Jens Pauelsen, Grundrejsen, og Peder Pedersen, Hemmingsjorden, gives herved Rættens Lavdag at møde i Sagen til næstkommende Sommer Ting 1794, og skal denne Laugdag vorde Vedkommende beskrevet meddeelt.

Paa Stævnings Listen Fandtes følgende for ulovlig Skov Hugst at være indstævnte, hc.: Gregus Gregusen, Rochsfiord, Thomes Mathiesen, Krag-næs, Karl Andersen, Grøn-jord, Grøn-jord, Mogns Ericson og

Joseph Ericson, Naveren, men da Fogdens Eedsorne Fuldmægtig Lyng ikke havde indhæntet nogen Oplysning herom, saavel som ingen Anmeldelse herom til ham forinden nu var indløbet, hvorefter han samme til Amtet kunde indberætte disses Forseelse, og efter dets Ordre anlegge Sag mod dem, kunde han for denne Sinde intet med samme foretage sig, men maae henstaae indtil videre Ordre.

Til Laug Rætte for 1794 blev opnævnt: 1. Jacob Gotlibsen, Gøttersjord, 2. Christen Hansen, Lanøen, 3. Tørris Henrichsen, Hemmingsjord, 4. Jacob Olsen, Skogen, flere fandtes ikke af unge, men af de gamle, 5. Erich Endresen, Øvejord, 6. Niels Larsen, Lanøen, 7. Ole Olsen, Lechnæs, og 8. Joen Olsen, Lauchelle.

Til Stævnings og Vurderings Mænder Ole Arentsen, Leenvig, og Ole Joensen, Ruusjorden.

Derefter fremstoed for Rættens følgende Almues Mænd som vare Tømmer begiærende:

1. Præsten Hr. Berg, 12 Tylt Tømmer af Mallangens Skov. 2. Henrich Jensen Qvist 1 liden Kiæx Veed af Mallangen. 3. Ole Isachsen, Ottersjorden, 2 Tylt Tømmer. 4. Andreas Joensen, Wogen, 8 Tylt Tømmer af Mallangen. 5. Niels Thommesen, Naveren, 6 Tylt Tømmer sammestæds. 6. Fogden Holmboe 16 Tylt Tømmer. 7. Jørgen Henrichsen Høgh, Ornæs, 1 Ottrings Veed og 7 Tylt Tømmer. 8. Enken Ane Gregusdatter, Medskier, 1 Færings Baad. 9. Tolder Christensen af Tromsø begiærede 8te Tylt. Tømmer til Bord-Klædning paa Tolboden som han behøvede. Hvilke alle efter Laug-Rættens Siigende, samt den tilstædeværende Almue vare trængende til det forlangte Tømmer og Baad-Ved og hvorom Rættens Ting Attester blev udstæd.

Derefter blev Restancen over de Kongelige Skatter i dette Tinglaug pro 1793, examineret og Attesteret, som beløber til 38 Rdlr. 38 sk., og befunden rigtig samt af ingen modsagt, hvorom Rættens Tingsvidne blev udstæd.

Hr. Christian Lindegaard fremlagde en fra Hr. Amtmand Sommerfeldt under 24de September 1793 udstæd Resolution, hvorudi Han efter Procurator Kildahl indgivne Requisition til Amtet under 2den September beskikket at være Sætte Dommer udi en Hos Hr. Auditeur Hammer giordte Arrest Forrætning for Gjæld. Til hvilken Ende Protokollen saavidt denne Sag bekræfter, blev ham af mig overleveret til Benyttelse. Bevidner Kolderup.

Dernæst blev Retten som Sette Dommer betient af Christian Lindegaard paa Sandnes efter den ham af Amtmand Somerfeldt meddelte

constitution datr. Altengaard d. 24de Septembr. sidstleden, be-
treffende en af Christen Kildal paa Sør-Sand ved Hr. Procurator
Kildal afholdte arrest-Forretning, som til dette Ting til confir-
mation er indstevnt for Giæld.

Procurator Kildal mødte for Retten og meldte at hans Farbroder
Christian Kildal til Sør-Sand haver seet sig nødsaget til formed-
elst Auditeur Hammers adskillige gange til ham giorte, saavel
skriftlige som mundtlige Løfter om at udbetale ufortøret og uden
Vegring sine efter Hands Skrift og Reigning retmæssige til Chri-
stian Kildal værende Debit, der beløber sig til 116 rd. 4 mrk. 8
sk. Dansk courant, der formedelst hans uefterrettigheder ikke
blev befalt at requirere hos Stedets Foged Hr. Jens Holmboe under
22de Junii d.a., mod caution en lovlig arrest og sequestrations
Forretning udi auditeur Hammers løse effecter paa hans Boepæl Gi-
ibostad, beliggende i Lenvigs Sogn under Giisunds Ting lav, hvil-
ken Forretning blev fremholdet under 2de Julii indeværende Aar
paa forbemeldte Giibostad i auditeur Hammers Eiendele siden ikke
nogen Betalning eller caution kunde præsteres af hans Kone, Fru
Hammer, efter Procurator Kildals Til hende derom giorte Tilspørs-
el under præliminairene, til Foretningen og til den Ende haver
Kildal under 11te Septembr. d.a. ved skriftlig Stevning som er
bleven forkyndt paa Giibostad indvarslet auditeur Hammer til det-
te Sage Ting at anhøre arrest-Forretningens Statfæstelse, saavel
i Henseende til Hoved-Fordring som er 116 rd. 1 mrk. 8 sk., de i
Sequestrations Forretningen beregnede Omkostninger, der vil
medgaae til Forretningens Bekræftning med mere; samt see Documen-
ter Beviisligheder i Rettelagt, Procurator Kildal begierede Nav-
ne-Vidnerne, nemlig Lehnsmand Jon Bram, Jørgen Kierrengaard og
Ole Arentzen, at de under lovens Eed maatte afhiemle Stevningens
lovlige Forkyndelse for auditeur Hammers Boepæl Giibostad, hvil-
ken skriftlige Stevning Kildal begierede læst og paaskreven til
actens Indlemmelse.

Lehnsmand Jon Bram og medhavende Vidner, navnlig Jørgen Kierren-
gaard og Ole Arentzen, bekræftede corporlig efter Loven at de
lovlig havde forkyndet den af Procurator Kildal i Retten produ-
cerede skriftlige Stevning paa auditeur og Sorenskriver Hammers
Boepæl Giibostad, hvilken Stevning til actens Indlemmelse lyder
saal. #. Hvornæst Procurator Kildal producerede den til confir-
mation paastevnte arrest Forretning, og det derved følgende Gi-
elds Beviis stor 100 rd. Dansk courant, der er egenhændig skrev-
en af auditeur Hammer, samt Christian Kildal Reigning til audi-
teur Hammer, hvorpaa er betalt 16 rd. 4 mrk. 8 sk., og begierede
samme læst og paaskrevet til actens Indlemmelse.

Den i Retten af Procurator Kildal producerede arrest Forretning,
tilligemed vedfølgende Gields Beviis, af dato 30de Decbr. 1791 og
22de Junii h.a., blev af Dommeren modtaget, læst og paaskreven
til actens Indlemmelse.

Derefter loed Dommeren inden Retten 3 gange paaraabe contra-cit-

anten om enten han selv eller nogen paa hans Vegne var nærværende for udi denne Sag at tage Gienmæhle eller afgive Tilsvar; men da ingen efter Rettens Paaraabning meldte sig, saa bliver herved Hr. auditeur og Sorenskriver Hammer ifølge citantens Fuldmægtiges Begiering, lovlig lovdaget til at møde herinden Retten til førstkommende Sommerting, som nærmere holdes paa den Tid og Sted, som ved Tingbrevet vorder bekjendtgjort med hvad Tilsvar i denne Sag han eragter fornøden. Hvilken lovdags Eragtning citantens Fuldmægtig vilde behage at tage beskreven, og for den ei mødende contra citant at lade forkynde. Og beroer alsa Sagen til førstkommende Sommerting.

Da denne Sag for denne Gang var plæderet saa overleveres herved igien Protocollen til den competente Dommer.

af Lindegaard.

Da nu Ingen havde videre ved denne Ræt at erindre, men forinden samme blev hævet, blev til Laug-Rætte for Hillesø-Tinglaug for 1794, opnævnt: 1. Peder Olsen, Fiordbotten, 2. Johan Knudsen, Løglienæss, fleere fandtes ikke af nye, men derimod blev af de gamle opnævnt, 3. Jacob Olsen, Mestervig, 4. Mads Olsen, Skiaalvig, 5. Ole Ingebrigtsen, Mestervig, 6. Elias Ingebrigtsen, Kierkevig, 7. Erich Samsonsens, Lejebogen, 8. Ole Kielsen, Hamnevog.

Derpaa blev Rættens adskilt og Tinget igien hævet.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 9,
1791-1793, side 228 b - 231 a.

Hvorda, Efterat Ting-Freed var Lyst i Kongens Navn og Rættten var sat, blev af den eedsorne Fuldmægtig Hr. Lyng til Publication fremlagt:

1. Den Høy Kong. Allernaadigste Forordning, angaaende Hvormeget for Eftertiiden skal erlægges i Underholdnings-Penge for Gields Arrestanten. Dateret 12te April 1793.
2. Dito om Fængslernes bedre Indretning og de Fangenes Underholdning m.v. Dateret af 5te April 1793.
3. Dito angaaende Credit-Oplagens Udredelse i Danmark og Norge. Dateret 31te May 1793.

Dernæst blev videre publiceret:

1. Hr. Christian Lindegaards meddeelte Amts Bestaltning af 1te May 1793, som bevilger ham at være Prokurator ved Underrættterne i Senjen og Tromsø Fogderie fra Høste Tingenes Begyndelse 1793.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 9, 1791-1793, side 213 b.

Aar 1794 den 12te May, blev paa Gaarden Giibustad det almindelige Sommer-Sage og Skatte-Ting for Giisunds Tinglauvs Almue holdet og Rættens i Overværelse af Kong. Mayts. Foged Hr. Jens Holmboe, be-tient af mig Nicolai Christian Friis Kolderup, som constitueret udi Hr. Auditeur og Sorenskriver Hammers Forfald, tilligemed ef-terskrevne 8te Eedsorne Laug-Rættens-Mænd: 1. Jacob Gotlibsen, Gottesjord, 2. Christen Hansen, Lanøen, 3. Tørris Henrichsen, Hemmingsjord, 4. Jacob Olsen, Skogen, borte, i Stæden Niels Ped-ersen, Olderen, 5. Eric Endresen, Øvejord, 6. Niels Larsen, Lan-øen, 7. Ole Olsen, Lechnæs, og 8. Joen Olsen, Lauchelle, borte, i Stæden Friderich Jørgensen, Findfiord, af hvilke de 3 første i Dag aflagde Laug-Rættens Eeden.

Efterat Rættens var sat og Tingfreed var lyst i Kongens Navn, blev først de sædvanlige Publikationer som ved Fuskevoogs Ting findes ekstraherede og specificerede læste.

Dernæst blev til Publication fremlagt de sædvanlige Mandtaller som bleve examinerede og Attesterede saaledes:

1. General Tingsvidnet hvis 13 Poster blev besvarede saaledes. Til første 9 Poster, Resp.: Ney. Til 10de Qv., Resp.: ja, de privilegerede Handler har været forsynet. Til 11te Qv., Resp.: paa Gaarden Sultenvig i Mallangen staaer en Saug, hvis Damstokker staaer paa beneficeret Grund, men Tømmeret som skiæres paa samme, tages af Kongens Skov. Til 12te og 13de Qv., Resp.: Ney! Herom blev udstæd Rættens Tingsvidne.
2. Mandtall over Leedingen pro 1794, som blev lignet og beløber for dette Tinglaug til 21 V. 2 pd. 20 Mrk.
3. Dito over Bække Qværne Afgiften pro 1794, som beløber for dette Tinglaug til 1 Rdhr. 16 sk., hvorved blev forklaret at Ole Olsen, Lechnæs, har opsat en Nye Qværne som blev taxeret til Afgifts Svarelse for 8 sk. aarlig.
4. Dito over de Handlende pro 1794, hvilken Afgift der i Ting-laug beløber til 23 Rdhr. ? sk.
5. Dito over Huus mænd, Haandværkere, Strandsiddere etc., hvoraf i dette Tinglaug ingen blev opgivet.
6. Dito over Koppe Skatten pro 1794, som i dette Tinglaug beløber til ? Rdhr. 56 sk.

Hvorpaa Rettens Ting Attester under Laug Rættens Forseglinger blev udstæd.

Derefter blev til Publikation fremlagt:

1. Hr. Bergs udstædde Bøxel Sæddel med Revers af 28de April 1794, paa Hr. Brandts Vegne til Peder Sivertsen paa 3 Marker Fiskesleye i den Sands Kirke beneficerede Gaard Molsnæs. Til Tugthuset 4 sk.

-
2. Dito paa Hr. Brandtes Vegne, med Dito af Dito Dato til Ole Isachsen paa 5 markers Fiskesleye i den Sands Kirke beneficerede Gaard Sultenvig. Til Tugthuuset 4 sk.

Derefter blev denne Protokoll af mig overleveret til Prokurator Hr. Christian Lindegaard, som af Amtet er beskikket til Sætte Dommer udi den Af Hr. Christian Kildahl, Sørsand, anlagde Giælds Sag mod Hr. Auditeur og Sorenskriver Gunder Andreas Hammer, for at kunde indføre hvad som ved dette Ting i denne Sag maatte være at iagttage og kan passere. Hvorefter jeg udbeder mig Protokollen under Hr. Lindegaards Haand for det passerede tilbageleveret.

Saaledes hitindtil ved Tinget af mig skrevet. Vedgaaer Kolderup.

Hvornæst Rätten som Sætte Dommer, efter den af S.F. Hr. Amtmand Sommerfeldt meddeelte Constitution blev bekiendt ved Christian Lindegaard af Sandnes, i overværelse af Hans Kongel. Mayistæts Foged Hr. Holmboe, og det i dag antegnede Laug Ræt, udi Giælds- og Arrest-Sagen, anlagt af Hr. Christian Kildal paa Sør-Sand, contra Hr. Auditeur og Sorenskriver Hammer, da opholdende sig herpaa Gebustad, inden det som Giisunds-Tinglaugs Almue f.A. afholdte Høste-Ting.

Hr. Procurator Kildal mødte for Rätten og leverede en formelig Declaration underskrevet af Hr. Auditeur og Sorenskriver Hammer, datr. Gebustad d. 11te April 1794, hvis Indhold er: at Auditeur Hammer declarerer saavel Hr. Christian Kildals Giælds-Fordrings Rigtighed, som den af Stædets Foged afholte Arrest- og Seqvestrations-Forretning I hans Ejendeele, dens Lovmæssighed, og til den Ende ansaae Hr. Kildal det for overflødig den af Retten til Hr. Auditeur Hammer udfærdiget Laugdag i denne Sag at afhiekle.

I overeenstemmelse med 1-5-11- og Forordningen af 31te Marti 1688, og bad derfor at den respective Dommer at vilde opløse ovenmelte Hr. Hammers Declaration, og indlemme den i Acten. Den af Retten fremlagde Declaration blev af Dommeren til Læsing og Actens Indlemmelse modtaget og har følgende Indhold.

Den Constituerede Sætte Dommer, som af Hr. Procurator Kildals herinden Rätten i dag producerede Skriftlige Declaration fra bortrejste Auditeur og Sorenskriver Hammer erfarede, at Debitor har Declareret: At de Arresterede Effecter maatte ved offentlig Auction bortsælges til Creditors Betaling, uden viidere lovlig Behandling, fandt fornøden til sin Betyggelse og Sikkerhed i fald fleere af Hr. Auditeur Hammers heri Landet efter Rygte Talrige Creditorer, skulde uformodentlig melde sig under denne Auctions Afholdelse. I Tanke ved Overskudet at gjøre Prætention til Giælds afbetaling, at formeere Hr. Procurator Kildal til Besvarelse det Spørgsmaal: om hand som Fuldmægtig paa hr. Christian

Kildals Vegne i saa Fald vilde holde Sætte-Dommeren uden Ansvar for al viidere Tiltale denne Arrest- og Giælds-Sag anlangende, samt til den Ende paaraabte Tydelig inden Rættten 3de Gange Hr. Kolderup, som efter den paa Astafiords-Ting dette Sommerting oplæste Constitution paa hans Principal Hr. Auditeur og Sorenskriver Hammers An- og Tilsvaer, og Forhold er constitueret at forrette Sorenskriver Embedet, om hand havde noget paa velbemelte sin Principals Vegne inden Retten denne Sag betreffende at tilføre, samt om hand eragtede paa Hr. Auditeurens Vegne i følge de udstæde Placater selv at Auctionere de Arresterede Effecter, der vel ventelig efter den allernaadigste Forordning om Auctionsværket af Dato 19de Dec. 1693, ej kand være tilladelig, naar tages under Betragtning dens 1te og 11te post, saavel som henvendes Øyet til den Lindegaard som Sætte-Dommer meddeelte Constitution, hvis reene Udtryk er: at bemelte Lindegaard er beskikket til at behandle og paadømme denne Arrest og Giælds-Sag.

Hr. Kolderup svarede: han er vel af Amtet Constitueret til at forrette Senjen og Tromsø Sorenskriverie paa Hr. Auditeur og Sorenskriver Hammers An- og Tilsvaer udi hans Forfald, følgelig altsaa alt hvad af Embedet dependerer, men aldrig af Amtet paalagt at svare i Private Sager der angaaer Hr. Auditeur Hammer, og altsaa henholdt sig alleene til den ham meddeelte Constitution, og i Øvrigt indloed denne private Sag som angaaer Hr. Auditeur Hammer under den af Amtet antagne Sætte-Dommer Hr. Christian Lindegaards Pligt.

Hr. Procurator Kildal loed tilføre: At det henhører til et af de første Principa Jaus at in oracia juris eller uviidenhed om Lovene, Hvoraf lovkyndigheden har optaget 3 Grader, hvoraf endog den ringeste Grad er inpatables, paa dansk tilregnelig, for enhver Lem i Staten uden hensigt til Kiøn og Stand naar de kun har naaed den anbefalede Lav-Alder, in orancia ..?.. eller uviidenhed om Giærninger tilregnes ikke, enhver den som det fornødes at være bekiendt for, da det desuden er enhvers Pligt at bestræbe sig paa den mueligste fuldkomne Kundskab om Lovens efter den Diffenition som mig er givet paa en Dommer, der kand være middelbar eller umiddelbar, at hand er en I Staten offentlig Persohn der efter Kongelig eller Øvrigheds Bestaltning er bemyndiget til at modtage Veviisligheder, og efter at have Gransket disses Lovbefalede Mænder at dømme mellem de striidende Parter, men ingen stæds finder jeg at det er nogen vætellig Reqvesita til Dommer Embedet at være Auctions-Directeur.

Fogden begiærede følgende tilført: da Hr. Christian Lindegaard som af Amtet beskikket Sætte-Dommer i denne Sag her inden Rættten i det heele Laugret og Almues Nærværelse, binder sig i muntlig Trætte med Procurator Kildal om hvad Procurator Kildal maae være tilladt at tilføre Protocollen eller ikke, og jeg som Stædets Foged, hvis Embedes Pligt det er at paasee Rettens Pligt sømmelig behandlet, nødes herved til efter Embeds Medfør at udbede Hr. Christian Lindegaard i stæden for Muntlig Trætte med Hr. Procura-

tor Kildal til offentlig Forargelse for enhver tilstædeværende vilde i Steden ved sin Eragtning som Dommer afgjøre Sagen.

Sætte-Dommeren eragtede i anledning af Hr. Foged Holmboes Tilførte: at hand under sin lovlige Rets Forbeholdenhed i alle Deele tilloed Hr. Procurator Kildal at tilføre hvad hand lystede. Procurator Kildal loed tilføre: at en Auctions Directeur er Middelfar eller umiddelbar af Kongen beskikkede Embedsmand som efter vedkommendes Begjær og ved foregaaende offentlig Bekiendtgjørelse er berettiget til offentlig at bortsælge Folkes Ting og Ejendeele til den Høystbydende, og til dets Brug skal være forsynet med Authoriserede Protocoller, men ingestæds finder Kildal at de Qva Auctions-Forvaltere haver noget ved den dømmende Jurisdiction at bestille, uagtet at saavel i Danmark som Norge paa Landet er dette Embede combineret med Dommer Embedet.

Med største Forundring maae Kildal erfare: at Lindegaard som Sætte-Dommer af Amtet beskikket i denne Sag træder ud fra sin competente Qvalite, og vil agere en Fuldmægtiges ..?.. for Auditeur Hammers Creditorer ved at reservere deres Ret til disse i Hammers Boe Seqvestrerte Effecter. Der er endnu indtet Juridisk Beviis for at Hammer har nogen Creditorer paa Hr. Christian Kildal nær, som til Tingene have anhängiggjort Søgemaal mod Hammer for Giældsfordringer paa ham, altsaa kand ingens Rætt da hverken lovlig Forbud eller nogen Arrest og Seqvestrations-Forretning er afholdt i disse af Kildal Seqvestrerede Effecter, reserveres, men dette kand enhver spore at Lindegaard dersom hans magtsprog har faaet fremme i denne Sag, vil have ageret for eller fleere Persohner, og fra denne Synspunct gjort sin habilite meget Suspect. Sætte Dommeren som til Beviis paa sin opførsel imod Hr. Procurator Kildal inden Retten havde det tilstædeværende Laugret, forbeholdt sig paa Lovlig maade den tilførte Protocollation at indstevne.

Og under sin Lovlige Ræts Forbeholdenhed, da Lindegaard som Sætte-Dommer ikke i mindste Maade var bekiendt imod Procurator Kildal at have udøvet mindste ulovmæssig Handlemaade, efter begge Parthers Begjæring afvigte denne Sag fra Rættten.

Da denne Sag efter Parternes Begjæring fra Rættten er hævet i Hensigt til viidere Procedue for Giælds-Sagen i sig selv, saa bliver herved igien Protocollen igien af mig under de tagne Reservationers Forbeholdenhed, overleveret til Hr. Kolderup.

Lindegaard.

Tinget blev den 13de atter igjen fremholdet, og betiente Rættten de i Gaar navngivne Luag Rætttes Mænd.

Hvorda af Rættten blev paraabt følgende af Ole Nielsen Stadt af Wang anlagde Gjælds Sager, hc. mod Iver Hallesen, Giivigen, og Guldbrand Tarraldsen, Grøndjord, men da ingen af Parterne i disse

Sager mødte efter Rættens Paaraab, blev disse Sager stillet i Beroe indtil videre.

Procurator Kildal mødte for Rätten i den Sag som Jens Joensen, Wangsvigen og Joen Johansen, Wasjord, haver til forrige Sage Ting for dette Tinglaug anlagt imod Jens Pauelsen, Grundrejsen, og Per Persen, Hemmingsjord, fordi de haver latt ærerørigen beskyldt dem, og producerede Rættens Lavdag til hvis lovlig Forkyndelse for Sagvolderen maatte formelig Afhiemles af vedkommende Stævne Vidner.

Lavdagen blev derpaa læst og lyder saaledes #. At den var Lovlig for vedkommende forkyndt, blev af Stævnings Vidnerne, Lensmand Joen Bram og Ole Arentsen, Leenvig, under corporlig Eed bekræftet.

Efter Paaraab mødte paa de indstævntes Vegne Faderen Pael Guldbrandsen, Grundrejsen, som ærbødigst begiærede Udsættelse i denne Sag til næste Ting, paa det Han kunde udtage den fornødne Contra Stævning i Sagen, og da Prokurator Kildal ikke efter Tilspørsel af Rätten havde noget at erindre mod Udsættelsen, blev Eragtet: Den af Sagvolderne forlangte Udsættelse bevilges herved af Rätten til næste Ting.

Derefter fremstoed for Rätten følgende Almues Mænd
som var Tømmer begiærende:

1. Peder Larsen, Strømmen, 8 Tylter Tømmer. 2. Ole Joensen, Rosfjorden, 6 Tylter Tømmer af Mallangen. 3. Jacob Olsen, Sultenvig, 10 Tylt Tømmer. 4. Joen Hansen, Mols, 6 Tylt Tømmer. 5. Per Siursen, Mognselv, 10 Tylt Dito. 6. Ole Thomas Mathiasen, Kragne, 8 Tylter Tømmer. 7. Morten Hansen, Nordstrømmen, 6 Tylt Tømmer, alle af Mallangen. 8. Ole Isachsen, Gottesjord, 1 Fembøring Baad-Veed af Bardueskogen. 9. Jacob Gotlibsen, Gottesjord, 9 Tylter Tømmer af Bardueskogen.

Og da disse Reqvirentere vare trængende til det forlangte, tilligemed Lensmand Joen Bram, som var begiærende 15 Tylter Tømmer, og Hans Iversen, Lechnæs, 1 Fembørings Baad-Veed, begge af Mallangens Skov, hvilke behøvede det forlangte, blev Rettens Ting Attest derom udstæd.

Da intet videre ved Tinget var at erindre, blev samme hævet og Rätten adskilt.

Saaledes denne Sinde passeret vedgaaer Kolderup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11,
1793-1798, side 26 b - 29 b.

Efterat Rätten var sat og Tingfreed var Lyst i Kongens Navn, blev af Hr. Fogden Holmboe til Publication fremlagt følgende Kongelige Forordninger, Plakater og Rescripter som Allerunderdanigst blev læst saaledes:

1. Forordning af 19de July 1793, hvorvidt en Prokurator bør være enten pligtig eller berettiget til at aflegge Vidnesbyrd hvor enten Hans Raadførsel har været brugt.
2. Forordning af 9de Augusti 1793, at der, til alle Skyds eller Skifte Stæder, i Norge, skal indrettes Dagbøger, i hvilke enhver Reysende bør antegne, om Han har fundet sig beføyet til Klage eller ophold, eller anden u-tilbørlig Behandling m.v.
3. Forordning af 23. Augusti 1793, angaaende at naar Skifter forrettes ved Samfrænder, eller andre over ordentlige Skifte-Forvaltere, skulle disse saa snart Boet tages under Behandling, anmelde saadant for den almindelige Skifte Rette, i Tilfelde af, at der ere u-myndige Arvinger m.v.
4. Forordning af 30te Augusti 1793, angaaende Land Dragoner og Land Soldaterne i Norge at gifte sig, uden dertil at søge Bevilling, enten af Sessionen eller Regimentet.
5. Forordning af 21. Juny 1793, som nøyere bestemmer grændserne imellem De Civile Auctions- og Skifte-Forvalteres Jurisdiktioner, indbyrdes m.v.
6. Forordning af 5te July 1793, angaaende, at der i Høyeste Rætt, her efter skal holdes, over ordentlige Sessioner, i de sidste Dage, af July og Augusti Maaneder, for at afgjøre de dertil indstevnte Delinqvent og Poletie-Sager.
7. Forordning af 5te Juli 1793, angaaende Poletie-Indretningen i Kiøbenhavn.
8. Forordning af 5te July 1793, angaaende i private-Sager, at exequere, nogen under ordnet-Rets Dom, hvor ved den Dømte er bleven funden skyldig til offentlig arbejde, forinden denne Har erklæret om han forlanger Sagen, indstevnet til Høyere Rett.
9. Forordning af 5te July 1793, som befaler, at enhver Dommer Herefter skal, naar Retten hæves, underskrive i Protocollen, det som deri er bleven forhandlet og indført.
10. Forordning af 4de Decembr. 1793, angaaende Kobbertoldens oppebørsel udi Norge.
11. Forordning af 6te Decembr. 1793, angaaende, at Kiøbenhavns Gieste- og Søe-Rets-Behandlinger og Domme Herefter skulle staae umiddelbar under Høyeste-Retts Paakiendelse.
- 12te. Placat af 20. Decembr. 1793, angaaende, hvorved den i Placaten af 16de July 1788, befalede godtgjørelse for Heste, som ihjelslaaes, formedelst Befængelse, af smitsomme og u-lægelige Syger, indskrænkes til Enkelte tilfælder m.v.
13. Placat, angaaende Varsels Tiiden fastsættes, foruden Byes Lotto-Kollectorer og Cautionister, naar de i Søgsmals tilfælde, indstevnes til Tal-Lotteries Justits-Direction; og den i Placaten af 5te Octobr. 1774 udlovede præmie, for angivelsener, om u-Lovligt Spil, fra Kollectørernes Side ophæves, m.v.

-
14. Hs. Kongelige Høyhed Arve Prinds Friderichs gave og Belønninger, uddelet til Bonde-Standen i Norge pro 1794.
 15. Capituls-Taxt for Tronhiems-Stift, sadt den 25de November 1794.
 16. Amtets skrivelse af 13de Januari 1794, angaaende en hos Lehnsmanden i Aas Sogn, hæftet Persohn, Andreas Anderssens undviigelse, m.v.
 17. Een Ditto skrivelse fra amtet, af dato 2den Aprill 1794, der i følge skrivelse fra det Høy-Kongelige Danske-Cancellie af dato. 12te Octobr. a.p. angaaende, en Resept til Skab-salve, for qvæg, hvor af endeel exemplarer uddeeles, blandt Almuen.
 18. Do. af 13de Januari, Hvorved Cancellies skrivelse af 13. Juli a.p. communiceres, betreffende, enddeel exemplarer af Abbil-gaards forfattede Bog over de almindelige Huusdyr.
 19. Een Ditto af 13de Januari 1794, hvorved Cancellies-skrivelse af 28de Septbr. a.p. Communiceres, betreffende de 6te og 10de Penges almindelige eftergivelse, for arve Midlers udførelse.
 20. Do. af 23de Novbr. 1793, hvorved Cancellies skrivelse af 31. august. a.p. Communiceres, betreffende, at en gevorben Soldat paa Landet, som forseer sig imod Poletie-Lovene maae dømmes ved det Civile Forum etc.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 11 a - 11 b.

Anno 1794 den 25de July, indfandt ieg mig Nicolay Christian Friis Kolderup, Som Konstituered, udi Auditeur og Sorenskriver Hammers Forfald paa gaarden Strømsnæss udi Leinwiigens-Sogn, Giisunds-Tinglaug og Senjens Fogderie beliggende, tilligemed Efterskrevne og af Kongelig Mayestæts Foged opnevnte 6 Eedsorne Laugrettesmænd, hc. 1. Ole Gregusen, Leichnæs, 2. Andreas Kiergaard, Giiboestad, 3. Ole Johnsen, Rogsfiord, 4. Isach Rasmusen, Rogsfiord, 5. Gregus Gregussen, ibdem., og 6. Guldbrand Taraldsen, Grønjord; For at afholde en Lovlig Markeskiæls Forretning imellem gaarden Strømsnæs og Kragenæss, alt i følge den af opsidderen Peder Larsen udstædde skriftlige Stevning, dateret 14 May 1794. Med min derpaa hosføyede Paateigning af 2den Juny s.a.; Hvorved bemeldte Opsidder Peder Larsen af gaarden Strømsnæss har ladet indvarsle de 2de opsiddere af gaarden Kragenæss, Thomas Mathisen og Ole Larssen, for at opsee det gamle markeskiæl opgaaet, som òg til at anhøre Vidner om fornødiges.

Til samme Tiid var òg indvarslet disse 2de gaarders Jorddrotter, som ere paa Kongens Vegne for gaarden Strømsnæss, Herr Foged Holmboe, og for gaarden Kragesnæss paa Tronæs Kirkes Vegne, Herr Provst Steen, alt efter Stevnemaalets videre Formeld, saa lyden- de: #. Efter Paaraab mødte de 2de opsiddere af gaarden Kragernæss tilligemed for Herr Provst Steen, Præsten for Lenvigen Velærværdige Herr Berg, saavel som de indstevnte Vidner, hc. Ole Gregussen, Lechnæss, Ole Johnsen, Rogsfiorden, Lars Olsen, Ødejord, og Lars Larssen, Giøviigen; og Paa Fogdens Vegne Lensmanden John Bram.

Peder Larssen begiærede herpaa at administrator Ville tilligemed Mændene følge Ham hen til det Mærkeskiæl som ved Skyldsætnings Forretningen i aaret 1776 blev bestemt til grændseskiæl for gaarden Strømsnæss der blev med samme skyldlagt for 12 Mrk. Fiskes Landskyld.

Administrator, tilligemed Mændene, begav sig derpaa hæn til dette skiæl, som var en liden Elv kaldet Skildelven, denne forefandt vi at løbe Kroget, og var derfor Reqvirentens Begiær at et liige skiæld fra Fiælds til Fiæren, efter Elvens løb fra Fiæren maatte blive bestemt, Hvilkens forlangende blev indvilget, og blev derpaa følgende Skiæl opsadt saaleedes: At strax oven i Mundingen af Elven blev opholdt og lagt en Mærke Steen ved en Vie-Kiær, tilligemed 3de andre Støkkeviis fra Hinanden i liige Liinie opad til Fieldet, Hvor den sidste af disse blev needsadt stoed et stort Older-Træ tæt ved, Hvilket blev skaaret P.L. paa den eene og T.M., paa den anden Siide. Det Skiæl gaaer fra Elv Mundingen der løber i en Øst til Søn, udi en liige Liinie opad til Fields udi en liden Lægd i Fieldet som blev kaldet Skild-lægden, og er i en fuldvæst fra Elv-Mundingen, som bliver det rette grændse Skiæl imellem Strømsnæs paa den Nordre Siide for Gaardens Eene mærker imellem denne Gaard og Kragenæss og paa den Søndre Side, af gaarden til en Elv kaldet Reen Elven, som løber need af Fieldet, og saaleedes bliver efter vores bæste skiønne dette et rigtigt Grændseskiæl for gaarden Strømsnæss Enemærker.

Videre havde Peder Larsen ikke at Erindre, og da han fornam at skiellet saaleedes uden Vidners fornødiges er opsadt, hvorved han tilligemed opsidderne paa gaarden Kragenæss var fornøyet, an-saae Reqvirenten u-fornøden at holde nogen viidere Aaestæds Forretning, denne Sag betreffende, og hvorved han ellers maatte have ført de efter Stevnemaalets Formeld indvarslede Vidner, frafaldt Han sammes Afhørelse.

Derefter beregnede Administrator denne Forretnings medgaaede omkostninger ifølge det Allernaadigste udgivne Sportel-Reglement af 11te Juny 1788, saaleedes:

	rdl.	mrk.	sk.
1. Aministrator tilkommer følgende:			
a. for Forretningens berammelse ved Paateignelse paa Stevningen.....	2	
b. for Forretningens Holdelse.....	3	
c. for Diet-Pænge for 18 miil, á 16 sk.	3	
d. Skydsen med en ottrings Baad og Fem Mand, 9 Mile á 1 mrk. pr. Mil, er.....	73
e. Ditto tilbage, ligesaa for Skyds.....	73
f. Stemplet Papir til Forretningens beskrivelse..	18
g. Dens Beskrivelse paa 2 ark á 12 sk.	18
h. For forseiglingen.....	14
i. Fogden for Mænds opnævneelse.....	4
k. Laugrettet, 6 Mænd á 1 mrk. 8 sk.	2	
l. Procurator Kildahl for Stevningen med dens forkyndelse fordrer.....	3	

Tilsammen Omkostninger.....	2824

Skriver Otte og Tyve Rigsdaler, Tre Mark og Fire skilling Dansk-Courant, som af Reqvirenten Betales.

Saaleedes Denne Sinde passeret og af os skiønnet og Forrettet, som ovenmeldt, Bevidner Kolderup, Ole Gregusen, Leichnæss, Andreas Kiergaard, Giibostad, Ole Johnsen, Rogsfiord, Isaach Rasmussen, Rogsfiord, Gregus Gregusen, ibidem, og Guldbrand Taraldsen, Grønjord. Alle med paa holden Pen.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 57 a - 57 b.

Aar 1794 den 9de October, blev paa Gaarden Giibustad det almindelige Høste Sag- og Skatte-Ting fremholdet med Giisunds Tinglaugs Almue og Rätten i Overværelse af Kong. Mayts. Foged Hr. Jens Holmboe, betient af mig Nicolai Christian Friis Kolderup, som constitueret udi Auditeur og Sorenskriver Hammers Forfald, tilligemed efterskrevne 8te Eedsorne Laug-Rættens Mænd: 1. Ole Olsen, Lechnæs, 2. Niels Larsen, Lanøen, 3. Christen Hansen, ibidem, 4. Johannes Sørensen, Wasjord, i Stæden for Joen Olsen, Løchelle, 5. Ole Andersen, Tømmervig, i Stæden for Jacob Gotlibsen, Gotesjord, 6. Anders Baroesen, Tømmervig, i Stæden for Tørris Henriksen, Hemmingsjord, 7. Herman Joensen, Lanøen, i Stæden for Jacob Olsen, Skogen, og 8. Jacob Pauelsen, Findsnæs, i Stæden for Erich Endresen, Øvejord.

Efterat Rätten var sat og Tingfreed var lyst i Kongens Navn, blev først de sædvanlige Publicationer som ved Tromsøe Ting findes ekstraherede, læste.

Dernæst blev til Publication fremlagt Hr. Gunder Bergs paa Præsten Hr. Brandtes Vegne, udstædde Bøxel Sæddel med Revers af Dato 28de April 1794, til Joen Christensen paa 5 Mark Fiskesleye i Gaarden Sultenvigen udi Mallangen, Sands Kirke tilhørende. Til Tugthuuset 4 sk.

Tinget blev derpaa udsat.

Næste Dag den 10de Ejusdem, blev med Tinget fremholdet og Betient med det i Gaar navngivne Laug Rætte undtagen at i Stæden for Herman Joensen, Lanøen, mødte til Rættens Betiening Jacob Olsen, Skogen.

Hvorda af Retten blev paaraabt Sagen anlagt af Jens Joensen, Wangsvig, og Joen Johannesen, Wasjord, mod Jens Pauelsen, Grundrejsen, og Per Persen, Hemmingsjord.

Efter Paaraab mødte i Følge den ved sidste Ting indvilgede Udsættelse, de 2de Sagsøgte, Jens Pauelsen og Peder Pedersen, og meldte at have ved mundtlig Varsel ladet forkynde Contra Stævning for Sagsøgerne og til den Ende til dette Ting ladet indstævne de 2de Vidner, Anders Baroesen, Tømmervig, og Jacob Pauelsen, Findsnæs, til at aflegge deres eedelige Vidnesbyrd i denne Sag; men da de endnu ikke har erhholdet nogen beskikket Prokurator eller andre lovlydige Mænd der kunde udføre og forsvare denne dem paaførte Sag, hvortil de selv vare alt for Eenfoldige til at procedere, vare de ærbødigst begiærende Anstand i Sagen til næste Ting paa det de kunde ansøge og faae beskikket af Amtet en lovkyndig Mand der kunde paatale Deres Ræt.

Prokurator Kildal mødte og meldte at om endskiønt Hans Principals Contra-Part afvigte Sommer Ting, begiærede Anstand i Sagen til

dette Ting, for at indstævne Vidner ved hvis Forklaring de formeener at deres udviiste Forhold i denne Sag, som Angiver kan puegeres for Straffe Lovene og de nu til dette Ting atter igien uden en gang at lade sine paaberaabte Vidner afhøre, begiærer Anstand i Sagen for igiennem Amtet at udvirke sig et Forsvar og Talsmand for Dem i denne Sag, saa vil Kildal i Tilliid til samme Principalers Sags Reenhed, for denne Gang intet have at indvende mod den forlangte Anstand.

Eragtet:

Den af Sagvolderen forlangte Udsættelse bevilges herved af Rættens til næste Ting.

Prokurator Kildal comparerede for Rættens i den Sag som Hans Oncle Christian Kildal var befuldmægtiget af Kjøbmanden Gerhard Cappe imod Opbudsmændene Jacob Bastian Friis, Selsætter, og fremlagde et skriftlig forfattet Stævnamaal af Dato 8de September d.a., som han begiærede anhänggigiort til næste Ting, hvilket Stævnamaal blev læst og lyder saaledes #. Prokurator Kildal begiærede at Dette Stævnamaal maatte henstaae uafhiemlet og forblive i sin Fulde Kraft til næste Ting, da Han endnu ikke har faaet indvarslet Harder paa Selsætter som denne Sag vedkommende.

Fogden Holmboe som ved Rættens var nærværende under det at Prokurator Kildal loed i Rættens oplæse et Document, hvorudi Han finder indført at bestemme Embeds Forrættninger for mig hindrede ham fra at reqvirere Fogdens Tieneste der sorterede under min Competance at forrætte; men da denne Declaration ey medfører Sandhed, nemlig: at bestemte Embeds Forrættninger for mig i Anden Begivenhed havde hindret mig fra at kunde iagtaget mine Pligter ved denne Leylighed, i Fald jeg dertil havde blevet forlangt, saa finder jeg hverved Fornøden for Sagens Følger i Fremtiden at lade den Respective Dommer være underrættet om at mangel fra min Siide ikke har været nogen Aarsag udi at Prokurator Kildal ved denne Leylighed har benyttet sig af Personer til en Forrætning som alleene sorterer under Stædets Foged at forrætte.

Prokurator Kildal loed tilføre at han var anvist den Vey paa Lovkyndighedens Bane, som ogsaa Sikkerhed paa Eyendom og Gods fordrede at Stævning skulle være primus principium in Ræt, og Han formedelst det locale ikke har faaet fra Lensmand Thrane sig tilsendt den Stævning som Harder indvarsledes ved, saa nødtages jeg til kun for denne Gang at anhänggigiøre Sagen med den hosføyede Forsikkring at til næste Ting skal jeg ikke undlade at besvare Fogdens Protokollation.

Eragtet:

Stævnamaalet udsættes og forbliver i sin fulde Kraft til næste Ting.

Fogden begiærede i Følge det Høy Kongelige Rente Kammers Skrivelse dateret 5te April a.c., at Rätten ville tilspørge de Herpaa Tinget værende samtlige Nyebyggere, som boer neden for Bardue, Forhen ved Mogns-Elven, 1. Om de nu for Eftertiiden seer sig Udveye til at kunde ernære sig for Egen Regning, uden videre Skov-Hugst uden hvad som kan henhøre til Huus Behov og efter Udviisning. 2det, Om de troer at Ager-Dyrkningen, Qvæg-Avling, Fiskerie i Elven, Mølle Steens Brud og Grød Steens Forarbeidning herefter kan blive de Nærings Veye, hvoraf de for Eftertiiden spaaer sig Adgang til Nødtørftig Underholdning?

Hvortil svarede de samtlige 18 Nyebyggere: til 1te Qv., Resp.: de troer naar de har faaet opbygget de nødvendige Huuse og opryddet Jorden og kommen saa vidt at de kan holde de fornødne Kreaturer og derefter opelske Creatur Avelen, at kunde leve uden at benytte sig af Skov-Hugsten til Livets Underholdning for Eftertiiden, men for Tiiden var endnu de ikke alle kommen saavidt at de kunde have nødtørftig Udkomme uden de maatte tillades at benytte sig lidet af Skov-Hugsten. Til 2. Qv., Resp.: svarede de som forhen sagt, at de kunde leve naar de var kommen saavit, af Ager-Dyrkning, Kreatur Avelen, Fiskerie og videre i Elven og have deres nødtørftige Livets Udkomme. Herom udbad Fogden sig en Rættens Ting Attest meddeelt, som blev indvilget.

Fogden begiærede paa Grund af det Høy Kongelige Rente Kammers Skrivelse dateret 5te April a.c., at Rätten ville tilspørge den deel af Beboerne i Mallangsfjorden som formeene sig fremfor Andre Ræt til at Hugge i Skoven; Paa hvad Grund og efter hvad Regel og Anordning de paastaae saadan Ræt?

Hertil svarede Isach Rasmusen, Rogsfiord, Gregus Gregusen, ibidem, Niels Thomesen, Naveren, og Andreas Hansen, ibidem, at de ikke har paastaaet at have nogen Ræt fremfor andre uden efter Udviisning at Hugge i Skoven, eller vidste af nogen Anordning der giver dem eller andre nogen Tilladelse at benytte sig af Skov-Hugsten fremfor eenhver som er meddeelt Udviisning.

Dernæst begiærede Fogden ligeledes den tilstædeværende Almue og Laug-Rætte tilspurgt: Om de indseer det er mueligt at en Mand som boer uden for Mallangen og i et andet fraliggende Kirke Sogn kan være i Stand til, naar Han inden Rätten paa Tingstæderne faaer Tilladelse til at hugge enten en eller fleere Tylter Tømmer i Kongens Skov, da at hugge dette Tømmer og bringe det til Søen ved sig selv eller sine egne Tienere?

Hertil svarede Laug Rätten og Almuen eenstemmigen: at udi de fraliggende Kirke-Sogner som behøvede Tømmer efter udviisning af Mallangens Skov, var det en Reen Umuelighed uden ved Hielp af de i Mallangen boende at faae en Stok ned, da der behøves baade Hæst og Folk at faae det ned til Søe-Bredden og dette tillader ikke Landets locale, eenhver at drage med sig.

Hermed Fogden sig Rættens Ting Attest som blev indvilget.

Til Rættens Betiening mødte nu i Stæden for Ole Andersen, Tømmervig, og Anders Baroesen, ibidem, og Johannes Sørensen, Wasjord, Christopher Olsen, Olderen, Gregus Gregusen, Rogsfiord, og Christen Thommesen, Bachejord. Hvorda blev efterspurt og Attesteret Restancen over de Kongelige Udestaaende Skatter i dette Tinglaug pro 1794, som beløber til 12 Rdlr. 70 sk., og befunden rigtig.

Fogden fremstillede for Rættens Lensmanden Jørgen Tostensen, Findland, tilligemed Mændene Peder Hansen og Hans Hansen, Espenes, og begiærede at Dommeren vilde forelægge Dem følgende Spørgsmaal til Besvarelse: 1. Om ikke Lensmanden og disse Mænd for faa Aar siden efter Fogdens Ordre var oppe paa et Rydnings Stæd beliggende oven for Gaarden Nordstrømmen, for at see og skiønne om dette Stæd var et Stæd som kunde henregnes til at ligge og tilhøre Gaarden Nordstrømmen? 2. Om de ikke da de kom tilbage fra denne Reyse underrettede Fogden om at dette Stæd efter deres bedste Skiønne ingenlunde kunde synes høre Gaarden Nordstrømmen til? 3. Om de end ikke ogsaa kunde synes at dette Stæd bøyer sig saalangt i Søer at det kunde synes at høre Dyrøe Tinglaug til som er næste Tinglaug til Giisund, hvori Nordstrømmen ligger. 4. Om ikke dette Stæd just er samme Stæd hvorpaa er nedsat af Fogdens 2de Rydningsmænd af de Bønder som flygtede hid fra Østerdahlen?

Til lte disse Qvæstioner svarede Lensmanden og disse Mænd saaledes: Til lte Qv., Resp.: Ja! for faa Aar siden! Til 2den Qv., Resp.: Ja! De underrettede Fogden derom! Til 3die Qv., Resp.: Ja! De syntes at dette Stæd hørte heller Dyrøe end Giisunds Tinglaug til! Til 4de Qv., Resp.: Ja, det samme Stæd som Fogden indsatte 2de Østerdøhler for 2 å 3 aar siden!

Prokurator Kildal mødte herved og meldte at han i Følge en Promemoria af 9de September sidstleden fra sin Oncle Hr. Burchardt, Sogne Præst for Qvæfiorden og Beneficiarius til Gaarden Nordstrømmen, for at bievaane den Ting-Attest som Stædets Foged nu til dette Ting erhverver efter at have i Forveyen indvarslet Hr. Buchardt som ogsaa Opsidderne og fremsatte til Laug-Rættets og Almuens Besvarelse følgende Qvæstioner: 1. Om ikke Opsidderne Henrich Qvist, Johannes Henrichsen og Morten Hansen, de og deres Forældre haver ryddet og hvert aar benyttet sig af de Stædet til Høe, hvor de fremmede Østerdøhler nu ere nedsatte?

Resp.: Jacob Winther, Nordstrømmen, fremstoed, da ingen af Laug Rættet og tilstædeværende Almue kunde hertil give noget Svar: at det var ham bekiendt at disse Opsiddere har een-deel Aaringer brugt dette Stæd til Slaat Enge, men ikke sædvanlig!

Fogden begiærede herpaa til Laug-Rættet og Almuens Besvarelse

fremSAT dette Spørgsmaal: 1. Om ikke en Find først har opryddet dette Stæd?

Resp.: Jo! det var bekiendt at en Find ved Navn Peder Olsen har opryddet Stædet hvor nu Østerdøhlene sidder, og forklarede at det var omtrent 1/2 Miil fra Gaarden Nordstrømmen.

Prokurator Kildal begiærede denne Sag og Ting Attest udsat paa Grund af at benævnte Opsiddere til et lovlig Tingsvidnets Erhvervelse agter at indstævne Eric Joensen, Tømmervig, Iver Kier, Gottesjord, og Niels Jensen, Grundrejsen, for at høre deres Forklaring om det omtvistede Stæd som er dem meget vel bekiendt. Herimod havde Fogden intet at erindre.

Eragtet:

Den forlangte Udsættelse bevilges herved af Rættten til næste Ting.

Fogden Holmboe meldte at han til dette Ting havde mundtliggen indvarslet Pigen Margrethe Hansdatter, Strømmen, for 3die begangne Leyermaal, til at udstaa Examination og liide Dom til Strafs Lidelse.

Efter Paaraab af Rættten fremstoed den indstævnte Margrethe Hansdatter, og vedtoeg Varsel og paa Qvæstioner aflagde saadan Forklaring: Hun er ungefærlig 30 Aar gammel, fød paa Gaarden Strømmen i Mallangen, confirmeret her i Lenvigs Sogn og har det meeste opholdet sig og tient her i Sognet, undtagen 7 aar som hun har tient Præsten til Bergs Sogn, hvor hun òg i den Tiid søgte Herrens Bord der. I forrige Aars Foraar kom hun hertil Sognet tilbage i Tieneste hos Isach Rasmusen, Rogsfiord, og nu for kort siden i Foraaret kommen i Tieneste til Gregus Gregusen, Rogsfiord. Hun tilstoed at have begaaet 3de Leyermaale, de hun opgav saaledes: 1. For 8te Aar siden begik Hun Leyermaal med Hans Jensen, tiende den Tiid paa Wang, og avlet med ham et Pige Barn. 2. For 4re Aar siden blev hun atter frugtsommelig med Christopher Zachariasen i Bergs-Sogn af Gaarden Ertsfiord og avlet med ham et Drønge Barn, og 3. blev Hun atter frugtsommelig med Joen Bentsen/:som nu afreist til Tronhjem:/og bragte til Verden Kyndelmisse Tiider afvigte Vinter d.a., et Piige Barn. Videre havde Hun ikke at forklare.

Da Fogden ikke endnu var indløben nogen Præste Attest som Han nu kunde producere, blev Eragtet:

Sagen udsat paa Grund her af til næste Ting paa det Actor med samme kan fremkomme.

Til Laug-Rætte for 1795 blev opnævnt: 1. Jesper Persen, Husa, 2.

Michel Olsen, Jernslet, 3. Jochum Jahnsen, Øyefiordbotten, 4. Hans Jensen, Husa, 5. Johan Christian Gregusen, Øyefiordbotten, disse ere nye, af de gamle 6. Anders Larsen, Findfiord, 7. Fridrich Jørgensen, ibidem, og 8. Michel Olsen, Øvejorden.

Til Stævnings og Vurderings Mænd forbliver da samme.

Derefter fremstoed følgende Mænd som vare Tømmer af Mallangens Skov begiærende:

1. Præsten til Lenvigen Hr. Berg, 30 tylter. Tømmer og 1 Kob-Rømming. 2. Johannes Henrichsen, Nordstrømmen, 8 tilter. Tømmer. 3. Eric Siursen, Monselven, 6 Tylter Dito. 4. Ole Mathiesen, Giøvigen, 6 Tylter Dito. 5. Anders Arentsen, Tenskier, 8 Tylter Dito. 6. Ole Olsen, Græsmyhr, 12 tylt Dito. 7. Niels Jacobsen, Moe, 10 Tylter Tømmer, og 8. Eric Larsen, Øvejorden, 5 Tylter Dito, og hvortil eenhver var trængende efter Laug-Rættens Siigende, blev Rættens Ting Attest dem meddelt

Da nu intet videre ved Tinget var at erindre, blev samme hævet og Rættens adskilt. Saaledes denne Sinde passeret, vedgaaer Kolderup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 62 b - 65 b.

Dernæst fremlagde Fogden følgende Kong. Forordning og Plakater
Allerunderdanigst læste:

1. Forordningen ang. uægte Børns Opfostring bør skee af Mødrene, imod at nyde Penge Understøttelse af vedkommende Fædre. Dat-eret den 30te May 1794.
2. Plakat af Dato 11te Marty 1794, ang. Straf for Lotserne i Norge som forsømme at antænde de oprettede Fyrer for de Sø-farende.
3. Dito Cancellie Plakat af 15de April 1794, om hvorledes der skal forholdes med Udstædelsen af saadanne Høyste Rets Doms Akter som formedelst Ildebrander er bortkomne af Dokumenter.

Aar 1794, den 25de Augusty.

Efter at Ting freed var lyst og Rættten var sat i Kongens Navn, blev af Hr. Fogden Holmboe fremlagt et fra Rente-Kammeret indløbne Skrivelse af 12te April 1794, betræffende hvorledes det skal forholdes med Fogdernes Oppebørsler for de som giver til Biedrag til Christiansborgs-Slots Opbyggelse, og derfor skal meddeeles eeles Qvittering in duplo.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11,
1793-1798, side 58 a - 58 b, 57 b.

Aar 1795 den 26de Maii, blev paa Gaarden Wang det almindelige Sommer, Sage og Skatte Ting holdet med Giisunds Tinglaugs Almue og Retten i Overværelse af Kongelig Maiestæts Foged Hr. Jens Holmboe, betient af mig Nicolaii Christian Friis Kolderup, som constitueret udi Auditeur og Sorenskriver Hammers Forfald, til- ligemed efterskrevne 8te eedsorne Laugrettesmænd, hc.: 1. Jesper Pedersen, Huusa, 2. Jochum Jansen, Øyefiordbotten, 3. Hans Jen- sen, Huusa, 4. Johan Christian Gregusen, Øyfiordbotten, hvilke i Dag for mig aflagde laugretteseed. 5. Michel Olsen, Jernsleth, borte, istæden Jacob Andersen, Jernsleth, 6. Anders Larsen, Find- fiorden, borte, istæden Elias Haagensen, Sandvig, 7. Friderich Jørgensen, Findfiord, borte, istæden Jacob Olsen, Skogen, og 8. Michel Olsen, Øyjorden, borte, istæden Ole Olsen, Findjorden.

Efter at Retten var sadt og Tingfreed var lyst i Kongens Navn, blev 1. De sædvanlige Publicationer som i Protocollen er extra- heret under Fol. 93 og 97, bleve læste.

Dernæst blev de sædvanlige Mandtaller examineret og attesteret saaledes:

1. Mandtallet over leedingen i dette Tinglaug pro 1795, som blev lignet og lagt og beløber til V. pd. mrk.
2. Dito over Qværne Stats Afgiften pro 1795, som beløber til Rdl. Sk. og hvorved blev forklaret at ingen enten har opsadt eller midstet Qværner fra forrige Aar.
3. Dito over de handlende i dette Tinglaug pro 1795, som blev befunden rigtig og hvis Afgift beløber til Rdl. Sk.
4. Over Huusmænd, Strandsiddere, Haandværkere, Selvfoster Karle og løsgiangere, hvorved blev forklaret: at der ikke i dette Tinglaug findes nogen af slige Folk.
5. General Tingsvidnet hvis 13 Poster blev besvaret saaledes: Til 1ste, 2., 3. og 4. Qvæst. ? Resp.: Nei. Til 5te Qvæst.? Resp.: Af lensmanden Jon Bram blev anmeldt at eedt Skips Roer med noget Jern paa er fundet paa Gaarden Gavel i dette Ting- laug og hvorom een nærmere Forretning over dets Værdie skal fremlægges. Til 6te, 7., 8. og 9de Qvæst.? Resp.: Nei. Til 10de Qvæstion? Resp.: Det var ei andet bekiendt end at de previligerede Handlere har været forsynede, men hertil har Almuen ei d.a. været saa stort trængende. Til 11te Qvæst.? Resp.: Paa Gaarden Sultenvigen staaer paa beneficeret Grund een Vand Saug, hvorpaa Bord Skiæres og Tømmeret som føres til samme, tages af Kongens Grund. Til 12te Qvæst.? Resp.: Nei. Til 13de Qvæst.? Resp.: Ved Gaarden Løkhelle er en laxelv, hvoraf svares i Skat 1 rdr.

Af Retten blev paraabt Sagen anlagt af Jens Jonsen, Wangsvig, og Jon Johannesen, Wasjored, mod Poulsen, Grundrejsen, og Peder Ped- ersen, Hemmingsjord.

Efter Paaraab mødte paa de søgtes Vegne efter den paa afvigte Høste Ting bevilgede Udsættelse.

Hans Klæboe af Lyngseidet, som producerede een af Hr. Fogden Holmboe udstød Fuldmagt af Dags Dato, grundet paa Amtets Skrivelse, i hvilken Anledning Klæboe meldte at han paa de Søgtes Vegne mødte for Retten. Den producerede Fuldmagt begiærede han Ærbødigst at maatte blive læst og Acten tiltagen, hvilken blev læst og lyder saaledes #.

Procurator Kildahl mødte for Retten og producerede det Udtog eller Udtog af hvad der er passeret paa Maasøe og Kjøllefiords Sommer Sage Ting 1793, eet Tings Vidne Sag som Hr. Fogden Due paa Justitiens Vegne efter Amtets Ordre haver anlagt for at faae oplyst om Jens Jonsen, Wangsvig, og Jon Johannesen, Wasjord, af Senjens Fogderie var skyldig i at paa een ulovlig Maade at have tilvendt sig adskillig strandet Gods der fandtes i og ved Trepervig og var tilhørende Vraget af Kjøbmand Jonas Olsen Toskes Skib, som forelykkedes i Aaret 1791 mellem Omgang og Kinderodden, hvilket Udtog Kildahl bad maatte vorde opladt og indlemmet til Actens Følge. Det fremlagde Udtog blev læst og lyder saal. #.

Dernest producerede Kildal eet af ham af Dags Dato skrevet Indleg i denne Sag, med Anmodning om at der maatte vorde oplæst og indtaget til følge i Acten; Hvilket blev læst og lyder saaledes #.

Dernest producerede Kildahl specificeret Reigning over de i Sagen allerede anvendte Omkostninger, som han bad maatte vorde oplæst og indlemmet i Acten under Forbeholdenhed at fremkomme med een yderligere Reigning paa de Omkostninger som vil medgaae om at Sagen bliver udsat til fleere Sage Ting. Den fremlagde Reigning blev læst og lyder saaledes #.

Klæboe paa de indstævntes Vegne, neml. Jens Poulsen, Grundreis, og Peder Pedersen, Hemmingsjord, udbad sig ærbødigst af Dommeren at blive meddeelt en verificeret Copie af det her i Rette producerede Vidne Forhør som er afholdt i Finmarken og naar samme af Retten maatte blive ham bevilget, begiærede han tillige at Sagen maatte stilles i Beroe til nestkommende Høste Ting, da mueligens Polletie(?) Forhøret ville give Klæboe Oplysning om enten denne Sag bør begiæres med contra Stævning fra de Sagsøgtes Siide eller ikke.

Kildal gav sig den Ære herpaa at replicere at i hvor rimelig den af Hr. Klæboe giordte Forlangende om at faae Anstand i Sagen siden det er første Gang han compaserer i Sagen for at faae Udtog af det i Dag producerede udtog, der er erhvervet i Finmarken paa Kjøllefiords og Maasøe Ting 1793, for ved at igiennem læse og igiennem gaae samme for deraf at erholde den sande kundskab om Sagens Sammenhæng, saae Kildahl sig nødsaget til siden Sagvolderen allerede have erholdet efter sit derom giorte Forlangende til Dommeren tvende Gange Udsættelse i Sagen som med dette Ting

indberegnet, allerede haver staaet 4re Sage Ting under Behandling; Paa Grund af N.L. 1 B. 4 C. 24 Art., samt 32 Art. i samme Capital da det første anførte lovstød begynder saaledes: /: Opsættelser skulde skee med begge Parter Samtykke, eller òg naar Dommeren for lovlig Forfald ei kan være tilstæde:/ og i midtten af det andet anførte lovstød er sagt, 1. Een Velgiørende Grændse for Sagvoldere, hvis Hensigt det er at trække Sagerne i langdrag til sin Fordeel og Citanttenes Skade og Tab.

Forordningen af 3de Marti 1741 indskrenker ogsaa Sagvoldere og Parterne i at forlange Andstand i Sagen, samt indeholder ogsaa Regler for Dommerne i at bevilges Tiid efter anden forlangte udsættelser i Sagerne. Hertil kommer at her gives i Jurisdictionen, een beskikket Procurator som ikke haver nogen Part i denne Sag, til hvem de for længe siden kunde have henvendt sig og om ham af Aarsage der er mig ubekjendt, haver været uerholdelig for Sagvolderen, saa kunde de jo allerede over for eet Aar siden have anmodet Hr. Klæboe om at paatage sig deres Sag. Paa Grund heraf, saavel som af de foranførte lovstøders Bydende, gav Kildahl sig den Ære herved ærbødigst at protestere imod den forlangte Anstand.

Klæboe Replicerede paa Procurator Kildahls gjorde Protocollation og Protest. Selve Billigheden taler for de indstævnte om den forlangte Anstand i Sagen, i hvor mange Ting at denne Sag har staaet ved Retten var Klæboe aldeles ubekjendt, som nu for første Gang mødte i Sagen, men dette vidste han med fuldkommen Vished at Hr. Procurator Kildahl ikke hved nedlagt Paastand til Doms Erhvervelse førend nu. De Saggivne kunde vel altsaa ikke betages den Ret at erholde det forlangte Udtog for meget desmeere da man endnu er uvis om at ikke Polletie Forhør var Paaberaabt den Gang at Sagen blev indstævnt, paa Grund heraf refererede Klæboe sig til den forhen gjorde Begiæring til Dommeren om Anstand i Sagen til neste Ting, samt tillige at erholde een Afskrift af det forhen Mentionerede polletie Forhør.

Kildahl replicerede at Klæboe som første Gang mødte Sagen, var berettiget i sin nærværende Qvalitet at forlange Anstand, men Kildahl bad kund Dommeren gunstbehageligst at vilde kaste eet forskende Blik paa Sagvoldernes Handle og Fremgangsmaade, om da denne Sag ved at forlange under forskiellige skikkelser og særskildte anbragte Grunde, haver forlangt Anstand i Sagen fra det eene Ting til det andet, blot for at til sin Sikkerhed for een Tiid at trække den i lang Drag, hvormed de søger at undgaae de lovbestemte Straffe for deres mod Sandhed stridende andragelser over Citantene. Kildahl havde den Ære paa Grund at de i sin forrige Protocollation citterede Bind af loven at protectere imod den forlangte Anstand, hvorpaa han bad sig at den ectomable Dommer vilde behage for at cicuricere ham for sine Principalers Tiltale i Tiider at afgive een Rettens Eragtning.

Eragtet:

Paa Grund af Sagvoldernes F.mægtig Hr. Klæboes Forlangende, udsættes denne Sag til neste høste Ting da han haver at fremkomme med de beviiser som han til Sagens forsvar eragter fornøden.

Af Retten blev paaraabt Sagen anlagt af Hr. Foged Holmboe paa Justitiens Vegne mod Pigen Margrethe Hans Dr., Rogsfiord, for 3de begangne Leiermaal.

Efter Paaraab mødte Fogden og producerede Præsten Hr. Berg Attest af 23de Maii d.a. betreffende det paastævnte Factum hvilken han begiærede læst og acten tilført.

Forinden Dommeren oplæste den fremlagde Præste Attest, loed han ved lensmanden udraabe i sær den Paagiældende Margrethe Hans Datter, hvilken efter Paaraab ei var tilstæde paa Tinget. Den fremlagde Præste Attest blev oplæst og lyder saaledes #. Fogden Holmboe begiærede herpaa at denne Sag maatte vorde til Doms optagen.

Eragtet:

Sagen skal inden 6 Uger fra Dato af paa den constituerede Soren-skrivers Opholdstæd blive paadømt.

Af Retten blev paaraabt den af Procurator Kildahl paa Hr. Burchharts Vegne forlangte Udsættelse i den af Fogden Holmboe paa afvigte Høste Ting tagne Ting Attest om eet Rødnings Stæd liggende oven for Gaarden Nord Strømmen.

Efter Paaraab mødte Kildahl og meldte at der ikke efter Lensmandens Anmeldelse var indløben ham nogen Ordre fra beboerne paa Gaarden Nordstrømmen at stævne i denne Sag, og hafde altsaa ikke videre at svare.

Hr. Fogden Holmboe begiærede det passerede beskreven meddeelt i Form af een Ting Attest.

Eragt.:

Den forlangte Ting Attest skal blive beskreven meddeelt.

Da det nu var silde paa Aftenen blev Tinget her i Dag udsadt.

Næste Dag den 17de Maii, blev med Tinget fremholdet og Retten igien betient af de i Gaar angivne Personer og laugrette undtagen istæden for Elias Haagensen, Sandvig, Jacob Olsen, Schogen, og Ole Olsen, Findjord, blev samme betient istæden for disse be-

nævnte Personer, Johannes Sørensen, Wasjord, Ole Isaachsen, Sul-
tenvig, og Hans Stadt.

Hvorda mødte for Retten Giæstgiver Gregus Jonsen Meldahl af Gaar-
den Øyfiorden og meldte at han til dette Ting ved mundtlig Varsel
havde ladet indstevne Drængen Ole Henrich Hansen, som tiener hos
Skipper Ole Nielsen Stadt her paa Stædet, til at giøre Forklaring
om den Fisk han i afvigte Høst havde under Føring til Bergen for
Sagsøgeren og som var indskibet paa Wangs Bøygde Fahrs mindre
Jægt, hvorledes at det var gaaet til at Sagsøgeren har faaet saa
megen Under Vægt og af hvad Aarsag.

Dommeren paaraabte derpaa den indvarslede Ole Henrich Hansen som
mødte for Retten, vedtoeg Varsel og aflagde paa Spørgsmaale følg-
ende Forklaring: 1. Om han i forrige Aars afvigte sidste Stævne
..?.. under Føring til Bergen for Gregus Jonsen hans Fisk og hvor
meget? Resp.: Ja, han var Førings Mand for den af Gregus Jonsen
til Bergen afskibede Fisk forrige Aar, men da ham ei var overlev-
eret nogen Reining over hvor meget eller hvor mange Vaager samme
indeholdte, kunde han ikke opgive tallet derpaa; men han tilstoed
at der var 2de Ottrings Farmer der blev indskibet af Sagsøgeren
paa Jægten. 2. Om ham ved Opveigningen i Bergen paa Jægten kunde
vide hvor meget samme beløb sig til? Resp.: Ham kunde ikke erin-
dre til hvor mange Vaager der beløb sig til, da han efterat have
opveiet alt, anmeldte det for Styrmanden som ogsaa for det medste
stoed ved Vegt Skaalen, da samme var opveiet, af hvem Vaagernes
antal blev anteignet og i Fragt Registeret anført. 3. Om Fisken
ved Ankomsten til Bergen var bleven beskadiget, og om de der ud-
kastede noget af samme? Resp.: Ved Opskibningen i Bergen befandt-
es Fisken at være Vaad og Beskadiget saa at hand kastede een Deel
deraf i Søen, men hvor meget kunde han ikke opgive. 4. Om Fisken
var tør veed Indskibningen i Jægten? Resp.: Ja, det vidste han
ikke andet. 5. Om all den Fisk som af Sagsøgeren i Jægten var
indskibet, blev igien udskibet i Bergen? Resp.: Ja, alt blev op-
skibet og Opveiet, undtagen den Fisk som han af Forraadnelse
maatte kaste i Søen. Viidere blev han ei tilspurgt og blev derfor
igien fra Retten afskeediget.

Sagsøgeren begiærede sig det passerede beskrevet meddeelt paa det
han derefter kunde udstyre den fornødne Stævning.

Eragtet:

Det passerede skal vorde Sagsøgeren beskrevet meddeelt.

Procurator Kildahl mødte for Retten i den Sag som Kiøbmand Cappe
i Bergen Mandatarius Hr. Christian Kildahl haver med ham Procura-
tor Kildahl, ladet anlægge til sidst afvigte Giisunds Sag Ting,
mod Jacob B. Friis for at han skulde for Documenter og Beviislig-
heder i Rættelagt Dom at imodtage og liide til confirmation for
Arrest, som ved lensmand Irgens og de medhavende Mænd, Jon Abra-

hamsen Bram og Søren Willumsen, Langnes, blev fremmet, efter forbemeldte Hr. Christian Kildahls Requisition, dat. Sørsand den 23de Augustii 1794, Den 5te og 6te Septembr. 1794 i Kløven paa den Tendring, tilligemed dens indehavende Effecter som Friis under Forretningen tilstoed at tilhøre ham selv.

Kildahl bad dernest at den af ham i denne Sag udstødte Skriftlige Stævning, dat. Tromsen den 8de Septembr. 1794, hvorved Friis indkaldes i denne Arrest Sag at til og forsvare hvad der bliver fremført imod ham, maatte af Stævningsmændene Andreas Kiergaard og Ole Arentsen, herinden Retten eedelig af hiemles dens lovlige Omgang med dens Forkyndelse paa Friises da værende Opholdsted Nedre Rosvold i Mallangen, hvornest han fremstillede de forbemeldte Stævne Vidner.

Dommeren, forinden at han fremkaldte og modtoeg Stævne-Vidnernes Afhiemling, paaraabte først den Forgiældende Jacob Bastian Friis. Efter Paaraab mødte Hans Klæboe af Gaarden Lyngs-Eidet, og producerede Hr. Amtmand Sommerfeldts Constitution til at svare i Rette for Sr. Jacob Bastian Friis i de Sager som han her i Senjens Fogderie var bleven nødtvungen enten som søgt eller som Sagsøger at lade udføre, hvilken lyder saaledes #.

Forinden at disse af Hr. Procurator Kildahl paaberaabte Stævnevidner som her efter at fremstille i Denne Sag maatte komme til at gjøre nogen lovlig Afhiemling for Retten om det paaberaabte Stævnamaals lovlige Forkyndelse, da vil det formodentlig paalegge Hr. Kildahl at producere een lovbefalet Stævning. L. 1 B. 4 C. 5 Art. siiger udtrykkelig at Stævninger, hvad enten de er mundtlige eller skriftlige skal Sagen/:saafremt Processen skal holdes gyldig:/nævnes hvorfor man Stævnes saa og een hvis Dag og eet hviist Ting hvortil man Stævnes og ikke til fleere paa eengang, disse lovens Ord ere saa tydelige og udtrykkelige at ingen som vil gjøre sig mindste Umage for at forstaae dem i sin Sammenhæng kan eller bør nægte Dem.

Klæboe er ubeviist om at Hr. Procurator Kildahl til dette Ting som nu holdes, har ladet indstævne Sr. Jacob Bastian Friis til nogen Arrestes confirmation og altsaa protesterede ham i Kraftigste maader i mod at ikke det under 8de Septembr. f.a. udstødte Stævnamaal maae komme i mindste Betragtning eller Antagelse for denne Ret, men at samme som aldeles ulovskicket og ulovgrundet maae af Dommeren blive udviist til een nye og meere lovbefalet Indstævning i Fald Sagsøgeren troer sig dertil berettiget.

Kildahl replicerede: at forinden det af ham under 8de Septembr. paaberaabte Stævnamaal, der under sidst afvigte Ting for Giisunds Tinglaug paa Gaarden Giibostad blev opløst i Retten af Dommeren, og efter hans Eragtning som faldt paa forbemeldte Ting er bleven sadt i sin fulde Kraft til neste Ting, bliver nu afhiemlet paa formelig Maade kan ikke det af Klæboe anførte Lovstæd blive aplikabel nærværende Casus; Thi naar Stævningen først er blevet Af-

hiemlet, da først bliver Klæboe competent til at fremkomme med de exeptioner som han grunder paa det af ham allegerte lovstæd at siige om han finder nogen lovgrundet Indvending imod Stævningens Indhold med meere.

Kildal, for at undgaae Vidtløftighed, refererede sig til den af Dommeren paa forrige Ting afgivne Eragtning, med ærbødigst Anmodning om at de brugte Stævne Vidner som ved Retten her comparerede, maatte blive i Eedtagen og afhiemle forbemeldte Stevning.

Klæboe bad sig Hr. Procurator Kildahls Protocollation forelæst. Viidere svarede Klæboe til det oplæste: han kunde ikke uden at falde i den største Forundring da han kiendte Hr. Procurator Kildahl fra den Siide af at ham ikke mangler Kundskab paa baade hvorledes een Sag skal anlægges og udføres, men den maade som Hr. Procurat. Kildahl i denne Sag vil gaae frem paa, troede Klæboe at være ei allene ganske ulov med holdelig, men end ogsaa tillige saa nye at den neppe tilforn er hørt, i det mindste ikke i dette Fogderie; Skulde een slig Modus Procedendi blive af Hr. Kildal tilstaaet, saa kunde han udstæde een Stævning i Aar efter sit principium anhängiggjøre Sagen neste Aar, og det 3de der efter først lade Stævningen Afhiemle. Naar een Slig Rettergangs Maade blev indført, kan man vel med Villighed spørge hvad sikkerhed der blev i Selskabet eller paa hvad maade en Indstævnt da skulde komme til at forsvare sig.

For ikke at opholde Retten refererede Klæboe sig til sin forhen gjorde Protest imod Hr. Procurator Kildahls producerede Stævnemaal, saalænge at ikke Stævnevidnerne kan bevise at de haver indkaldet Friis til dette Ting og til denne Tiid som nu Retten holdes; For det øvrige var det Comparenten aldeeles uvedkommende hvad Hr. Procurator Kildahl forstoed med sin Anhängiggjørelse af Sagen f.a., dette mod ham med Vished at Sr. Friis hverken er paa-raabt eller nogensinde har taget til Gienmæhle i samme, følgelig en er det Klæboe ligegyldig enten Sagen efter Hr. Procurator Kildahls Dictamen paa f.A. Høste Ting; stoed i eller uden Kraft ved Retten.

Viidere vedblev Klæboe sin forhen gjorde Protest at det producerede Stævnemaal af 8de Septembr. forrige Aar ikke maae nyde nogen Afhiemling her ved Retten til denne Sags viidere Fremme.

Kildahl bad ærbødigst det passerede sig at Dommeren oplæst. Kildahl loed svare følgende: At Klæboe ved at commentere over den af mig i denne Sag brugte nye og uhørte modus procedendi, hvilket er efter Hans Formening, tilkiendegiver derved at han maae have nøye Kundskab om Old og Fortiidens Procedurer, hvilken kundskab han vel ikke kan have erhvervet sig uden man forudsætter at Han har Adgang til at igjennemgaae og igjennemlæse alle de Justits Protocoller der ere førte i disse Fogderier og ere reddet fra Undergang og bevares for nærværende i Amtets og de nyere i Sorenskrivereens Archives. Kildal vilde give sig den Ære herved saavidt

det var ham mueligt at fremsette denne Sags Omstændighed i et fuldkomment Lys; da foranmeldte Sag til forrige Aars Sage Ting blev incamineret saa formedelst at den Stævning hvorved den Mand som fallittmanden Friis angav under den foranmeldte Arrest Fremholdelse i Kløven, at være Eyer af den Tændring hvorpaa Han med Familie antræftes der, blev formedelst det locale heri Landet og af mangel paa offentlig Stævne Vidner ude, og ikke tilhændekom Kildal førend en 6 á 8 Tiimer efter at Sagen har været fore i Retten, det var Aarsagen til at Sagen ikke blev for den Gang videre plaideret, da forbemeldte Stævning udeblev og det var af den yderste Vigtighed at komme til Juridisk Visshed om at den fallerende var Eyer af Fahrtøyet eller den af ham opgivne. Kildal forlanger intet andet end at Dommeren vil behage at fremkalde Stævne Vidnerne her for Rätten nu og under Eed, at modtage Deres Forklaring om at de vare paa Roesvold den 24de September 1794, og forkyndte og oplæste paa lovlig maade den af ham under 8de Septbr. 1794 fra Tromsø udfærdigede Stævning mod Friis, som indkaldtes at møde for Giisunds Høst Sage-Ting, der blev afholdt den 9de, 10de og 11te October 1794, for der at see Documenter og Beviisligheder mod sig i Rætte lagt, samt at liide Dom til confirmation paa den Arrest der blev fremmet den 5te og 6te Septembr. forrige Aar, over eendeel hans Opbuds Boe tilhørende Effecter der fandtes paa een af ham førende Tændring som antreffes i Kløven, alt efter Stævningens viidere Formeld.

Naar nu denne Stævning er afhiemlet, saa kan Kildahl have den Ære at producere een af Cappes Mandatarius, hans Oncle Hr. Christian Kildahl, under 25de April sidstleden udfærdigede Stævning, hvorved Friis i Continuation af den under 8de September forrige Aar udfærdigede Stævning der ikke blev afhiemlet paa sidste Sage Ting. Indstævnes med 4re Ugers Varsel at møde Kildahl eller Fuldmægtig paa dette Ting. Denne Stævning er forkyndt af Hr. Johan Jacob Kildahl og Guldbrand Michalsen, begge af Sand, for Friises sidste Opholdstæd i Hr. Fogden Holmboes Huus i Ærviigen. Disse Stævnevidner er nærværende i ved Ret og vil saa snart Dommeren paaædske Dom under Eed, afhiemle denne Stævningens lovlige Forkyndelse. Naar end saavel hoved som Continuations Stævningens Forkyndere faaer paa lovlig Maade afhiemlet dem, saa kan ikke Kildahl rettere indsee end at Sagvolderen paa lovlig maade er indvarslet til at tage til Gienmæhle og at til og forsvare sig i denne Sag.

I det øvrige resserverede Kildahl sig viidere Tilsvar om fornødiges og refererede sig til sin forrige Protocollation.

Klæboe replicerede paa Hr. Procurator Kildahls Protocollation uden nogensinde at vilde inklade sig i de Anviisninger som Hr. Procudeator Kildahl har gjort ham til Amts og Sorenskriver Archivet for at giennemlæse Protocollene og der af at see om den maade som Kildahl bruger at procedere paa, er nye eller gammel, saa fornøyer det dog Klæboe at Hr. Kildahl selv har forbeholdt sig Bibliothecherne, samt Stifts og Laugmands Archiverne, hvilke stæder er

medst passende for een stor Siæl der gjør ..?.. af at udforske
baade nyt og gammelt.

Kun dette vil Klæboe erindre: at Dommeren behagentlig paalegger
Hr. Procurator Kildahl at holde sig Forordningen af 19de Augustii
1735 efterrettelig, og ikke paa een hvis maade som i Dag skeed er
at opholde Retten med een uforføden og vidtløftig Protocollation.
Dette maatte endnu Klæboe give sig den Ære at svare paa Hr. Pro-
curator Kildahls Stævning til Dommeren om at faae sit producerte
Stævnamaal afhiemlet her for Retten, at saae lunge ikke Kildahl
kan tilbagekalde Aaret 1794, tilligemed den 9de, 10de og 11te
Octobr. samme Aar, samt forflytte Retten og dens Personer til eet
Stæd som Stævnamaalet lyder paa, saa kan heller ikke Klæboe anta-
ge til noget Gienmæhle i denne Sag paa Hr. Friises Vegne, at Hr.
Procurator Kildahl vil subplere een uafhiemlet Stævning med eet
continutations Stævnamaal, forkommer ikke Comparenten anderleedes
end som at forbædre eet Brøstfældig Huus med een vaklende Støtte.

Viidere ved blev Klæboe sin forhen gjorde Protest, der er grundet
paa Lovens 1 B. 4 C. 5 Art., at ikke dette Stævnamaal her ved
Retten som Hr. Kildahl har produceret, maae nyde den mindste
fremme til Saggivelse imod Friis.

Kildahl replicerede at den maade som Klæboe giver Prædicata at
være ulovmedholdelig nye og uhørte, som Kildahl afvigte Sage Ting
paa Giibostad haver brugt i denne Sag ikke forholder sig, saa op-
lyses blandt andre Ting og sees deraf at Dommeren haver indvilget
ikke at Stævningen blev sadt i sin fulde Kraft uden at være af-
hiemlet, og har derfor afgivet Eragtning. Man suponerer ikke at
Dommeren haver gjort dette naar han har andseet den Modus proce-
dandi for ulovmedholdelig og nye; Nei der gives Omstændigheder i
Sager som i medhold af lovene hiemler fuldkommen Dommeren denne
Dispensation.

Dersom der bliver efterseet i Protocollen om at Klæboe eller ieg
har været Vidtløftigst i vore Dictamina i Dag, da vilde nok er-
fares at Klæboe har været Vidtløftigst, altsaa den Mulct som den
af ham allegerte Forordning af 19de Augustii 1735, dicterer i
nærværende Casus, bliver meere aplicabel paa ham end mig, hertil
kommer at han er just den der først ved sine fremsatte exceptio-
ner mod Stævningens Afhiemling, haver givet Anledning hertil. Den
Maade han gaaer frem paa i denne Sag, synes ikke at være strid-
ende mod den klage der i den Senere Tiid føres over at Retter-
gange taber sin simplicita, og Ret og Sandhed der ved staaer Fah-
re for at blive indviklet i formaliteters og aceptioners Irgange.
Her er jo ingen der har tabt noget med at foromeldte Stævning til
sidst afvigte Ting ikke blev afhiemlet, uden allene Citanten, der
ved den leilighed har maatte bekoste 2de Stævnamaalers Forkynd-
else istæden for eet, men han henholdte sig til det juridiske Ac-
tioma super Flua noclet. Sagvolderne, naar forbemeldte 2de Stæv-
ninger bliver afhiemlet, haver da faaet 2de Gange Forkyndelse
hvorved han desto bædre kunde sætte sig i den behørige Forsvars

stand. Dommeren i Anledning af Parternes allerede førte Vidtløftige Protocollation i Almindelighed og i særdeleshed af Hr. Procurator Kildahls Tilførsel, end saae det fornødente at er Klære dette; Paa afvigte Høste Ting da han efter Sagsøgernes Forlangende stadfæstede Stævnamaalets U-Afhiemling, var han aldeles uviidende om Tingstædernes Forandring til dette Aar, paa hvilken Grund han og indvilgede det forlangte, men da Stædet der efter den skeede Berømmelse til dette Aars Ting er forandret og een Rettens Eragtning maa herudi afsiges førinden Sagen kand nyde Viidere fremme, saa fandt Dommeren sig beføyet at tilspørge Hr. Procurator Kildahl om han har paa nye ladet forkynde for den Paa-gieldende Jacob Bastian Friis det under 8de Septembr. 1794 udstædde og paa afvigte Høste Ting paa Giibostad i Retten producerede Stævnamaal?

I manglende Fald af disse brugte Stævnevidners fremstilling af den nye Forkyndelse, andseer den nærværende Dommer sig in competent at afsiige den fornødne Eragtning i denne Sag; her paa udbad Dommeren sig Hr. Procurator Kildahls behagelige Svar.

Kildahl loed tilføre: at da han afleverede forommeldte Stævnamaal af 8de Septembr. f.A. i Retten til Dommeren paa sidst afholdte Giisunds Sage Ting paa Giibostad, hvor det blev læst af Dommeren i Retten, og har siden været i Dommerens Forvaring og aldrig af Dommeren bleven tilbudet førend i Dag Morges at levere Kildahl det tilbage, saa har han heller ikke kunde lade forkyndt dette Stævnamaal paa nye igjen for Friis, som ogsaa i denne Mellem Tiid mellem disse Ting har forandret Opholdstæd, men hans Principal for at afhielpe denne i nogles Øyne foremeentlige mangel hastighed, haver ved ret Continuations Stævnamaal der er forkyndt af Johan Jacob Kildahl og Guldbrand Michelsen i Ærvigen, hvor Friises Opholdstæd i denne Vinter har været, med 4re Ugers Varsel paa lovlig maade ladet Friis til dette nærværende Ting indstevne for at tage til Gienmæhle i Sagen under dens Procedue. Hvad sig Tingstædets Forflyttelse betreffer, da andseer Kildahl det uden for sin competence at svare noget dertil.

Dommeren replicerede: han andsaae det for Vidtløftig af besvare Procurator Kildahls Tilførsel da Ting Tiiden nesten allerede er til Ende, og forbeholdte seg altsaa indtil Viidere sit afgivne Svar, og da Procurator Kildahl ikke efter Dommerens forlangende har fremstillet de paaædskede Stævnevidner, saae Dommeren sig som meldt in competent at paakiende denne Omtvistede Formalitets Exception i denne Sag, og henstaaer altsaa denne Sag til Viidere Paakiendelse af een beskikket og af Parten dertil formaaet sætte Dommere. Og til den Ende blev det paa Giibostad afvigte Høste Ting overleverede Stævnamaal, tilbageleveret Sagsøgernes Fuldmægtig Hr. Procurator Kildahl af Dommeren.

Kildahl reserverede sig paa Cappes Mandatarii, Christian Kildahls Vegne, hans lovlige Tiltalte og Ret til vedkommende der haver givet Aarsag til at denne Qvæstion der ved den af Klæboe fremsatte

Exception ikke efter Dommerens Forklaring af ham kan blive decideret ved een Eragtning, da Kildahl ved denne leilighed er bragt i ikke ubetydelige Omkostninger ved at indvarsle nu til tvende Ting efter hinanden, alle de til Arrest Sagen henhørende Hoved og Bie Personer og forbeholdt sig ogsaa Regres for alle disse Bevilsliggjorte Omkostninger hos Vedkommende.

Ligeledes udbad Kildahl siig Dommerens kiendelse for hvem af Parterne det skal paaligge at faae besørget een sætte Dommer til at paakiende den Omventilerede Qvæstion som Dommeren uden nogen nedlagt Protest fra nogen af Parterne mod hans habilite haver declareret sig in competent til at paakiende, samt paa hvis Bekostning sætte Dommeren skal anskaffes.

Dommeren svarede: Uagtet den nærværende Dommer i denne Sag allerede har andseet sig in competent til at decidere i den Omtvidstede Qvæstion, og altsaa ikke til at afgive nogen Eragtning, saa vil han Allene til Slutningen herved sige Parterne dette: At den af Parterne som ønsker Sagen fremmet i des nærværende Forfatning, vil det nok paaligge at forskaaffe den fornødne sætte Dommer under hvis Decision nok Omkostningers Udreedelse bliver tilkiendt den Skyldige.

Kildahl udbad sig ærbødigst i form af eet Udtoeg beskrevet hvad der ere passeret i denne Sag med Rette nærværende Sage Ting; hvilket Forlangende blev indvilget.

Kløboe anmeldte for Retten at han til dette Ting ved skriftlig Stævnamaal af 18de Martii d.A. paa Sr. Jacob Friises Vegne havde ladet indstævne Hr. Christian Kildahl paa Gaarden Sør-Sand i Senjen for den i afvigte Septembr. maaned f.A. fremholdte Arrest Forretning paa Gaarden Kløven, paa bemeldte Friises Person, Gods og Førende Fahrtøy, alt til den fremholdte Arrestes Underkiendelse i alle sine Deelee som alt Stævningen videre omformelder, hvilken Stævning Kløboe producerede og begiærede læst til denne Actes Indlemmelse. Forinden Dommeren oplæste den i rette producerede Stævning, loed han ved lensmanden Paaraabe Christian Kildahl og de øvrige i dette Stævnamaal benævnte Personer.

Efter Paaraab mødte ikke den indstævnte eller nogen af de berørte Personer. Stævningen blev derpaa læst og lyder saaledes #.

End viidere producerede Kløboe den af Hr. Christian Kildahl udstædde Requisition til lensmand Petter Irgens, dat. 23de Augustii forrige Aar, hvilken Original Requisition maatte blive læst og indlemmet i denne Sag.

End Viidere blev produceret een verificeret Copie af Notarius Publicus af den i Kløven afholdte Arrest Forretning den 5te og 6te Septembr. forrige Aar, hvilken Forretning er Ordlydende med den paa Stædet af lensmand Sr. Petter Irgens og mænd afholdte

Arrest Forretning; Disse sidst benævnte 2de Documenter begiærede Klæboe at måtte blive læst til Actens Indlemmelse; Ligesom han og forbeholdt sig til nestkommende Ting at producere fleere Documenter denne Sag betreffende.

Da Sagsøgeren fornemmer at ikke indstævnte eller nogen paa hans Vegne møder for Retten denne Gang, saa begiærede Klæboe ærbødigst at Dommeren vilde udstæde Retten laugdag paa det han i betienelig Tiid kunde samme for Vedkommende lovlig Forkyndt til nestkommende Høste Ting.

Da Ting Tiiden nesten er forbie og det er seent paa Aftenen, saa blev ei formedelst Tiiden tilladt Dommeren at oplæse de af Klæboe producerede Documenter, men af Dommeren modtaget under Forvaring til neste Ting.

Eragtet:

Lovlig indstævnte, men ei mødende, Sagvolder Christian Kildahl paa Sør-Sand gives herved Rettens laugdag at møde i Sagen til nestkommende Høste Ting; denne Rettens Eragtning foreviises Hr. Fogden Holmboe, Procurator Ole Severin Kildahl, Hr. Kiøbmand Figenschou & Comp., Hans Petter Harder, lensmand Irgens paa Tromsø, lensmand Jon A. Bram paa Sletnes, og Søren Willumsen paa Søre Langnes, for saavidt de til Gienmæhle i Sagen tilkommer at tage; og skal den laugdags Eragtning vorde Sagsøgeren beskrevet meddeelt. Bsk.

Procurator Kildahl mødte for Retten og meldte at han paa Kiøbmand Cappes Mandatari, Christian Kildahls Vegne til eet lovskikket Tingsvidnes Erhvervelse, dette Ting har ladet under Falsmals Straf som Vidner, indstævne med lovlig Varsel og Skriftlig Stævning Hr. Simon Kildahl Leth, boende paa Bundjorden, lensmand Sr. Jon Bram og Mons. Christian Berg, begge af Gaarden Sletnes, til at afgive sit eedelige Vidnesbyrd og Forklaring om at Styrmand Gabriel Zachariasen ikke haver siden Hiemkomst fra Bergen i sidste Stævne 1793, disponeret med fuldkommen Eiendoms Ret i Roelighed og siden modsiigelse af nogen over de Huuse paa Gaarden Giibostad, som først var beboet af Giæstgiver Leth og siden af Giæstgiver Friis, som òg om han ikke haver haft logerende i disse Huuse som han haver udsagt derfra, som òg om han har drevet Handel paa Stædet saavel i Ting Tiiden som ellers, samt til at svare paa alle de Qvæsti. som Kildahl enten selv eller ved Fuldmægtig andseer nødvendig at fremsætte for dem i Protocollen til Sagens fulkomne Oplysning.

Til samme Tiid og Stæd og med lovlig Varsel er Styrmand Gabriel Zachariasen, som ved sin nærværelse ved sidste Stævne 1794 i Bergen ikke vilde opfylde formaalet og Gienstanden af den lovskikkede kiøbe Contract som han under 26de Augustii 1793 haver indgaaet og oprebet med Hr. Kiøbmand Gerhard Cappe i Bergen, er

at købe ham de Giæstgiverleye Huuse paa Giibostad, paa lovlig maade indstævnt til at anhøre forbemeldte Personers eedelige Vidnesbyrd over sig i denne Sag. Hvornest Procurator Kildahl havde den ære at producere den skriftlige Stævning som han bad maatte vorde oplæst indlemmet i Acten, derefter af de brugte Stævne Vidner der veed Retten comparerede formelig afhiemlet under Eed.

Forinden Dommeren oplæste det fremlagte Stævnamaal, loed Han udraabe af Tingstuen om Gabriel Zachariasen var paa Tinget tilstæde. Efter Paaraab mødte ikke den indstævnte. Det fremlagde Stævnamaal blev derpaa oplæst af Dommeren, saa lydende #. At denne Stævning er lovlig forkyndt for Vedkommende paa eenhvers Opholdstæd den 9de May sidstl., blev af Stævne-Vidnerne Andreas Kiergaard og Jørgen Kiergaard for saavidt Joen Abrahamsen Braems og Christian Bergs Indstævnelser angit, og for saavidt Vidnet Simon Leth og den paagjeldende Gabriel Zachariasen af Stævne-Vidnerne Andreas Kiergaard og Ole Arentsen, Bokskind, under corporlig Eed bekræftet.

Efter Paaraab mødte de indstævnte Vidner, Simon Leth, Christian Berg, Sletnæs, og Joen Abrahamsen, ibidem, for Rätten vedtoeg Varsel og efterat de til Sandhed at vidne var formanede og for Meeneed at vogte sig udi, Eedtagne den de efter Lovens Foreskrift aflagde corporlig.

1te Vidne, Simon Leth, gift og boende paa Bundjorden, blev derpaa for Rätten fremkaldet, derefter aflagt Eed provede til efterskrevne og af Prokurator Kildal fremsatte Qvæstioner saaledes: Til 1te Qv.: Om Vidnet ikke have eyet og beboet de Giæstgiverlige Huuse paa Giibustad? Resp.: Ja! Til 2den Qvæst.: Om bemeldte Huuse blev Cappes Eyendom ved Hans Fraflyttelse da Cappe Reqviderede noget eller det heele af den Gjæld Vidnet stoed i hos ham? Resp.: Vidnet kunde ikke siige at Huusene der blev Cappes Eyendom ved det Fraflyttelse fra Stædet, da det solgte Jacob Friis og ikke Cappe Huusene. Til 3de Qvæst. idest.: Om Det ikke under det Vilkaar haver fratræd Stædet og indrømmet Friis Huusene til Beboelse imod at Hans Gjæld til Cappe blev transporteret til Friis og skulde betales af hand? Resp.: Ja! da Friis ey strax var med Penge og kunde betale Vidnet for Huusene, blev saaledes forligt med Friis. 4de Qvæst. hoc est.: Om Cappe nogensinde siden haver fordret ham til Betaling for den Andeel af Gjelden der blev transporteret paa Friis at betale for ham? Resp.: Ney! ikke siden Kiøbe Contracten var sluttet. 5te Qvæst. hoc est.: Om Vidnet ikke af Gabriel Zachariasen da han var hjemkommen fra Bergen i sidste Stævne 1793, har hørt ham siige at handelen Stævne i Bergen sluttede med Cappe Kiøbe Contract om forbenævnte Huuse, imod at skulle betale Kiøbe Summen til Cappe i Aaret 1794? Resp.: Vidnet har ikke hørt af Gabriel Zachariasen at han har sluttet nogen Kiøbe Contract eller skulle betale nogen Kiøbe Sum til Cappe derfor, men vel har det hørt af Gabriel at han vil kiøbe Huusene af Cappe! Til 6te Qvæst.: Om det ikke er Vidnet bekiendt at Gabriel

Zachariasen fra sidste Stævnen 1793, har haft Nøglerne til Huusene og lagt noget af sit Tøy i dem, samt haft frie Disposition over dem? Resp.: Det vidste at Gabriel har haft Nøglerne til Huusene og i Nøstet ved Søen haft Fisk og Tran, men i Gaardens øvrige Huuse intet andet Tøy haft der end nogle Stoeler og et Bord og et Sængestød og videre kunde ikke Vidnet viide at Gabriel har haft der, da han stedse har logeret hos Vidnet. 7de Qvæstion: Om det er Vidnet bekiendt at der er bleven ført Handel for Gabriel Zachariasens Reining, deels af ham selv og deels af andre paa Giibostad i forbemeldte Huuse i den Tiid Giisunds Sage Ting saavel i foraaret som Efter aaret 1794 blev holdt der, som ogsaa andre Tiider? Resp.: Vidnet sagde at lensmand Bram hvede i forrige Aar med eet af Tingenes holdelse det, det ikke kunde erindre, noget Øll og Brændeviin for Gabriel at sælge, og efter var vidnet ubekiendt at der var drevet nogen Handel i disse Huuse, enten af Gabriel selv eller nogen andre. 8de Qvæst.: Qvæst.: Om det ikke er Vidnet bekiendt at den Indstævnte havde fra Høsten 1790 logeret der i Hoved Bygningen og til foraaret i 1794, samt det den logerende maatte flytte efter Indstævntes Udsiigelse? Resp.: Ja, Audteur Hammer opholdte sig der om Vinteren i den omspurgte Tiid, og det har hørt at han efter Gabriels Udsiigelse maatte flytte der fra. Til 9de Qvæst.: Om det er Vidnet bekiendt at nogen haver gjort modsiigelse og Indvendinger over Zachariasens Dicpensation og Raadighed over disse Huuse, samt Om at ikke Zachariasen haver Dicponeret over dem i Tanke om at blive Eier af dem? Resp.: Det vidste ikke andet end at Zachariasen har Dicponeret over Huusene uden nogen Modsiigelse, og det formeente at han tænkte at blive Eier af Dem, da han undertiiden har talt om at ham meente at blive Eier af Dem. Vidnet blev derpaa dimitteret.

2de Vidne, Christian Berg, blev derpaa for Retten fremraabt. Det er 34 Aar gammel og opholder sig paa Giibostad, provede efter aflagt Eed til de for ham fremsadtte Qvæstioner som Procurator Kildahl begiærede at maatte blive fremsadt til dets Besvarelse, neml. den 5te, 6te, 7de, 8de og 9de Qvæst. som for Vidnet Simon Leth her i Protocollen findes indført, og af det besvaret, hvilke af Dommeren bliver fremsadte og af Vidnet besvaret saaledes: Til den første af disse fremsadte Qvæst.? Resp.: Vidnet har aldrig hørt at Gabriel Zachariasen har talt derom. Til den 2de fremsadte Qvæstion? Resp.: Ja, det har Vidnet hørt. Til den 3de fremsadte Qvæst.? Resp.: Det var Vidnet bekiendt, at i foraaret 1794, deels af ham selv forind Tingets Holdelse, og deels ved andre medens Tinget holdes, blev drevet handel, men siden var det ei Vidnet bekient at nogen Handel var drevet. Til den 4de Qvæst.? Resp.: Det vidste at Auditeur Hammer var der om Vinteren i den omspurgte Tiid; og har hørt at han blev udsagt af Gabriel Zachariasen. Til 5te fremsadte Qvæst.? Rp.: Det vidste ikke andet end at Zachariasen har haft frie Raadighed over Huusene og har hørt af andre at Gabriel tænkte at blive Eier af Dem. Vidnet blev derpaa fra Retten demitteret.

3de Vidne, Lensmand Jon A. Bram, gift og boende paa Sletnes, for

hvem de for Vidnet Christian Berg fremsadte Qvæstioner blev af Dommeren oplæste, og af Vidnet efter aflagt Eed, besvaret saaledes: Til den første fremsadte Qvæstion? Resp.: Det har Vidnet aldrig hørt. Til den anden fremsadte Qvæstion? Resp.: Ja, det vidste Vidnet. Til den 3de Qvæstion? Resp.: Det var Vidnet bekiendt at Gabriel Zachariasen har i Søe Boeden hos Andreas Kiergaard haft Vahrer at handle med i foraaret 1794, og medens Tinget holdtes havde Vidnet lidt Brændeviin at handle med for ham, paa Staburet i Gaarden som tilhørte Cappes Huuser. Til den 4de fremsadte Qvæstion? Resp.: Det var Vidnet bekiendt at Auditeur Hammer var i Huusene den omspurgte Tiid og viidste /:da Vidnet var med:/ at Auditeur Hammer maatte flytte efter Gabriels Udsiigelse. Til den 5te fremsadte Qvæst.? Resp.: Vidnet viidste ikke andet end at Gabriel har uden modsiigelse havt Raadighed over Huusene og har hørt af Gabriel at han tænkte at blive Eier deraf, saafremt han erholder Jorden til Bøxel hvorpaa samme stoed. Vidnet blev derpaa fra Retten Afskeediget.

Kildahl begiærede dette Tingsvidne sluttet og beskreven sig meddeelt.

Eragtet:

Det passerede skal i Form af eet lovskikket Tingsvidne blive beskreven meddeelt.

Fogden begiærede at Dommeren vilde tilspørge laugrettet og de tilstædeværende om den Qværn som Simon Leth havde medens han boede paa Gibostad, er den samme Qværn som han nu har ved sin Boepæl Bundjord eller om det er een anden? Resp.: den af Fogden fremsadte Qvæstion blev der paa for Simon Leth som nu var nærværende, tilligemed det tilstædeværende laugretts oplæst og af dem Besvaret saaledes: At det er den samme Qværn Leth nu har ved sin gaard Bundjorden, som han eiede i den Tiid han boede paa Giiboestad, men da stoed i Buchskindelve. Fogden begiærede sig dette passerede i Form af een Ting Attest beskreven meddeelt; hvilket Retten indvilgede.

Da det nu er langt ud paa Aftenen og klokken mest gaer til 11, og den berammede Ting Tiid nu er til ende for dette Tinglaug og i morgen Reise Dag for Øvrigheden, saa burde de paa dette Ting af Almuen, som var begiærende Tingsvidne til Tømmers Udførelse af hans Majestæts Skouv, ikke erholde samme ligesom og ingen fleere Sager om nogen skulde anmelden sig af Dommeren for denne Gang her ved Tinget blive antagen, og blev dermed Tinget hævet og Retten adskildt. Saaledes passeret Vedgaer Kolderup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, 115 b - 124 a.

Efter at Rættten var sadt og Ting Freed var lyst i Kongens Navn, fremlagde hr. Fogden Holmboe følgende Kongelige allernaadigste Forordninger og Placater allerunderdanigst bleve Oplæste saaleedes som følger:

1. Forordning anlangende De fornødne Hielp Midler, til de blandt Almuen opkommende Smitsomme Sygdommes Helbredelse og at forekomme deres videre udbreedelse. Dateret Christiansborg Slott den 17de Aprill 1782.
2. Placat om Følge-Sedle med Frie og fortoldede Vahrer i Danmark og Norge. Dateret Vestindiske-Guineiske Rente og General Toldkammer den 22de July 1794.
3. Placat som befaler at den mindre bekostelige Bekiendtgiørelses Maade, til at indvarsle Eyere af bierget Vrag, som ved Forordningen af 12te Marti 1790 er foreskrevet, i Tilfælde af at det Strandede Gods ikke beløber til meere end 50 Rdl., herefter skal anvendes, naar dette ikke overstiiger 100 Rdl. Værdie. Dateret Det Kongelige Danske Cancellie den 11te July 1794.
4. Anordning som bestemmer De Fridheder der forundes den Kiøbstæd, der anlægges paa Tromsøen. Dateret Friderichs Bergs Slott den 20de Juuny 1794.
5. Forordning angaaende en extraordinair Afgift paa Skibe og Vare for Kongeriigerne Dannemark og Norge, samt Hertugdømmene Slesvig og Holsteen, Herskabet Zinnebergs, grevskabet Rantzou og Staden Altona. Dateret Friderichsbergs Slott den 23de July 1794.
6. Placat angaaende Species-Myndtes modtagelse i Courant betalinger i Kongeriigerne. Dat. Friderichsberg Slott den 3die December 1794.
7. Forordning angaaende Straf for Qvaksalvere, hvilke under Navn af Kloge Mænd eller Qvinder paatage sig at helbreede Sygdomme iblandt Almuen, uagtet De ere aldeeles u-kyndige i Lægekunsten etc. Dateret Friderichsbergs Slott den 5te September 1794.
- 8de. Forordning der fastsætter De Forholds Regler, som bør følges i Hensigt til de, for Tømmerflaadningen fornødne lendsers Indretning og Vedligeholdelse i Norge. Dateret Friderichsberg Slott den 27de October 1794.

Aar 1795, den 5te Maii.

Efter at Retten var sadt og Tingfreed var lyst i Kongens Navn, blev først de ved Tromsø Ting oplæste Publicationer af Kong. Forordninger og Plakater som findes paa Fol. 93 extraherede og publicerede.

Dernest fremlagde Fogden endnu viidere til publication:

1. Een Kongelig Forordning, dat. Decembr. 1794, om Afgifternes Needsettelse paa Viin og fremmed Brendeviin af Druer i Danmark og Norge.
2. Dito af Dato 19de Decbr. 1794, om Forholdsmaaden og Fortrins Retten i hensigt til Respond Breve eller Giælds Forskrivninger for de Handlende eller Søfarende med viidere.
3. Amtets P.M., hvorved Cancelliets Skrivelse af 10de Januarii d.A., angaaende Procuratorer er frietaget for Porto af befalgede Sager, bliver communiceret. Dat. 18de April 1795.
4. Amtets Dito af Dito Dato, hvorved det Høykongelige Danske Cancelliets Skrivelse angaaende Garvere og Fældt beredere maa nedsætte sig paa landet i Norge.
5. Amtets Dito af 18de Martii d.A., hvorudi efterlyses een ved Navn Johannes Larsen fra Kongsberg, mistænkt for at have dræbt Slagte handler Even Hougellie fra Moe Sogn.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11,
1793-1798, side 93 a, 97 a.

Aar 1795 den 16de October, som var anden berammet Ting Dag for Giisunds Tinglaugs Almue og formedelst det indtreffende Stormende Veir tilloed ikke Almuen at fremkomme, saa at nogen Ret i Gaar kunde sættes, blev paa Gaarden Wang i Dag det almindelige Høste Sage og Skatte Ting holdet med bemeldte Tinglaugs Almue og Retten i Overværelse af den Constituerede Foged Hr. Hans Echorn, betient af mig Nicolaii Christ. Friis Kolderup som constitueret udi Auditeur og Sorenskriver Hammers Forfald, tilligemed efterskrevne 8te eedsorne Laugrettesmænd, hc. 1. Michel Olsen, Øyjorden, 2. Johan Christian Meldahl, Øyfiorden, 3. Jens Friderichsen, Findfiord, istæden for Anders Larsen, ibdem., 4. Hans Iversen Kiær istæden for Jokkum Jansen, Øyfiordbotten, 5. Friderich Erichsen, Løchelle, istæden for Hans Jensen, Huusa, 6. Nills Pedersen, Balstad, istæden for Jesper Pedersen, Huusa, 7. Didrich Olsen, Nord Russevog, istæden for Michel Olsen, Jernslet, og 8. Andreas Jonsen, Nord Russevog, istæden for Jacob Olsen, Skogen.

Efterat Retten var sadt og Ting Freed var lyst i Kongens Navn, blev først de ved Schiærvøe og Lyngens Tingge ekstraherede og sær-difiserede Kongelige Forordninger og Placater med viidere læst.

Dernæst blev til Publication fremlagt:

1. Det Høy Kong. Skiøde af 8de October 1794, til Christopher Jensen paa 2 Pd. Fisk med Bøxel og Landskyld i Gaarden Løchelle Matr. Nr. 50, for den Summa 50 rdr.
2. Hr. Provst Steens Udstædde Bøxel Sæddel med Revers af Dato 28de Augustii 1795, Tarald Arntsen paa 1 Pd. Fiskesleye i Gaarden Bukskind i dette Tinglaug, Trones Kirke benificeret. Til Tugthuset 12 sk.
3. Dito Dito med Dito af Dato 15de Junii 1795, til Tronhjems Borger Elias Hansøn Hoff paa 1/2 Vog Fiskesleye i Gaarden Westness Kløven, Trones Kirke benificeret. Til Tugthuset 16 sk.

Den constituerede Foged har vel af det ham overleverede og herinden Retten den 26de May sidstl. examinerete Mandtall erfaret, at der i dette Tinglaug ikke skulde opholde sig af de saa kaldede Selvfoster Karle eller som Forordningen af 9de Augustii 1794 betitler af Løsgængere, men da det ham Sognepræsten Hr. Berg meddeelte Consumtions Mandtall for d.a. oplyser at en saadan person ved Navn Lars Hermansen skal opholde sig paa Gaarden Rogsfiorden, saa bad Han af Rätten nærmere ville modtage Lensmandens og Laug-Rættens Forklaring om dette Andragendes Rigtighed. Resp.: Det var bekiendt at den ompurgte Lars Hermansen tilligemed Hans Moder opholder sig paa Gaarden Rogsfiord, men hvorvidt Han kan ansees som Selvfoster Karl, kunde de ikke siige; da Han har en gl. Moder med sig som intet andet Opholdstæd har end hvor han er, er hun og.

Lensmanden blev paalagt at legge fornævnte Lars Hermansen i Tieneste hos en af Almues Mændene som dertil maatte være trængende, og i Tilfælde af at hand ikke efterkom dette haver Lensmanden paa lovlig Maade at indvarsle ham til at møde ved anstundende Sommer Ting for dette Ting-laug til Undgjeldelse efter før allegerede Forordning, herom blev Rættens Ting Attest udstød. Beskr.

Da den constituerede Foged af den ham af Sognepræsten meddeelte Attest om fremmede Fiskere erfarede, at saavel i dette aar som i de seenere forløbne have lagt Fiskere fra fremmede Fogderier under Hecchingen og Giskeholmen, saa havde Fogden paa det Hans Mayts. kunde erholde i Hvad han den Henseende tilkom, gjorde fornøden Aftale med Opsidderen paa Øen Hekkingen, Ole Andersen, om at oppebære Kongetienden fra Aaret 1796, saavel som fremdeles og derfor at aflegge ved hvert Aars Udgang behørig Rigtighed, da Han for saadan sin Umage kunde vente forholdsmæssig at blive betalte efter Det Kong. Rentekammers Resolution som Fogden ville udvirke. Lensmanden blev i øvrigt paalagt i Alle mødende Tilfælde at være den ommeldte Ole Andersen behjælpelig.

Ole Andersen declarerede hermed i Alle Henseender at være fornøjet og lovte at aflegge derfor den vedbørlige Rigtighed. Herom blev Rættens Ting Attest meddeelt. Beskr.

Den constituerede Foged, som det var ham anmeldt, hvorfor Han dog ikke havde Juridisk Visshed, at Klokker Jørgen Henrichsen Høeg paa Gaarden Aarness og Bonden Ole Sørensen paa Gaarden Grundvog, skulle drive utilladelig Handell med Almuen, og saadant er saavel stridende mod de Kong. Anordninger som til Præjudice for Giæstgivere, der allene hertil ere berættigede og derfor maae betale Kongelige Skatter og Afgifter, saa maatte Fogden her ved alvorligen advare 2de forbenævnte Mænd, der inden Rættens var tilstøde, at de for den følgende Tiid entholdte sig fra en saa ulovlig Omgang, om saadant og af dem i den for ville undgaae Tiltale efter Anordningerne, hvilket tilførte blev oplæst. Beskr.

Lensmanden blev paalagt at bekjendtgjøre for Aanet Thomesen Find der sidder som Rydnings Mand paa Pladsen Washougen, der er Kongen tilhørende, at han entholdiger sig fra at udføre Saug-Tømmer og Næver af Kongens Skov, hvilket er Fogden anmeldt, skal være af ham practiseret hitindtil, som blev ham bekjendtgjort.

Af Retten blev paaraabt Sagen anlagt paa Kiøbmand Cappes Vegne i Bergen af Christian Kildahl, Sør-Sand, ved Procurator Ole Severin Kildahl med Jacob B. Friis for at holde Arrest Forretning.

Efter Paaraab mødte i Følge den første givne Kiendelse, Hr. Procurator Johan Rist, som fremlagde Amtets Constitution af 8de

Augustii 1795, hvilken udviser at han qua sætte Dommer i den omtvistede Exeption var beskikket til at decidere samme, og til den Ende vilde Dommeren overlevere denne Protocol til Hr. Rist.

Kløboe mødte paa den søgte Friises Vegne og erbydede sig paa hvad Grund at Dommeren vilde viige sit Dommer Sæde og om der var ned lagt saa lovantagelige Beskyldninger imod Dommeren at samme kunde eller burde finde Stød at nu træde fra Retten i een Sag hvori der allerede fra begge Parters Fuldmægtiger var bleven eendeel ventileret.

Ikke kunne Componenten rettere Skønne end at enhver Dommer og Undersatt er pligtig til at adlyde Lovgiverens Befaling og Villie og dette indskiærpes enhver i Danmark og Norge ved den giældende landets lov naar det i 1-1-2, 4 og 5te articul befales at enhver skal rette sig efter og ei fratage eller tillæge hvad i samme foreskrevet er.

Kaster man eet Øye til de seenere udgangne allernaadigste Anordninger og fornemmelig Forordningen af 19de Augustii 1735 dens 2de paragraf der siiger og paabyder Dommeren ei at vige Dommer Sædet hverken af Undseelse, Føyelighed, Magelighed eller deslige, mindre siige allegerede articul maae Øvrigheden understaae sig at beskikke nogen i Dommerens Stød under Kongens Naades Forgies(?)

Disse saa reene og tydelige Ord, troede Kløboe at maae være giældende saalenge at ikke lovgiveren selv har igien kaldet samme.

Skulde imod Formodning een Rettergangsmaade blive indført, her for Retten der ikke har lovenes eller Kongelig Anordningers Hiemmel og paabud til Formaal, reserverer Kløboe sig al lov med holdig Reservation, ligesom han òg maatte protestere imod Sætte Dommers indtrædelse i een Sag af denne Natur, hvilken som forhen meldt allerede fra Begge Parters Siide er bleven ventileret for Retten.

Kløboe maatte ærbødigst udbede sig Dommerens Inter locatori kiendelse denne Qvæstion betræffende. Dommeren Svarede: Hvad Sagsøgeren og Sagvolder indstævnt min Kiendelse til vedkommende bør det havde nok grunde bleven Componenten bekiendt, men nu indseer Dommeren det for overflødig, og troede altsaa at hans sidste givne Kiendelse er nok. Hvorpaa han opstrech og overloed Protocollen til den constituerede.

beskr. Kolderup

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 179 b - 181 a.

Efter at Rätten var sadt og Tingfred var lyst i Kongens Navn, blev først af den constituerede Foged Hr. Echorn følgende Forordninger og Placater fremlagde til publication saaleedes:

1. Forordning om nærmere Forklaring og yderligere Bestemmelse der skal i agttages ved Nams Dømmes Execution. Dateret 20de Marti 1795.
2. Do. en Ditto om Skovene, Saugene og Trælast Tienden i Norge. Datr. 22de Aprill 1795.
- 3die. Een Placat angaaende Lensmændene i Norge til Indfordring over dragne og af dem indkrævede Kongelige Skatters Fortrins Rett i Concurs tilfælde. Dateret 25de Marti 1795.
- 4de. Ditto hvorved udførsel af Hveede, Rug, Byg, etc. forbydes fra Danmark og Norge til 1te Septbr. 1795. Dat. 6te Aprill 1795.
- 5te. Kongelig Resolution af 25de Februari 1795, at de Cautioner som Fogderne affordre Lehns mændene til Sikkerhed for Betaling af oppebørsels Restancer maae udstædes paa u-stemplet Papir.
- 6te. Premie Placat fra det Norske Videnskabers Selskab i Tronhiem, af dato 14de Januari 1795.
7. Forordning som bestemmer hvorledes Samfrænder Skifte bør behandles. Datr. 10de Aprill 1795.
- 8de. Placat om de bestemmelser som der bør iagttages i hensigt til Sikkerhed for de offentlig Stiftelsers Midler. Datr. 10de Aprill 1795.
- 9de. Kongel. Resolution hvorved Foged Holmboe suspenderes fra Foged Embedet og Fuldmægtig Echorn igien constitueres. Dateret 28de Januari 1795.
10. Rente-Kammerets Resolution af 30te May 1795, communiceres ved Amtets Skrivelse af paafølgende 8de Aug., som tillader at alle de der berettigede faaer udviisning af Bardo Skoven, maae lade hugsten forrette ved hvem de vil, undtagen Finner.
- 11te. Kongelig Resolution af 6te May 1795, som ved Amtets Skrivelse af paafølgende 8te Augusti, som tillader at den Nordenfieldske veikasse fra 1796 aars begyndelse og fremdeeles i 10 aar, maae nyde de Bøder der for han har været tillagt paa visse aar.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 159 b - 160 a.

Anno 1795 den 16de October, blev det almindelige Høste Sage og Skatte Ting frem holdet efter Berammelse paa Gaarden Wang for Giisunds Ting laug og Retten betient af mig Johan Peder Rist som Sætte Dommer i Følge Amtets Constitution og efter afsendt Dommer Eed til samme, tilligemed efterskrevne 8te eedsorne laugrettes mænd: 1. Michel Olsen, Øyjorden, 2. Johan Christian Meldahl, Øyfiorden, 3. Jens Friderichsen, Findfiord, 4. Hans Iversen Kiær, 5. Friderich Erichsen, Løchelle, 6. Niels Pedersen, Balstad, 7. Didrich Olsen, Nord Russevog, og 8. Andreas Jonsen, Nord Russevog. Alt i Overværelse af Kongelige constituerede Foged Hr. Hans Echorn, Stædets lensmand Abraham Bram og tingsøgende Almue.

Hvorda først blev læst Amtets Consitution dat. Kongshofmark den 8de Augustii 1795, og undertegnet paa Amtets Vegne af Hr. Due der bliver til denne Acts følge saalydende #.

Derefter fremstoed Procurator Kildahl for Retten og meldte i den Arrest Sag som Hoved Creditor udi Jacob B. Friises Fallit Boe, Kiøbmand Gerhard Cappes Mandatarius, Christian Kildahl til Sør Sand, haver anlagt mod bemeldte Friis paa sin Principals Vegne i følge ham en med deelt omskikket og uindskrænket Fuldmagt af 1te Marti 1794, bemeldte Arrest Sag blev til første Sage Ting efter Arresten var afholdt indstævnt af mig som Kildahls Fuldmægtig til Confirmation og hvad der af havde sin Dependence ved skriftlig Stævning af 8de Septæmbr. 1794, som af mig ved Sagens Indcamination paa Høste Sage Tinget for Giisunds Tinglaug, som det Aar blev paa Gaarden Giibostad den 9de, 10de og 11te Octobr. fremholdt, blev i Retten produceret og oplæst af den constitueret Sorenskriver Hr. Kolderup, som med sin Eragtning satte Stevne-maalet uafhiemlet i sin fulde Kraft til neste Ting, hvilken Rettens Eragtning findes i Udtoeget No. 1, som paa lovskikket maade er udfærdiget og bekræftet af bemeldte Hr. Kolderup.

Cappes Mandatarius loed bemeldte Friis med een skriftlig Stævning dato Sør-Sand den 25de April 1795 i Continuation af forbemeldte Hoved Stævning med 4re Ugers Varsel paa hans daværende Opholdstæd i Ærvigen, indkalde til at møde Kildahl eller Fuldmægtig paa Giisund i sommer Sage Ting der skulde fremholdes her paa Wang den 26de og 27de Maii indeværende Aar for at tage til Gienmæhle i bemeldte Arrest Sag med viidere. Da ieg paa bemeldte Sage Ting fremstoed for Retten, da den af Cappes Mandatarius mod Friis anlagde Arrest Sag blev paaraabt, og tilførte Protocollen mit Forlangende om at den ved forrige Sage Ting ved Retten producerede og oplæste skriftlige Stævning af 8de September 1794, som ved Rettens Eragtning paa forrige Ting var sadt i sin fulde kraft uafhiemlet til neste Ting maatte af de brugte Stævnevidner Ole Arentzen og Andreas Kiergaard, der comparerede for Retten vorde Eedeligen afhiemlet at den paa Jacob Friises daværende Opholdstæd paa Gaarden Nedre Rosvold i Mallangen var lovligen forkyndt, og i rette Tiid, af dem.

Hr. Hans Klæboe, som efter Amtets Constitution mødte for Friis i denne Sag, protesterede mod Stævningens Afhiemling paa adskillige Grunde, iblandt andet og den at Tingstædet var forflyttet fra forrige Sage Ting til dette m.m., og efter at Klæboe og ieg før er ventileret meget i Protocollen om Stævnamaalet skulde nyde Afhiemling eller ei, behagede det Hr. Kolderup qua Dommer at gjøre følgende Erklæring i Protocollen, som findes paa det af ham mig meddeelte lovskikkede og bekræftede Udtoeg No. 2, anført at han var aldeles uviidende om Tingstædernes Forandring til dette Aar, da han paa afvigte Høste Ting stadfæstede Stævnamaalets Uafhiemling; Men da Stædet til dette Aars Ting var forandret og een Rettens Eragtning herudi maatte afsiiges forinden Sagen kan nyde viidere Fremme, saa fandt Dommeren sig beføyet at tilspørge mig om ieg har paa nyt ladet Forkynde den paagiældende Friis det paa afvigte Høste Ting, i Retten producerede Stævnamaal, i manglende Fald endsaae Hr. Kolderup sig in Competent at afsiige denne fornødne Eragtning i Sagen, og herpaa udbad ham sig mit Svar, som blev saaledes: at da forbemeldte Stævnamaal har været i Dommerens Forvaring siden han imodtoeg det af mig paa forrige Ting i Retten, saa har ieg ikke kundet lade forkynde dette Stævnamaal paa nye igien for Friis, som ogsaa i den mellem Tiid fra forrige Aars Høst og til dette Aars Sommer Ting, haver forandret opholdstæd; men i det Stæd har min Prinsipal med ret Continuations Stævnamaal, som blev forkyndt for paa Friises Opholdstæd Ærvigen med 4re Ugers Varsel, paa lovlig maade ladet ham til det Ting indstævne for at tage til Gienmæhle i Sagen; hvorpaa Dommeren svarede: at siden ieg ikke efter hans Forlangende har fremstillet de paaædskede Stævne-Vidner, saag Dommeren sig som meldt in Competent at paakiende den omtvistede Formalitets Exeption i Sagen, og udsatte altsaa denne Sag til viidere Paakiendelse af een beskikket og af Parten dertil formaaet Sættedommer.

Paa Grund heraf haver Kildahl hos Amtet ansøgt Constitution paa den nærværende Hr. Rist til at være Sætte Dommer. Og dernest producerede Kildahl de 2de forhen ommeldte Udtoeg, nemlig No. 1 og No. 2, som af den constituerede Sorenskriver er bekræftet og beskreven, som han bad maatte vorde læst og vedhæftet Acten, ligeledes udbad han sig den nærværende sætte Dommers behagelige Kiendelse for at det ofte ommeldte Hoved Stævnamaal som ved Rettens Eragtning paa afvigte Høste Ting blev sadt i sin fulde Kraft uafhiemlet maatte nu til dette Ting nyde lovformelig Afhiemling af de forhen meldte brugte Stævne Vidner som ved Retten var nærværende.

Klæboe svarede: han troede det var aldeles stridende imod Lovens udtrykkelige befindende at producere Documenter i Rette, hvortil ingen var indstævnt at til eller paahøre samme; Det er een almindelig Regel at udstævnte Personer bør være udnævnte, og det er muelig for Klæboe at vide hvad Hr. Procurator Kildahl med sin Procedure hensigter til, da hans Protocollation er saa indhyldet at ikke kan sees enten han agter at saggive den forrige Dommer eller de Personer han ellers i sin Protocollation har benævnt.

Klæboe protesterede derfor imod at ikke disse af Hr. Kildahl fremlagde Documenter maae blive læst inden Rættens forinden han producerede Stævning for hvem der skal anføre samme.

End viidere maatte Klæboe udbede sig at blive admitteret til at fremsætte og nedlægge i Protocollen følgende Protest; Forundrings Værdig er det at Hr. Kildahl har udvirket een sætte Dommer til at paakiende den competente Dommers Eragtning ceparat fra Hoved Sagen. Eragtninger er jo et Hoved Formaal for den heele Sag og disse kan ikke paakiendes paa andre Stæder end for Ober Hof Retten, om Hr. Kildahl drister sig til at gjøre dette Skridt. Klæboe troer derfor at det ikke lader sig gjøre i Conformite med loven og de udgangne allernaadigste Anordninger, at den her ved Retten comparerende Sætte Dommer kan under eller ved Magt kiende een anden Dommers Eragtning imindste ei uden Kongelig Autorite, da det eene og allene i Klæboes Tanker tilkommer lovgiveren at beskikke Dommer, som den der eene haver Magt og Myndighed, dertil faller helst naar lovgiveren ikke selv har gjort Forandring eller tilbage holt den lov og de Anordninger der foreskriver Undersatterne Maaden hvorledes de skal forholde sig, og som Norske L. 1-1-2., 4de og 5te Art. tydeligen omformelder. Paa Grund af heraf maatte Klæboe ærbødigst nedlægge Protest imod Sætter Dommeren som in Competent til at paakiende den forrige Dommers Eragtning, alt under Reservation og viidere Forbeholden i denne Sag.

Kildahl havde den Ære at replicere, at han ved sit forrige Dictamina i Protocollen hensigter til at give den nærværende Sætte Dommer een fuldkommen tydelig Idee om hvad der foreløbigen er passeret i denne Sag. Uden at han agtede at saggive nogen derved, og de tvende Udtoege Producerede han òg i lige Hensigt. Man maae under denne Sag ikke forvekle Begrebene, da naar man betragter det forhen passerede i Sagen, finder man at den Erklæring som Dommeren paa afvigte Sage Ting tilførde Protocollen om at han andsaae sig in Competent til at afsiige den ædskede Eragtning i Hensigt til Stævningens afhiemling formedelst Tingstædets Forandring. Denne Tilførsel af Dommeren, skeede hvilket Acten udviiser i Hr. Klæboes nærværelse, altsaa er han ikke uviidende om at Sætte Dommeren skulde afgjøre Qvæstioner. N.L. 1-5-6 Art. Confereret med 3-4-4-, og Forordninger af 19de Augustii 1795, tilligemed adskillige Rescripter; saasom Rescriptet af 15de October 1762 viiser, at det er Amtmanden som Stædets Høyeste Øvrighed tilladt at beskikke Sætte Dommere naar Omstændighederne fordrer det.

De Eragtninger som skal indstævnes liige til Ober Hof Retten, ere i de Sager som gielder Rettens Fornegtelse Voldsomme Tvang og Forurettelse, hvorom lovens 1-6-17- foremelder. Inter locatorier af anden Natur maae ikke til Ober Retten indstævnes førend Dom i Hoved Sagen er gaet, i følge første Bogs 5te Capitel 7de og 10de Art. og Forordningen af 17de Maii 1690.

Da Amtet haver beskikket Sættedommer til at paadømme forbemeldte

Exeption efter at det har giort sig bekiendt med hvad der forhen er passeret i Sagen, saa er det vel uden for al Tvivl at det har fundet Sagen af den Natur at det var lovmæssigt at Sagen paa denne Maade blev ført.

Kildahl bad eend viidere at Dommeren gunst behageligst vilde lægge mærke til at den paa forrige Høste Ting afsagde Rettens Eragtning om at foranmeldte Stævning skulde forblive uafhængt i sin fulde Kraft, haver erholdet nu ..?.. judicata. Kildahl under Forbeholden af viidere tilsvare vedblev sin forhen giorte Forlangende i Protocollen.

Kløboe begiærede at svare Følgende paa Hr. Kildahls Protocollation, uden at bedømme hvad Hr. Kildahl forstaaer med at forvexle Begreberne eller at indlade sig i Desputter med han desangaaende, saa vidste Kløboe ligesaa vel som Hr. Procurator Kildahl at Amtet er bemyndiget saasnart som den Competente Dommer er eenten Syg eller sængeliggende eller paa nogen maade impliceret i een Sag, da og ikke beskikker Øvrigheden sætter Dommere, men i nærværende Sag er ikke tilholdet aplicabel, ligesaa lidet er det lovtilladelig at producere Documenter i Retten uden foregaaende litation hvem der skal anhøre samme. Lovens 1 B. 4-1 og 5te Art. forbyder udtrykkelig det ingen Rettergang maae stilles imod nogen Vidne eller Tings Vidne at paahøre, uden man er lovlig kaldet dertil, dette har ikke Hr. Procurator Kildahl iagtaget og følgelig er man uviis om hvem han agter at sigte eller saggive. Kløboe udbad sig derfor ærbødigst at denne af ham indlagte Protest maatte blive paakiendt forinden han viidere svarede i denne Sag.

Kildahl loed tilføre: at naar loven befaler at Documenter ikke maae læses i Retten uden de Vedkommende er efter foregaaende lovlige Indstævning Varslet dertil, da forstaaer dem derved Documenter af den Beskaffenhed at nogen præjudiceres ved dets læsning i Retten uden i forveien at have læst Kundskab herom, men disse Documenter er jo kun Udtoege af hvad der forhen i Sagen er passeret og som begge Parterne er fuldkommen vidende om dets Indhold og er produceret af Kildahl til Sætte Dommernes Efterretlighed for at spare ham den Umage at igiennemlæse udi Protocollen paa forskiellige Stæder hvad der er passeret i denne Sag.

Kløboe Reserverede sig al lovlig Reservation paa Friises Vegne i hvilket Tilfælde eller paa hvad maade Hr. Procurator Kildahl skulle søge at føre ham i Vidtløftighed og Omkostninger, alt til lovligt Ansvar i sin Tiid.

Eragtet:

Da de af Procurator Kildahl, som Fuldmægtig paa Cappes Mandatarie Vegne producerede Documenter, ei indeholder andet end hvad som forhen under Sagen er passeret; Saa bliver de at læse og Acten at tilføres. Kløboes nedlagte Protest mod Sætte Dommerens Competent til at Kiende i denne Sag med meere, skal vorde ved den endelige

Kiendelse paaskiønnet, hvad enten samme bliver at følge eller ikke, imidlertid har Sagen sin Fremme. De paaraabte Documenter bleve derefter læste og dens Act vedhæftede.

Førend viidere under denne Sag blev foretaget, fandt Dommeren nødvendig at tilspørge den Constituerede Sorenskriver Kolderup om han vedtoeg Varsel? Kolderup svarede: som stævnt Person var han ei tilstæde, men som Dommer findes han altid hvor han mødte nødvendig, i øvrigt troede han for Tiiden i denne Sag at hans møde og Tilsvær var unødvendig.

Kildahl udbad sig at Hr. Rist vilde behage at fremkomme med Be-reigning over de Omkostninger han har haft for at befordre sig hertil Stædet, som òg hvad han troer at tilkomme for sin Umage qva sætte Dommer og at ham i sin Eragtning vilde behage at Deter-minere paa hvis Bekostning disse Omkostninger skal gaae. I det øvrige vedblev Kildahl sin forhen giorte Forlangende om at Stæv-nemaalet maatte nyde den lovformelige Afhiemling af de forom-meldte brugte Stævne Vidner der var nærværende og saaledes sub-mitterede han fra sin Siide Sagen under Rettens Eragtning.

Da ingen af Parterne efter Tilspørgsel havde viidere at tilføre, blev saaledes Eragtet:

Den Sag bliver optaget til eendelig Kiendelse i morgen til hvil-ken Tiid Parterne saavel som andre Vedkommende, vil behage at ind-finde sig. testerer Rist.

Følgende Dag blev Retten igien sadt og fremholdet for dette Ting-laug og betient af mig Johan Rist, som Sætte Dommer, tilligemed efterfølgende 8te eedsorne Laugrettesmænd, da de som i Gaar be-tiente Retten var formedelst deres lovlige Nærings Vei forloed Tinget, nemlig 1. Henrich Fredrichs., Troldvigen, 2. Ole Jensen, Rogsfiord, 3. Lars Andersen, Grøniorden, 4. Gregus Gregusen, Rogsfiorden, 5. Anders Olsen, Findsnes, 6. Christian Thommesen, Troldvigen, 7. Johan Christian Meldahl, Øyfiorden, og 8de Niels Pedersen, Balstad, disse tvende sidste er af det i Gaar betien-ende laugrette. I Overværelse af den Kongelige Constituerede Fog-ed Hans Echorn og den tingsøgende Almue.

Hvorda blev foretaget den ved forrige Dag ved Eragtning paatagne Sag imellem Kiøbmand Cappe i Bergen contra Opbuds mand J.B. Friis;

Udi hvilken Sag saaledes bliver Eragtet:

Skiøndt der under denne Sag ei burde have været ventileret viide-re, end at paakiende enten Stævnamaalet af 8de Septembr. 1794, burde at nyde afhiemling med Retten eller ikke; Saa har dog Fri-ises Fuldmægtig Hr. Hans Klæboe givet Anledning til efter Act-ens Udviis at der under denne Sag bliver tvende Qvæstioner at de-

cedere paa.

Hvor af den første indeholder om Sætte Dommerens Competente at Kiende paa den under Sagen opkastede Formalitets Exeption. Da den Ordinaire Dommer Nicolaii Kolderup, ved sin paa dette Aar afsagde Kiendelse, har andseet sig in Competent at paakiende den under Sagen opkastede Formalitets Exeption, men har stillet Sagen i beroe for at paakiendes af een Sætte Dommer, saa Skiønnes ikke rettere end efter disse Sagens befindne Omstændigheder i Conformitet med Amtets Constitution end at Sætte Dommeren bør erkiende sig Competent at paakiende denne Formalitets Exeption, da det bliver Amtets Sag at forsvare om han imod loven har beskikket samme.

Den anden Qvæstion under denne Sag har òg Friises Fuldmægtig Hans Klæboe, givet Anledning til; da han har exiperet mod denne Sags viidere Fremme paa Grund af at Bastian Friis ikke under denne Sag var indvarslet at møde for Sætte Dommeren. Betragter man hvad som ere passeret under denne Sags Drift, saa vil man Retteligen erfare at Friis ved Fuldmægtig har taget til Gienmæhle under Sagens Drift ved forrige Ting under 22de Maii f.a., altsaa var han viidende om Sagens Udfald og kunde deraf erfare at Sagen maatte blive paakiendt af sætte Dommer, i følge den af den constituerede Dommer Kolderup givne Kiendelse, der ikke kan andsees anderledes end een Udsættelse, og som een Rettens Udsættelse, burde Friis vel ei at indvarsles, ligesom òg Klæboes Møde her ved Retten viiser, at han var vel viidende om at Sagen skulde af Sætte Dommer decides. I øvrigt udviiser Acten at Klæboe har søgt med Exeptioner og Formaliteter at reede sin Principal Jacob B. Friis, da han ikke har haft Realiteten til Hensigt, hvilket alletiider injure af een Retsindig Dommer bør være forhadet; paa Grund her af kan den af Hr. Klæboe nedlagde Protest ei hindre denne Sags Paakiendelse.

Endeligen bliver for det tredie at paakiende om Stævnamaalet af 8de Septembr. 1794, bør at afhiemles eller ikke i Bemeldte Stævnamaal findes i Acten at være den 9de Octobr. forrige Aar indtaget og indlemmet, dog ikke Afhiemlet, men efter den Constituerede Dommer Hr. Kolderups givne Kiendelse er samme Stævnamaal sadt i sin fulde Kraft til neste Ting. Da nu Friis under Sagens Drift ei har paa anket denne Dommerens givne Eragtning; Men derimod allene paa Grund af Loven 1-4-5 exiperet mod sammes Afhiemling, uden at have foreviist under Sagens Drift den vedkommende Ober Rets Stævning eller under dens Procéure ikke givet mindste Formodning til at have vildet indstævne samme Dommernes Eragtning, saa er det klart: at den her berørte Kiendelse der nu har henstaaet upaaanket i saa lang Tiid bør ikke hindre Citantens Stævnamaals Afhiemling, i følge heraf bør Stævnevidnerne Andreas Kiergaard og Ole Arentzen antages til Stævnamaalets Afhiemling saafremt Friis eller fuldmægtig ei vedgaaer lovligen at være Varslet, og saaledes troer Sætte Dommeren ei at have kiendt anderledes end hvad den Constituerede Dommer Hr. Kolderup burde have paakiendt, hvis han ei dertil har kiendt sig in Competent.

I Henseende til de foraarsagede Omkostninger ved Sætte Dommer, andsaae han sig in Competent til at paakiende, men Reserverer Reqvirenten af ham sin Ret forbeholden til Vedkommende og som vil under Sagens nærmere Procèdeure af Reqvirenten blive paastaet. Saaledes passeret bekræfter undertegnede Johan Peder Rist.

Protocollen blev derefter den Constituerede Sorenskriver ubeskediget i Laugrettes Overværelse, af Sætte Dommeren overleveret, ligesom han òg bad sig at bemeldte Hr. Kolderup vilde med ham heri Protocollen attestere samme. At den er mig leveret rigtig som anført vedgaaer Kolderup. Ligeledes Johan Rist.

Derpaa blev af den constituerede Sorenskriver Kolderup Retten igien i Overværelse af de her i Protocollen af Sætte Dommeren anførte laugrette betient.

Hvorda først mandtallet over Odel og Selveiere i dette Tinglaug pro 1795 axamineret som blev befunden rigtig og derpaa attestet.

Den constitueret Foged anmeldte: at da der var ham forebragt at der saa vel i de forløbne Aaringer som i denne Aars Sommer skal i Malangen have henlagt een Tendring der tilhører Søren Schielderup paa Melboe i Westeraalens Fogderie som skal have indladet saavel Tømmer som Bord og næver, hvilket er stridende imod de i saa henseende i udgangne Anordninger, saa maatte Fogden for at see saadant for den følgende Tiid forebygget, være betænkt paa for inden forholds Regler, men vilde allene for denne Gang alvorligen tilholde Skoug Fogden Christen Nielsen, Saugmæsteren ved Malangs Saugen Ole Holm og lensmanden Jon Bram, hvilke alle vare her ved Retten tilstæde, at de maatte have de nøyeste Indseende med at saadant Misbrug ikke oftere indløber eller at Tømmer med viidere udføres til fremmede Fogderier, især blev Saugmæsteren paalagt, at han endholdiger sig fra at skiære Bord for andre uden for Fogderiet boende.

Naar forbenævnte 3de Mænd bliver viidende om nogen saadan Uorden, især lensmanden, hvis Pligt det er at have de nøyeste Opsyn med hvad der foregaaer i Tinglauget, saa maatte saadant strax anmeldes for Fogden som vilde vide at træffe de fornødne og befalede Anstalter. Skoug Fogden blev end viidere paalagt, at naar nogen nedflaader Tømmer fra Mallangen, forbie han Hiemstæd, og disse ikke var forsynede med Sæddel fra Fogden paa Hugst i Skouven, maatte han uomgiængelig anholde saadant Tømmer og derom ufortøvet give Fogden Underretning; Og paa det Skoug Fogden kunde have Vished om at de Udviisnings Sædler som blive ham foreviiste virkelig af Fogden vare udstæde, skulde saadanne for den følgende Tiid blive forsynede med Fogdens Seigl foruden den sædvanlige Underskrift. I øvrigt kunde Skoug Fogden vente med det aller før-

ste at blive meddeelt een nærmere bestemt Instruxt. Dette bad Fogden at Retten vilde behagelig for de benævnte 3de Mænd oplæse.

Derefter fremstoed for Retten følgende Almues mænd som vare Tømmer af Mallangens Skouv begiærende:

1. 1 Ottrings Veed af Hr. Berg, hvortil han var trængende. 2. Christian Thommesen, Troldvigen, 1 Tylt Sag Tømmer, hvortil han var høyst trængende. 3. Lars Andersen, Grønjorden, 4re Tylter Bygnings Tømmer, hvortil han tillige med de øvrige var trængende. Og viidere anmeldte sig ikke. Og hvorom Rettens Ting Attest blev meddeelt. Beskr.

Dernest blev publiceret Christoffer Jensens, store Løchelle, udstæde Skiøde af Dato 16de Septbr. 1795 til Søren Morttensen, Bolla, paa 2 Pd. Fiskes Landskyld med Bøxel i Gaarden store Løchelle, Matr. No. 50, i Gisunds Tinglaug, for 69 rd.

Den constituerede Foged Echorn fremstillede Peder Ingebrigtsen paa Gaarden Botten i Giisund, der er een af de mænd fra Østerdahlen som ved Kongelig Resolution af 8de Januarii 1794, er tilstaaet Understøttelse af 30 rd., som erklærede at han under sidstleden 27de Maii af Fogden Holmboe havde modtaget 16 rd. til Afdrag paa bemeldte 30, til hvilken Ende Peder Ingebrigtsen de øvrige 14 rd. nu i Retten blev betalt. Til legitimation ved Fogdens Regnskab udbad han sig een Udskrift af dette tilførte, som Retten indvilgede. Besk.

Derpaa blev af Retten paaraabt den i følge den af Sætte Dommeren givne Eragtning, Kiøbmand Cappes Sag mod Opbudsmænden Jacob Friis.

Procurator Kildahl mødte efter Paaraab for Retten og producerede det af 8de Septembr. 1794 udfærdigede Stævnamaal mod Jacob Bastian Friis, hvor ved han blev indstævnet til at anhøre paa sit afvigte Giisunds Høste Ting, den i Kløven under 5te og 6te Septembr. samme Aar fremholdte Arrest. Confirmeret med hvad der af samme havde sin Dependence efter bemelte Stævnamaals viidere Formeld, som han ærbødigst bad at dette Stævnamaal efter den i Dag af sætte Dommeren Hr. Rist afsagde Kiendelse, maatte nyde lovformelig Afhiemling. Til den Ende fremstillede Kildahl Stævne Vidnerne Ole Arentsen og Andreas Kiergaard, som bad at Dommeren maatte vorde i eed taget, og paa lovlig Maade afhiemle Stævnamaal-ets Forkyndelse for den paagieldende Friis.

Forinden Dommeren fremkaldede og i eedtoeg de benævnte Stævne Vidner, loed han paaraabe ved lensmanden den paagieldende Jacob

B. Friis. Efter Paaraab mødte Klæboe ikke for at tage til Gienmæhle i denne Sag, da nærværende Dommer een Gang har erklæret sig in competent til at paakiende de Qvæstioner som under Sagen er bleven om ventileret, og da een Sætte Dommer imidlertid er indkommen og paakiendt een Deel af denne Sags Fremme her for Retten og tillige i Dag nægtet Klæboe Rettens lovlige Adgang, saa er Klæboe endnu i den formeening at Sagen ulovligen er behandlet, da ingen lov forbinder ham til at sistere for 2dr. under Dommeren i een og den selv samme Sag. Paa Grund heraf protesterede Klæboe imod viidere denne Sags Fremme af nærværende Dommer forinden det ved en Ober Rettens Dom er bleven stadfest at een slig Modus Procedend skal være lovlig eller ikke.

Dommeren i Anledning af denne Tilførsel fandt sig beføyd at bede Klæboe nøyere bestemme hvad han agtede at appellere til vedkommende Ober Ret.

Klæboe svarede at han vilde have appelleret til Ober Hof Retten hvad af Sætte Dommeren var bleven forrettet, men da han nægtede ham Adgang til Protocollen, saa var ogsaa denne lovens Retfærdige Beskiærmelse for denne Gang bleven Klæboe aldeles afskaaren.

Kildahl replicerede, at da Dommeren selv paa forrige Ting erkjendte sig in competent til at paa kiende i Henseende til Stævnamalets Afhiemling formedelst Ting stædet Forandring og selv haver foreslaaet Sætte Dommer til Qvæstionens Afgiørelse, paa Grund heraf har Amtet Constitueret Hr. Rist som haver holdt sig til Constitutionen og afsagt Kiendelsen. Protocollen udviiser nok at sætte Dommeren ikke haver nægtet den fallerende Friises Fuldmægtig Retten under Modsiigelse af al Ubeviisligheder fra Citantens Fuldmægtig, ved blev Kildahl sin forhen giorte Paastand om Stævnamalets lovlige Afhiemling nu for Retten.

Dommeren antoeg i følge den faldne Sætte Dommers Eragtning, de brugte Stævne Vidner for det producerede Stævnamaal til Afhiemling. Dommeren fremkalte derpaa de brugte Stævnevidner Andreas Kiergaard og Ole Arentsen, for hvem han oplæste det fremlagde Stævnamaal paa det de des rigtigere kunde afhiemle, samme hvilke Stævne Vidner under corporlig aflagt Eed bekræftede at de den 24de Septembr. forrige Aar paa Gaarden Rosvold i Mallangen.

Dernest producerede Kildahl det skriftlige Continuations Stævnamaal dat. Sør-Sand den 25de April 1795, og som er forkyndt af Hr. Johan Jacob Kildahl og Guldbrand Michelsen, Sør-Sand, af Friises daværende Opholdstæd Ærvigen med 4 Ugers Varsel, hvorved Friis skulde møde til det sidste afholdte Giisunds Sage Ting her paa Gaarden Wang den 26de og 27de Maii sidstleden, for i continuation af Stævnamaalet af 8de September forrige Aar at tage til Gienmæhle under Arrest Sagen. Bemeldte Stævnamaal bad Kildahl oplæst og maatte indlemmes i Acten og afhiemles af de forhen meldte Stævne Vidner der ere brugte til dets Forkyndelse.

Ligeledes producerede Kildahl eet Continuations Stævnamaal dat. Sør Sand den 12te Septembr. 1795, hvorved Cappes Mandatarius efter i Continuation af det forhen producerede skriftlige Stævnamaal af 8de Septembr. 1794, indkalder Friis for saavel at anhøre til dette Ting de ved forommeldte Stævnamaal brugte stævne Vidner A. Kiergaard og O. Arentsen, endelige Afhiemling som òg til at for Documenter og Beviisligheder imod sig irettelagt. Dette Stævnamaal er forkyndt af Hr. Johan J. Kildahl og Hans Andersen, Nord Sand, med 4re Ugers Varsel paa Friises Opholdstød Ærvigen, bemeldte Stævnamaal, udbad Kildahl maatte vorde opløst og de brugte Stævne Vidner eedeligen afhiemle dets lovlige Forkyndelse; derpaa blev af Dommeren det under 25de April 1795, udstyrede Stævnamaal læst og lyder saaledes #. At denne Stævning lovlig var Friis forkyndt den 29de April sidstl. paa Gaarden Ærvigen, blev af Johan J. Kildahl og Guldbrand Michelsen, Mellem Sand, under corporlig Eed bekræftet.

Derefter blev af Dommeren opløst det den 12te Septembr. i d.A. ydstyrede og nu i Retten producerede Stævnamaal og lyder saaledes #. At dette Stævnamaal var den 16de Septbr. paa Gaarden Ærvigen forkyndt, blev af Stævne Vidnerne Johan Jacob Kildahl og Hans Andersen, Nord Sand, under corporlig Eed bekræftet.

Ligeledes producerede Prokurator Kildahl een forfattet skriftlig Stævning dat. 22de April 1795, hvorved lensmand Petter Andreas Irgens, sammestøds (Tromsen), Søren Villumsen af Gaarden Langsnes, findes at være indstævnt i denne Sag for at til og forsvare den af dem under 5te og 6te Septembr. 1794 i Kløven afholde Arrest Forretninger. Ligeledes findes òg efter samme Stevnings Formæld Kiøbmand Peder Figenschou at være indvarslet forsaavidt hans navn under Sagen maae nævnes, hvilken Stævning blev læst og lyder saaledes #.

Videre fremlagde Procurator Kildahl til Oplæsning og actens Indlemmelse een af Christian Kildahl paa Sør Sand, udstyrede skriftlig Stævning dat. 12te Septbr. 1795, hvorved ovenbemeldte Personer er i Continuation af det nys forhen fremlagde Stævnamaal til dette Ting, tilligemed lensmanden Jon Bram indvarslet, hvilken Stævning blev læst og lyder saaledes #.

Af disse indstevnte Personer mødte allene Jon Abrahamsen Bram, som vedtoeg Varsel.

Ligeledes fremlagde Procurator Kildahl til Oplæsning og Actens Indlemmelse en af Christ. Kildahl af Sør Sand under 14de April 1795, udstyrede skriftlig Stævning, hvorved Fogden Jens Holmboe er indstævnt for prosessens Skyld og viidere efter Stævnamalets Formæld, hvilket Stævnamaal tilligemed Notar. Publicus Paateigning, blev læst og lyder saaledes: #.

Ligeledes blev til Oplæsning og i Actens Indlemmelse eet af Christ. Kildahl i Continuitation af nys Forbemeldte fremlagde Stævnamaal eet under 12te Septbr. 1795 udstyret skriftlig Stævning, hvilken blev læst og lyder saaledes: #. At denne skriftlige Stævning var paa Ærving-Gaard hos Fogden Holmboe den 16de Septbr. 1795, lovlig forkyndt, blev af Stævnevidnerne Johan Jacob Kildahl og Hans Andersen, Nord Sand, under corporlig Eed bekræftet.

Ligeledes fremlagde Procurator Kildahl een af Christian Kildahl under 12te Septbr. 1795, udstyret skriftlig Stævning til Hans Peder Harder paa Gaarden Sælsætter, hvorved han indstævntes til at see den under 8de Septbr. 1794 udstyrede skriftlige Stævning med siin derpaa under Eed og Navn førte Paateigning i Rettelagde, saavel som ogsaa for saavidt hans Navn under Sagen viidere kan opnævnes. Hvilken Stævning tilligemed den derudi paaberaabte skriftlige Stævnamaal Kildahl begiærede læst og i Acten tilført, disse Stævninger lyder saaledes #.

Da det var sidste Ting Dag og tillige silde paa løverdags Aften, kunde Dommeren ei længer i denne Sag modtage for denne Sinde fleere Documenter, og i den Anledning bad ham Hr. Procurator Kildahl at han ved det berammede Udsættelses Ting for dette Tinglaug og for de øvrige endnu uexpederede sager som til dette Ting ere indstævnte der nærmere ved den afsiigende Laug dags Eragtning skal blive bestemt til hvilken Tiid samme igien skal vorde foretaget, da viidere at kunde producere hvad han nu eragtede nødvendigt.

Hvornest Procurator Kildahl udbad sig Rettens Laugdag for den i Dag udeblevne Sagvolder J.B. Friis, som òg de andre paagiældende Personer og samme beskreven meddeelte in duplo, at saavel Friis som de andre Paagiældende kan tage til Gienmæhle i denne Sag til neste Ting, hvorfor han udbad sig Rettens Eragtning.

Eragtet:

Lovlig indstævnte, men ei mødende, Sagvolder Jacob Bastian Friis, gives herved Rettens laugdag at møde i Sagen til eet Udsættelses Ting som her paa Tingstædet igien Tirsdagen den 8de og 9de og 10de Decembr., vorder foretaget, til hvilken Tiid Fogden Jens Holmboe, Kiøbmand Peder Figenschou paa Trømsø, Petter Andreas Irgens, ibd., Søren Willumsen af Langnes, haver at møde for Gienmæhle i Sagen at tage; og skal denne Laugdag vorde Reqvirenten in duplo beskreven meddeelt. In duplo Beskr.

Da endnu ved dette Ting upaaraabt og uexpiderede Sager, nemlig mod Jacob Bastian Friis med Christian Kildahl, Sør Sand, Jens Jonsen, Wangsvig, og Jon Abrahamsen, Wasjord, mod Jens Poulsen, Grund Reisen, og Peder Pedersen, Hemmingsjord; Da Tingterminen allerede er udløbet, saa disse ikke kan blive paaberaabte og foretagne til viidere Procedures Førelse, henstaaer samme til

viidere Fremme og Procedueres Førelse til den berammede 8de og 9de Decembr. førstkommende, da samme med Udsættelses Tinget var derfor taget. Hvilket herved tiener Parterne til Efterlevelse.

Derefter fremstoed Mathias Mathiasen paa Rydnings Pladsen Kiæringsnes, som var begiærende af Malangen Skouv 3 Tylter Bygnings Tømmer og 8te Stokker Saug Tømmer og da det blev forklaret af laugrettet at han hertil var trængende blev Rettens Ting Attest herom med deelt.

Dernest blev publiceret Elias Hofs Pandte Obligation, dateret 13de Octobr. 1794, til Hans Hansen, Soelberg, paa 2den Prioritet, stor 300 rd.

Derefter blev til laugretten for nestkommende Aar 1796 opnævnt følgende at betiene Retten: 1. Tarraald Arentzen, Bukkeskind, 2. Peder Winter, Nordstrømmen, disse tvende har ikke aflagt Eed og fleere fandtes ikke af de nye bøxlende at opnævne, hvorfor af de gamle følgende blev udnævnt, 3. Poul Guldbrandsen, Grund Reisen, 4. Niels Pedersen, ibd., 5. Reinholt Nielsen, Furøen, 6. Iver Kiær, Gottesjord, 7. Brox Eddiesen, Furøen, og 8. Thommes Iversen, ibd.

Da nu intet viidere var at erindre, blev allene opnævnt til stævne og Vuderingsmænd Ole Sørensen, Grundvog, og Ole Jensen, Rogsjord, og derpaa blev Tinget hævet og Retten adskilt.

Saaledes denne Sinde passeret Vedgaaer Kolderup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 181 a - 187 b.

Aar 1796 den 23de Maii, blev paa Gaarden Wang det Almindelige Sommer-Sage- og Skatte-Ting fremholdet med Giisunds Tinglaugs Almue og Rätten i Overvarelse af Den Konstituerede Foged Hr. Hans Echorn, betient af mig Nicolai Christian Friis Kolderup, tilligemed efterskrevne 8te Eedsorne Laug-Rættes Mænd, hc. 1. Tarald Arentsen, Bukkeskind, hvilken i Dag for mig aflagde Laug-Rættes Eed. 2. Peder Winther, Nordstrømmen, borte, i Stæden Ole Andersen, Tømmervig. 3. Pael Guldbrandsen, Grundrejsen, borte, i Stæden Jacob Gotliebsen, Gottesjord, 4. Niels Pedersen, Grundrejsen. 5. Reinholt Nielsen, Furøen. 6. Iver Kiær, Gottesjord. 7. Brox Ediesen, Fuurøen, borte, i Stæden Hans Stat, ibidem, og 8. Thomas Iversen, Fuurøen, borte, i Stæden Morten Hansen, Nordstrømmen.

Efterat Rätten var sat og Tingfreed var lyst i Kongens Navn, blev først de sædvanlige Publikationer som findes paa 225 1/2 og 237 1/2 fol. ekstraherede læste.

Dernæst blev til Publikation fremlagt:

1. En Høy Kongelig Bevilling af 15de December 1794 til Gabriel Zachariasen, paa at drive Giæstgiver Handell paa Gaarden Giibustad i Senjens Fogderie imod Aarlig Afsatt 5 rdr.
2. Rasmus Rasmusens, Kaarvig, udstødte Pandte Obligation af Dato 11te April 1796 til Gabriel Zachariasen, Stor 88 rd.
3. Hr. Provst Steens udstødte Bøxel Sæddel med Revers af Dato 9de Maii 1796, til Søren Olsen paa 1/2 Vog Fiskesleye i Gaarden Findfiorden, beneficeret Jord. Til Tugthuuset 8 sk.

Derefter blev til Examination og Attestation fremlagt de sædvanlige Mandtaller saaledes:

1. Mandtallet over Leedingen i dette Tinglaug pro 1796, som beløber til V. pd. Mrk. Hvorved blev forklaret: under Nr. 3 blev i Leeding ansat Peder Ingebrigtsen, derimod udgaaer under bemte. Nr. Lars Christensen, under Nr. 5 blev Joen Norman forhøyet i Leedingen med 1 pd. 12 mrk., under Nr. 9 blev Gregus Joensen forhøyet i Leedingen til 1 pd. 12 mrk. og Jochum Jahnsen ansat i Leeding til 6 mrk., under Nr. 25 blev Joen Hallesen ansat i Leeding for 6 mrk., under Nr. 36 blev i Leeding ansat Søren Olsen for 12 mrk. i Stæden for Rasmus Fridrichsens Enke, dermod blev nedsat i Leedingen Fridrich Jørgensen for ..?.. mrk., under Nr. 43 blev i Leeding Peder Tønder ansat for 12 mrk., under Nr. 55 blev i Leeding ansat Christen Hansen for 6 mrk., under Nr. 56 blev i Leeding ansat Gabriel Zachariasen for 1 pd. 12 mrk., under Nr. 65 blev i Leedingen forhøyet Ole Nielsen Stadt for 2 pd.
2. Dito over Qværne Skatten i dette Tinglaug pro 1796, som beløber til Rdhr. sk. Hvorved blev forklaret: under Nr. 15 har Ole Jahnsen i Aaret 1794 opsat en Qværn som blev i Afgift an-

sat for 6 sk., under Nr. 25 har Lars Ediesen i dette aar opsat en Qværn som blev i Afgift ansat for 4 sk., under Nr. 34 blev anmeldt at Edies Haagensen eyer nu ingen Qværn og var aldeles nedfalden, men derimod at Hans Christophersen eyer nu den Qværn som Christopher Olsen findes anført for, og svarer 6 sk., under Nr. 38 blev anmeldt at Ole Olsen eyer nu den Qværn som Christopher Larsen findes anført for, og svarer 6 sk.

3. Dito over Handelskatten i dette Tinglaug pro 1796, som beløber til 30 rd. og befunden rigtig.
4. Dito over Huusmænd, Haandværkere etc. pro 1796, hvorved blev forklaret at ingen fandtes af saadanne i dette Tinglaug.
5. Dito over Odels-Skatten i dette Tinglaug pro 1796, som beløber til 1 V. 1 pd. 12 mrk., og befunden rigtig. Videre blev forklaret: nu Henseende Qværne Skat Mandtallet, at under Nr. 39 Har Pael Guldbrandsen i Aaret 1793, Ole Rasmusen i Aaret 1793 og Niels Persen ligesaa i Aaret 1793, hver opsat en Qværn, hvilke bleve taxerede i Aarlig Afgift hver for 4 sk., under Nr. 40 har Ole Andersen i Aaret 1794 opsat en Qværn som blev taxeret i Afgift for 4 sk.
6. Designation over de i dette Tinglaug værende Vand-Sauger pro 1796, som blev befunden rigtig.

Ved denne Leylighed at bemeldte Sauges Antal blev examinerede, kunde Fogden ikke undlade at anmærke at det var ham bekiendt at Skov-Fogden Christen Nielsen og Thomas Nielsen, begge paa Pladsen Rosvold i Mallangen, var i Begreb med at opføre en Saug i Mortenelven, beliggende noget oven for bemeldte Plads opunder Fieldet, og liigeledes at Christen Israelsen og Ingebrigt Israelsen, der ere boesatte som Rydnings Mænd op i Mognselven, have begyndt at bygge en Saug op i en Bæk kaldet Fleska, der har sit Udløb udi bemeldte Store Elv.

Hvilken anledning Skov-Fogden som var tilstæde blev alvorlig advarede og paalagt ikke at befatte sig videre med denne Saug Opførelse forinden han kunde foreviise dertil at have faaet Kongelig Allernaadigst Tilladelse, saafremt han ville undgaae Tiltale og den Straf som Anordningerne paabyde for sliige Selv-Raadige Handlinger.

Lensmann Joen Abrahamsen Braem blev tilholdet i Fogdens Navn at betyde benævnte Christen Israelsen og Ingebrigt Israelsen det samme som var tilført Protokollen for Skov-Fogden i Henseende Sagens Oprettelse.

Ved Undersøgelse blev det befunden at paa Gaarden Naveren med Kaurits Matr. Nr. 12 i Giisunds Tinglaug, opholder sig en Qværn ved Navn Joseph Ericson som bruger 3 mrk. i samme Gaard, der forhen haver været bøjlet af Anders Olsen og hvis efterladte Enke fraflyttede samme ungefærlig for 9 Aar siden, og da Joseph Ericson uden nogen dertil given Tilladelse havde indflyttet paa denne

Jord, ligesom han ei heller kunde viise nogen Adkomst som dertil berættiger hand; Saa blev han af Fogden paalagt igjen at fraflytte Stædet, imidlertiid blev den anden Opsidder Niels Thommesen, overdraget Brugen heraf for i Sommer imod at hand deraf svarer de Kongelige Skatter og Afgifter, da Fogden imidlertiid paa vedkommende Stæd vil gjøre Forestilling om hvorledes med disse 3 mrk. Jord for den følgende Tiid skulde foreholdes; til hvilken Ende han udbad sig Udskrift af det Protokollen tilførte, som Rættens indvilgede. Beskr.

I Anledning af det Kongelige Rente Kammers Skrivelse af 29de Novbr. 1794 til Amtmand Sommerfeldt, havde Fogden til denne Ræt ladet indkalde Enken efter afg. Opsidder Ole Pedersen paa Gaarden Hollenderness, Matr. Nr. 13 i Giisunds Tinglaug.

Enken Berethe Henrichsdatter som var mødt, blev i Anledning Høybemeldte Skrivelse om hun eller hendes Søn vilde for Gaardens heele Skyld betale Kjøbe-Summa 20 rdr., da hun eller han i saafald kunde vente at blive overdraget samme til Eyendom. Enken declarerede at hun ikke havde nogen saa voxen Søn som kunde ansees for dygtig til Jordbruget, da Hendes ældste Søn ikkuns er 18 Aar gl., derimod havde hun en Datter som er gift med Willum Andersen, som har opholdt sig paa Gaarden og i en 4re Aar brugte den halve deel af Jorden, hc. 3 mrk., men hverken hun eller denne hendes Sviger Søn ere i Stand til at udrede den foreslaaede Kjøbe Sum, men hun bad herimod at Sviiger Sønnen maatte overlades til Bøxel, de 3 mrk., som han saaledes som meldt har haft i Brug da hun i sin Alderdom høyligen trængede til dissens hjælp; og da det i øvrigt saavel af Laug Rættet som til stædeværende Almue blev bekræftet at Willum Andersen har i Standsat Huusene saa og forsvarlig dyrker Jorden, saa lovede Fogden om denne Sag paa vedkommende Stæd at gjøre behørig Forestilling; til hvilken Ende Fogden udbad sig en Ting Attest, som Rættens indvilgede. Beskr.

Fogden som paa forrige Aars Høste-Ting havde advaret adskillige, og iblandt disse Klokker Jørgen Henrichsen Høegh om at enholde sig fra ulovlig og utilladelig Handell med Almuen, maatte meeget ugierne erfare at saadan vel meent Advarsel ikke havde haft den tilsigtede Nytte, men at især bemeldte Jørgen Henrichsen og Hans Folk vedblev at drive Handel med Almuen; Og uagtet det nu var Fogdens Allerunderdanigste Pligt strikte at exeqvare de Kongelige Anordninger og see Forbryderen lovmedholdig afstraffet, vilde han nu for denne Gang vove at velge den midlere Vey, samt i Betragtning af de svære Bøder som følger med saadanne Forbrydelser, mueligens kunde ruinere Høgh, des aarsage han hos den tilstædeværende Klokker Jørgen Henrichsen Høgh vilde fornemme om han endnu vedblev det salg, som han i Dag til Fogden havde vedtaget, nemlig: at betale til Sognets Fattige 5 rdr. og til Stævnings Mændene 1 Rdr., samt derhos love og oprigtig holde at han ikke for den følgende Tiid skulde befatte sig med nogen Handell, da Fogden

saaledes endnu for denne Gang som meldt vilde lade Sagen fare, men han maatte derhos vente at dette òg blev den sidste Gang saadan Skaandsel blev ham viist. Klokker Høgh erklærede at være fornøyet og takkede for denne ham beviiste Skaandsel, samt betalede i Rätten de 6 rd., hvoraf de 5 rd. bleve afgivne til Sognets Præst for at paa den bestemte Maade at uddeeles blandt Sognets Fattige og den eene Rigsdaler blev Lensmanden og det andet Stævne Vidne overleveret.

I øvrigt lovede Klokker Høgh at holde sig den givne Advarsel i alle Maader efterrettelig og saaledes bortfaldt Sagen.

Tinget blev derpaa udsat.

Næste Dag, den 24de May, blev med Tinget fremholdet og Rätten be-
tient med det i Gaar navngivne Laug-Rætte.

Hvorda først til Publikation blev fremlagt:

1. Hr. Pastor Burchards udstød Bøxel Sæddel med Revers af Dato 14de Augustii 1795, til Peder Tønder Winther paa 2 pund Fiskesleye i Gaarden Nordstrømmen, beneficeret Jord. Til Tronhiems Tugthuus 10 sk.
2. Gregus Gregusen, Rogsfiords, udstødde Afkald af Dags Dato til Oberformynderen for Hans Kones Nille Carolusdatter, Ersfiords, i den Kongelige Kassa indestaaende Arv og udbetalte Arv med Renter, tilsammen 38 rd. 3 mrk.

Af Rätten blev paaraabt Sagen anlagt af Jens Joensen, Wangsvig, og Joen Johannesen, Wasjord, imod Jensen Pauelsen, Grundrejsen, og Peder Pedersen, Hemmingsjord.

Efter Paaraab mødte Prokurator Kildal og begiærede at denne Sag efter hans forhen giordte Paastand i Sagen paa dette Ting, maatte optages til Doms.

Kløboe mødte paa indstævntes Vegne og henholdt sig til den af Rätten engang bevilgede Anstand i Sagen saalænge indtil at indstævnte kan faae den Tingsvidne Sag sluttet, som de er bleven nødtvungen til at udføre for Dyrøe Tingstød, paa ovenanmeldte Grund haabede Kløboe at Dommeren bevilgede Anstand i Sagen.

Kildahl svarede: at saalænge Hr. Kløboe ikke i Overeenstemmelse med Forordningen af 3die Martii 1741 herfor Rätten nu producerer Rettens Attest for at den Tingsvidne Sag der er anlagt ved Dyrøe Ting ikke er sluttet og hvad der er Aarsag til samme, saa gav Kildal sig den Ære at protestere imod længere Trenade i denne Sag, men vedblev sin til Protokollen giordte Paastand om Sagens Optagelse til Doms denne Sinde.

Kløboe svarede: Hr. Prokurator Kildal gjør en meegen Urigtig Anvendelse af Forord. af 3die Martii 1741 og saasnart Hr. Kildal ville læse den i sin Sammenhæng, maatte han være tydelig overbevist om det modsatte, naar Attester skulle fremlegges; Af Rätten til Beviis for at en Tingsvidne Paastand under Ventilation ved et særskilt Forum, da er Forordningens rette Meening og Indhold at det skal være en særskilt Jurisdiction som nærværende Dommer, hvor Hoved-Sagen behandles ikke kunde være viidende om, og da er det rigtig nok at der burde fremlegges Atteste for hvorvidt Vidne-Sagen var fremmet, men det er ikke Tilfældet her, da en Dommer er den der baade behandler Hoved og Vidne-Sagen, følgelig er det af Hr. Kildal anbragte gandske inapplicabile paa nærværende Casus. Kløboe refererede sig til den forlangte Anstand i Sagen og haabede at samme af Dommeren blev ham bevilget.

Kildal sv. uden at ville indlade sig i det af Hr. Kløboe til Protokollen tilførte, at reflectere derover, vedblev sin forhen giordte Paastand om Sagens Optagelse denne Sinde til Doms, da Dommeren ved at igjennem øyne hvad der er foregaaet i denne Sag, vil klarligen see at Kløboes Principaler til forskiellige Ting og under forskiellige Paaskud har faaet denne Sag udsat Tiid efter anden, hvoraf man med Grund kan falde paa, at det skeede for at drage Sagen ud saa langt som muelig for derved at foraarsage Citanterne unødvendige Omkostninger og Tiids Spilde; i Tilfælde at Sagen ey denne sinde blev optagen til Doms, reserverede Kildal sig Citanternes Ræt og lovlig Tiltale til Vedkommende derfor.

Kløboe svarede: intet Andet kunde være nok for ham til at begiære Anstand i denne Sag, saa vil dog dette eene viist blive reflecteret af Dommeren, hc. Kløboe har endnu ikke faaet beskrevet hvad der af Hr. Prokurator Kildal imod Kløboes Principaler er bleven fremmet i denne Sag, dette maatte Kløboe nu give sig den Ære at forlange, maae blive ham beskrevet meddeelt, og forinden samme erholdtes troede Kløboe ikke at hans Parter kunde beskiæres den Ræt, som efter Retfærdigheds og Billigheds Lov er dend tilstaaet. Paa Grund heraf refererede han sig til sin forhen giordte Paastand om Anstand i Sagen.

Kildal vedblev sin forhen giordte Paastand.

Eragtet:

Den af Sagvoldernes Fuldmægtig forlangte Anstand i Sagen bevilges af Rätten til næste-Ting #.

Af Rätten blev paaraabt Kiøbmand Gerhard Cappe i Bergen anlagde Sag ved Mandatarii Christian Kildal af Søer-Sand, mod Opbudsmanden Jacob Bastian Friis for Gield.

Efter Paaraab mødte Prokurator Kildal paa Mandatarii Vegne og producerede til Læsning den af Rätten paa sidst afvigte Giisunds

Høste-Ting under 17de October f.A., givne Lavdag in duplo, hvorved de lavdagede skulle møde i Sagen i Overeenstemmelse med den 8. paragraf i Forordningen af 19de Augustii 1735, til Gjenmæhle at tage til det af Rätten herpaa Tingstædet berammede Udsættelses Ting den 8de og 9de December samme Aar, da saavel jeg som Dommeren indfandtes herpaa Wang, den i Laugdagen bestemte Tiid, men Rätten kunde ikke aabnes til Sagens Foretagelse formedelst at 5 af de tilsagde Laug-Rættes Mænd ikke kunde for Veyrligt Skyld fremkomme til den Tiid, saa da paategnede vel Dommeren Laugdagen, at Sagen til næst anstundende Sommer Ting for Giisund skulde foretages uden udtrykkelig at sætte bemeldte laugdag i sin fulde Kraft til førstkommende Almindelige Sage-Ting og det er Kildal bekiendt at det er det sidste Sage-Ting at denne Sag behandles af den nærværende Konstituerede Dommer, men en anden til næste Sage Ting skal betræde Dommer-Sædet, saa af Frygt fore at Sagvolderen skulde fremkomme ved Exceptioner og Protester imod hvad der er foregaaet og formedelst veyrligt og det locale Skyds med denne Laugdag som kunde til næstkommende Ting af den daværende Dommer der er fremmet for det locale her naar Exceptioner og protester i forskiællige Indklædninger bleve fremsatte, ansees for yderst problematisk, for at forekomme dette og for at give Sagvolderen hellere flere end ferrere Forelæg, begiærede Kildal ærbødigst af Rätten, der saavel af Vedkommendes Paategning, med samme hæftede Afhjemlings Ting Attest beviistes at det er Alle vedkommende i Rætte Tiid forkyndt/:at en nye Lavdag i Overeenstemmelse med Forord. af 3die Martii 1741, maatte tilstaaes hand:/. Hvorved Friis og de Andre Vedkommende i Sagen paa lovlig Maade maatte vorde lavdagede til næstkommende Høste Sage-Ting for Giisunds Tinglaug for Gjenmæhle i Sagen at tage.

De producerede Lavdage blev derpaa læst og lyder saaledes #.

Efter Sagsøgerens Forlangende blev derpaa af Rätten, efter Sagvolderen efter Paaraab ikke mødte selv eller ved Fuldmægtig til Gjenmæhle i Sagen, saaledes Eraget:

Lovlig indstævnte, men ey mødende, Sagvolder Jacob Bastian Friis, gives herved af Rätten nye Lavdag i Sagen at møde til næstkommende Høste Ting her for Rätten, til den Tiid som Tinget her af Øvrigheden ved Tingbrevet vorder berammet, til hvilken Tiid Fogden Jens Holmboe, Kiøbmand Peder Figenschou paa Tromsøe, Lensmand Petter Andreas Irgens, sammestæds, og Søren Willumsen, Langnes, haver at møde for Gjenmæhle i Sagen at tage. Denne Rättens Laugdag begiærede Prokurator Kildahl ærbødigst beskreven meddeelt in duplo, hvortil 2de Støkker 12 sk. Stemplet Papiir af dette Aar blev fremleveret i Rätten; hvilket Rätten indvilgede. Beskr.

Af Rätten blev paaraabt Sagen anlagt af Jacob Bastian Friis ved Fuldmægtig Hans Klæboe mod Christian Kildal, Sørsand.

Efter Paaraab mødte Klæboe og tilkiendegav det hentil denne Sags

videre Fremme, maatte give sig den Ære at producere den paa forrige Aars Sommer-Ting faldne Rættens Eragtning, ikke i den hensigt at bemeldte Eragtning skulde nu af Rættens antages for lovbe-falet Forkyndelse for de Paagjeldende, men kun for at oplyse Dom-meren om ingen Aarsage er fra Sagsøgerens Siide der gjør dette Forelæg Ugyldig, men kuns uforudseete Omstændigheder der har for-voldet samme, hc.: 1. At Tingtiiden paa afvigte Aars Høste-Ting den 17. October allerede var udløben den Tiid Sagen blev paa-raabt, hvilket Justits Protokollen nærmere Udviiser. 2det, At Tægte Dagene den 8de og 9de Decembr. der af Dommeren var bestemt til denne Sags videre Foretægt, formedelst indfaldende Stormende Uveyr der hindre Laug-Rættet at fremkomme til bestemt Tiid, at det gik overstyr.

Altsaa maatte Klæboe nu udbede sig Dommeren i Conformite med For-ordningen af 3die Martii 1741, et nyt Forelæg af Dommeren udstød til alle de paagjeldende Personer som det forhen udstødte Rættens Forelæg forommelder, end videre forbeholdt Klæboe sig at udstyre et Continuations Stævnamaal imod de Angjeldende til næste Ting.

Den producerede Lavdag blev læst og lyder saaledes #.

Hvorefter af Rættens saaledes paa Sagsøgerens Forlangende blev Eragtet:

Lovlig indstævnte, men ey mødende, Sagvolder Christian Kildal af Sørsand, gives herved af Rættens nye Lavdag i Sagen at møde til næstkommende Høste Ting her for Rættens, til den Tiid som Tinget her af Øvrigheden ved Tingbrevet vorder berammet, Til hvilken Tiid Fogden Jens Holmboe, Prokurator Ole Severin Kildal, Kiøbmand Peder Figenskou et Comp., Hans Peder Harder, Selsætter, Lensmand Petter Irgens paa Tromsøe, Lensmand Joen Abrahamsen paa Sletnes og Søren Willumsen, Sør Langeness, haver at møde for Gjenmæhle i Sagen at tage og skal denne Laugdag vorde paa Reqvirentens For-langende ham beskrevet meddeelt. Beskr.

Af de 19 Almues Mænd af Østerdahls Fogderie som ved Kongelig Allernaadigst Resolution af 8de Januarii 1794, er tilstaaende et Laan af den Kongelige Kassa, hver af 30 rdr., paa de i Aller-høystbemeldte Resolution bestemte Vilkaar, mødte:

1. Jacob Olsen, Tøndahl, som forklarede at have ved Fogden Holm-boes Tilladelse i Aaret 1792, nedsat sig som Rydnings-mand paa en Jord Bierkehuus kaldet ved Mogns-Elven i Giisunds-Tinglaug.
2. Ingebrigt Olsen, Tøndahl, som forklarede at have i Aaret 1795, nedsat sig ovenfor Gaarden Skogness i Giisunds-Ting-laug, for sammestæds at rydde.

Hvilke 2de Mand bade at det dem tilstaaende Laan maatte udbetales dem, da den Kongelige Resolution ikke har benævnt Jacob Olsen,

Tøndahl, men vel Jacob Henrichsen, Tøndahl, ey heller Ingebrigt Olsen, Tøndahl, men i den Ingebrigt Halstensen, Tøndahl, saa blev undersøgt om her i Fogderiet skulle være nogle af førstnævnte Navne fra Østerdahlen, hvorda blev oplyst at ingen af disse Navne fandtes her, derimod forklarede Jacob Olsen og Ingebrigt Olsen, Tøndalen, ligesom òg med de dem meddeelte Passe beviiste, at de virkelig have taget Skade ved Vandflommen i Østerdahlen, samt i øvrigt troede at deres Tilnavne maatte være galt opgivne inden Rættens paa den Tiid Ansøgningen for dem og fleere skulle skrives, siden de ikke selv den Tiid vare tilstæde.

Efter disse forklarede Omstændigheder blev Jacob Olsen og Ingebrigt Olsen hver udbetalte her i Rættens 30 rdr., hvorom Fogden udbad sig Rættens Ting Attest meddeelt, som Rættens indvilgede beskr. #.

Derefter fremstoed for Rættens følgende Almues Mænd, som vare Tømmer begiærende af Mallangens Skov, hc.:

1. Hans Halvorsen 3de Stokker Saug Tømmer. 2. Ole Isachsen, Gottesjord, 8 Tylter Bygnings Tømmer til en Stue. 3. Ole Sørensen, Grundvog, 2 Tylter Saug Tømmer. 4. Jacob Gotliebsen, Gottesjord, 1 1/2 tylt Saug Tømmer. 5. Pael Guldbrandsen, Grundrejsen, 6 Tylt Bygnings Tømmer. 6. Stephen Endresen, Øvejord, 6 Tylt Bygnings Tømmer. 7. Elias Eliassen, Hemmingsjord, 5 Tylt Bygnings Tømmer. 8. Peder Christensens Enke, Skarsvog, 6 Tylt Bygnings Tømmer. 9. Anders Torstensen, ytter Lysnes, 8 Tylt Bygnings Tømmer. 10. Hans Larsen, Hollenderness, 4 Tylt Bygnings Tømmer. 11. Stephanus Olsen, Græsmyhr, 6 Tylter Tømmer. 12. Gabriel Zachariasen, Giibustad, 3 Tylt Bygnings Tømmer og 4 Tylt Saug Dito. 13. Eric Jacobsen, Broderstad, 1 Otterings Baad Veed. 14. Ole Peder sen Enke, Hollenderness, 4 Tylt Bygnings Tømmer. 15. Hr. Pastor Berg 6 Tylter Saug Tømmer og 2 Stokker. 16. Gregus Gregusen, Rogsfiord, 6 Tylt Bygnings Tømmer. 17. Joen Hansen, Mols, 6 Tylt Bygnings Tømmer. 18. Anders Arentsen, Tenskier, 3 Tylter Bygnings Tømmer. 19. Erich Hansen, Kierresness, 7 Tylt Tømmer Fiøs. Hvilke efter Laug-Rættens og den tilstædeværende Almues Siigende, Alle vare trængende til det forlangte og da de behøve dette, blev dem Rættens Ting-Attest paa det forlangte meddeelt.

Prokurator Lindegaard af Sandnes mødte for Rættens og anmeldte at han til dette Ting paa Gabriel Zachariasens Vegne af Gaarden Giibustad, lovlig ved mundtlig Varsel havde ladet indstævne Rasmus Jahnsen af Gaarden Baltestad, for Dom at liide til Udreedelse af en Fordring Stor 6 rdr. 2 mrk. 12 sk., som Contra Citanten skylder Citanten efter lovlig Regning, saavel som Skadesløs Omkostninger at erstatte. At denne mundtlige Stævning lovlig er forkyndt for Sagvolderen, derom ville Dommeren behagentlig modtage de ved Rættens tilstædeværende Stævne Vidner, navnlig Lensmand Joen Braem og Andreas Kierringaard, Giibustad, deres eedelige Afhjæmning.

Efter Paaraab var ikke den indstævnte Rasmus Jahnsen tilstæde paa Tinget. At han var lovlig stevnt til dette Ting blev af Stævne Vidnerne, Lensmand Joen Braem og Andreas Kierringaard, under cor-porlig Eed bekræftet.

Prokurator Lindegaard som maatte erfare at Den indstævnte Sag-volder ikke var mødt ved Rættens, begiærede altsaa ærbødigst han lovlig lavdaget af Rættens til næste Ting og at denne Lavdag in forma maatte vorde Lindegaard beskrevet meddeelt.

Eragtet:

Lovlig indstævnte, men ey mødende, Sagvolder Rasmus Jahnsen, Bal-testad, gives herved Rættens Lavdag at møde i Sagen til næste Høste-Ting til den Tiid som af Øvrigheden ved Tingbrevet maatte vorde berammet, og skal denne Lavdag vorde Reqvirenten beskrevet meddeelt. Beskr.

Tinget blev derpaa for i Dag udsat.

Næste Dag den 25de Maii, blev med Tinget fremholdet og Rættens be-tient med det forhen navngivne Laug-Rætte.

Hvorda For Rættens fremstoed følgende som vare Tømmer begiærende af Mallangens Skov, hc.:

1. Skipper Johan Henrich Brox 1 Tylt Bygnings Tømmer. 2. Lars Edie, Tenskier, 3 Tylt Bygnings Tømmer. Hvilke efter Lensmand og Laug-Rættens vare trængende til det forlangte og blev den derfor meddeelt Rættens Ting Attest #.

Dernæst blev Peder Jensen, Skognesses Qvittering og Afkald af Dato 24de Maii 1796 til Oberformynderen for Hans Kone Anna Kierstina Andersdatter i de Kong. Kassa indestaaende og nu udbetalte Arv efter hendes Moder Karen Pedersdatter, Rubbestad, Stor 25 rdr. 5 mrk. tilligemed de paaløbende Renter.

Prokurator Lindegaard af Sandnæs mødte for Rættens og anmeldte at Hans Iversen paa Gaarden Lechnes ved mundtlig Varsel lovlig havde ladet indstævne Ole Ulrichsen, Røgnes, som paa adskillige Stæder opholder sig her i Landet, men nu sidste Gang opholdt sig heri Tinglauget paa Gaarden Troldvigen hos Henrich Fridrichsen, for Vidner at anhøre i Anseedning af adskillige passerede ærerørige Beskyldninger imod bemeldte Hans Iversen, hvorom de under Lovens Falsmaals Straf indstævnedes Vidner Ole Olsen og Søn Hans Olsen paa Gaarden Lechnes under Eeds Aflæggelse kan afgive Forklaring, og var Prokurator Lindegaard ærbødigst begiærende denne mundtlig Stævning af de 2de under Sagen brugte Stævne Vidner Lensmand Joen

Bram og Andreas Kiergaard, med Corporlig Eed bekræftede Henseende Stævningens rigtige Forkyndelse.

Rätten paaraabte derpaa de indstævnte Personer, men efter Paaraab mødte hverken den indstævnte Ole Ulrichsen, Røgnes, eller Vidner. At disse vare lovlig stevnte blev af Stævne Vidnerne, Lensmand Joen Bram og Andreas Kiergaard, under corporlig Eed bekræftet. Hvornæst Prokurator Lindegaard ærbødigst begiærede de lovlig indstevnte, men ey mødende Vinder, under Lovens Falsmaals Straf at møde herinden Rätten til førstkommende Høste Ting, samt at dette Forelæg maatte vorde Lindegaard beskrevet meddeelt.

Eragtet:

Lovlig indstevnte, men ey mødende Vidner, Ole Olsen og Søn Hans Olsen, begge af Gaarden Lechness, forelægges herved af Rätten under Lovens Falsmaals Straf at møde med sit endelige Vidnesbyrd i denne Sag til næste Høste-Ting, til den Tiid som nærmere af Øvrigheden ved Ting-Brevet vorder berammet, Til hvilken Tiid den indstævnte Ole Ulrichsen, Røgnes, haver at møde for Gjenmæhle i Sagen at tage, og skal denne Eragtning vorde Reqvirenten meddeelt. Beskr.

For Vidnernes Afhørelse er ikke betalt i denne Sag.

Prokurator Lindegaard mødte for Rätten paa Gabriel Zachariasens Vegne af Gaarden Giibustad, og fremlagde en under 28de April 1796, udstyret skriftlig Stævning, hvorved Gabriel Zachariasen hertil dette Ting ladet indstævne Ole Jespersen, Troldvigen, for ulovlig Beskyldninger, til at anhøre Vidner, stevnte og ustevnte, eedelige Forklaring om hans udøvede Beskyldninger, Alt efter Stævnemaalets videre Formeld. Som Vidner vare ligesaa til dette Ting inden Rätten indstevnte Casper Nielsen, Biørelven, og Mette Davidsdatter, Troldvig.

Forinden Dommeren oplæste den producerede Stævning, paaraabte han de indstævnte Personer, hvilke efter Paaraab ikke mødte ved Rätten. Stævningen blev derpaa læst og lyder saaledes #. At den Stævning efter den udviiste Paateigning er den 29de April 1796, blev for de indstevnte lovlig forkyndt, blev af Stævne Vidnerne, Lensmand Joen Braem og Andreas Kiergaard, under corporlig Eed bekræftet.

Lindgaard begiærede derpaa ærbødigst i Rettens Forelæg for de indstevnte, men udeblevne Personer, udstød og at samme in forma maatte vorde ham beskrevet meddeelt.

Eragtet:

Lovlig indstevnte, men ey mødende, Vidner Casper Nielsen, Bior-elven, og Mette Davidsdatter, Troldvigen, forelægges herved af

Rættten under Lovens Falsmaals Straf at møde med sit eedelige Vidnesbyrd i denne Sag til næste Høste-Ting, til den Tiid som nærmere af Øvrigheden ved Tingbrevet vorder berammet, til hvilken Tiid Ole Jespersen, Troldvigen, haver at møde for Gjenmæhle i Sagen at tage og skal dette Rettens Forelæg vorde Reqvirenten beskrevet meddeelt. Beskrevet.

Hans Klæboe fra Lyngsejdet anmeldte ærbødigst for Rættten at han ved skriftlig Kald-Sæddel af Dato 30te Martii d.A. havde paa Fogden Holmboes Vegne indstevnt Elias Hoff i Kløven, til et lovskikket Tingsvidnes Erværvelse betærfende et at bemeldte Hoff udstæd skriftlig Beviis af Dato 22de Junii 1792, til Fogden Holmboe og i den Anledning at anhøre Vidernes Forklaring herfor Rættten, end videre anmeldte Klæboe at han ved Separat skriftlig Stævnamaal af Dato 9de April havde indvarslet Hr. Prokurator Lindegaard som befalet Actor imod Fogden Holmboe, ligeledes at paahøre de indstevnte Vidners Udsiigende.

Citanten loed end videre bemerke forinden at han producerede Tingsvidne Stævningen i Rætte, at der var skeet en af Uviidenhed begaaet Feyltagelse, nemlig Ole Danielsen Heitmans Indstævning til dette Ting, der siden er bleven Citanten oplyst at skal hostere under et andet Forum, følgelig maae Citanten reservere sig et Continuacations Stævnamaal til at indkalde Vidne og i Anledning heraf produceredes de 2de paaberaabte skriftlige Stævninger der ærbødigst begiæres at blive læst til denne Actes Indlemmelse.

Forinden Dommeren oplæste de i Rætte producerede Stævning, loed Dommeren paaraabe de indstevnte Personer, af hvilke ved Rættten efter Paaraab mødte Prokurator Lindegaard som befalet Actor og det indstevnte Vidne Ole Nielsen Stat. De producerede Stævninger blev derpaa læst og lyder saaledes #.

Paa Hr. Kammer Advocat Schiønheyders Vegne mødte Prokurator Lindegaard af Sandnes, og begiærede Protokollen følgende tilført: Uagtet han med Grund i Overeenstemmelse med Lovene kunde paastaae den i Retten fremkomne Tingsvidne Stævning afviist, da han er varslet til at anhøre Vidner ved det Forum, det eene ikke indstævnte Vidne hostere under, saa for i Overeenstemmelse med Forordningen af 17de februarii 1774, saa meget mueligt at biedrage til denne Sags snarestes Endskab, vilde Lindegaard ikke i mindste Maade benytte sig af at nedlegge denne Protest, Allerhelst da Sagvolderens Fuldmægtig selv over denne Feyltagelse har i Dag i Protokollen giordt Anmærkning, men Reserverede sig i dets Stæd Conform med Forordningen af 3die Martii 1743, sine Contra Qvæstioner til det indstævnte Vidne Ole Nielsen Stat og for sin Deel meget gierne ønskede at Vidnet admitteret til Forhør.

Klæboe begiærede at Dommeren ville antage til Eeds Afleggelse det mødende Vidne Ole Nielsen Stat, og at Vidne derefter maatte besvare de Spørgsmaale som til samme bliver fremsatte, efter giordt

Tilspørgsel, blev saaledes af Dommeren besluttede: Saasnart som Fogden Hr. Jens Holmboe eller Fuldmægtig fremlegger i Rätten det endnu manglende Beviis, hvorefter Vidnet skal deponere, skal det fremstillede Vidne til Eeds Aflæggelse vorde antaget. Klæboe begiærede derpaa Sagen stillet i Beroe til næste Ting. Hvilket Rätten indvilgede.

Prokurator Kildal mødte for Rätten og meldte at Kiøbmand Cappes Mandatarius, Hr. Christian Kildal, haver til et Tingsvidnets Erhvervelse, lovlig ladet indstævne saavel Maren Berg som opholder sig hos fallitmanden Friises Kone, der er paa Pladsen Rosvold i Mallangen, til under Falsmaal Straf at afgive her inden Rätten paa dette Ting sin eedelige Forklaring om hvad hun er viidende betræffende fallitmanden Friises lovstridige ved at have lagt Skiuel paa adskillige Hans Opbuds Boed tilhørende, til Fornermelse for sine Creditorer med meere, som det skriftlige Stævnamaal der herved produceres i Rætte yderligere formelder, som òg Ole Jespersen, Troldvigen, med Hustrue Bergithe Olsdatter, Hans Moder Mette Catrine Davidsdatter, Jesper Olsens Enke, og hendes Tieneste Dræng Peder Pedersen, til under Falsmaals Straf at afgive sine eedelige Vidnesbyrd om hvem de hørte ovenbemeldte Friis declarerede at tilhøre den Tændring som de træfte ham i Kløven paa, den 4de September 1794, og om meere som det skriftlige Stævnamaal som herved i Rætte produceres, formelder.

Dernæst producerede Kildal den af for bemeldte Gerhard Cappes Mandatarius under 11te April sidstl. udstyrede skriftlige Stævning, hvorved Fallitmanden Friis til dette Ting er indstævnet til at anhøre forbemeldte Vidners eedelige Vidnesbyrd og Forklaring over sig, hvilken Stævning under 14de April sidstl. er forkyndt i Friises Logie i Ærvigen hos her Fogden Holmboe af Lensmand Sparboe og Jens Olsen, Kilhuus, som under Fuskevogs Ting inden Rätten den 10de Maii d.A. haver lovligen afhjemlet denne Stævnings Forkyndelse, hvorom den med Stævningen vedhæftede Afhjemlings Ting Attest bør yderligere Vidne.

Dernæst begiærede Kildal ærbødigst at de for benævnte Vidner brugte Stævnings Mænd, hc. Andreas Kiergaard og Ole Arentsen, som herfor Rätten comparerede, maae i Eed tages og formeligen afhjemle Stævningernes lovlig Forkyndelse for Vedkommende.

De af Prokurator Kildal producerede 2de Vidne-Stævninger, befandtes at være begge dateret den 12te September 1795, hvilke tilligemed den producerede skriftlige Stævning for Anhøreren Friis blev læste efter hinanden saaledes lydende #.

Klæboe som mødte paa indstævnte Jacob Bastian Friis Vegne/:Af de instævnte Vidner mødte ingen efter Paaraab:/, og udlagde følgende Exception og Protest imod de af Hr. Prokurator Kildal i Rætte producerede Stævning, og disse ere de Grunde, hvorpaa Comparenten vil forvente at samme af Dommeren bliver afviiste, nemlig: de

2de Stævnamaale af Dato 12te September 1795, lyder ikke paa dette Ting at svare til, og følgelig kan samme som aldeles ulovskikkede ikke komme i mindste Betragtning til at anhøre Vidner eller Saggivelse mod Jacob Bastian Friis, saa fremt at N.L. 1. B. 4. C. 5 art. skal være den Regel og rette Snor hvorefter en Sag skal fremmes, naar Indstævningen skal være lovlig, ikke heller kan det komme i Betragtning, disse 2de Stævnamaale var af Dommeren sat i Kraft til det berammede Udsættelses Ting der skulle have været afholdt her paa Tingstædet den 8de og 9de Decembr. f.A., til bemeldte Udsættelse var Dommeren Competent i Følge Forordningen af 19de Aug. 1735, men da ingen Ræt den Tiid blev fremholdt, saa er det vel upaatvivlelig det ikke heller meer stoed i Dommerens Magt at sætte de 2de paaberaabte Stævninger i Kraft for angjeldende til at møde efter, da allegerede Forordning siiger at det skal skee inden Rættens, og Tiiden bekjendtgjøres naar man skal møde, dette er ikke skeet og følgelig protesteres imod disse 2de Stævningers Antagelse, det 3die Stævnamaal af Dato 11te April d.a. er ikke alleneste sammenblandet og indviklet, da dets Indhold lyder paa deferente Ting, hvorpaa der er bleven stevnet, nemlig: Friis indkaldes og beskyldes for at have forsveget eendeel af sit Opbuds Boets Effecter, og en Beskyldning af denne Natur paabyder Lovene at Stævnamaalet bør være klart og tydeligt og benævnt i Stævningen hvad Ting man sigtes og Saggives for, for det 2det indeholder denne Stævning at Friis skal anhøre Vidner paa Ord som af ham skal være talt i Aaret 1794, henvender man Øyet til Lovens 1-13-22, saa er Tiiden der determineret, hvad Tiid Vidner paa Ord skal føres, og dette Lovens velgjørende Bud maae vel ogsaa komme Friis tilgode, i det mindste mod Hans Benægtelse, confereres den 23de art. i bemeldte Bogs 13 C. saa sees klarligen at Vidner paa Ord eller hvis nogen anden af Andens Mund hørt haver, maae ikke føres efter Aar og Dags Forløb, nu bliver det jo nesten 2 Aar i Følge Stævnamaalets Formeld, siden Ordene skulde være talte.

Altsaa er det uforklarligt for Klæboe hvorledes Hr. Prokurator Kildal kunde gjøre Forsøg paa at føre Vidner contra imod Lovens udtrykkelige Forbud, endelig for det 3die er et af de indstævnte Vidner, nemlig Maren Berg, en Søster til Friises Kone og følgelig i Svogerskab til Indstævnte, hvilken i Følge L. 1-13-17 forbydes at bære Vidnesbyrd mod hinanden, paa disse af Klæboe anførte og opgivne Grunde, protesterede han imod disse Stævningers Antagelse i Rætte, men paastoed at samme som aldeles ulovdannede maatte af Rættens blive afviist. Videre refererede Klæboe sig fornøden Tilsvaret i denne Sag.

Kildal svarede, at hvad den første Post i Klæboes Protest betræffer at Stævningen skulde afviises, at den ikke blev incamineret paa sidst afvigte Høste-Ting og det derefter berammede Udsættelses Ting den 8de, 9de Decembr. næstefter, da er Aarsagen dertil følgende, at ved sidst afvigte Høste-Ting levnes der ikke Tiid til denne Sags Incamination og Stævningens Afhjæmning formedelst de ved Rættens staaende ældre Sagers Førelse og Ventilation, derfor paategnede Dommeren disse 2de Vidne Stævninger at samme

skulde produceres i Rætte paa det i Overeenstemmelse med Forordningen af 19de Aug. 1795, 8 pg., bestemt Udsettelse Ting; til hvilken Tiid jeg paa Citantens Vegne har ved de nu for Rættens comparerende Stævne Vidner ladet Vidnerne med lovlig Varsel paa nye indstævne under Falsmaal Straf, at det beramte Udsættelses Ting gik overstyr og Rættens ikke kunde blive sat var hverken Dommeren eller min Skyld, da 5 af de tilsagde Laug-Rættens Mænd udeblev paa Mangel af føyeligt Veyr, hvad sig betræffer Hr. Klæboes Protest paa den af Dommeren under 9de December 1795 her paa Wang giordte Paategning paa disse Stævnamaale, hvorved disse Stævninger skulde falde i Rætte paa dette nuværende Ting, da kunde ikke Dommeren heroven ommeldte Omstændigheder der indtraff, giøre Paategningen paa Stævningen inden Rættens, da samme ikke med 3 Laug-Rættens Mænd kunde aabnes, desuden melder ikke den af mig her oven allegerede pg.' Forord. af 19de Aug. 1735, et ord om at saadan Paategning af Dommeren skal skee inden Rættens, da den siiger kun at Sorenskriveren naar han ikke kan overkomme at paakiende alle de til det Ting indstævnte Sager, maae frit udsætte til en Anden beleylig Tiid, de overblevne paa det ordinaire Tingstæd, hc. denne af Dommeren giordte Paategning paa Stævning hvor jeg ved de brugte Stævne Vidner som fra først til sidst haver opløst Stævningen, ladet for Vidnerne paa lovlig maade og med lovlig Varsel paa deres Boepæl tilkiendegive og med denne Forkyndelse haver Stævne Vidnerne end òg sagt de indstævnte Vidner til hvad Tiid og hvad Stæd dette nuværende Sage-Ting for Giisunds Tinglaug skulde fremholde, hvilket Rættens kan blive overtydet om ved Stævne Vidnernes Antagelse til Stævningens Afhjemling inden Rættens.

Hvad sig den Deel Klæboes Protest betræffer om at Kildals Stævning til Friis at anhøre disse Vidner skal indeholde Beskyldninger imod Friis om forøvet Sviig ved sit Opbuds Boed og at den skal være sammenblandet og indeholder fleere særskilte Omstændigheder, da svares herpaa, at Friis som efter ikke et fuldt Aars dreven Handell gjør Opbud, hvori det er beviist efter Registerings Forrætningen at hans borskyldige Gjeld overstiger hans Boets heele Massa, circa 2000 rdr., og da han eller Fuldmægtig endnu ikke haver beviist at han overgaaet nogen af de Ulykkes Tilfælde som Forord. af 1702 28de October Statuerer for en fallitmand der af Nød opgiver sit Boed, hertil kommer at endnu ikke er Omstændigheder Juridisk oplyst med den af Friis nyelig for Opbud et udgivne Pandte Obligations Lovlighed og de seenere afholdte Registerings Forrætninger i Hans Boed bær Vidne om at hans Forhold mod Creditorerne ikke haver været det reedeligste, saa er det fuldkommen Præsuntisjuris mod ham for bagaaet Sviig.

Altsaa troede Kildal at Cappe som Hoved Creditor i Hans Boed vel ikke kommer til at være noget med de Udtrykke der er flydet under Stævningen mod ham af den Art og Natur. Hvad sig den Deel af Protesten betræffer at Ordene skal være faldne for over Aar og Dag siden, da svarede Kildal at han paa Citantens Vegne indstævnte bemeldte Vidner til Giisunds Høste Ting 1794, og Kappes Mandatarius haver til ethvert Ting siden ladet dem indstævne, men Aarsag-

en til at ikke Sagen førend denne Sinde kan blive incamineret, er Mangel paa Tiid paa de forrige Ting formedelst de ved Domstoelens staaende ældre Sagers Førelse og de til dette Ting brugte Stævne Vidner have òg til de forrige Ting været brugt til at indstævne disse Vidner; naar N.L. 1-13-23 forklares restrictive om injurieuseu Ord, og Confereres med 6-21-3, hvor ordet Paasagn bruges, og man legger Mærke til at bemeldte Artikel begynder med Partikelen, End samme bindes følgelig med den foregaaende 22de Art. saa sees at Lovens Bud i den 23de Art. kun maae forstaaes om Injurieuseu Ord som er odieuse i Følge alle borgerlige Love i Rættergang, følgelig bør efter lang tiids Forløb proscriberes, da Sager af den Natur kun anlægges af privat Hævn og for chicaneres; Altsaa naar den restrictive Fortolkning applueres paa 1-13-23, kan den ikke forstaaes om alle Slags Ord man kan høre af en Anden Mand, dette bestyrkes fuldkommen med Rescriptet af 17de September 1762, der uden mindste Indskrænkning udtrykkeligen tillader at føre Vidner paa Ord efter Aar og Dags Forløb.

Hvad sig den Post i Protesten betræffer: at Kildals Stævning til Friis skal være sammenblandet og indviklet og indeholder særskilte Ting, da svares hertil at naar man med Opmærksom Reedelighed igjennemlæser den, og saa man har det behørige Lys om hvad der forhen i den Friisiske Sager foregaaet, saa vil Sikkert de mod Stævningen gjordte Anmærkninger bortfalde.

Hvad sig det øvrige af Protesten bekræfter om Maren Bergs foregivne Svogerskab med fallitmanden, da svares hertil at 1te Bogs 13-17 forudsætter at de i Artikelen ommeldte Personer skal admitteres til Vidnesbyrd, hvilke Dog sees af de 2de næst paafølgende Artikler naar sagen er af Vigtighed; skulde ikke den af Friis forøvede dolus ved Opbudet, være af en liigesaa skadelig Consequence for Crediten der er Siælen i Handelen.

Hvorpaa det heeles Vel Allerhelst i et saa fattigt Land som dette beroer, saa mangan en Vold-Sag hertil kommer at Forordningen af 31te Decembr. 1742, 7 pg., af 23de Novembr. 1757, 3 pg., af 21de Maii 1751, 3 pg., og af 29de Aug. 1749, 4 pg, siiger: at endog de Personer skal Comitteres som Vidner til at aflegge sin eedelige Forklaring i Sagen som de paa en og anden Maade kan have deeltaget udi, heraf i Overeenstemmelse med Lovens sande Analogie uddanes med Rette den Slutning at naar endog medskyldige kan admitteres som Vidner i de Sager hvorudi de selv er indviklet, saameget meere maa Vidnet Maren Berg admitteres i den Sag som Vidne, da hun ikke nogen Sinde directe eller in directe nogen Deelagtighed i Friises Handling er beskylt paa disse her anførte Grunde, forlangede Kildal ærbødigt de her for Retten comparerede Stævne Vidner maatte admitteres til Stævningens Afhjemling og at denne Sag derefter maatte nyde sin Fremme i Følge de producerede 3die skriftlige Stævnamaal.

Klæboe svarede paa Prokurator Kildals Protokollation, At han ingenlunde har kuldkastet de Grunde i Klæboes Protest om Stævne-

maalets Afviisning da det ingenlunde hverken kan komme Klæboe eller Kildal til Styrke i Sagen at Stævnamaalet ikke kunde afhjemles til det Ting hvorpaa samme lyder, følgelig bliver det at ansee som forældet og et Stævnamaal af den Natur kan vel ikke efter Lovenes udtrykkelige Bydende nyde nogen Fremme ved Retten.

Hvad sig betræffer i det Hr. Prokurator Kildal har anført om Friises Opbuds-Boed udstødte Pandte Obligation ogsaa videre, da er det saadanne Ting der ikke haver Connexion med denne Sag, følgelig burde samme som overflødig af Hr. Prokurator Kildal have været forbiegaaet, Allerhelst da han ikke har produceret nogen Forrætning Opbuds-Boet betræffende, der giver notorisk Visshed for hvor meeget eller lide Friis bliver sine Creditorer skyldig, ligeledes henhører det under Opbuds-Boet at beviise hvad Tilfælde eller paa hvad Maade Friis er kommen tilkort, og naar samme skeer er det muelig at Grundene derfor kunde opveye Hr. Prokurator Kildals Præsumptioner.

Forordningen af 28de October 1702 bestemmer meget tydelig Grændseskillet imellem Opbyderen og Hans Creditorer, men om ikke Cappes Mandatarius har gaaet uden for den bestevnte Punkt i Hensigt til Maaden som Friis er bleven forfulgt paa, vil vistnok blive en Sag at afgjøre paa vedbørlig Tiid og Stød.

Hvad Hr. Kildal har anført i henseende Vidners Antagelse at vidne paa Ord efter Aar og Dags Forløb, da kan ikke det af Hr. Kildal allegerede Rescript kuldkastré L. 1-13-22 og 23 art. Rescriptet er specielt, men Loven er almindelig og saa længe ikke Lovgiveren har tilbagekaldet det Bud, hvorefter alle Understaattere bør rette sig, saa kan et enkelt Tilfælde ikke komme i Betragtning, ligesaa lidet kan den allegerede 3die Art. i L. 6 B. 21, være nogen Styrke for Hr. Prokurator Kildal, benævnte Lovstød er tvert imod overeenstemmende med 1-13-22 og 23. Begge Artikler ere derudi eenige at Vidner paa Aar og Dags Forløb ikke maae føres, ikke heller taler de om særskilte Injurie Ord, men om Ord i Almindelighed, det er altsaa imod Undersaatternes Pligt at indskrænke eller udviide Konge Budet og dette kan Hr. Prokurator Kildal læse i N.L. 1-1-2 og 5.

De af Hr. Prokurator Kildal paaberaabte og allegerede Forordninger handler deels om Maaden hvorledes Delinqventer skal forfølges, deels om Told-Sviig og Confisqvationer, følgelig ere de meeget inapplicable i dette Tilfælde.

Klæboe vedblev altsaa sin forhen nedlagde Protest til disse Stævningers Afviisning fra Retten som aldeles ulovdannede, alt under forbeholdenhed af videre Tilsvar om skulle fornødiges.

Kildal svarede: At skulde Klæboes Protest betræffende Stævningens Forældelse finde Biefald hos Rættén ved dens Eragtning, da ville deraf flyde den Urimelighed at Rættén tilintetgjorde, hvad Dommeren selv forhen ved sin gjordte Paategning ved Stævningen haver

stadfæstet, den af Klæboe giordte Application af Rescriptet af 17de September 1762, paa Lovens 1-13-22 og 23 art., forekommer Kildal heel skiæv, thi i Følge Klæboes Princip i den Anledning, skulde ikke den nærværende Regent kunde forandre ved Forordninger og Rescripter noget af vores Allernaadigste Almindelige Lov, udgivet af vor 5te Christian. Kildal er derimod af den Formeening at intet meere af vores Almindelige Lover forbindende med hvad vore seenere Lovgivere efter 5te Christian haver ved Forordninger, Rescripter og Kongelige Expeditioner ikke have forandret, ophævet og tilsidesat. Vil man læse Premisserne i forbemeldte Rescript, da seer man deraf at det ikke er specielt men almindeligt.

Kildal for ikke at trendere Tiiden, vil ikke inklade sig i at besvare det øvrige af Hr. Klæboes Protokollation, men vedblev kun sin forhen giordte Paastand om at Sagen den Sinde maatte nyde sin Fremme ved Retten efter de producerede Stævninger, som paa lovlig Maade maatte nyde Afhjemling af de ved Rätten nærværende Stævne Vidner.

Klæboe replicerede: Han vidste meget vel, ligesom Hr. Prokurator Kildal, at Kongen har Magt til at forandre, tilbagekalde og udgive Love og dette er noget som Danmarks Konge efter Konge Loven har Magt og Myndighed til, derimod troer Klæboe at ikke alle de Forandringer der fødes i en Prokurators Hjerne, hverken af Lovgiveren er befalet, mindre kan blive anvendelige paa Undersaatterne, holdte Hr. Prokurator Kildal sig kuns ved det Skieve i Anvendelsen undertiiden, saa ville Klæboe meer end gierne overbære det, men Klæboe kan ikke nægte for, at jo Prokurator Kildals Anvendelse af Forordninger og Rescripter forekommer ham kroget og i den Anledning maae han udbede sig af Dommeren at han behageligt vil rette den af Parterne med en liden Mulct der først giver Anledning til at fortiene det.

Naar Hr. Prokurator Kildal vil behage at læse Forordningen af 19de Aug. 1735, saa tvivlede Klæboe ikke paa han jo vil finde Maaden bestemt, hvorledes en Sagfører bør forholde sig for Rätten saafremt den ikke, nemlig Forordningen, ved Premisserne i et Rescript skulle være forandret.

Klæboe vedblev sin forhen giorde Paastand om de producerede 3de indviklede Stævnemaalers Afviisning.

Kildal svarede: At han for ikke at nedværdige sig selv hos de oplyste og kyndige Retts Læres Dyrkere derved at drage den rætte Grændse Linie i Mellem de væsentlige Formaliteter der sikkrer om Stats Borgerens Liv, Ære, Friehed og Eyendom og i mellem de uvæsentlige Formaliteter der kun tiener til Tilflugt for Rabulisten Legulæisten til at forvikle og forvilde Sagerne og forlænge Tiiden og formeere af en Sag mange haandede. Vil ikke inklade sig i at besvare det efter Vederpartens uforgribelige Tankker, formeentlige Vittige og bidende i Hans sidste Protokollation, ved-

blev sin forhen giordte Paastand om Sagens Fremme.

Kløboe svarede: det er vist at undres over at ikke de store Lovlærde der kiender den heele Lovgivning fra Begyndelse til Enden, ikke allerede skulle have sat disse Sager i et saa skinnende Lys at de kunde have kastet en eller anden enkelt Straale paa Rabulisten og Legulæiensten, til all Uheld har de Lærde selv forviklet Sagerne og gjort de tvivlsom og vidtløftig, mørkt og uforstaaelig, Ting der efter første Anseende mindst burde være det. Kløboe har aldrig søgt Ære i Falsk Vittighed eller bidende Satire. Har noget af dette Slags truffet Hr. Kildal, maae han trøste sig med det gamle Ordsprog: At som man saaer, saaledes høster man. Kløboe igjentoeg sin forhen vedlagde Protest i Alle sine Deals til disse 3de Stævnemaalers Afviisning.

Kildal for ikke at opholde Rätten, vil meget gjerne overlade Hr. Kløboe den formeentlige Ære af at lade de sidste Penne Strøg føre til Protokollen og der for ikke vil indlade sig i at besvare de i hans sidste Protokollation giordte Declamationer, men derimod med Ærbødighed igjentoeg under Modsiigelse af alt ubeviisligt sig forhen gjorde Paastand om Sagens Fremme.

Dommeren fremkaldte derpaa de brugte Stævne-Vidner, som forklarede at de foruden at have oplæst de i Rätten producerede skriftlige Stævninger, haver tillige ved mundtlig Varsel lovlig indstævnt disse Vidner under Falsmaals Straff den 29de April i Troldvigen og den 9de Maii paa Rosvold forkyndet, at møde med sit Vidnesbyrd her for Rätten til den 23de, 24de og 25de Maii.

Paa Grund heraf blev saaledes Eragtet:

Stævningene antages i Rätten til Afhiemling, og de 4re indstævnte Vidner, hc. Ole Jespersen, Troldvigen, Hans Hustrue Birgithe Olsdatter, ibidem, Mette Cathrine Davidsdatter, ibidem, og Peder Pedersen, ibidem, admitteres til Vidnesbyrds Afleggelse, og efter dissens Udsagn vil det i sin Tiid kommen an paa om Vidnet Maren Berg kan vorde admitteret eller ikke?

Derefter fremkaldte Dommeren de brugte Stævne-Vidner Andreas Kiergaard og Ole Arentsen, for at afhjemle de Stævnemaalere, for saavidt de ved Eragtning til Vidnesbyrd antagne Vidner som nu ikke vare paa Tinget tilstæde, hvilke Stævne Vidner efter den forhen gjorde Forklaring med corporlig Eed, bekræftede at de den 29de April paa Gaarden Troldvigen lovlig har indstævnt disse Vidner til denne Ræt.

Kildal begierede paa Rättens Forelæg paa de indstævnte og i Rätten antagne, men udeblevne Vidner, maatte vorde udstæd og ham informa beskrevet meddeelt.

Eragtet:

Lovlig indstevnte, men ey mødende, Vidner, Ole Jespersen, Troldvigen, Hans Hustrue Birgitha Olsdatter, Mette Cathrina Davidsdatter, ibidem, og Peder Pedersen, ibidem, forelægges herved af Rættten under Lovens Falsmaals Straf, at møde med sit eedelige Vidnesbyrd i denne Sag til næste Høste Ting til den Tiid som nærmere af Øvrigheden ved Tingbrevet vorder berammet. Til hvilken Tiid den indstævnte Jacob Bastian Friis haver at møde for Gjenmæhle i Sagen at tage, og skal dette Forelæg vorde Reqvirenten beskrevet meddeelt. Beskr.

Da nu intet videre ved Tinget var at erindre blev samme hævet og Rættten adskilt.

Saaledes passeret, vedgaaer Kolderup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11,
1793-1798, side 240 a - 252 a.

Efter at Tingfred var Lyst i Kongens Navn, blev af den Constituerede Foged Echorn til publication fremlagt følgende:

1. en Placat af 15de July 1795, om nogle mindre Species Sorters udmyntning for Danmark og Norge etc.
- 2det. en afhandling og Veileedning af Professor Wiborg, hvorleedes en Art-Kær(?) Myssen kaldet, kand anvendes til Spiise for Mennisker og Creature m.m.
3. en Ditto af Ditto om den Islandske Mosses anvendelse til samme brug, og
- 4de. en Placat fra Tronhiems Stifts amtmand, angaaende paagribelsen af ubepassende m.m.

Aar 1796, den (?) May.

Efter at Rættten var sat og Tingfred var lyst i Kongens Navn, blev først de ved Qvæfiords Ting extraherede og specificerede Publikationer læste.

Dernæst blev end videre af Fogden til Publikation fremlagt:

1. Placat af 1te Novembr. 1795, om Forbud af Hvede, Rug, Byg, etc. Udførsel.
2. Dito af 27de Dito om Frieskydsen i Norge.
3. Forord. af 4de Decbr. 1795, om Leye Kontracter.
4. Dito af 16de Dito, Dito om den paabudne Extraordinaire Afgift af Vahrer.
5. Sportel Reglement for Told og Consumptions Betienter i Dannemark og Norge af 30te Decembr. 1795.
6. Placat af 31te Decembr. 1795, om Forhører etc. ved Søerættten.
7. Dito af 8de January 1795, om Delinquent Omkostningernes Ligning.
8. Rescriptet af 23de October 1795, hvorledes skal forholdes med Inqvisiter som ikke vil svare paa Spørgsmaale, og
9. Det Norske Videnskabers Sælskabs Premie Liste.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 225 b, 237 a - 237 b.

Aar 1796, den 23de Juuny, indfandt ieg mig, underteignede Joen Abrahamsen Bram, Lehnsmand for Giisunds og Hillesøe Tinglauge i Senjens Fogderie, paa Hans Kongelige Mayestæts Alminding, beliggende i mellem Gaarden Wasjord, Matr. No. 46, paa den Søndre Side og Ytter Løchelle, No. 48, paa den Nordre Side, for i følge den mig fra Stedets Constituerede Sorenskriver Nicolay Kolderup under 28de i f.m. tillagte Ordre, at foretage en Lovlig Skyldsætnings Forretning. Hvilken Ordre er saalydende:

Pro Memoria.

Da Fogden under Dags Dato har forlanget hos mig den 22de Juny førstkommande afholdt en Skyldsætnings Forretning hos Finden Aane ved Løchelle Laxelv i Giisunds Tinglaug, og denne Tiid ey tillader mig selv at beopagte samme, Saa vil De paa mine Vegne være tilstæde ved denne Forretning og med De af Fogden opnevnte 6 Laug-Rættes Mænd lade Skyldsætte bemeldte Rydnings Plads. Udi hvilken Forretning De Nøygagtigen haver at anføre saavel Grændse Skiellene som bliver satte og den Skyld, som Pladsen bliver lagt for, som Pladsens og dens Beboeres Navn. Hvorefter ieg forventer mig snarest Mueligt den afholdte Forretning tilsendt.

Tingstædet Bensjorden den 28de May 1796.

Paa Sorenskriverens Vegne som Constitueret

Kolderup

Til Lensmanden Sr. Joen Braem.

Som Vidner og Taxations Mænd var udnævnt og overværende følgende Eedsorne Laugrettes Mænd, nemlig: 1. Ole Sørensen, Grundvog, 2. Johannes Sørensen, Wasjord, 3. Ole Michelsen, Wiigen, 4. Andreas Kiergaard, Gieboestad, 5. Jon Olsen, Schognes, og 6te Ole Gregusen, Leichness.

Ved Forretningen mødte den Constituerede Foged Hans Echorn, som anmeldte at have underrettet Provst Steen, der Qva Beneficiarius besidder gaarden Wasjord, om denne Forretnings afholdelse, Ligesom han òg havde ladet beordre Opsidderen paa Hans Mayestæts Gaard Ytter Løchelle, Jon Olsens Enke, at være tilstæde ved denne nu agtede Skyldlægnings Forretning. Opsidderen paa gaarden Wasjord, Thrones Kierke Beneficeret, Johannes Sørensen, mødte, saa mødte òg paa John Olsens Enkes Vegne som Laugværge, Ole Sørensen, Grundvog.

I fornevnte Hans Mayestæts Alminding fandtes Boesiddende som Rydning Mand, en Find ved Navn Aane Thommesen, som forklarede at have needsadt sig som Rydnings Mand i aaret 1779, paa denne Plads som han endnu beboer og kaldes Washougen.

Efter at Fogden med Laugrette og paagrændsende gaarders opsiddere havde igiennemgaaet og overseet den opryddede Plads, blev skionnet og fastsadt følgende Skiellemerker for Pladsens Grændser,

Nemlig: Paa den Østre Siide, imellem Ytter Løchelle gaard, blev i Iislandsbotten udi et Fiæren liggende Næss hugget Mk. X, hvorfra Skiellet gaaer op ad Marken til i en Sød-Sødvest til en Myhr kaldet Lang Myren, i hvilken Myr blev nedrammet 2de Bierke Pæle Mk. T, derfra gaaer Skiellet viidere opad i en nordvest igiennem en Skov, hvor der i adskillige Store Træer blev Mk. X, lige til Christopher Myhr, her fra gaaer Skiellet igiennem en Skov i Vest, hvor der liigeleedes i adskillige store og friske Træer blev hugget Mk. X, indtil et liidet Biærg, hvor i end viidere blev hugget X, fra dette Biærg gaaer Skiellet i en Vest til Høyeste Field, eller Biørne-Haugen kaldet.

Paa den Vestre Siide af Pladsen blev dens Skiæld ansadt fra Laxelven hvor Fiskehuusene staaer, hvor der i Fiæren i et Næs blev hugget X, og derfra i en Lige Linie til høyeste Field blev Skiellet bestemt.

Da paa denne Plads deels var anseeligt Ryddet, og deels var meegen god Leilighed til end viidere at Rydde og Forbædre, saa blev af Laugrettet Skiønnet, at denne Plads kunde Skyldlegges for en Vog. Aane Thommessen erklærede sig hermed fornøyet, ligesom han og for dette aar 1796 erklærede sig villig til af bemeldte en Vog at erlægge de Kongelige Skatter og afgifter.

De tilstædeværende og ovennævnte Gaarders Opsiddere declarerede sig fornøuede med de lagte Skiæld Mkr., som i ingen henseende er dem til Prejudice.

I øvrigt blev bestemt og fastsadt at da Løchelle Gaard desuden har overflødighed af Brænde-Skov, saa skulde Aane Thommessen have adgang til at hugge sin Veed i den Skov som ligger imellem den nu skyldlagte Plads Washougen og Ytter Løchelle Gaard.

Fogden paalagde Lehnsmanden u-opholdelig at tilstille den Constituerede Sorenskriver Kolderup denne Forretning, hvoraf han aller snarest muelig forventede sig 2de Liigelydende afskrifter til afsendelse til vedkommende Stæder. Aane Thommessen angav i øvrigt at hans Buskab bestoed af en Hæst, 6 Kiør og henved 50 Stk. Smalser af Sauger og Giedder.

Saaleedes at være passeret, samt Deelt og Lagt paa Tiid og Stæd som meldt, Det bekræftes paa egne og Laugrettes Vegne, under min Haand og hostrykt Signete.

Rigtig indført testr. P.H. Hammer. P.H. Hammer
Const. Sorensk.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll 1793 - 1807, side 32 a - 33 b.

Anno 1796, den 18de october, blev det Almindelige Høste, Sage og Skatte Ting holdet for Gisunds Tinglav paa gaarden Wang, og Retten i overværelse af Den Konstituerede Foged Hans Echorn, betient af mig Petter Hanning Hammer, Constitueret Sorenskriver udi Sengens og Tromsøe-Fogderie, tilligemed 8te Eedsorne Laugrettes Mænd Neml. 1. Tarrald Arentzen, Bukkeskind. 2. Peder Winther, Nordstrømmen. 3. Poul Guldbrandsen, Grund Rejsen, i hans Stød Ole Olsen, Leichnæs. 4. Niels Pedersen, Grund Rejsen. 5. Rejnholt Nielsen, Furrøe. 6. Iver Kiær, Gothesjord, borte, i hans Stød Hans Iversen, Leichnes. 7de Brox Ediesen, Furøen, og 8de Thomes Iversen, ibidem.

Hvorda 1. blev publiceret Den Dommeren meddeelte Constitution, samt øvrige Kongelige Forordninger, Placater og Rescripter, som paa foregaaende dette Aars Høste Ting er bekjendtgjorte.

Derefter blev publiceret en imellem Gerhard Cappe i Bergen, og Giæstgiver Gabriel Zachariassen under 26 augusti 1793, Oprettet Kiøbe Contract paa giæstgiver Stødet Giboestad, samt derpaa grundende Skiøde af Dato 2de Juni 1796. 2det, Hans Kongelige Mayestæts Skiøde til giæstgiver Ole Nielsen Stadt, paa 1 Pd. Fiskes Leye i Gaarden Gaveln. Daterit 27de aprill d.a. 3. Een af Sogne Præsten til Trones Provst Esten Steen, til Giæstgiver Gabriel Sachariassen under 24de augusti sidstleeden udstødt Bøxel Sæddel, paa 1/2 Vog Fiskes Landskyld i gaarden Giboestad, Matricul No. 56. Til Tugthuuset 16 skilling.

Dernæst blev, som paa de foregaaende Høste Ting for dette Aar, til et generale-Tingsvidnes erhvervelse, af den Konstituerede Foged, produceret, og til under søgelse opløst. De forhen fremsatte Qvæstioner, hvilke saaledes blev besvaret: Til 1ste Qvæstion. Resp.: Nej! ikke undtagen Een Rydnings Plads Washougen kaldet, der blev skyldlagt sidstleden Sommer for 1 Vog Fiskesleye. Til 2den qvæstion. Resp.: Nej. Til 3die qvæstion. Resp.: Nej! Til 4de qvæstion. Resp.: Nej. Til 5te qvæstion. Resp.: Nej, undtagen paa Baltestad en Eege Bielke 8te alen lang, i Wangswigen en fyrre Stok 36 fod lang, og 1 Ditto i Brewig af samme længde. Til 6te qvæst. Resp.: Nej! Til 7de qvæstion. Resp.: Nej! Til 8de qvæstion. Resp.: Nej! Til 9de qvæstion. Resp.: Nej! Til 10de qvæst. Resp.: Jae. Til 11te qvæstion. Resp.: kun en tilhørende Hans Harder, staaende paa gaarden Sultenwiig, Sogne Præsten til Sands Meenighed Benificeret, i almindelighed kaldet Mallangs Sougen. Hvortil Tømmeret bringes fra Hans Mayestæts Skouv i Mallangen. Til 12te qvæstion. Resp.: Ney. Til 13de qvæstion. Resp.: Kun en, Nemlig Løchelle, Laxelv, men om der er betalt Skatt, eller hvor meget veed Almuen ikke. Til 14de qvæstion. Resp.: Kun Giæstgiver Ole Nielsen Stadt, der dette aars sidste Stevne har haft 2de Jægter til Bergen.

Dernæst blev end videre af den Konstituerede Foged, fremlagt til

oplæsning, Matriculen over dette Tinglavs Jorder for dette aar, hvilket blev befunden rigtig, undtagen hvad Store Løchelle No. 50 bekræfter, . hvorved blev anmærket at være Christopher Jensen under 8de october 1794, ham der i erholdet Kongelig Skiøde paa 2 Pd. Fiiskes Leye.

Videre blev af den Konstituerede Foged til læsning produceret Jorde Bogen over Hans Mayestæts Jorde Gods i dette Tinglaug, hvorved blev giordt følgende Anmærkninger:

No. 1. Peder Henrichsens Enke havde forglemt sin Byxel Sæddel. No. 2. Siver Olsen ligesaa. No. 4. Anders Olsen ligesaa. No. 12. John Sarses Enke anmeldte at have mist sin Bøxel Sæddel. No. 13. Ole Pedersens Enke, mødte ikke. No. 48. John Olsens Enke, borte fra Retten. No. 50. Ole Olsens Enke, mødte ikke. No. 50. Christopher Jensen, har erholdet Skiøde paa de omspurte 2 Pd., af dato 8de october 1794. No. 52. Ole Olsen, mødte ikke. No. 60. Peder Christensens Enke har forglemt sin Byxel Sæddel. No. 61. Jørgen Torstensen, mødte ikke. No. 64. Peder Christensens Enke har forglemt sin Byxel Sæddel.

Ligeledes blev af den Konstituerede Foged fremlagt til undersøgelse Mandtallet over Lapper og Finner i dette Tinglaug, som betaler Skatt for aaret 1795 og 1796, hvilken blev befunden rigtig, med tillæg at her foruden findes førstnevntes Søn Navnlig Thomes Aansen, som blev sadt i Skatt for 1 Mark aarlig.

I øvrigt besværede Almuen sig ved denne leylighed over at en stor deel omflakkende finner og lapper fra de Svenske grændser, aarlig, hidtil nedflytte, tilligemed deres Reen, og uden at søge eller have visse Boepæle, drev deres Reen, over Hundrede i tallet, ned over Almuens Enge og Ager, uden at de, ved advarsel, endtholde sig fra saadant. Ligesom Fogden ikke hos saadanne kunde erholde de Kongelige Intrader, formedelst deres omflakkende leve-maade, over hvilke sidste Af Almuen førte Klagemaal. Den Konstituerede Foged begierede sig en udskrift meddeelt til viidere forestilling paa vedkommende Stæder, hvilket af Retten blev indvilget.

End viidere blev fremlagt af samme Bereigning over Delinqvent og andre udgifter, som bliver at ligne paa Senjens- og Tromsø Fogderie for aaret 1795, som blev befunden rigtig.

Den Konstituerede Foged bad dernæst at lehnsmanden, Laugrettet og tilstædeværende Almue maatte blive tilspurt, om der siden dette aars Sommer Ting, nogen af de Kongelige Jorder er bleven Byxel leedig enten ved Dødsfalds eller paa anden Maade. Resp.: Kun 2de

gaarder. Den eene skyldende Udi gaarden Skarsvog og 15 Mrkr. i gaarden Indre Lysnes, hvilke begge ere bleven Byxel Leedige, ved opsidderne Jens Eriksens og Huustrues, Ingeborg Lucasdatters Dødsfald, af hvilke Mandens indtraf sidst afvigte Vinter dette aar, og Koenens den 7de october sidstleden. Hvorom Fogden begiærede sig meddeelt en Ting Attest, som Retten indvilgede. besk.

Postbonden Christopher Jensen fra gaarden Store Løchelle, mødte derefter for Retten og af den Konstituerede Foged Udbad sig, tillagt en Tieneste Dræng, saavel til Postens befordring, som sin Nærings Brugsdrift, til hvilke begge Deelee han manglede den fornødne Hielp. Hvorefter Den Konstituerede Foged, som af tilstædeværende Almue blev underrettet om at der paa Eydet skal opholde sig en Finne Dræng ved Navn Hendrich Larsen, der er gandske uden tieneste, paalagde lehnsmanden, at tilholde bemeldte Hendrich Larsen, uopholdelig at gaae i tieneste til Post Bonden Christopher Jensen paa Store Løchelle, hvilket paalæg lehnsmanden end viidere blev tilholdt, at have indseende med, blev opfyldt, og I tilfælde af Hendrich Larsen skulde viise modtvillighed, haver lehnsmanden paa lovlig Maade, at indvarsle ham til neste Aars Sommer Ting, for at liide tiltale og Dom efter Anordningen.

Derefter meldte sig for Retten til Ting Attesters erhvervelse og Skud-Pengers erholdelse følgende:

1. Peder Sciursen, Husa, som foreviiste Huden af en Voxen og 2de halv Voxne Biørne, som han havde skudt paa sit Hiemmestæd dette Aars Foraar; 2det, Anders Pedersen, Fieldfind, som foreviiste 3de ved ham paa Senje Øen, skudte Biørnes Skind, som af ham er ødelagt til dette aars Foraar; For det 3die, John Thommesen, fieldfind, der ligeledes foreviiste Huden af en, ved ham paa Senjen forrige aars Høst skudt, Voxen Biørn, Hvilke samtlige begiærede og erholdt en Ting Attest herom, da deres Udsagns vigtighed af Almuen blev Stadfæstet.

Da Tiden nu for denne Sag var udrunden, blev Retten udsadt til Næste Dag.

Næste Dag, den 19de october, blev Retten atter fremholdet i overværelse af det i gaaer benevnte Laugrette. Hvorda: 1. blev publiceret en af Sogne Præsten for Leinwiig og Hillesøe Meenighed, Gunder Berg, paa Sogne Præsten til Sand Petter Brandts Vegne, under 15de october sidstleden udstæd Bøxel Sæddel til John Olsen, Maalsnes, paa 18 Mrkr. skyld i gaarden Maalsnes, Sands Sogne Kald Beneficeret. Til Tugthuuset betalt 16 sk.

Dernæst blev paraabt Sagen Folio 246 1/2, anlagt af Christian Kildal som Mandatarius for Kiøbmand Gerhard Cappe i Bergen, Con-

tra Jacob Bastian Friis, angaaende en paa indstevnte effectueret Arrest Forretning.

Procurator Lindegaard af Sandnes mødte for Retten paa Hr. Christian Kildals, Sørsands, Vegne og Producerede i Retten en beskrevet Laugdags Eragtning, hvorved alle vedkommende er Laugdaget til dette Ting, hvilken Laugdag han ærbødigst begiærede læst og Acten indlemmet. Den fremlagte Laugdag blev derpaa modtaget af Retten, som forinden samme blev oplæst, lod Vederparten paraabe, hvilken ved sit Forsvar, Hans Klæboe, mødte for Retten og vedtoeg Varsel.

Den producerede Laugdag, som med samtlige vedkommendes paateigning om lovlig Forkyndelse var Forsynet, blev derpaa læst og lyder saaledes #. Hvorhen Dommeren anmærkede at indstevne Søren Willumsen havde udeladt Aarstallet ved sin paateigning, og at Stevnamaalet ved denne Laugdag af Stevnevidnerne Niels Sparboe og Peder Bergsens, under skriftlig Eed, har forkyndt Foged Holmboe den 22de September, uden aarstal.

Dernæst producerede Lindegaard til læsning og actens Indlemmelse, samt Confirmation en under 5te og 6te September 1794 i Kløven afholdt arrest Forretning, over Jacob Bastian Friises der tilbragte Eyendele.

Det fremlagde Document blev derpaa af Dommeren modtaget, læst og lyder saaledes #. Hvorefter Procurator Lindegaard begiærede Sagen udsadt indtil den denne Sag betreffende, og der for Retten staaende Tingsvidne Sag, hvoraf den nuværende har sin dependence, bliver Sluttet.

Klæboe paa indstevntes Vegne begiærede Ærbødigst, at Dommeren behagelig ville henvende en Deel af sin opmærksomhed paa denne nu af Sagsøgerens Fuldmægtig Prokurator Lindegaard, producerede arrest Forretning, Lovens 1ste Bogs 18 Capt. 20 art., siger og befaler udtrykkelig at arrest Sager skal forfølges til næste Ting, saafremt Arresten skal kiendes for lovlig.

Den nu producerede Forretning er afholdt af uvedkommende Persoerner den 5te og 6te September 1794, og nu først, efter 2de aars Forløb, kommer den ind for Domstoelen for at faae dens Gyldighed Stadfæstet. Een slig forhaling er Contra imod Loven, og der maae være skiulte aarsager fra Sagsøgerens Siide, hvorfor den saa længe har været tilbageholdt.

Klæboe bad kun Ærbødigst, at en af de Mænd Navnlig John Abrahamson Braem, som har været med Forretningens holdelse og var nu for Rættens her tilstæde, maae af Dommeren tilspørges om han vedkiender sig dette gamle Foster i sin nye Klædning.

Dommeren tilspurgte Klæboe, hvad dette var han forstod, ved det ubestemte udtryk, dette gamle Foster i sin nye Klædning, for der-

efter at bedømme hans forlangende; Hvortil Hr. Klæboe svarede: at han dermed meente den producerede arrest Forretning. Procurator Lindegaard lod tilføre at han paa sin Principals Vegne, intet havde imod indstevntes begiæring til Dommeren.

Dommeren lod derpaa den tilstædeværende John Braem tilspørge: om han vedkiendte sig den nu oplæste af Citanten producerede arrest Forretning, hvortil han svarede: at den Forretning som i Kløven d. 5te og 6te September 1794, af ham blev underskrevet, og hvortil han var Vidne, var forfattet paa Slet Papiir; At han vel ogsaa havde underteignet den nu producerede og paa Stemplet Papiir omskrevne Forretning, men at denne ey for ham tilfore var oplæst, eller af ham gjennemseet før nu, men at den foregaaende i Kløven afholdte, sammestæds for ham blev oplæst og at han Erklærer og troer denne nu oplæste at være i det heele hvad Forretningen betreffen, overeenstemmende med sin i Kløven afholdte, men vel tilføjede enkelte ord i den nu producerede Forretning at være Forandret. Hvilket han ikke nu efter 2de aars Forløb saa lige kan Erindre.

Procurator Lindegaard forbeholdt sig til næste Ting Skriftlig at Replicere paa det af Klæboe tilførte, og henholdt sig i Øvrigt til sin forhen giordte begiæring om Sagens udsættelse til Næste Ting; Hvilken udsættelse af Retten blev bevilget.

Videre blev paaraab følgende Sager: Fol. 247, Tings Vidne Sagen, anlagt af Christian Kildal som Mandatarius for Kiøbmand Gerhard Cappe i Bergen, Contra Jacob Bastian Friis.

Procurator Lindegaard af Sandnes, mødte for Retten og producerede en paa sidst afvigte Høste-Ting falden Rettens Laugdag, til adskillige derudi benevnte Vidner, hvilken Laugdag han ærbødigst begiærede Afhiemlet med corporlig Eed efter Loven, efter at samme i Retten forhen var bleven oplæst, samt derefter modtaget til actens indlemmelse. Forinden Dommeren oplæste det producerede og af ham modtagne Laugdag, blev den indstevnte Sagvolder paaraabt, hvilken Mødte, men protesterede mod Varsel efter nogen Laugdag, som Citanten havde nævnet at skal være falden paa sidst afvigte Aars Høste-Ting.

Procurator Lindegaard anmeldte: at det Det tilførte udtryk, Høste-Tinget, var en Irring, og at den producerede Laugdag som samme udviiser, er falden paa dette aars Sommer-Ting. Hvorefter den indstevnte ved sit Forsvar Hans Klæboe, Declarerede ifølge sin paateigning, at ville modtage Varsel. Laugdagen blev derpaa læst og lyder saaledes #:

Klæboe paa indstevntes Vegne, troede at det var imod Lovens udtrykkelige Forskrift, i 1te Bogs 13 c. 22 og 23 art., at disse Vidner kunde komme til at aflegge Vidnesbyrd paa ord som ere talt paa Lang tiids Forløb her for, hvor for han protesterede imod at

dette de i Forelægget benævnte Vidner maatte af Dommeren Antages til at Vidne paa hvad Friis til disse kunde have sag, og her paa udbad Klæboe sig ærbødigst Dommerens Eragtning.

Lindegaard svarede: Stevningerne i denne Sag er ved en Rettens Eragtning giordt antagelige, i hvis følge lovlig laugdag er udstød, som i Dag er falden i Retten, begiærende altsaa disse her forelagde Vidner admitteret til Forhør.

Eragtet:

Da den af indstevnte nu nedlagte Exception allerede, en gang tilforn er nedlagt af samme paa dette Aars Sommerting, under denne Sags Forfølgning, hvorpaa fulgte Dommerens Eragtning, og indstevnte siden har acqvisseret med samme, uden paa lovlig Maade at Indstevne den til underkiendelse, saafremt som med samme ham det funden sig brøsthølden, saa følger der af at Sagen nyder sin Fremme.

Den producerede Laugdag blev derpaa af Stevne Vidnerne, Lehnsmænd John Braem og Andreas Tønder Kiergaard, med Deres Corporlige Eed afhiemlet, og De indstevnte Vidner Ole Jesspersen, Troldwiig, Bergithe Olsdatter, ibidem, Methe Catharina Davids Datter, ibidem, og Peder Pedersen, ibidem, bleve derpaa paraabte, hvilke samtlige mødte for Retten.

Procurator Lindegaard begiærede Ærbødigst, at de ved Retten nærværende Vidner maatte aflegge Deres Eed efter læren om Sandheds udsigende, og derefter at besvare Lindegaards under 18de oktober, paa behørig Stemplet Papir, udfærdigede Skriftlige Qvæstioner. De Forbenevnte Vidner bleve derpaa for Retten fremstillede, og efter at Eedens Forklaring for Dem var opløst, udi Eedtaget, hvorpaa blev til besvarelse af samme, opløst de fremlagde Skriftlige Qvæstioner #, og fremstod da 1ste Vidne Ole Jesspersen, Troldwiigen, som svarede Til 1ste qvæstion, Resp.: Vidnet hørte at indstevnte, den samme dag han kom til Kløwen paa den Tændring, som siden blev belagt med Arrest sammestæds af Citanten, sagde at have Kiøbt denne Tændring af Harder. Til 2den qvæstion, Resp.: Vidnet nægter at have brugt det omspurgte udtræk, der skulle foranledige indstevntes forommeldte Declaration, men at indstevnte selv sagde: hvad meener i om mig, som nu har Kiøbt denne Tændring. Hvortil Vidnet svarede, ieg seer det er Harders. Til 3die qvæstion, Resp.: Vidnet hørte ikke viidere denne Tændring betreffende, undtagen at Friis beklagede han havde en saa slet Mast, at ej kunde Seigle. Til 4de qvæstion, Resp.: Vidnet veed ikke viidere til besvarelse paa denne qvæstion, end hvad som indeholdes i hans forrige Svar.

Klæboe begiærede: at Dommeren ville behagentlig tilspørgte Vidnet, om det er Viidende eller kan give oplysning, hvem der har indberettet Kildal denne Samtale mellem Vidnet og Friis.

Lindegaard nedlagte sin protest imod denne Contra qvæstions besvarelse, da den er uden for den paastevnte Sag.

Eragtet:

Den af Indstevnte fremsatte contra qvæstion afviises, i medhold af den nedlagte Protest, indtil neste paa Stevning skeer fra indstevntes Siide. Da intet videre var at tilspørge Vidnet, blev samme Demitteret.

Atter Fremstod 2det Vidne Bergitha Olsdatter, som svarede til 1ste qvæstion. Resp.: Jaa! Hun hørte Friis Declarere at have Kiøbt den omspurgte Tændring af Harder, og paa den omspurgte Tiid. Til 2den qvæst. Resp.: Jaa! Til 3die qvæstion. Resp.: angaaende denne qvæstions besvarelse hørte hun intet. Til 4de qvæstion. Resp.: Hun hørte intet viidere end som formeldt. Da ingen flere Spørgsmaal blev Vidnet af ædsket, blev samme Demitteret.

Derpaa fremstod 3de Vidne Metthe Catharina Davidsdatter, som svarede til 1ste qvæstion. Resp.: over eenstemmende med det 2det Vidne. Til 2den qvæstion. Resp.: Ney, det hørte hun ikke. Til 3ie qvæstion. Resp.: Vidnet hørte ikke Videre Declaration denne Tændring betreffende. Til 4de qvæstion. Resp.: Vidnet vidste intet videre end som meldt. Da intet videre var at tilspørge Vidnet, blev samme Demitteret.

Fremstod atter 4de Vidne Peder Pedersen, og svarede til 1ste qvæstion. Resp.: Joe! han hørte den omspurgte Tiid, at Friis declarerede den ommeldte Tændring at være sin, og at have Kiøbt den af Harder. Til 2den qvæstion. Resp.: Nej, det kan Vidnet ikke Erindre. Til 3die qvæstion. Resp.: Vidnet hørte ey Videre denne Tændring betreffende. Til 4de qvæstion. Resp.: Vidnet vidste ikke viidere end som meldt. Da intet viidere var at tilspørge Vidnet, blev samme Demitteret.

Procurator Lindegaard begiærede derpaa Dette Tings vidne sluttet og sig meddeelt beskreven til afbetiening under Hoved Sagen. Hvilket Retten bevilgede.

Derefter fremstod følgende af Almuen som var begierende udviisning af Tømmer og veed i Mallangens Hans Majestæts tilhørende Skouv, Nemlig:

1. Sogne Præsten til Leinviig begiærende 6 Tylter, 2 stokker Soug-Tømmer. 2det, Ole Jesspersen, Troldwiig, 4 Tylter Bygnings Tømmer. 3. Ole Nielssen, Schognes, Enke 2de Tylter Saug-Tømmer. 4. Elias Hoff i Kløven 5 Tylter Bygnings-Tømmer. 5te, Hans Harder til Reparation paa Mallangs-Saugen, 3 Tylter Bygnings Tømmer og 3 tylter Soug Tømmer til Bord Klødning. Hvis Tvang og Nødvendighed for Regvirenterne til det ansøgte af Almuen og Lougrettet blev bekræftet.

Da Tiden for i Dag var forløben, blev Retten udsadt til Næste dag.

Næste-Dag, den 20de october, blev Retten atter fremholdet i overværelse af det forhen benevnte Laugrette. Hvorda følgende vare begiærende Udviisning af den Kongelige Almindings Skov i Mallangen, nemlig: 1. Peder Tønder, Nordstrømmen, 5 tylter Bygnings Tømmer. 2. Skov Foged Christen Nielsen veed til en Sexrings Baad, hvis nødvendighed for Reqvirenterne af Almuen blev Stadfæstet, besk.

Derefter blev paaraabt Sagen, Folio 244, anlagt af Jacob Bastian Friis, contra Christian Kildahl, til en paa Sagsøgerens Person og Gods effectueret arrestes under Kiendelse.

Paa Citantens Vegne mødte Hans Klæboe og producerede den paa forrige Sommer-Tings faldne Rettens laugdag, tilligemed tvende Continuations Stevninger, som han begiærede af Dommeren læst og modtaget til denne actes indlemmelse. Den producerede laugdag, samt Stevninger af 16de augusti sidstleden, blev derpaa af Dommeren modtaget og læst, hvilke lyder saaleedes #:

Ved disse Documenters oplæsning blev paaraabt, saavel den indstevnte Sagvolder som Vidner, af hvilke den første lod møde ved Procurator Lindegaard, af de sidste mødte alleene lehnsmand John Braem.

Citanten Producerede Derefter en paa slet Papiir, den 5te og 6te September 1794 i Kløven afholdt, i pennen forfattet arrest Forretning over indstevntes Persohn og Gods, i Continuation af den allerede tilforn under denne Sag producerede, og paa behørig Stemplet Papir afskreven, samt af forrige Dommer, den Konstituerede Sorenskriver Kolderup, som ordlydende med den nu producerede original over eenstemmende arrest Forretning, hvilken Klæboe begiærede fremlagt for Vidnet John Braem som tilstædeværende, for samme ved sin Eed at bekræfte, at den nu producerede Skriftlig Forfattede Forretning, er den samme som af arrest Førreeren Lehnsmand Irgens, ham og Søren Willumsen, Langnes, er optaget, skrevet og underteignet den ommeldte Tiid, under Arrestens behandling i Kløven.

Den producerede Forretning blev derpaa, efter begge Parters samtykke, leveret Vidnet til eftersyn, hvilket derpaa med sin Eed Corporlig bekræftede Det omspurgte. Declarerende i øvrigt, at De paa den ham foreviiste Forretning paasatte 3de Seigl, ikke var hans, da som ikke den gang havde Signet med sig.

Klæboe producerede end viidere et Skriftlig Indlæg af 9de denne Maaned, tilligemed hos fulgte 10 Bielagee, hvor af han kun begiærede at Indlægget og Fogdens attest maatte blive oplæst for

Retten, men de øvrige Bielage, imodtaget til actens Indlemmelse.

Dommeren modtoeg derpaa det producerede Indlæg med Bielager, tilsammen i alt med Fogdens attest 10 i tallet, og Indlægget med sidstmeldte attest, efter forlangende blev oplæst, hvilke lyder saaledes #. Hvorefter Klæboe lod tilføre at han, da De 2de Vidner, Lehnsmand Irgens og Søren Willumsen, Sør Langnes, u-agtet lovlig Stevnte, ikke mødte, saa udbad han sig at disse til næste Ting maatte blive Forelagt og Laugdaget, ham desangaaende Meddeelt beskrevet.

Eragtet:

Lovlig indstevnte, men ey mødende Vidner, Lehnsmand Petter Andreas Irgens og Søren Willumsen, Søerlangnes, gives hermed Rettens Laugdag under Faldsmaals Straf, at møde udi Denne Sag til næstkommende Sommer Ting for Giisunds Tinglaug, paa den Tiid og det Stød som nærmere ved Ting Brevet vorder bekjendtgiort, og skal den faldne Laugdag efter forlangende blive Reqvirenten meddeelt.

Procurator Lindegaard, som paa Hr. Christian Kildals Vegne, var mødt i Denne Sag, Reserverede sig til næste Ting at Replicere paa De af Hans Klæboe i Retten i Dag producerede Documenter, og til den Ende Ærbødigst begjærede, bekræftet udtoeg af det i denne Sag til dato passerede.

Eragtet:

Den til næste Ting begjærede Reservation af tiltale i Sagen, bliver bevilget, og Sagen saaleedes til samme Tiid udsadt, da det forlangte Udskrift Imidlertid skal vorde beskrevet og Reqvirenten paa nærmere anfordring leveret, naar der til af ham meddeeles det Stemplede Papiir.

Derefter blev med Sagernes behandling Continueret.

Folio 242, Jens Johnsen, Wangswiig, og John Johannessen, Wasjord, Contra Jens Poulsen, Grund Rejsen, og Peder Pedersen, Hemmingsjord, for Æererørige beskyldninger. Efter Paaraab mødte ingen af Parterne. Sagen stilles altsaa i Beroe til næste Ting.

Folio 246, Tingsvidne Sagen, anlagt af Fogden Jens Holmboe, Contra Elias Hoff med fleere.

Hans Klæboe mødte paa Fogden Holmboes Vegne, og Declarerede at han for værende Tiid frafaldt denne Sag, paa den grund at han troer det bliver actors Pligt at svække De Beviisligheder som Fogden Holmboe har indgivet til Retten under Hoved-Sagen. Procurator Lindegaard mødte paa Kammer Advocatens Schiøn Eejders Vegne, men fandt alt tilsvar overflødig, deels da han ikke var Vars-

let denne Sinde at møde i Sagen, deels da Citanten frafaldt samme. Sagen staaer altsaa i beroe.

Fol. 246, Sagen anlagt af Gabriel Zachariassen Contra Ole Jespersen, Troldwiig, for Ærerørrige Beskyldninger.

Efter Paaraab mødte Procurator Lindegaard paa Sagsøgerens Vegne, og producerede en sidste Tægte dag falden Rettens Laugdag, som han Ærbødigst begiærede læst og acten indlemmet, fandt, i hensigt til Forkyndelsens rigtighed af 2de brugte Stevne-Vidner, lehnsmand John Braem og Andreas Kiergaard, med Corporlig Eed efter Loven bekræftet.

Forinden den producerede Laugdag af Retten blev oplæst, blev Sagvolderen paaraabt, hvilken mødte for Retten og vedtoeg Varsel, saavel som De indstevnte Vidner, Casper Nielsen, Biorelven, og Mette Davidsdatter, Troldwiigen, Der ligeledes medtoege Varsel.

Indstevnte Sagvolder begiærede forinden Sagens viidere Fremme, følgende tilført Protocollen: At uagtet han er Saggivet under denne Sag, for at skulle have sagt nogle ord mod Citanten til fornærmelse, og han baade veed sig frie fra saadanne udladelser og det ey heller endnu ved Vidner er beviist, Vil han dog for Process at undgaae, hvortil hans ringe Vilkaar ey giver ham ævne herved offentlig for Retten Declarere, at i fald han paa en eller anden maade skulle have sagt noget som Citanten maatte finde sig fornærmet ved, er saadant skeet i et ubesindig Øyeblik, og at han for Resten ikke veed andet om Citanten, end alt godt, og at som kommer overeens med en Retskaffen Mands Character. Skulde Citanten, denne hans Declaration uagtet, vedblive at Fremme Søgsmålet, Haaber han at det nu ham tilførte, der intenderer mindelig at vil rette for sig, bliver af den Respective Rett taget i Betragtning ved Endelig Dom i Sagen, hvornæst han Refererer sig Spørsmålet til Vidnerne, i fald disse maatte blive afhørte, ligesom og viidere tilsvar i Sagen.

Procurator Lindegaard, som paa Citantens Vegne var mødt, var eenig udi at acceptere den Declaration af Mindelig Forliig, som Sagvolderen i Dag i protocollen har giordt, naar han inden Retten vil erlægge De omkostninger Citanten paa Sagen til dato har haft, bereignet efter anordningernes Bydende, og herover maatte Lindegaard udbede sig Sagvolderens Bestemte Erklæring og Svar.

Sagvolderen Erklærede derpaa for Retten, at ville ogsaa indgaae denne Punct af Forliget, og betale De anvendte omkostninger i Sagen, i alt Skyds, Diet og videre, bereignet til 7 rdl. 1 mrk. 12 sk., hvilke han lovede at ville til Sagsøgerens endnu i Dag betale, enten med Penge eller Sikker Caution, samt saaledes ansaae han Denne Sag aldeles afgiort. I Manglende fald af betaling, begiærede Lindegaard at denne Sag endnu maatte staae ham aaben, hvilket Retten indvilgede, imod at han enten strax til

næste Ting forfølger samme, eller òg Declarerer betalingen at være erlagt, eller antagelig Coution stillet og saaledes vilkaar- et opfyldt.

Fol. 245, Sagen anlagt af Gabriel Zachariassen, contra Rasmus Jansen, Baltestad, for giæld.

Procurator Lindegaard mødte for Retten og producerede Rettens sidste Tægtedag udstædt laugdag i denne Sag, som han Ærbødigst begiærede maatte blive læst og acten indlemmet, samt efter Loven afhiemlet.

Forinden Den fremlagde Laugdag blev oplæst, blev Sagvolderen Paa- raabt, hvilken mødte for Retten, og efter at den producerede Laugdag var oplæst, saalydende #. Vedtoeg Varsel, men tillige er- klærede at have paa den paastevnte Summa afbetalt i denne Sommer 2de 1 ort., samt haabede at afbetale det øvrige, og derom at ind- gaae mindelig Forliig, hvorefter han, da Citanten Maae have for- glemt at tilmelde sit Forsvar, den skeedte afbetaling, begiærede Sagen udsadt til næste Ting.

Procurator Lindegaard, Erklærede intet at have imod den forlangte udsættelse, paa de af indstevnte anbragte Grunde, dog under For- beholdenhed af godtgjørelse i De herved forvoldte omkostninger, saafremt Sagvolderens anbragte grunde befindes Mislige. Paa Grund heraf blev den forlangte Udsættelse bevilget og henstaaer Sagen saaledes til næste Ting.

Folio 245 1/2, Sagen anlagt af Hans Iwersen, Leichnes, Contra Ole Uldrichsen, Rørnes, for Ærerørrige beskyldninger. Hvorda i Citan- tens Stæd, som Laugrettes Mand, blev sadt under denne Sags be- handling Casper Nielsen, Biorelven.

Procurator Lindegaard af Sandnes mødte for Retten udi Denne Tingsvidne Sag, og producerede en paa sidste Sommer Ting falden Rettens Laugdag, som han ærbødigst begiærede læst og acten ind- lemmed, samt i hensigt til Forkyndelsens rigtighed med Eed be- kræftet, af de 2de brugte Stevne Vidner, Lehnsmand John Abraham- sen Bram og Andreas Tønder Kiergaard./:Da det ene Vidne var laug- rett, blev i hans Stæd sadt Jørgen Kiergaard, Bukkeskind:/

Den Indstevnte blev derpaa paraabt, men ey mødte, ey heller lod møde, hvorpaa Den producerede Laugdag blev læst og lyder saaleed- es #. De indstevnte Vidner Ole Olsen og Hans Olsen, Leichenes, mødte og Vedtoeg Varsel. Hvornæst Procurator Lindegaard Ærbødigst begiærede De 2de for Retten nærværende Vidner i Eedtaget, og der- efter admitteret til Forhør, for at besvare De qvæstioner Linde- gaard i følge den afhiemlede Stevnings Indhold, maatte fremsætte. De 2de forbenevnte indstevnte Vidner blev derpaa fremstillede, og efter at Eedens Forklaring for dem var oplæst, aflagde De Deres

Corporlige til Sandheds udsigende. Lindegaard begierede dernæst Ærbødigst De 2de fremstillede Vidner tilspurgt: Om De ikke begge i Selskab, forrige aars Høst, hørte at Ole Uldrichsen, Rørnes, beskyldte Citanten Hans Iversen Kier, at have lagt inde med en anden Mands Kone?, og hvorledes blev denne beskyldning af Ole Uldrichsen udtalt? Thi blev fremstillet 1ste Vidne, Ole Olsen, Leichnes, som til den fremholdte qvæstion svarede: Resp.: At han i Fiiske-Tiiden forrige aars Høst paa Gaarden Leichnes, hørte disse udtrykke af Indstevnte mod Citanten, nemlig at denne havde lagt inde med en anden Mands Kone i Qvalsund, saa lenge indtil hendes Broder maatte huske eller jage ham af landet. Vidnet blev derpaa Demitteret.

2det Vidne, Hans Olsen, blev derpaa fremstillet og til den frem-satte qvæstion svarede: aldeles overeenstemmende med 1ste Vidne. Da intet viidere var at tilspørge Vidnet, blev samme Demitteret.

Procurator Lindegaard af Sandnes mødte dernæst, og fremstillede 2de Stevne Vidner, Navnlig lehnsmand John Braem og Andreas Kiergaard, der i Rette lagte en, under bemeldte Lindegaards Haand den 1te September sidstleden paa Hans Hansen, Soelbergs, Vegne imod Sr. Elias Hoff i Kløven, udstyret Skriftlig Stevning til Doms lidelse for baade Capital og Renter, saavel som omkostninger, efter en af Sagvolderen til Sagsøgeren udstæd obligation paa Summa 300 rdl., Hvilken Skriftlig Stevning Lindegaard Ærbødigst begiærede læst og acten indlemmet, samt Stevne Vidnerne om sammes lovlige Forkyndelse i Eedtaget.

Forinden det producerede Stevnemaal blev oplæst, lod Retten paa-raabe den indstevnte Elias Hoff, hvilken Persohnlig mødte for Retten og vedtoeg lovlig Varsel, hvorpaa den producerede Stevning blev læst, og lyder saaledes #. Hvorpaa Lindegaard i Retten producerede den i den fremlagte Stevning, paaberaabte Skriftlige opsigelse af denne paastevnte Capital, som han ligeledes ærbødigst begiærede læst og acten indlemmet, samt om opsigelsens Rigtighed de 2de brugte Vidner, lehnsmand Joen Bram og Andreas Kiergaard, i Eedtaget. Den producerede opsigelse, dateret 18de May 1796, blev derpaa oplæst og lyder saaledes #. De 2de opsigelses Vidner, John Bram og Andreas Kiergaard, blev der paa fremstillede for Retten, og med Deres Corporlige Eed bekræftede lovligen at have Forkyndt Denne bemeldte opsigelse, for indstevnt i Kløven den 2den Juny indeværende Aar.

Procurator Lindegaard begiærede Protocollen følgende tilført: da Sr. Elias Hoff for Retten erklærer i Mindelighed at være foreenet med Sagsøgeren, at afgjøre denne Sag uden Rettergang, men ikke til Beviis her for kunde producerede nogen skriftlig declaration fra Sagsøgeren, Saa vilde Lindegaard dog indvilge bemeldte Hoffs begiæring om Sagens anstand til næste Ting, for at tilveyebringe lovformelig tilstaaelse fra Sagsøgeren og til den Ende forbeholdt Lindegaard sig til næste Ting at producere den paastevnte Pandte obligation til næste Ting, i fald Sagen ikke i mindelighed skulde

blive Bielagt.

Da Sagvolderen under sidste Lindegaard førte Protocollation, har tilført ved ham at Ønske udsættelse i denne Sag, til mindelig afgjørelse og Citanten har erklæret sig villig at taale samme, Saa bliver det af indstevnte giordt forlangende indvilget af Retten, og Sagen saaledes udsadt til næste Ting.

Procurator Lindegaard mødte for Retten og fremstillede 2de Stevne-Vidner Navnlig Lehnsmænd John Bram og Andreas Kiergaard, som han Ærbødigst begjærede med lovens Eed maatte bekræfte, om De ikke til Dette Ting ved mundtlig Varsel, under lovens Faldsmaals Straf, lovlig havde indstevnet Jørgen Kiergaard, Bukkeskind, Ole Jensen, Aglabswiigen, med Huustroe Karen Mathisdatter og Sirie Pedersdatter, ibidem, for at afgive Eedelig Forklaring, om De er bekiendt eller selv Persohnlig har seet ved Strandbredden for Abglabs Wiigen, liigene af de 2de fra Carlsøe Sogn Denne Winter i det Haarde Vejr druknede Persohner, Navnlig Niels Fæster, Lanes, og Niels Mortensen, Wandstuen, alt til et lovligt Tingsvidnes førelse paa Friderich Christian, Lanæses, Vegne, i Carlsøe-Sogn, som Fader til den eene druknede Persohn Niels Fæster.

De 2de Stevne Vidner, Lehnsmænd Bram og Andreas Kiergaard, blev derpaa fremstillede for Retten, og med Deres Corporlige Eed bekræftede Stevnemaalets lovlige Forkyndelse for her ovenmeldte Vidner. De indstevnte Vidner blev derpaa Paaraabt, hvilke samtlige vare tilstæde. Hvornæst Lindegaard ikkun alleene begjærede i følge den Mundtlige Stevnings Indhold, følgende Qvæstion besvaret, efter at Vidnerne vare bleven i Eedtaget, nemlig: Om De er bekiendt eller selv Persohnlig har seet ved Strandbredden for Aglabswiigen, ligene af de 2de fra Carlsøe Sogn, sidst Winter i det Haarde Vejr druknede Persohner, Navnlig Niels Fæster, Lanes, og Niels Mortensen, Wandstuen? De indstevnte forbemeldte Vidner bleve derpaa fremstillede, og efter at Eedens Forklaring for Dem var oplæst, udi Eedtagne til Sandheds udsiigende.

Hvorpaa fremstod 1ste Vidne Jørgen Kiergaard, Bukkeskind, som til den fremsatte qvæstion svarede: Det omspurgte havde han ikke seet, men blot af en u-myndig Qvæn Dræng hørt at der i Ablabs Wiigen laae nedfrossen i Iisen 2de liig, hvilket blev fortalt 14ten Dage efter at det Haarde Vejr havde indtruffet, som var den 14de Januari dette aar. Ligesaa hørte han nu sidstleden Søndag, at needer deelen af et liig samme stæds skal være funden for kort Tiid siiden. Vidnet blev derpaa Demitteret.

Fremstod 2det Vidne Ole Jenssen, Aglabswiigen, som til den fremsatte Qvæstion Provede: at der aldeles intet vidste om De 2de omspurgte Liig. Vidnet blev derpaa Demitteret.

Fremstod atter 3die Vidne Karen Mathisdatter, som til den fremsatte qvæstion provede: aldeles overeensstemmende med 2det Vid-

ne. Vidnet blev derpaa Demitteret.

Fremstod atter 4de Vidne Sirie Peders Datter, som til den frem-
sadte qvæstion svarede: I overeenstemmelse med De 2de sidste Vid-
ner. Hvorpaas Vidnet blev Demitteret, og dette Tings Vidne af Lin-
degaard begiært Sluttet. Hvilket blev opfyldt efter forlangende.

Giæstgiver Ole Nielsen Stadt af Gaarden Wang, mødte for Retten og
tilkiendegav at have ved Mundtlig Stevning, lovligen ladet ind-
varsle til dette Ting John Hansen, Maals i Mallangen, til at lii-
de Dom for sin overhørighed, og Nægtelse af Følge med Citantens
Jægt, som Haaesætter paa sidste stevne dette aar til Bergen, til
hvilken Ende han begiærede De 2de brugte Stevne Vidner, Lehnsmand
John Bram og Andreas Kiergaard, med Deres Corporlige Eed nu for
Retten maatte bekræfte Stevnemaalets lovlige Forkyndelse.

Forinden blev den indstevnte John Hansen, Maals, af Retten paa-
raabt, hvilken ikke mødte selv eller ved andre. De fremstillede
fornevnte Stevne Vidner aflagde der paa Deres Corporlige Eed om
Stevnemaalets lovlige Forkyndelse. Da Citanten erfarede at den
indstevnte Sagvolder ikke mødte, begiærede Han Denne Laugdaget
til næste Ting, og at laugdagen ham derpaa maatte meddeeles ham
beskreven.

Eragtet:

Lovlig indstevnte, men ey mødende, Sagvolder John Hansen, Maals,
gives herved Rettens laugdag at møde til næste Ting i Denne Sag,
som holdes for Giisunds Tinglaug paa den Tiid og Stæd som nærmere
ved Ting Brevet vorder bekientgiordt, og skal denne laugdag be-
timelig vorde beskreven, og Reqvirenten meddeelt paa nærmere for-
langende.

Efter Paaraab mødte ingen viidere til Sagens førelse ved dette
Ting, hvorpaa til Slutning af den Konstituerede Foged til oplæs-
ning og undersøgelse blev fremlagt Restance Listen over udestaa-
ende Kongelige Skatter i Dette Tinglaug for indeværende aar,
hvilken af Almuen og Laugrettet blev bekræftet.

Endelig blev som Laugrette for tilkommende aar opnevnt, nemlig:
1. John Olsen, Monselv, 2. Gabriel Zachariassen, Giebostad, 3.
Søren Olsen, Findfiord, og 4de Aanet Thommessen, Washougen, og
Retten saaledes denne gang hævet. Saaledes denne Sinde at være
passeret bevidner P.H. Hammer. Const. Sorenskriver.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11,
1793-1798, side 294 a - 301 b.

Anno 1796, den 29de September.

Hvorda til Publication blev opløst:

1. Konstitution for Hr. Copiist Petter Hanning Hammer til paa eegget an- og tilsvær at forrette Senjen og Tromsø Sorenskriverie Embede i den Tiid Sorenskriveren Auditeur Gunder Hammer actioneret. Dateret 27de Januari 1796.

Derefter blev publiceret De Kongelige Forordninger og Placater af følgende dato og Indhold:

1. Forordning angaaende Forældede Nams Dommers indklagelse for Forligelses Commisjonerne m.v. Dateret Kiøbenhavn den 18de Marti 1796.
2. Forordning angaaende De Forsigtigheds Regler, der bør i agttages og følges, ved Salg og Handel med Gift. Dateret 1te April 1796.
- 3die. Placat angaaende Opdagelse og anmeldelse af de Midler og Effecter, som maatte tilhøre forrige Foged Carl Christian Dons og ikke allerede ere angivne. Dateret 25de Februari d.a.
- 4de. Placat, Hvorved udførsel af Hvede, Hvedemeel og Hveede Brød, fra Danmark og Norge, til fremmede Stæder, undtages fra Forbudet af 4de November 1795. Dateret 15de April 1796.
- 5te. Placat af 27de Aprill d.a., angaaende 1/5 deel Speciesstykkets Udmyndtning for Danmark og Norge.
- 6te. Ditto af 20de May d.a., angaaende ophævelsen af Forbud under 4de November 1795, og tilladelse af Korn Vahrers Frie Udførsel fra Danmrk og Norge.
7. Ditto af 27de May D.A., angaaende at De fra aaret 1764 udmyntede Species Rigsdaler, skulde gielde lige med De nyere.
- 8de. Kongelig Resolution af 22de Januari d.a., Communiceret ved Amtets Skrivelse af 20de Augusti sidstleden, angaaende De Forholds Regler, som bør i agttages, naar Ægteskabs aldeles ophævelse herefter ansøges.
- 9de. Cancellies Circulaire af 7de May sidstl., Communiceret ved Amtets Skrivelse af 20de Augusti næstefter, angaaende Bestemmelser, Hvorvidt Forordning af 10de December 1790, maatte være at anvende paa De Militaire, hvilke ikke Betale Deres Biedrag til Deres U-ægte Børns Opdragelse, i følge Forordning af 14de October 1763.
10. Bevilling for Thomas Andreas Lyng paa et Giestgiverie, samt Bondehandel paa Gaarden Sør-Rotsund i Tromsø Fogderie og Findmarkens Amt. Dateret 22de Augusti 1795.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 278 b - 279 a.

Anno 1797, den 24de Mai, som var den anden berammede Tingdag, blev da Fogden og Sorenskriveren formedelst Modvind ikke kunde fremkomme forinden, det almindelige Sommer, Sage og Skatte Ting for Giisunds Tinglaug sadt og fremholdt paa Gaarden Wang, og Retten i Overvarelse af den constituerede Foged Echorn, betiendt af mig, Peter Henning Hammer, tilligemed følgende 4re Laugrettesmænd, Neml. Jon Olsen, Monselv, 2. Søren Olsen, Findfiord, 3. Aane Thomasen, Washoug, og 4de Gabriel Zachariasen, Gibostad, borte, i hans Sted Ole Sørensen, Grundvog, af hvilke de 3de første forrig i Dag have aflagt deres Laugrets Eed, den 4de ikke, som gammel Laugretsmand.

Hvorda først blev Publiceret De Kong. Anordninger, saavel som Amtets Skrivelse af 19de Januarii sidstl., hvilke paa sidste afholte Sommer Ting For Fuschevogs Tingl. d.a., er bekjendtgjort.

Derefter blev aflyst Elias Hoffes af Kløven Pandte Obligation til Hans Hansen, Solberg, for Debit 300 rdl. Dat. 13de Octobr. 1794, samt igien Tinglyst den fornyede Obligation da. 21de Mai d.a., altsaa til samme Hans Hansen, Solberg, for laante 300 rdl.

End videre blev Tinglyst Konst. Foged Hans Echorns udstædde Byxelsæddel med Revers til Erich Siursen, Sand, paa 6 mrk. i gaarden Kaurits med Naveren af Dags Dato, til Tugthuuset 6 sk.

Derefter blev af den Konst. Foged Hans Echorn,
til undersøgelse og læsning fremlagt.

Først: Dette Aars Leedings Mandtal, hvorved blev anmærket Under No. 8, Hans Jensens Enke, andsat til 6 mrk., under No. 11, Erich Erichsen udgaaer, i hans Stæd Jon Olsen, andsadt for 12 mrk., tilkommer Peder Siursen, andsat for 12 mrk., under No. 12, Joseph Erichsen udgaaer, tilkommer Erich Sieursen, andsadt for 12 mrk., No. 60, Jens Erichsens Enke udgaaer, Under No. 63, Jacob Andersen udgaaer, No. 64, Jens Erichsens Enke udgaaer. End videre tilkommer under den nye Skyldlagde Plads Washougen No. 66, Aane Thomasen, andsadt for 12(?) mrk., i øvrigt befunden rigtig. Andet: Qværneskattens Mandtal for indeværende Aar, hvor tilkommer Hans Iversen paa Leichnæs, Matr. No. 31, opsadt en Qværn 1795, andsadt for 4 sk., Christopher Jenssen, Store Løchhelle, Matr. No. 50, opsadt en Qværn d.a., andsadt for 6 sk., Ole Olsen, Find Løchhelle, Matr. No. 32, opsadt en Qværn 1796, andsadt for 6 sk., under No. 38 tilkommer en Qværn, opsadt af Elias Eliassen 1796, andsadt for 4 sk., under No. 37, Øyjorden, Stephen Endresen og Andreas Christensen, hver opsadt en Qværn 1796, hver andsadt for 4 sk. Ligesaa i Monselven Christen Nielsen, Joen Hansen, Ole Harder Olsen, Ingebrigt Israelsen, Lars Jonsen, Ole Lassesen og Hans Jonsen, af hvilke de 3de første, samt Ole Lassesen have opsadt hver en Qværn 1795, de øvrige en Qværn 1796, hver andsadt for 4 sk. No. 36, Finfiorden, Søren Olsen, opført en Qværn 1796, andsat for

4 sk., i øvrigt befunden Rigtig. Tredie: Odelskattes Mandtal for d.a., som blev befunden rigtig. Fierde: Mandtal over Lapper og Finner, som blev da funden Rigtig. Femte: Mandtal over de handlende i dette Tingl., som blev befunden Rigtig. Siete: Mandtal over Haandtværkere, Huusmænd, Strandsiddere og Selvfoster Karle, som blev befunden rigtig. Syvende: Designation over de bevilgede Sauger, som blev befunden rigtig, og Otende: Stevning over Delinqvent og andre Deslige udgifter for 1796, som blev befunden rigtig.

Den Konst. Foged havde i anledning af Amtets Skrivelse af 25de Novbr. f.a., grundet paa det Kong. Rente Kammers Resolution af foregaaende 13de Aug. Hertil Retten ladet indkalde Opsidderen paa Gaarden Nordstrømmen, Neml. Peder Tørrisen, Johannes Henrichsen Qvist og Morten Hanssen, deslige som de af forrige Foged Holmboe ved denne Gaard eedsatte 3de Ryddere og Sørelenninger, Neml. Ingbrigt Nielsen, Simen Haagensen og Iver Haldorsen, for hvilke ommeldte 6 Mænd den overnævnte Rente Kammers Resolution blev Opløst og dens Indhold dem betydet.

Den Konst. Foged fremkaldte derefter Lehnsmanden Jon Abrahamsen Bram, som blev tilspurgt om han ikke saavel i Aaret 1795, som til adskillige Tider i Aaret 1796, var erindret om at forfatte og aflevere inden sidstmeldte Aars udgang, det allernaadigste Befalede Enrollerings Mandtal, og om ikke Fogden nu videre Skriftlig Herom havde erindret hand om samme, da dette over da bestemte tid var udeblivet, og endelig om han nu var forsynet med bemeldte Mandtal og kunde aflevere samme. Hvortil Lehnsmanden gav følgende Svar: at han som meldt i anførte Tiider, var erindret om saavel Skriftlig som mundtlig forfattet det omtalte Mandtal, at han ikke heller havde besvaret Fogdens berørte Skriftlige erindring desangaaende, ej heller havde Mandtallet færdig, da han formedelst de haarde Søreiser ikke har kundet nøyagtig forfattet samme i afvigte Vinter, men agtede i nuværende Sommer at fuldføre det, og derefter at aflevere samme.

2. Om ikke Fogden paa sidst afvigte Aars Høst Ting havde til Lehnsmanden afgivet en Restance Liste over de tilbagestaaende Skatter til 1796 aars udgang af beløb 23 rdl. 2 mrk. 1 sk., forsynet med behørig Udpantnings Ordre i mangel af mindelig betaling, og om han ikke seenere skriftlig i d.a. var erindret om at tilstille Fogden beløbet, hvortil Lehnsmanden svarede: at han rigtig nok havde modtaget den ommeldte Restance Liste til berørte tid, af beløb som Anført, samt senere været anmodet at fuldbyrde dens Indhold, men at han ikke før har kundet erholde Restansene, hvis ommeldte Beløb han nu havde med sig til aflevering, ligesaa maatte han til Grund for det skeede ophold, hermed andføre at tildeels have ogsaa de behøvende Vurderings mænd vægred sig at følge ham, i Øvrigt tilstoed han at Aarsagen hvorfor han ikke havde besvaret Fogdens skriftlige og Gientagne ovenmeldte ordre, var en

Forglemmelse fra hans Siide.

Fogden udbad sig heraf Udskrift for at kunne tilstille Amtmanden samme og skrifter at udvirke Lehnsmanden en passende og følelig Mulct for dette hans Skadesløse Forhold. Hvilken udskrift af Retten blev indvilget.

Derefter blev paaraabt følgende Sager:

Fl. 295 1/2. Arrest og Gields Sagen anlagt af Christian Kildal, som Mandatarius for Gerhard Cappe, contra Jacob Bastian Friis.

Procurator Lindegaard af Sandnæs mødte for Retten paa Mandatari Sr. Christian Kildals Vegne, og ærbødigst begiærte anstand i denne Sag til anstundende Høste Ting, i medhold af den allernaadigste Forordning af 3de Marti 1741, dens 9de pg., saavel som Forordningen af 3de Juni 1796, samt 2det Cap. 6te pg., da et Tingsvidne ved Astafiords sidst afholte Bøygde Ting, ej blev sluttet paa grund af 2de Vidners udeblivelse dertil anstundende Høste Ting, skal fortsættes for herved at beviise Fallenten Jacob Bastian Friises lovstridige Forhold ved sine Creditorer før og under det giorde Ophold og hvilket Tingsvidne Lindegaard nødvendig er behøvende til producering under denne Hoved-Sag inden han kan i samme producere de nødvendige Documenter og beviisligheder, samt formere sin endelige Demonstration og paastand til Doms.

Eragtet:

Da Citanten i medhold af Forordningen under 3de Juni 1796, har opgivet Aarsagen til, og Hensigten med den forlangte Udsættelse, bliver samme Bevilget til anstundende Høste Ting.

Folio 298. Sagen antaget af Jacob Bastian Friis contra Christian Kildal, som Mandatarius for Gerhard Cappe, til en Arrests Underkiændelse m.v.

Procurator Lindegaard, som efter den sidste Tægte Dag faldne Rettens Eragtning, skulle Tale i denne Sag, maatte ærbødigst begiære sammes Anstand til næste Dag at Tinget igien her vorde fremmet, siden Lehnsmand Joen Bram foregiver at det ene Stævne Vidne Ole Jonsen, endnu ikke hertil Retten er ankommen, ventelig formedelst contrair Vind og Veier, var Lindegaard nødvendigviis maae have en til dette Ting i denne Sag udstyret Contra Stævning afhiemlet, forinden han udi samme kunne tage til Giænmæle.

Eragtet:

Da Sagens fremme ved den forlangte Udsættelse, ikke kan standses, bliver samme bevilget til i Overmorgen den 26de d.m., til hvilken tid Procurator Lindegaard haver at iagttage det fornødne.

Folio 298 1/2. Sagen anlagt af Jens Jonssen, Wangsvigen, og Jon Johansen, Wasjord, Contra Jens Paulsen, Grundreisen, og Peder Pedersen, Hemmingsjord. Da ingen af Parterne mødte efter paaraab, blev denne Sag atter stillet i Beroe.

Fl. 299 1/2. Sagen anlagt for Gield.

Procurator Lindegaard af Sandnæs mødte for Retten paa Sagsøgeren Gabriel Zachariasens Vegne, og Producerede et skriftlig forfattet Indlæg med hosfølgende Regning, som han ærbødigst Begiærede af Dommeren modtaget og læst til Actens indlemmelse, samt næst at Referere og til dette i Retten producerede Indtægts Formælding, ærbødigst begiærende denne Sag til Doms optagen. Det producerede Indlæg med Bielag blev derpaa læst, saalydende #.

Efter paaraab mødte ikke den indstævnte med Tilsvær, Thi bliver denne Sag i følge Citantens forlangende, optaget til Doms, som skal vorde Afsagt førstkomende 26de d.m. Procurator Lindegaard begiærede Doms Acten in forma beskrevet meddeelt, da han dertil skal levere det behørigte Stemplede Papiir. Den forlangte Doms Act skal vorde efter forlangende meddeelt inden lovbeftalet Tid.

Folio 300. Sagen anlagt af Hans Hanssen, Soelbærg, contra Elias Hoff, for Gield.

Procurator Lindegaard mødte for Retten i denne Sag paa Sagsøgerens Vegne, og begiærede Sagen Hævet, da der imellem begge Parter skal være truffen mindelig Forening. Paa Grund heraf udgaaer samme af Protocollen.

Folio 301 1/2. Sagen anlagt af Ole Nielsen Stadt, Contra Jon Hansen, Mols, for udeblivelse som Haasætter. Citanten mødte og frafaldt Sagen, thi udgaaer samme af Protocollen.

Efter paaraab om flere hafde Kiær maal for Retten, mødte ingen.

Derefter meldte sig følgende som foreviiste Huderne af de ved dem Skudte Biørne, neml. Lars Andersen, Skudt en Biørn sidst afvigte Høst paa Fagerfieldet i Senjen. 2. Anders Pedersen, ligesaa Skudt 2de Biørne paa Senjen samme Tid. Hvorom de vare Ting Attest begiærende.

De 2de Mænd Jacob Gotliebsen og Ole Isachsen af gaarden Gottesjord, mødte for Retten, og begiærede at Fogden vilde udnævne 8te Mænd til at overvære en Mærkegangs-Forretning paa bemeldte Gaard, som efter Sorenskriverens bestemmelse bliver afholdet anstundende 26de Julii.

Fogden udmeldte derefter følgende Mænd til at overvære bemeldte Forretning, neml.:

1. Joen Jonsen, 2. Reinholt Nielsen, begge af Furøen, 3. Erich Jonsen, Tømmervig, 4. Morten Hanssen, 5. Jacob Winter, 6. Johannes Henrichsen Qvist, alle af Nord Strømmen, 7. Paul Gulbrandsen og 8de Ole Rasmussen, begge af Grund-Reisen.

Følgende var Tømmer begiærende Udviist af Mallangs Skov, neml.

:

1. Gabriel Zacariasen, Gibostad, 12 Tylter 10 á 12 al. Bøgnings-tømmer og 6 Tylter 5 á 6 al. Saugtømmer. 2. Ole Olsen, Gresmyrhre, 4 Tylter 6 al. Saugtømmer. 3. Jørgen Henrichsen, Aarnæs, 6 Tylter 10 al. Bygningstømmer. 4. Jon Abrahamsen Bram, Sletnæs, 10 Tylter 10 al. Bygningstømmer. 5. Peder Tønder, Nordstrømmen, 4 Tylter 8 al. Bygningstømmer. 6. Johannes Henrichsen, ibidm., 3 Tylter 8 al. Bygningstømmer. 7. Niels Pedersen, Grund-Reisen, 2 Tylter 6 al. Saugtømmer. 8. Tarald Arentsen, Buchskind, 3 Tylter 12 al. Bygningstømmer. 9. Jon Olsen, Molsnæs, 6 Tylter 8 al. Bygningstømmer. 10. Isach Michelsen, Bocheskind, 2 Tylter 8 al. Bygningstømmer og 3 Tylter 5 al. Saugtømmer. 11. Andreas Jonsen, Nord Russevog, 3 Tylter 6 al. Saugtømmer. 12. Jacob Olsen, Schoggen, 3 Tylter 5 á 6 al. Saugtømmer. 13. Søren Olsen, Findfiord, 4 Tylter 6 al. Bygningstømmer, hvis Trang til det ansøgte af Almuen blev bekræftet.

Da intet videre for i Dag var at afhandle og hellig aften, blev Retten udsadt til i Overmorgen den 26de d.m.

Fredagen den 20de Mai, blev med Retten atter continueret i overværelse af det forhen benævnte Laugret, undtagen i Stæden for Ole Sørensen, Grundvog, blev Retten betiendt af Isach Rasmusen, Roxfiord. Hvorda blev afsagt den i forrige Tægte dag belovede Doms i Sagen anlagt af Gabriel Zacariasen, Gibostad, Contra Rasmus Jensen, Baltestad.

Derefter blev paraabt den sidste Tægte Sag til i Dag udsatte Contra Sag, anlagt af Jacob Bastian Friis contra Christian Kildal, som Mandatarius for Gerhard Cappe, til en Arrestes Underkiendelse.

Procurator Lindegaard af Sandnes mødte for Retten paa Kiøbmand Hr. Christian Kildals Vegne af Sørsand, og anmeldte at han til dette Ting ved lovlig udstyret contra Stævning datr. 6te April sidstl., lovlig havde ladet indstævne Fallitmanden Jacob B. Friis paa Rosvold i Mallangen, for Documenter og andre lovskikkede contra bevisligheder i Retten at faa produceret, samt contra Paa-stand og irettesættelse at anhøre betreffende den imod merbemeld-

te Hr. Christian Kildal efter ulovdannede og lovstridige Documenter med fleere ulovskikkede Documenter af benævnte Friis under denne Sag brugte Fuldmægtig Hr. Hans Klæboe, Lyngseidet, ulovlig anlagte Contra Sag i anledning af den Arrest og Gieldes Sag Hr. Christian Kildal som mandatarius for Gerhard Cappe, imod ermeldte Friis, har befunden sig beføyet at anlægge; Hvilken skriftlig Stævning der paa 24 skil.(?) papiir findes afskreven og Werificeret af de brugte 2de Stævne Vidner, da ikke Stemplet Papiir ved Stævningens udstødelse var at bekomme. Lindegaard ærbødigst var begiærende de 2de brugte Stævne Vidner, neml. Lehnsmand Jon Bram og Ole Jansen, Roxfiord, med corplig Eed maatte bekræfte i hensigt til Forkyndelsens rigtighed og samme behagelig af Dommeren modtaget og læst til actens inlemelse, forinden den modtagne Stævning blev læst, blev saavel den Paagiældende contra Citant som Vidnerne paraabte, hvilke sidste mødte, men Contra Citanten ikke Personlig, hvorpaa Stævningen blev læst, saalydende #.

Om hvis lovlige Forkyndelse de forbenævnte Stævne Vidner derpaa aflagde deres corporlige Eed. Hvornæst Procurator Lindegaard i Retten producerede sit skriftlig forfattet contra Indlæg af Dags dato med vedfølgende Rettens udskrift, hvilket indlæg han ærbødigst begiærede læst og Acten inlemmet. Og under henhold til Rettens sit Indlæg Formelding ærbødigst udbad Dommerens interlocatori kiændelse, det producerede Indlæg blev derpaa læst, saalydende #.

Ifølge den heri af contra indstævnte udlagte Paastand, blev af Dommeren saaledes Eragtet:

Vel har Dommeren sidste Tægte Dag bevilget contra indstævnte udsættelse til dette Ting, for at give videre tilsvar i Sagen, men da de af samme nu fremsatte Exeptions Grunde er af den art at samme for længe siden burde været nedlagde, saa kan disse hvor gyldige dend ellers synes at være til Sagens afviisning i dens nu anlagde Form, dog ikke andtages, saasom samme da synes stridende mod dens paa dette Ting publicerede Forordning af 3de Junii f.a., der paabyder Rettens Hurtige Pleie, thi nyder i Følge heraf Sagen sin Fremme.

Imidlertid var fra contra Citanten, Fuldmægtig Hans Klæboe, Dommeren skriftlig tilsendt den paa sidst af holdne Høste Ting falden Rettens Laugdag til Vidnerne Peter Andreas Irgens og Søren Willumsen, Sør Langnæs, under Falsmaals Straf her inden Retten at møde, samt Indlæg af 23de April sidstl., hvori han begiærede disse Vidner eedlig afhørt efter samme Indlægs Formeld m.v., som blev læst, saalydende #.

Derefter blev paraabt de indstævnte Vidner Peter Andreas Irgens og Søren Willumsen, Sør Langnæs, hvilke Personlig mødte, hvorefter blev oplæst den forberørte Laugdag med Notarii publici Paategning, saalydende #.

Derefter bleve disse Vidner fremkaldet til Eeds aflæggelse i

Følge det af Klæboe producerede Indlæg, men forinden fremleverede disse i Retten sin skriftlige Protest til Læsning og Actens indlemmelse, hvilken blev læst, saalydende #.

I følge heraf blev af Dommeren Eragtet: Som Grundet den giorte Protest havde været ved Stævningens første Forkyndelse, og producerides i Retten, saa kan samme nu da den tilforn ei er nedlagt, men stiltiende Accepteret og da Vidnerne efter circa et aars forløb først fremkommer med samme og selv nu Personlig møder, saa kan denne deres fremgangs maade ei ansees uden at sigte til Sagens trainade og følgelig bliver samme Protest ei at Reflectere, men de i Følge den producerede Laugdag forbunden her at Deponere.

Procurator Lindegaard protesterede derefter mod at Vidnerne maatte beedige den forrige Tægte Dag producerede originale Arrest Forretning paa slet Papiir, som stridende mod Forordningen af 27de Novembr. 1775, med mindre deraf blev leveret Copie paa behørig stemplet Papir, hvorfore Dommeren Eragtet: Da Klæboe allerede tilforn inden denne Sag, har opfyldt contra indstævntes ved Procurator Lindegaard nu nedlagde forlangende om Copie af denne Forretning paa behørig stemplet Papir, hvorom han tilforn efter sin i Dag producerede Udskrift er vidende, ligesom òg Klæboe dertil sidste Tægte Dag ved denne originale Forretnings fremlæggelse hertil har refereret sig, hvortil ogsaa Lindegaard var anhør, saa er ligesaavel den paaberaabte Forordnings bydende bleven opfyldt som den nedlagde Protest ugyldig, hvorfor samme ei bliver at Reflectere.

Efter disse Eragtninger, bleve de forommeldte Vidner, Lehnsmand Irgens og Søren Willumsen, Sør Langnæs, til sandhed at Vidne formanede og udi eed tagen om sammes udsigende, hvorefter den ommeldte originale Arrest Forretning som af dem er bekræftet under deres Hænders Underskrifter, blev dem forevist og som de under denne deres Eed bevidnede at være den rette uden forandring, saavidt de kan skiønne.

Hvornæst Procurator Lindegaard maatte begiære andstand i denne Sag til anstundende Høste Ting i Overeenstemmelse med den allernaadigste Forordning af 3de Marti 1741, saavelsom Forordningen af 3de Junii 1796, da der ved Astafiords Tinglaug staaer en Tingsvidne Sag ei sluttet, hvilket Tingsvidne Lindegaard ligesaavel er behøvende til fremlæggelse i denne contra Sag som Hoved Sagen og haabede altsaa den forbrugte Anstand ham af Retten blev bevilget. Hvilken udsættelse til næste Ting paa de anførte Grunde af Retten Udstædes.

Herefter meldte sig følgende som vare endvidere Udviisning begiærende af de Kong. Skove, Neml. 1. Gulbrand Taraldsen, Grønjord, 4 Tylter 12 al. Bygningstømmer, 2. Isach Rasmusen, Rogsfiord, 6 Tylter 12 al. Bygningstømmer, 3. Ole Isachsen, Sultenvig, 3 Tylter 12 al. Bygningstømmer, 4. Niels Larssen, Øyiord, 6 Tylter 8 al. Bygningstømmer, 5. Jacob Olsen, Sultevig, 3 Tylter 12 al.

Dito, hvis Trang til det ansøgte af Almuen blev bekræftet.

Ligesaa foreviiste Peder Larssen, Strømmen, Huden af en i sidst afvigte Høst ved ham Skudt Voxen Bjørn, hvis rigtighed af almuen blev bekræftet.

Konstitueret Foged bad Lehnsmanden, Laugrettet og tilstædeværende almue tilspurgt, om det var dem bekiendt at nogen af Hans Maiest. Jorder siden sidste Ting er bleven bykelleedig, enten ved Dødsfald eller paa anden maade, hvortil blev svaret Nej.

Derefter meldte sig følgende som var Tjeneste Drænge begiærende, Neml.:

1. Tarald Arentsen, Bocheschind, til hvem Fogden lagde Drængen Jon Olsen, Schougnæs, 2. Ole Nielssen Stadt, til hvem blev lagt Drængen Christopher Jenssen, 3. Lehnsmænd Jon Abrahamsen Bram, til hvem blev lagt Drængen Jeremias Tronsen. Hvortil Lehnsmanden blev tilholdet ufortøvet at underrette bemeldte Drænge om det de uopholdelig have at forføye sig i de Tienester hvortil de nu ere lagte, og saafremt de herudi skulle viise mindste modvillighed haver Lehnsmanden ved magt at bringe dem i Tieneste. Ligesom òg i tilfælde de skulde, imod formodning, forlade samme, da strax at underrette Fogden til viidere anstaltes førelse.

Derefter blev i Følge den paa dette Ting bekiendtgjorte Forordning af 3de Junii f.a., til eedsorne Kalds Vidner, for dette Tinglaug udnævnt og offentlig indsadt: 1. Lehnsmænd Jon Abrahamson Bram, 2. Tarald Arentsen, Bocheskind, og som medhielper i en af disses Forfald Isach Michelsen, Bocheskind, hvilke derpaa af lagde deres Troeskabs Eed og blev betydet deres Pligter i dette Ombud, samt i Følge Amtets Skrivelse af 20de Febr. sidstl., hen viste til det Exemplar af Forordningen som er Lehnsmanden til leveret af Fogden.

Da intet videre denne Sinde var at forrette og ingen efter paa raab mødte med andragende for Retten, blev samme hævet og Tinget adskilt.

Saaledes denne Sinde at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 341 a - 344 a.

Anno 1797, den 27de April.

Hvorda først blev Publiceret:

1. Kong. allernaadigst Forordning af 3de Juny f.a., angaaende Rettens vedbørlige og Huelige Pleie.
2. Placat af 10de Junii f.a., angaaende det Salarium som bestemmes Auctions Forvalterne for Cicitationes i Henseende Offentlige Stiftelser m.v.
3. Amtets Skrivelse til den Constituerede Foged af 19de Januarii d.a., betreffende Tyvs Arrestanten ..(?).. Walberg, samt 2de Slavers Undvigelse.
4. Edias Sparboe, Thoevigen, Pante-Obligation til Agent Hans Crons Handelsstue i Bergen for Summa 55 rdl. Dat. 19de September 1796.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11,
1793-1798, side 328 a.

Udi Sagen anlagt af Gabriel Zachariassen, Giibostad, contra Rasmus Joensen, Baltestad, for Gield, blev inden Retten paa Sommer-Tinget for Giisunds Tinglaug 1797, den 26de Maii, paa gaarden Wang, afsagt saadan

Dom

Ved muntlig Stævning som falt i Rette den 24de Maj 1796, har Citanten Gabriel Zachariassen ladet indstævne Rasmus Joensen, Baltestad, til at udreede den Summa 6 rdl. 2 mrk. 12 sk. med Omkostninger, hvorpaa indstævnte i øvrigt samtykkende den paastevnte Gield, ved næste møde den 20de Octobr. s.a., erklærede at have betalt 2 rdl. og begiærte Sagens Udsættelse til næste Ting for at Godtgjøre samme.

Uagtet denne Udsættelse saaledes blev ham bevilget, har hand og værken selv eller ved andre taget til videre Gienmæle i Sagen, hvorimod Citanten til dette Ting har ladet producere Regning til beløb 7 rdl. 12 sk., hvorpaa findes at være afbetalt 2 rdl. 4 mrk. 4 sk., og paastaaet Sagen optaget til Doms, samt indstævnte desuden tilpligtet at udreede den tilbageværende Rest af den producerede Regning 4 rdl. 2 mrk. 8 sk., med Renter 4 procto. fra Stevningens Dato og i Processens Omkostninger 8 rdl. Men da atter den Summa 6 rdl. 2 mrk. 12 sk. og ikke som Regningen lyder, 7 rdl. 12 sk., er paastevnt og herpaa efter Citantens Tilstaaelse er betalt 2 rdl. 4 mrk. 4 sk., kand ikke videre end hvad Stevningen lyder paa blive at tilpligte Debitor, som ogsaa ved indgivne Declaration inden Retten blot har accepteret den første og paastevnte Summa.

Thi Kiendes for Ret: Indstevnte Rasmus Jonsen, Baltestad, bør til Citanten Gabriel Zachariasen, Giibostad, at betale efter skeed Afdrag paa den paastevnte Summa 6 rdl. 2 mrk. 12 sk., sammes resterende Beløb med 3 rdl. 4 mrk. 8 sk., med Renter 4 Procto. beregnet til Betaling skeer, samt den Processes Omkostninger med 8 rdl., alt at udreede inden 15 dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under videre adfærd efter Loven.

Saaledes til Tiid og Stød at være Kiændt, Dømt og Afsagt, bevidner under Haand og Segl.

P.H. Hammer
Const. Sorensk.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Domkopibog No. 2,
1770-1811, side 144 b.

Anno 1797, den 26de Maii, blev paa Gaarden Wang en Extra sadt og fremholdet og Retten betient af mig Peter Henning Hammer, som konstitueret Sorenskriver udi Senjens og Tromsøe Fogderie, tilligemed de 2de Eedsorne Laugrettes mænd, nemlig 1. Ole Sørensen, Grundvaag, og 2det Søren Olsen, Findfiord, hvorda Procurator Lindegaard af Sandnæs mødte for Retten og Producerede en skriftlig udstyret Stævning dateret 15de Maii sidstleden, forsynet med vedkommendes Paategning i Hensigt til dens lovlige Forkyndelse, hvorved Erich Erichsen, Molsnæs i Mallangen, og ukonfirmeret Pige Cathrina Josephsdatter, Naveren, i følge Amtets Ordre til Lindegaard, dateret 20de Februari d.a., som han herved producerede til Læsning og Aktens Indlemmelse, lovlig er indvarslet med Aftens Varsel til denne Ret for Vidne at anhøre og Dom at lide paa Grund af begaaet Leyermaal i Egteskab, med videre Stævningens Indhold, som han begiærede læst og Akten indlemmet.

Forinden denne Stævning blev læst, blev paaraabt saavel de tiltalte Erich Erichsen og Pigen Cathrina Josephs Datter, som òg disses Defensor, Lehnsmand Jon Abrahamsen Bram, hvilke samtlige mødte, hvorefter Stevningen, samt Amtets Ordre i denne Anledning, bleve læste, saalydende #. At denne Stævning var for paagiældende lovlig forkyndt bevidner Underskriften, undtagen Hr. Berg, som personlig mødte i Retten og vedtoeg Varsel.

Hvornæst Lindegaard producerede sit skriftlig forfattede Indlæg af Dags Dato med vedfølgende 3de Bielager, som han ligeledes begiærede læst og Akten indlemmet. Dette Indlæg blev derpaa modtaget og læst, saalydende med Bielager #.

De tiltaltes Defensor, Lehnsmand, Jon Bram, mødte og producerede den ham af Amtet under 20de Februari sidstleden meddeelte Ordre, til at gaae i Rette for de bemældte Tiltalte, hvilken han begiærede læst og modtaget til Aktens Indlemmelse. Denne Amtets Ordre blev derpaa læst og lyder saaledes #.

Hvorefter Defensor bad Protocollen tilført, at da Factum ikke kunne nægtes, hvorom han bad Dommeren ville modtage de tiltaltes eget Udsigende, kunne han heller ikke andet end erkiende Lovens Ret til Tiltale, men udbad sig paa de tiltaltes Vegne den mueligste Formildelse for disse, i Betragtning af Pigens Ukyndighed og den gifte Mands Familie.

Dommeren loed derefter fremkalde de tiltalte, og tilspurgte dem om den paastevnte Forbrydelse som angives fra begge sider, var begaaet, hvilket de begge eenstemmig bevidnede. Defensor som intet videre havde at anføre, indloed saaledes Sagen under Dom.

Forinden Dommeren kunne opfylde begge Parters heri giorte Forlangende, fandt samme det fornødent at paalægge Actor om mueligt ved vidner at oplyse Fordum for saa meget, skee kunde, at faae den fuldkomneste Vished om Sagen. Hvortil Procurator Lindegaard som Actor svarede, at da det har været ham umueligt at kunne er-

holde Kundskab om det paastævnte Factum ved andre her, har han ikke kunnet fremlægge andre Beviisligheder end de allerede producerede, og formeendte altsaa den passerede utvungne Tilstaaelse fra de Tiltaltes Side var nok som Beviis, hvorfor han i Henhold til sin fremlagde Indlæg begiærede Sagen til Doms optagen.

Da Dommeren ligeledes ved Qvæstioning til de Tiltalte, ikke kunde spørre nogen anden at have været vidende om det af dem begaaede Factum, som skal være begyndt i Foraaret 1796, hvorefter hun ved Olsok Tider fødte et Drænge barn, som efter 5 Ugers Tiid derefter døde, saa blev for denne sinde Eragtet: Saasom det af det her oplyste erfares, at den tiltalte Erich Erichsens Boe blandt mere, tillige forbyrde sin yderste Formue, kand Dom ey blive afsagt forinden Hans Formue af Fogden og Sorenskriveren i Overenstemmelse med Forordningen af 6te December 1723 er bleven bestemt, hvilket formedelst de endnu tilbagestaaende Tingrejser og Vejens Længde ikke strax kand efterkommes, hvorefter Sagen i deel herved optages til Doms, men samme kand ey vorde afsagt førend førstkomende 24de Julii her paa Gaarden Wang, hvilket tiener Parterne Til Efterretning.

Prokurator Lindegaard af Sandnæs mødte for Retten og producerede en skriftlig forfattet Stævning af 15de May sidstl., forsynet med Lehnsmand Jon Brams Paategning i Hensigt til Lovlig Forkyndelse for ham som befalet Defensor, efter hvilken Stævning Niels Jonssen, Schognæs, og Pigen Marith Ols Datter, ibidem, i Følge Amtets Ordre til Lindgaard, dateret 20de Februari sidstleden, hvoraf verificeret Gienpart blev fremlagt til Læsning og Actens Indlemmelse, ere indkaldte til i Dag for en Extra Ret at møde paa dette Sted for Vidner at anhøre og Dom at lide, betreffende deres i forbuden Leed begaaede Leyermaal, hvilken Stævning Lindegaard begiærede Læst og Acten indlemmet.

Hvorefter blev paraabt saavel de Tiltalte, som deres Defensor Jon Bram, af hvilke Pigen Marith Olsdatter og Defensor mødte, ligesom ogsaa Anmelderen af Factum, Pastor Berg, og vedtoeg Varsel, men den tiltalte Niels Andreas Johnsen ikke. Derpaa blev den producerede Stævning, samt Amtets Ordre til Actor i denne Sag oplæste, saalydende #.

Efterat denne Stævning var læst, mødte Lehnsmand Jon Abrahamsen Bram som Defensor for de Tiltalte og fremleverede til læsning og Actens Indlemmelse verificeret Copie af den ham af Amtet tillagte Ordre at møde i denne Sag, hvoraf Originalen, som indbefatter lige Ordre i en anden Sag under samme er produceret og bad denne læst og Acten indlemmet, samt begiærede dernæst forinden Sagens videre Fremme, at denne Sag maatte udsættes til en anden Tiid, dels da den tiltalte Niels Andreas Johnsen, Skognæs, længe før han modtoeg Amtets Ordre, var reyst til Fiskerie i Finmarken, hvorfra han endnu ey var hjemkommen, og med hvilken han nødvendig maatte tale for at erholde Kundskab i Sagen om noget til Forsvar

eller Benægtelse kunne anføres, deels da den anden tiltalte, Marith Ols Dotter, ved Hellig tre Kongers Tiid havde anmodet sin Sognepræst Hr. Berg at indgive allerunderdanigst Ansøgning til hans Majestæt om Befrielse for Tiltale. Herom ham fremlagde bemældte Hr. Bergs Attest, og da samme forventede Bevilling, som han haabede ville standse Sagens videre Fremme mod hende, ey var endnu ankommen og ikke førend om 5 á 6 Uger med næste Post var ventende. Hvorefter Amtets Ordre efter forlangende blev læst, saalydende #, tilligemed den producerede Attest, der er af følgende Indhold #.

Actor, Procurator Lindegaard, bad derpaa tilført, at da han erfarede at Defensor paa saa gyldige Grunde anholdte om Udsættelsen og han selv var vidende om de Tiltalte Niels Andreas Johnsens, Fraværelse i den ommældte Tiid, samt af den producerede og læste Attest ligeledes var overtydet om Rigtigheden af den indgivne Ansøgning, kunne han intet have imod den begiærede Udsættelse, men bad allene at maatte blive vidende om til hvad Tiid Sagen igien bliver foretaget, for da efter Omstændighederne at kunne formere redelig Paastand i Sagen.

Hvorefter blev eragtet:

Paa Grund af de anbragte Grunde, som Defensor vil blive ansvarlig for om samme befindes urigtige, bliver den forlangte Udsettelse bevilget til den 24de Julii førstkommende, da en Extra Ret i denne Anledning atter bliver foretaget her paa Gaarden Wang, og til hvilken Tiid Parterne uopholdelig haver at fremme Sagen fra begge Sider, hvilket tiener samtlige vedkommende til fornøden Efterretning.

Saaledes denne sinde at være passeret, bevidner P.H.Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 344 a - 346 a.

Anno 1797, den 24de July, blev paa Gaarden Wang i Følge den sidstl. 26de Maii her paa Stædet aflagde Eragtning i Sagen paa Justitiens Vegne, anlagde af Procurator Lindegaard mod Leiermaals Giengerne Erich Erichsen, Molsnæs, med u-Confirmeret Piige Catharina Josephsdtr., Naveren, og mod Niels Jonsen, Schognæs, med sit Sødskendebarn Marith Olsdtr., sammestæds, sadt og fremholdet en Extra Ret og samme betiendt af mig, Peter Haning Hammer, som Constitueret Sorenskriver udi Senjens og Tromsøe Fogderie, tilligemed følgende 2de Edsorne Laugrettesmænd, Næmlig Tarald Arentzen, Bochskind, og Ole Michelsen, Wiigen.

Hvorda udi førstnævnte Sag anlagt mod Erich Erichsen, Molsnæs, og Catharina Josephsdtr., Naveren, blev afsagt den sidste Tægte Dag belovede Dom. Procurator Lindegaard begiærede denne Dom saasnart muelig beskreven og i Følge Forordningen af 3de Juni 1796, ved Dommeren besørget Parterne Forkyndet.

Udi den anden Sag anlagt mod Niels Jonsen, Schognæs, og Marith Olsdr., ibidm., mødte de Tiltaltes Beskikkede Forsvar, Lensmand Jon Abrahamsen Bram og meldte at han endnu ikke havde erhholdet den for Marith Olsdr. forventende allernaadigste Fritagelse, Bevilling og altsaa forsaavidt hende betreffer begiærende Sagen udsadt indtil samme indløb, derimod var den tiltalte Niels Jonsen nu Hjemkommen og selv tilstæde i Retten. Hvorfore han i Henseende til ham intet havde til Grund for videre Udsættelse og Reserverede sig Forsvaret for ham naar og indtil ham erhholdte Kundskab om hvad Actor fra sin siide havde at fremføre.

Procurator Lindegaard som befalet actor i denne Sag, mødte for Retten og Producerede sit Skriftlig forfattet Indlæg af Dags Dato med vedfulgte Bielager, som han begiærede Læst og Acten indlemmet, samt Protesterede i Kraftigste Maade imod denne Sags anstand forsaavidt den Paagiældende Marith Olsdr. betreffer.

Da Defensor ikke i mindste maade i overenstemmelse med Forordningen af 3die Juni 1796, dens 9de C. 31te pg., har enten til Dommeren eller Actor indberettet den Grund hvor paa han nu begiæres Sagens anstand, da nødvendige Reiser og Omkostninger kunde have været spart, det Producerede Indlæg med 2de vedfulgte Bielager blev derpaa læst, saa lydende #.

Hvorefter i Anledning af Defensors Begiæring om Udsættelse for den Tiltalte Marith Olsdr. saaledes blev af Dommeren Eragtet:

Da den af Actor under sin Protest Allegerede Articuli i Forordningen af 3de Junii 1795, ikke i nærværende Sag er anvendelig, saasom Sagen er anlagt under et mod begge de tiltalte, den altsaa ligefult maatte fremmes mod den ene Part Niels Jonsen, der ingen Udsættelse har forlangt, saavel som da Sagen har udseende til Forbrydelse af yderste Formue og altsaa Dom i samme ikke kan Afsiig-

es Forinden den befalede Forretning over de tiltaltes Formue er afholdt, saa bliver Udsættelsen bevilget til den 11te Septembr. førstkommende, for saavidt Marith Olsdr. betreffer, dog at Defensor nu fremkommer med sit Forsvar, saavel for hende som den Tiltalte Niels Jonsen, saafremt han noget haver og agter fornødent.

De Tiltaltes Forsvar Erklærede at han af den Tiltalte Niels Jonsen, intet bestemt Svar har kundet erholde i Henseende til det paastevnte Factum og begiærede altsaa at han af Dommeren maatte fremkaldes og tilspørges som Personlig mødende i Retten. Paa Dommerens Tilspørgsel om han vedkiendte sig være Fader til det ved Marith Olsdr. avlede Barn, svarede han derpaa at han ikke kunde fragaae Factum eller derpaa gjøre benægtelses Eed.

Defensor, da ligeleedes efter den tiltalte Marith Olsdr. tilstaaelse for ham vedgik Factum, kunde altsaa blot paa disses Vegne udbede sig den mueligste Formildelse i den forventende Dom, saafremt den tiltalte Marith Olsdr. ikke til den berammede Udsættelses Tiid ved den forventende Bevilling skulle nyde Sagen mod sig aldeeles Hævet og saaledes indloed Sagen til Doms, i Følge Parternes Begiæring bliver Sagen til Doms oplagte, hvilken formedelst de mange haende allereede bestemte Forretninger, ikke kan vorde afsagt forinden den 12te Septembr. førstkommende paa Sorenskriverens Boepæl, hvilket tiener Vedkommende til Efterretning. Procurator Lindegaard begiærede sig denne Dom in forma beskreven meddeelt naar samme efter den giordte Bestemmelse er bleven afsagt.

Da intet videre denne Sinde var at forrette, blev Tinget Hævet og Retten adskilt.

Saaledes denne Sinde at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11,
1793-1798, side 364 b - 365 b.

Udi Sagen anlagt af Procurator Lindegaard som befalet actor, contra gift mand Erich Erichsen, Molsnæss, og u-Confirmeret Pige Cathrine Josephsdatter, Navern, for begaaet Hoer af den første, og Leyermaal af den sidste, blev paa gaarden Wang inden Retten med Extra Tinget den 24de July 1797, afsagt saadan:

Dom

Ifølge Sogne Præsten Gunder Bergs anmeldelse til Amtet, dateret 31te December f.a., har Erich Erichsen, Molsnes, der efter produceret Præste attest, lever i Ægteskab, besvangret u-Confirmeret Piige Cathrine Josephsdatter, Navern, hvilket Factum af begge siden er tilstaaet, thi bliver den første at ansee efter N.L. 6 - 13 - 25. Confereret med foregaaende 1ste art. og Forordningen af 8de Juny 1767, samt end viidere efter Forordningen de Dato 6te December 1743, og Rescriptet af 5te Marti 1756 som gieldende for Finmarkens Amt, ligesom den sidste efter N.L. 6 - 13 - 1, Confereret med Forordningen af 8de Juny 1767, og Rescriptet af 5te Marti 1756.

Thi Kiendes for Ret:

Erich Erichsen, Molsnes, bør for den af ham under denne Sag paa-talte Forbrydelse 1. at bøde til Kongen dobbelte Leyermaals Bøder, nemlig 2de gange 24 Lod Sølv, eller 24 Rigsd., samt i mangel heraf aftiene samme med Fængsel paa Vand og Brød i 12 Dage. 2det. Ligesaa til Kongen at Bøde sin yderste Formue efter den ved Sorenskriveren og Fogden optagne Forretning. 3de. at tiene 1 Aar for Kost og Klæder efter anbydelse til Tinge. 4de. I Steden for Aabenbare Skriftemaal at han sidde i Fængsel paa Vand og Brød i 8te Dage, og Endelig 5te, at betale udi Processens omkostninger med Det Stemplet Papiir 3 rdl. Ligesaa bør den Tiltalte Cathrine Josephsdatter, Navern, 1. At Bøde enkelte Leyermaals Bøder Tolv Lod Sølv eller 6 rdl., og i mangel heraf aftiene Dem med Fængsel paa Vand og Brød i 4re Dage, samt 2det, i Stæden for aabenbare Skriftemaal endviidere sidde 8te Dage i Fængsel paa Vand og Brød. 3de. At tiene i seperat Sogn fra den tiltalte Erich Erichsen for Kost og Klæder udi 1/2 aar efter anbydelse til Tinge, og Endelig 4de, at betale Denne Processes omkostninger og Det Stemplede Papir under Sagen med 3 rdl. De i Dømte Bøder og omkostninger at udreedes inden 15ten Dagen efter Denne Doms Lovlige Forkyndelse under adfærd efter Loven og som Det øvrige under Justitiens Pleye. Endelig attesteres i Følge Forordningen af 3de Juny 1796, at intet uforuødent Ophold fra Parternes Side under Denne Sag er foraarsaget.

Saaledes til Tiid og Stæd at være Kiendt, Dømt og afsagt, bevidner P.H. Hammer. Rigtig indført test. P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Domkopibog No. 2,
1770-1811, side 150 a - 150 b.

Anno 1797, den 17de Aug., indfandt jeg mig, Peter Hanning Hammer, som Constitueret Sorenskriver i Senjens og Tromsøe Fogderie, tilligemed følgende af den Constituerede Foged Hans Echorn udnævnte Laugrettesmænd, hc. 1. Ole Karstensen, Sørstrømmen, 2. Jørgen Torsteensen, Findland, 3. Morten Hansen, Nordstrømmen, 4. Helge Jeremiasen, Store Wenie, 5te. Christian Baltzersen, Dyrøe Kløven, og 6te. Ole Samuelsen, Bachejord, i Schievigen i Salangen under Senjens Fogderie, for derfra i Følge det Høy-Kongl. Rente Cammers ordre af 30de Julii f.a. communicered ved Amtmand Sommerfelts Skrivelse af 1te Novbr. nest efter at begynde en Befaring over Bardu og Malangens Skov Almindinger. Ved Forretningen møtte den ommeldte Constituerede Foged Echorn der producerede forberørte Rente Cammerets gjennen Amtet meddelte ordre med deri paaberaabte Bielager til afbetjening under Forretningen, men bad Amtets communication Forretning indrykket, efter hvilken Høye ordre han begiærede Befaringen og øvrige Undersøgelser foretaget og det passerede derefter med de producerede Documenter sig informaa meddeelt. Hvilken det Høy Kongelige Rente-Cammers ordre med Amtets Communication bliver denne Forretning at indrykke og er saalydende #.

Mallangens Skov alminding, hvor vi indtraf den 23. nestefter, hvor Skovfogden Christen Nielsen deslige mødte.

a. Efter at denne Skov var bleven befaren, blev saavel af os som efter Beboernes Udsigende, skiønnet at saafremt den angrændsende Proprietair Maursund, skal fremdeeles beholde hvad han troer at kand tillægge sig, og hidtil har benyttet af denne Skov, hvis Grændser endnu ikke ere bestemte mellem Tromsøe Fogderie og alt-saa ikke heller af Retten kand bestemmes, uden ved kyndige Mands Opmaaling, saa kand denne Skov, uden Fredning steds være tilstrækkelig for Senjen, baade med og uden Foreening med Bardo Skoven, da den ikke kand skiønnes at være ved nogen Hugst giordt utilstrækkelig.

b. Da denne Skov som meldt findes tilstrækkelig, bortfalder denne Post.

c. I Henseende den hidtil øvede Skov-Hugst i denne Skov, da erklærede samtlige Nyebyggere: at de ingen Skovhugst i denne Skov havde foretaget uden udvisning, undtagen følgende første Nyebyggere, nemlig Christen Nielsen, Thommes Nielsen, Hans Jonsen og Lars Jonsen, som anmeldte at de efter Foged Holmboes Tilladelse for 8 á 9 aar siden, huggede til ham 60 Tylter 12 Alens Bygningstømmer, de 2de første 20 Tylter og de 2de sidste 40 Tylter, uden videre Udviisning end bemeldte Tilladelse, efter Brev til dem, hvilket Tømmer skulle være til Afbetaling for hvad Føde-Vahre de fik hos ham, men have herom ingen Afregning siden erholdet.

Dette Tømmer er Transporteret deels til Foged Holmboe, deels til Foged Krog i Westeraalen, samt en anden Mand sammesteds, hvis

Navn de ikke vidste. Ligesaa have nogle af Nyebyggerne, Ole Baarsen og Michel Jacobsen, efter forevist Brev fra Fogden Holmboe for omtrent 4 Aar siden, hugget til Gæstgiver Schielderup i Westeraalen, 2 Tylter 8te Alens Tømmer til Baadveed, hvilket blev afhendt og bestilt af hans Kramboesvend, nu afdød Jens Grønbech. Ligesaa have de alle afhendt Tømmeret til deres Huuse, blodt efter Fogden Holmboes Mundtlige Tilladelse.

2. I Henseende hvorvidt samtlige Nyebyggere i denne Skov kand forblive, da

a. ere Pladserne her følgende: Fagerliedalen, beboet af Lasse Olsen fra Øyen Sogn i Guldbrandsdalen, nedsadt sig her 1789. 2. Brandschognæsset, beboet af Guldbrand Olsen fra Aamods Præstegield i Østerdalen, nedsadt sig her 1793. 3. Friderichsberg, beboet af Michel Jacobsen af Dolstads Sogn paa Helgeland, nedsadt sig her 1792. 4. Fleschemoen, beboet af Christen Israelsen fra Hemnæs Sogn paa Helgeland, nedsadt sig her 1792. 5. Moen, forhen Frydenlund, beboet af Niels Jacobsen af Dolstad Sogn paa Helgeland, nedsadt sig her 1791. 6. Olsborg, beboet af Ole Barosen fra Øyen Præstegield i Guldbrandsdalen, nedsadt sig her 1789. 7. Fagelvbugten, beboet af Ingebrigt Israelsen fra Hemnæs Præstegield paa Helgeland, nedsadt sig her 1789. 8de. Broderstad, beboet nu af Hagen Jacobsens Enke, hvis afdøde Mand ankom fra Dolstad Præstegield paa Helgeland, nedsadt sig 1789 tilligemed ligesaa bortdøde Broder Erich Jacobsen, hvilke 2de Brøder ryddede denne Plads tilsammen og den sidste allene har efterladt en Søn paa 4 Aar. 9. Leerbechmoen, beboet af Hans Jonsen fra Hemnæs Præstegield paa Helgeland, nedsadt sig her 1794. 10. Øvre Rosvold, beboet af Anders Larsen fra Hemnæs Præstegield paa Helgeland, nedsadt sig her for 4 aar siden, fraflyttede samme til Leerbechmoen og af Lars Jonsen fra Hemnæs Præstegield paa Helgeland, nedsadt sig her 1788. 13. Guldhavnen, forhen Schandsen, beboet af Niels Halvstensens fra Aamods Præstegield i Guldbrandsdalen, nedsadt sig her 1792. 14. Holmnæsset af Ole Ingebrigtsen fra Meelhuus Præstegield i Guldbrandsdalen, har nedsadt sig 1788. 15. Birchestuen, beboet af Jacob Olsen fra Tønset Præstegield i Østerdalen, nedsadt 1792, og 16. Holmegaard, beboet af Gunner Iversen fra Aamodts Præstegield i Østerdalen, nedsadt sig 1792.

b. I Henseende Besiddernes Erklæring, da mødte samtlige og declarerede at de paa de forskrevne og nu for dem gientagne Vilkaar, troer sig i Stand til at ernære sig her, uden Kon. Understøttelse eller Hugst uden Udviisning, undtagen Ole Ingebrigtsen, hvis omstændigheder i det følgende vil erfares ved Holmenæsset in specie.

I øvrigt begjærede samtlige Ryddere at de til Lættelse for sig, og da deres Huuse forblive efter deres død paa Jorden som perpetue, samme de da maatte erholde det dertil fornødne Tømmer, uden der af at betale noget i Skovtiende, hvorom de bad at maatte skee forestilling.

c. Opsidderne erklærede end videre at de agtede at ernære sig af deres Gaards-Brug, samt Skovhugsten efter Udviisning.

C. Derefter blev samtlige Rydderes Pladser af Retten tagne under Befaring, deres Grændser bestemte og Beskaffenhed befunden som følger:

1. Fagerliedalen, beliggende paa Vestre Siide af Mons-Elven, circa 1/4 Miil neden for Fossen. Hvis Grændse for Indjord og Slotter blev bestemt at være Ans Elven, mod Sønden, mod østen Mons-Elven, mod Norden en Bæk kaldet Udrab Bekken, samt et Bække Sig oven for denne, fra hvilket Sig gaaer en Lie-Bred hen ad til Ans Elven, kaldet Ansfield Bruna, der bliver denne Pladses Vestlige Grændse.

Inden disse Mærker findes fornøden Brænde og Giærdefang, men kun enkelte Furre Træer. Da Pladsen ikke ligger ude i Furrue Skoven, blev efter hvad før er meldet, denne ej heller udviist. Hvormed Pladsen nyder Fæe og Sætter-Gang oppe i Almindingen, saasom her intet Skatteboel kand blive. Pladsen haver god Jordbun, men er meget Tungvindet, timlig godt Ryddet. Udsæden var i Aar 1 Tønde Byg, som trives godt, her fødes nu 14 stoere og 20 smaae Kræaturer, samt 1 Hæst. Lidet Lax og Harre faaes i Elven, men kun til Huusholdningen og ej til Salg. I øvrigt hverken Steenbrud eller anden Hærlighed, efter forestaaende ansees Gaarden at kand skyldlægges om 2 aar. Herpaa findes følgende Huuse, 1 Stue, 2 Fiøs, 1 Hæstestald, 3de Høelader, samt en Stue i Bygning, hvortil det minste Tømmer er frembragt, og endelig et lidet Qværn Huus. Endnu behøves 1 Madstue, 1 Love, 1 Stabur og 1 Tørke Stue.

2. Brandskoenæsset, beliggende paa østre Side af Mons-Elven, lige ovenfor Fagerliedalen, begrændses paa Vestre og Søndre Side af Mons-Elven, paa østre af Leerbakken og paa Nordre Side Gaar den trukne Grændse Linie fra Et Næss i Mons Elven kaldet Lille eng Næsset, opad kanten af en Bakke kaldet Lille Eng Bakken til Høyste Stæd, fra hvilket efter de udmærkede Træer, Linjen gaaer i N.O. indtil den møder et Sted i Leerbakken der skiærer sig i en Bugt kaldet Leerbekkiosen.

Inden disse Grændser er fornøden Brænde og Giærdefang, men ingen Tømmer Skov, hvilken efter foranførte Grunde ej heller udmaalt. Fæe og Sætter Drift nyder Pladsen ovenfor i Almindingen, hvor ikke skiønnet at kan nedsættes nogen Rydder. Jorden er af samme Beskaffenhed som nest forrige, Udsæden var i Aar 1/4 Tønde Byg som godt trives. Her kand nu fødes 6 store og 12 smaae Creature, samt 1 Hæst. Fiskeriet som næst forrige. Pladsen kand om 6 Aar skyldlægges og er temmelig god ryddet. Paa Pladsen findes kun 1 Liden Stue, 1 Fiøs og 2de Høelader, endnu behøves 1 Love, 1 Ditto Stue, 1 Stabuhr og 1 Hæstestald.

3. Friderichsberg, paa Østre Siide af Mons-Elven, 1/4 Miil neden for næst forrige Plads, dens Grændser ere mod Norden det midterste af en Dahl kaldet Bratmoe Dahlen, i lige Linie opad til øver-

ste Field, kaldet Nedre Bergulv Haugen, derfra gaaer Skiællet langs med Ryggen af denne Houv Sørefter til midten af øvre Bergulvhøgen, hvilke 2de Houve ere østlige Grændse, sydlige Grændse gaaer fra midt i den sidstnævnte Houv eller Høy, hvor en liden Bæk løber nedad, og derfra i linie til Mons Elven, hvilken Linie bliver søndre Grændse, mod Vesten bliver Mons Elven Skiællet.

Inden disse Grændser findes fornøden Brænde og Giærde Fang, samt noget Fyrre Skov, der kan være tienlig til gaardens Bygninger, men ej til Salg, ligesaa findes Fædrifter inden samme Grændser. Jorden er god og lidet tungvindt, temmelig godt Ryddet. Udsæden var i Aar henved 2 Tønder, hvoriblandt noget Ruug, det øvrige Byg, som begge deele trives godt. Her fødes nu 7 Store og 12 smaae Fæ, samt 1 Hest, slet intet Fiskerie eller nogen Hærlighed er til Pladsen, som skiønnes om 5 Aar at kand skyldlægges. Paa Pladsen findes 1 Stue Bygning, 2de Loft Høy, 19 Alen Lang og 10 Alen Breed, med et Udskot 5 Alen Lang 10 Alen Bredt, 1 Do. Stue, Liden, 1 Love, 1 Fiøs og Lade i en Bygning, samt 1 Do. Lahde. Endnu behøves 1 Stald.

4. Fleschemoen, beliggende paa Vestre Side af Mons-Elven, lidet neden for sidstnævnte Plads, hvis Grændser ere mod Sønden en lige Linie fra en liden Bakke i Mons Elven kaldet Tømmerbakken, derfra opefter Langs den nordre Ende af Myhren, over Bakken til et Skar i Høyeste Field kaldet Mons Scharet, mod Vesten Ans Fieldet, til et Stæd i samme kaldet Natmaalshouen, derfra ned til Fleschebierget i Mons-Elven, hvilken Elv bliver Østlige Grænse.

Inden disse Grændser er tilstrækkelig Brænde og Giærde Fang, samt noget lidet Fyrre Skov til Huus Behov, men ey til Salg, ligesaa findes Fæ Drift inden samme Grændser. Jorden, især Høe Avlingen, er god, men Kornet underkastes Frost. Udsæden var i Aar lidet over 1 Tønde Byg, som trives temmelig. Af Creature fødes 6 á 7 store og 10 smaae, samt 1 Hæst. Indtet Fiskerie eller Herlighed paa Pladsen, som skiønnes at kan om 4 Aar skyldlægges. Her findes 1 Stuehuus, 2 Loft Høy, 18 Alen Lange 9 Alen Breed, 1 Love med Arbeidshuus under, begge Deele Skieltret, 1 Fiøs og Skieltret Lahde under et, samt et Smedde Hus. Endnu behøves en Hæste-Stald, samt et Mølle Huus.

5. Moen, beliggende paa østre Side af Monselven, Lidet neden for sidstnævnte Plads, hvis Grændser ere følgende mod Sønden, den som nedre Grændse for Pladsen Friderichsberg anførte Linie mid ad Bratmoendalen, opad i lige Linje til Høyeste Field, kaldet Nedre Bergulvhøgen, fra hvilket Skiællet gaaer Nordefter langs samme over Enden af Mougfieldet til langs over paa en Høy kaldet Fagelvliden, indtil omtrent mit paa samme, og ovenfor en Bierg-Hammer ved Udløbet af Moebekken, der løber udi en Bugt i Mons-Elven, hvilken linie bliver østlige Grændse fra denne Punkt paa Fagelvliden og nedover bemeldte Bierg Hammer til Mons Elven bliver Nordlige og Mons Elven Vestlige Grændse.

Inden disse mærker findes tillige foruden Brænde og Giærdefang, samt Fyrre Skov til Huusenes Fornødenhed, men ej til Salg. Jorden er God og Letvindet, temmelig godt Ryddet. Udsæden var i Aar 2 1/2 Tønde, meest Byg som godt trives, af Creature fødes 16 stoere og 20 smaae Fæe, samt 2 Hæste. Lidet Laxe Fiskerie til Huusbehov faaes, men ikke til Salg, ej heller anden Herlighed ved denne Plads, som skiønnes om 4 Aar at kand skyldlægges. Paa Stædet findes 1 Stue med Kiøkken og Udskot, 2de Fiøs, 1 Liden Love og 3de Høelader, samt et Smeddehuus. Endnu behøves 1 Hæste-Stald, 1 Do. Love og Stabur.

6. Olsborg, beliggende paa østre Siide af Mons Elven, lidet neden for sidstnævnte Plads, hvis Grændser bleve bestemte, mod Sønden, det som nordlig Skiel for Pladsen Moen Anmeldte, nemlig den lige Linie fra øverste Punkt mit paa Fagerelvliden og nedover den neden for udstaaende Bierghammer, derfra indtil Monselven, hvor Molsbekken løber udi i Elven mod Vesten Monselven, indtil den første Odde af Landet norden for Huuserne og mit for nordre Tagholm Ende, derfra i lige Linie opefter i O.N.O. op i Marken, over Lang Myhren til en stoer Myhr under Fieldet kaldet stoer Myhren, hvilken Linie bliver nordlige Grændse, derefter følger østlige Grændse langs denne store Myhr indtil Fagerelvliden, midt for den forhen benævnte Punkt i samme.

Tilstrækkelig Brænde og Gierdefang findes inden disse Grændser, samt Fyrre Skov til Huusenes Fornødenhed. Jorden er god, især til Kornavl, og letvindt, samt meget godt Ryddet. Udsæden var i Aar 2 1/2 Tønde Byg. Af Creature fødes nu 10 store og 20 smaae Fæe, samt 2de Hæste, lidet Laxe-Fiskerie til Huusholdningen faaes i Elven, men intet til Salg, ej heller findes anden Hærlighed til denne Plads, som skiønnes at kand skyldlægges om 2 aar. Paa Stædet findes en liden Stue, 1 Dito i Bygning, hvortil endnu mangler 3 Tylter Tømmer, 1 Fiøs, en Hæste-Stald, 1 Love, 3de smaae Lahder og 1 Qværnehuus.

7. Tagelvbugten, paa Vestlige Siide af Mons Elven, lige for sidstmeldte Plads, hvis Grændser bleve bestemte at være mod Sønden, det for Pladsen Fleschemoen som nordre Skiel anførte Strøg, nemlig: Linien fra Natmaalshauen i Ans Fieldet ned til Fleschebierget i Mons-Elven, mod Vesten Ryggen af Ans Fieldet fra Natmaals-Skarret, Nordefter til en liden Elv der løber ned Fieldet, kaldet Molnelven, hvilken Elv løber derfra ned i Mons Elven og bliver nordlige Grændse, mod østen bliver Mons-Elven Grændsen.

Inden disse merker er fornøden Brænde og Giærdefang, samt lidet Fyrre-Skov til Huusenes Reparation. Jorden er god og letvindet, samt taalelig Ryddet, Udsæden var i Aar 1 1/2 Td. Byg, som trives godt. Af Creature fødes 7 store og 13ten smaae Fæe, samt 1 Hæst, lidet Lax fanges til Huusholdningen, men ey til Salg, ey heller findes anden Herlighed til denne Plads, som skiønnes at kand om 2 Aar skyldlægges. Paa Stædet findes 1 Liden Stue, 2 Lader, 1 Love, 1 forfalden Fiøs, 1 Smedested og Møllehuus, samt 1 Aaben Lahde

paa 1 Holme uden for Pladsen i Elven, hvis Slotte her blev tilladt at benytte sig af indtil videre. Endnu behøves 1 Fiøs.

8te. Broderstad, beliggende paa Østre Siide af Mons Elven, hvis Grændser blev bestemte at være mod Sønden en lige Linie fra den sønden for Huusene liggende Sandøre, opad i Lige Linie mod den højeste Spids paa Fieldet, kaldet Hestehøve, dog ey længer op end ned til under Fieldet liggende Myhr, kaldet Stormyhren, derfra begynder Østre Skiæl, som gaar langs med denne Myhr over et tørt Støkke Jord, til en lige Linie som er trukken fra udløbet af en Bæk kaldet Storbak Bekken, opad til et Fiæld kaldet Kiøn Fieldet, hvilken Linie langs Myhren bliver Østre Grændse og den Linie ned til Udløbet af Storbek-Bekken nordre, ligesom Mons Elven Vestre Grændse.

Inden disse Mærker tilstrækkelig Brænde og Giærdefang, samt lidet Fyrre Skov til Huusenes Fornødenhed, men ey til Salg. Jorden er god og letvindet, samt godt Ryddet. Udsæden var i Aar henved 2 Tønder Byg, som trives godt. Af Creature fødes 12 stoere og 20 smaae Fæ, samt 2de Hæste. Lax fanges til Huusbehov, men ey til Salg, ellers ingen Hærlighed ved denne Plads, som skiønnes om 2 aar at kand skyldlægges. Her findes et Stue Huus, 1 Love, 2de Fiøs med Lahde, samt et Smidde-Huus. Ligesaa findes paa Pladsen 14 Tylter Bord, skaaren med Haand Saug til Gaardens Nytte og Brug.

9. Leerbekmoen, beliggende paa Østre Siide af Mons Elven, noget nedenfor sidstnævnte Plads, hvis Grændser bleve bestemte at være mod Væsten Mons Elven, mod Sønden en stoer Bæk kaldet Fiskebekken, langs med denne fra Mons-Elven op til et stort Vand kaldet Fiskevandet, derfra begynder østre Skiæl, som gaaer fra Fiskebekkens Begyndelse, langs ad dette Vand nordefter til et andet Vand kaldet Lille Wandet, derfra begynder nordre Skiæl som gaaer fra Lille-Wandet, over højeste Fyrre Holte ned til en Dahl kaldet Skieldalen, som gaaer lige til Mons Elven.

Inden disse Grændser findes fornøden Brænde og Giærdefang, men kun nogle faae Fyrre Træer. Jorden er god og Lætvindet, lidet Ryddet. Udsæden var i Aar 1/4 Tønde Byg, som trives meget godt, af Creature fødes 8te stoere og 8te smaae Fæ, samt 1 Hæst. Lidet Lax til Huusholdningen, men ey til Salg, fanges i Elven og Vandet ovenfor. I øvrigt er ingen Herlighed til denne Plads, som om 7 Aar skiønnes at kand skyldlægges. Her findes 1 Stue, 1 Lahde, 1 Fiøs og 1 Stabur, endnu behøves 1 Ditto Fiøs, 1 Ditto Lahde og 1 Love.

10. Øvre Rosvold, beliggende paa Vestre Siide af Mons-Elven, omtrent Lige for sidstnævnte Plads, Hvis Grændser ere bestemte mod Sønden at gaae i Linie fra nedre Sandbak-Enden/:Een Odde i Mons Elven:/op imod 3de smaae Høye nederst i Fieldet kaldet Trilding-en, dog ej høyer op end til en Myhr oven for kaldet Stor-Myhren, derfra Gaaer Skiellet nordefter langs ad Myhren, som bliver Vest-

re Skiæl, hentil hvor nordre Skiæl ender, nemlig den lige Linie fra Udløbet af et Bekke Sig i Mons Elven kaldet Skiæl Bekken, opad i S.S.W., vel Vestlig, lige til den ommeldte store Myhr, mod Østen er Mons Elven Grændse.

Inden disse Mærker findes fornøden Brænde og Giærdefang, men næsten slet ingen Fyrre Skov. Jorden er god og letvindt, samt temmelig godt Ryddet. Udsæden var i aar for begge Ryddere 2 1/4 Tønde Byg, som trives godt. Ligesaa fødes for begge Ryddere 7 stoere og 9 smaae Fæe og 2de Hæste, dog kand fødes fleere. Indtet Fiskerie eller nogen Hærlighed findes til denne Plads, som skiønnes at kand skyldlægges om 1 aar. Her findes hos Rydderen Lars Jonsen 1 Stue, 1 Fiøs, 2 Lahder, 1 Love og et Mølle-Huus, Endnu fattes 1 Tørkestue og 1 Smeede Huus; Hos Rydderen Anders Larsen 1 Stue, 2de smaae Fiøs, 3de smaae Lahder, endnu behøves et nydt Fiøs og 1 Love.

11. Sanbakken, paa østre Siide af Mons Elven, lige over fra sidstnævnte Plads. Hvis Grændser bleve bestemte mod Sønden det samme Skiæl som er anført tilforn, som Naboe Pladsen Leerbekmoens nordlige Grændse, nemlig Linjen fra Schiæl Dahlen opad over højeste Fyrre Holte og videre til Lille Wandet, derfra gaaer østlige Skiæl nordefter hen imod Akke Wandet, indtil denne Linie treffer den nordlige Skiælle Linie, der Gaaer fra en Odde i Elven mit for et lidet Kiøn under høyeste Field, kaldet Lille Akken, og derfra i østefter. Mod Vesten Mons Elven.

Inden disse Mærker findes fornøden Brænde og Giærdefang, men ingen Fyrre Skov. Jorden er god og letvindt, maadelig dyrket. Udsæden var i Aar 3/4 Tønde, dog kand saaes meere. Af Creature er her 10 stoere og 10 smaae Fæe. Indtet Fiskerie eller anden Hærlighed findes paa denne Plads, som skiønnes at kand skyldlægges om et Aar. Her findes af Huuse, 1 Stue, 1 Lahde, 1 Love, 1 Fiøs, 1 Ditto Gammel Stue og 1 Mølle Huus, Endnu behøves 1 Nye Stue og Nydt Fiøs, samt 4 Tylter Saugtømmer til Loven.

12. Nedre Rosvold, paa Vestre Side af Mons Elven, skraads for sidstnævnte Plads, hvis Grændser bleve bestemte at være, mod Sønden den samme som før er anmeldet at være norden Skiæl til Naboe Pladsen Øvre Rosvold, nemlig: fra Udløbet af Bække Siget kaldet Skielbekken, opad i S.S.W., vel Vestlig, til Linien til under en Fiæld Top eller Kuul, kaldet Reinskallen, derfra gaaer igien nordre Skiæl ned til Udløbet af en liden Elv kaldet Pusi Elven i lige Linie. Mod Østen bliver Mons Elven Grændse.

Inden disse Grændser findes fornøden Brænde og Giærdefang, samt noget Fyrre Skaug til Husenes Vedligeholdelse. Jorden er god og letvindt, men Kornet er Frost undergivent, eller er Pladsen godt Ryddet. Udsæden var i Aar af begge Ryddere 4 1/2 Tød. Byg, som trives godt. Af Creature fødes paa begge Parter 15 store og 32 smaae Fæe, samt 3 Hæster. Saare lidet Lax faaes i Elven til Huusholdningen, men ey til Salg, eu heller findes anden Hærlighed til

denne Plads, som skiønnes at kand skyldlægges om 1 aar. Af Huuse har Rydderen Christen Nielsen 1 Stue Bygning, 2 Loft Høy, 19 Alen lang og 10 Alen breed, 1 Love, 1 Lade, 1 Fiøs, 1 Hæste-Stald, Endnu behøver denne 1 Stabur og lidet Tømmer til Fiøsets Reparation. Rydderen Thomas Nielsen 1 Stue Huus af samme Længde, Høyde og Brædde som forrige, 2de Fiøs, 1 Love og 1 Lahde, Endnu behøver denne 1 Tørke-Stue og 1 Stabuhr, samt 4 Tylter Saugtømmer til Stue-Huuset's Indreeding. Fælles have disse Ryddere 1 Liden Stue, et Arbeids Huus, en Skieltret Lahde, et Mølle Huus og 1 i Bygning staaende Saug.

13. Guldhaven, paa Østre Side af Mons Elven, lidet neden for sidstnævnte Plads, hvis Grændser bleve bestemte, mod sønden den sønderste Rabbe af Field, kaldet Store Atkien, der gaaer fra øverst i Fieldet ned mod Mons Elven, mod østen Field Ryggen af samme Store Atkien, nordefter til midt for et Bakke-Sig nede i Mons Elven, kaldet Forstebekken, og er det første Bekke Sig nærmest Pladsen. Hvilken Linie fra Fiældet til Bakke-Siget er nordre, ligesom Mons Elven Vestre Grændse.

Inden disse mærker er fornøden Brænde og Jærdefang, men ingen Fyrre Skov. Jorden er kun maadelig og næsten intet Græs paa samme, hvilket maae tages paa 2de uden for Landet liggende Holmmer, hvis Slotter maae tillades Opsidderne til Afbenyttelse, saafremt de skal have fornøden Græsning. Dog bliver de ikke at lægge under Pladsen til videre afbenyttelse hvis nogen Indretning i Fremtiden fra Hans Mayestedts Siide skulle fornødiges med Lændser eller dislige. I øvrigt er Pladsen temmelig godt ryddet. Udsæden var i Aar 1 1/4 Tød. Byg, som godt trives. Af Creature fødes 11 stoere og 15ten smaae Fæe, samt 1 Hæst. Fiskerie eller deslige findes ikke til denne Plads, som skiønnes at kand om 5 aar skyldlægges. Af Huuse findes en liden Stue, 1 Love, 2de Fiøs, 3de Udrags-Lahder, 1 liden Birk og Fyrre Boer. Endnu behøves 1 Ditto Stue, 1 Tørke Stue og 1 Stald.

14. Holmenæsset, 15. Birkestuen og 16. Holmegaard ligger samtlige paa 1 Øe i Mons Elven paa Vestre Siide af samme. Denne øe som bærer Navn af Pusi Holmen, dennes paa vestre Siide af Pusi Elven og paa østre af Mons Elven, og beboes som for meldt af 3de Ryddere, som lige nedpaa hverandre.

Men da den ældste Rydder, Ole Ingebrigtsen, næsten aldeles har forsømt sin Jord, som aarlig meere og meere maae forfalde paa Grund af hans yderlige Fattigdom, der gjør at hans meeste Næring er Betlerie, saa kand hans Rydning Holmenæsset ikke komme i Betragtning, saa meget meere som denne øe er saa liden og kand ikke vel blive tienlig for meere end 2de Mænd end af ved hielp af et Stykke Strækning paa det faste Land, lige for, hvorføre Retten troede det Rigtigst at Holmenæsset aldeles bortfald, og nærværende Rydder allene i Betragtning af sin yderlige Fattigdom og høye Alder, 64 Aar, nyder dette Jordsmon sin Livs Tid. Hvilket vil som det øvrige, ankomme paa Det Høykongelige Rentekammers

nærmere Approbation.

Da denne Øe inderst bliver at ansee som een Gaard i Tiiden, med 2de Opsiddere, som maae nyde sin Slotte om hinanden og ey lettelig kan deeles, saa anseer Retten det rigtigt at indbefatte begge, nu der det eene Navn, Pusiholmen som før kaldet, og da dens Grændser ere af Natturen tilforn bestemt som før meldt, blev allene den Deel af det faste Land som fandtes fornøden til Græsning, ey Skov udmaalet og Grændserne her for bestemte mod Sønden det samme Skiæl som før er anført og bestemt som nordre Skiæl for Naboe Pladsen Nedre Rosvold, nemlig: Linien fra udløbet af Pusielv- en opad til under Fieldet Reinschallen, mod norden en lige Linie fra udløbet af Pusi Elven opad til under Fieldet, den nordre Ende af en Holme kaldet Sandholmen, opad mod nordre kandt af Fagerfieldet, mod Vesten Linien fra det nederste af Reinschallen til den ommeldte Punkt i Fagerfieldet og mod østen Pusi-Elven.

Inden disse mærker findes fornøden Brænde og Giærdefang og lidet Fyrre Skov. Jorden, især paa Holmen, er slet og Kornet megen Frost underkastet. Udsæden var i Aar hos Ole Ingebrigtsen 1/8 Tønd. Byg, hos Jacob Olsen 1 Tønde Ditto og hos Gunner Iversen 3/4 Tønde Ditto, som trives temmelig. Af Creature har Ole Ingebrigtsen 2de stoere og 2de smaae Creature, Jacob Olsen 12 stoere og 30 smaae Creature, samt 1 Hæst, og Gunner Iversen 5 stoere og 16 smaae Creature, samt 1 Hæst. Den 1stes Plads er nesten slet ikke, de øvriges temmelig Dyrket, men intet Fiskerie eller Herlighed hertil findes. I øvrigt ansees de 2de sidstes Part at kand skyldlægges om 5 Aar. Af Huuse findes paa den førstes Part 2de Slette Lahder, 1 Birke Stue, blot 2de Gammer og 1 lidet Fiøs med Skot. Paa den andens 1 liden Stue, nu Ditto i Bygning, 2de Fiøs, 3de Lahder. Endnu behøver denne 1 Hæste Stald og 1 Tørkestue, samt 4 Tylter Saugtømmer. Og paa den 3dies Part 1 Stue, 1 Fiøs og 1 Liden Boed, endnu behøver denne 1 Lahde, 1 Love og 1 Hæste-Stald.

e. I Henseende til denne Post er det meedste under Litr. c, Anført til Oplysning, og Fyrre-Skov som fandtes saa nær anmærket efter dens Beskaffenhed.

f. Ogsaa i Henseende denne Post bleve disse Vilkaar for Opsidderne bekiendtgiordte, efter det ved denne Forretning som Bielag følgende Udkast, endelig skiønner Retten ikke andet, end at samtlige anførte og fleere Nybyggere, kand nyde Nærings Vei paa de dem udviiste Pladser. Den ommeldte Ole Ingebrigtsen undtagen, efter de foran anførte Beskaffenheder.

Ved Forretningen i denne Skov, mødte Brynnild Haagens fra Aamodt Sogn i Østerdalen, og begiærede sig en Rydnings Plads i denne Skov udviist, hvilken blev ham bestemt mellem Pladserne Guldhaven paa nordre og Findbakken paa Søndre Side, altsaa nyder for sin Part samme Grændse mod Søndre som er Findbakkens nordlige og mod Norden den samme som er anmeldt som Guldhavens søndre, mod Vesten

er Mons Elven og mod Østen den lige Linie, bag over Athie Fieldet fra Guldhavens Grændse mod Sønden til Finbakkens nordlige Skiæl oven over Fieldet, hvilken Strækning formenes at kunde føde en Familie paa de befalede Vilkaar, der blev ogsaa denne Rydder betydet, og som han lovede at holde sig efterretlig.

Da altsaa intet videre var at forhandle, blev denne Forretning sluttet den 26de Augustii 1797.

Saaledes denne Sinde at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Jørgen Torsteensen, Ole Kastensen, Morten Hansen, Nordstrøm, Helge Jeremiasen, Store Wennie, Christian Henrich Balzersen, Kløven, Ole Samuelsen, Bachejord.

Rigtig indført, bevidner paa Hr. Sorenskriver Hammers Vegne efter Amtets Constitution, bevidner Møinichen.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Embete Ekstrarettspotokoll
1793 - 1807, side 73 a - 79 a.

Udi Sagen anlagt paa Justitiens Vegne af Procurator Lindegaard som Actor contra Niels Joensen, Schognæs, og Marith Olsdr., ibidm., for leiermaal i forbudne leed, blev paa Sorenskriverens Boepæl Berg i Tromsø Sogn den 12te Septembr. 1797, udi Overværøelse af de 2de Laugrettes Mænd Hans Anderssen, Holmsleth, og Haagen Thomesen, Kaldsleth, afsagt saadan

Dom

Saavel ved Sognepræsten Hr. Bergs Indberetning og attest af 31te Decembr. 1796, som de Tiltaltes, Niels Jonsen, Schognæs, og Marith Olsdr., ibidm., deres egen tilstaaelse inden Retten er det godtgiort, at disse i Aaret 1796 have sammen aflet et uægte Barn, ligesom der ogsaa af de producerede Præste Attester er oplyst at disse Tiltalte ere hinanden i 2det leed beslægtede. Hvorfore deres begangne Forseelse bliver at bedømme efter N.L. 6 - 13 - 1 og 13 Art., confereret med Forordningerne af 8te Junii 1767 og 6te Decembr. 1743. Men da begge ere uformuende, kand den yderste Formue som ellers udgiorde endeel af deres Straf, ikke beregnes til noget.

Thi Kiendes for Ret: Niels Jonsen, Schognæs, bør til Straf for sig og andre til advarsel, 1. at udreede dobbelte leiermaals bøder med 24 rdl., i mangel heraf at aftiene samme med Fængsel paa Vand og Brød i 12 Dage. 2det, I Stæden for aabenbare Skriftemaal endvidere at hensidde paa Vand og Brød i 8te Dage. 3de at tiene for Kost og Klæder i 2 aar paa et af Fiskeleierne her i Fogderiet, og 4de at betale udi denne Prossesses Omkostning med det Stemplede Papiir 4 rdl.

Ligesaa bør Piigen Marith Olsdr., Schognæs, fra hvis Defensor, efter den hende tilstaaede Udsættelse, endnu ingen Underretning til Dommeren er indsendt angaaende den af hende ansøgte Despensations Bevilling, 1. at betale dobbelte leiermaals Bøder med 12 rdl. eller i mangel heraf afsone samme med Fængsel paa Vand og Brød i 8te Dage. 2. i Steden for aabenbare Skriftemaal end viidere at hensættes paa Vand Brød i andre 8te Dage. 3. at tiene i 2de aar for Kost og Klæder udi et af Fiskeleierne her i Fogderiet, dog i separat Sogne fra hendes medskyldige, den ommeldte Niels Jonsen, og 4de at betale udi denne Prossesses Omkostninger med det Stemplede Papir 4 rdl. De idømte Bøder og omkostninger at udreedes inden 15ten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og som det øvrige under Justiciens videre Pleye.

Endelig attesteres i Følge Forordningen af 3de Junii 1746, at intet uforødent ophold af Parterne i denne Sag er foraarsaget. Saaledes til Tiid og Sted som meldt at være Kiendt, Dømt og Afsagt, bevidner under Haand og Segl. P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Domkopibog No. 2, 1770-1811, side 155 b.

Anno 1797, den 16de October, blev det almindelige Høste, Sage og Skatte Ting for Giisunds Tinglaug sadt og fremholdet paa Gaarden Wang og Retten i Overværelse af den Konstituerede Foged Hans Echorn, betient af mig Peter Hanning Hammer, som constitueret Soren-skriver i Tromsøe og Senjens Fogderie, tilligemed følgende eed-svorne Laugrettesmænd, nemlig 1. Jon Olsen, Monselv, 2. I Stæden for Gabriel Zachariasen, Gibostad, Ole Sørensen, Grundvaag, 3. Søren Olsen, Findfiord, og 4. i Steden Aaned Thommesen, Washoug, Erich Endresen, Øyjorden.

Hvorda først blev Publiceret de paa sidste afholdte Høste Ting for Hillesøe Tinglaug anførte Kong. Forordnings Placat, Amtsbreve, Præmie Listen og Lougmandens Skrivelse, samt detsuden Amtets Skrivelse til Fogden betreffende Resolution af 4de Februari sidstl. om Bondehandlens Afskaffelse, m.v. og endelig Rente-kammerets Skrivelse til Amtmand Hegge, dateret 5te November 1791, angaaende en Afgift af 8 sk. pr. Baad til Myhre og Andenæs Fiskevæhr.

For det andet:

1. Foged Echorns Bøxseddell til Niels Thommesen Find, paa 3 mrk. i Kouritz med Naveren, dateret 16de October 1797. Til Tugthuset 6 sk.
2. Sognepræsten Hammer, Bergs, paa Sognepræsten til Sands Meenigheds, Peter Brandts, Bøxseddell, til Ole Jacobsen, Sultenvig, paa 6 mrk. i Molsnæs, dateret 12te October 1797. Til Tugthuset 6 sk.
3. Proust Esten Steens Bøxseddell til Anders Pedersen paa 9 mrk. i Kragnæs, dateret 21de Augusti 1797. Til Tugthuset 6 sk.
4. Ditto en Bøxseddell til Jens Schielderup Fridrichsen paa 1/2 Vog i Findfiorden, dateret 21de Augusti 1797. Til Tugthuset 8 sk.
5. Ditto en Bøxseddell til John Johannesen paa 2 Pd. i Wasjorden, dateret 21 Augusti 1797. Til Tugthuset 8 sk.
6. Sognepræsten Peter Brandts Bøxseddell til John Olsen paa 1 Pd. i Gaarden Tømmervig, dateret 24de Augusti 1797. Til Tugthuset 8 sk.
7. Proust Esten Steens Bøxseddell til Herman Johnsen paa 9 mrk. i Landøen, dateret 8de Julii 1794. Til Tugthuset 8 sk.

Samtlige med Reversaler og Qvitteringsbøger paa behørig stemplet Papir.

Endelig den under 12te September sidstleden afsagde Dom i Sagen, Procurator Lindegaard som Actor contra Niels Jonsen, Skognæs, og Marith Ols Datter, ibidem, for Leyermaal i forbuden Leed.

Den konstituerede Foged Echorn fremlagde derefter til Undersøg-

else og Læsning for Lehnsmand, Lougrette og Almuen, et til det generale Tingsvidne henhørende og paa sidst afholdte Høste Ting for Schiervøe Tingloug her i Protocollen anførte Qvæstioner, hvorpaa han bad samtlige Svar modtaget.

Ovennævntes Svar paa samme er følgende: Til 1ste Qvæst. Resp.: Ney. Til 2den Qvæst. Resp.: Ney. Til 3de Qvæstion. Resp.: Ney. Til 4de Qvæst. Resp.: Ney. Til 5te Qvæst. Resp.: Ney. Til 6te Qvæst. Resp.: Ikke undtagen at Niels Thomesen har erholdet 3 mrk. bøxel i Gaarden Kauritz med Naveren. Til 7de Qvæst. Resp.: Ney. Til 8de Qvæst. Resp.: Ney. Til 9de Qvæst. Resp.: Ney. Til 10de Qvæst. Resp.: Ja. Til 11te Qvæst. Resp.: Kun een, nemlig Monselven, tilhørende Hans Harder, paa beneficeret Grund, det Tømmer som skiæres paa samme bringes fra Kongens Almindings Skove, samt andre omliggende. Til 12te Qvæstion. Resp.: Ney. Til 13de Qvæst. Resp.: Kun een, nemlig Løchelle, hvor deraf i Aar er givet i Skat vidste de ikke. Til 14de Qvæst. Resp.: Ney.

Den constituerede Foged fremkaldte derefter Lehnsmand Jon Abrahamson Braem, for hvem blev oplæst Amtets Resolution af 22de Junii sidstleden, som dicterer ham en Mulct af 5te rdl. for Embeds forsømmelse.

Videre fremkaldte den constituerede Foged Skovfoged Christen Nielsen paa Rydningspladsen Rosvold, samt Thomas Nielsen, sammesteds, hvorefter den første mødte, for hvem blev oplæst det Kong. Rente Kammers Resolution af 24de Junii d.a., til Svar paa dens indgivne Ansøgning om at opføre en Soug paa bemældte Rydningsplads.

Den constituerede Foged anmeldte derefter at have her til Retten indkaldet Lisbeth Ols Datter af Gaarden Botten, som i Aaret 1796 for begaaet Leyermaal, hendes Declaration, hvorvidt hun er i Stand til at betale de paabudne Leyermaalsbøder, bad Fogden at Retten behagelig vilde modtage. Paa Rettens Tilspørgende herom, svarede hun, at hun hertil var aldeles uformuende, dels da hun selv var yderlig fattig, dels da hun havde et lidet og sygt Barn at forsørge, hvilket med Almuen bekræftede. Af det Tilførte begjærede Fogden en Udskrift, som blev lovet.

Den constituerede Foged bad dernæst Lehnsmanden, Lougrettet og Almuen tilspørgt, om nogen af hans Majestæts Jorder siden sidste Ting er bleven bøxelledig, enten ved Dødsfald eller paa anden Maade? Hvortil blev svaret, at følgende ere bleven siden sidste Ting bøxelledig, nemlig 1 Pd. 12 mrk. i Gaarden Sand, som Anders Olsen og Konen er fradød noget efter Pintsedag d.a., og 18 mrk. i Gaarden Fiordbotten, som Sigvart Olsens Enke er fradød noget efter St. Hans Dag dette Aar. Af det tilførte udbad Fogden sig en

Udskrift, som blev lovet, besk.

Den constituerede Foged, som meget ofte havde erfaret, Skovfoged Christen Nielsens Uefterretlighed og Skiødesløshed i at beopagte sine Pligter som Skovfoged, hvorved Hans Majestæts Interesse Leed meget, fandt sig deraf anlediget at afskedige fornævnte Skovfoged fra denne Tieneste til dette Aars Udgang. Til Skovfoged i dennes Sted, blev af Fogden antaget Ole Barrosen paa Rydningspladsen Olsborg, hvilken sidste efter at have aflagt Troeskabs Eed, kunde vente at blive meddeelt Instruction.

Da Tiden for i Dag var forløben, blev Tinget til i Morgen udsadt.

Næste Dag, den 17de October, blev med Tinget videre fremholdet i Overværelse af det i Gaar benævnte Lougrette.

Hvor da først blev publiceret:

1. Hans Majestæts Skiøde til Peder Ingebrithsen paa 1 pd. i Gaarden Botten, dateret 19de April 1797.
2. Den constituerede Foged Echorns Bøxseddell til Aaned Thommensen paa 1 Vog i Gaarden Washaugen, dateret 16de October 1797. Til Tugthuset 16 sk.
3. Ole Nielsen Stadts Byxseddell til Anders Johnsen paa 1 pd. i Gaarden Gaveln, dateret 19de Julii 1797. Til Tugthuset 6 sk.

Begge med Reversaler og Qvitteringsbøger paa behørig stemplet Papir, undtagen den af Fogden udstædde.

Ligesaa de usluttede Skifter fra Aaret 1796, samt de til dato ommældte Stævnebrev for Aaret 1797 i dette Tingloug.

Derefter blev paraabt Sagerne:

Folio 341 1/2. Arrest Sagen anlagt af Christian Kildal, som Mandatarius for Gerhard Cappe i Bergen, contra Jacob Bastian Friis.

Procurator Lindegaard af Sandnæs mødte for Retten og begiærede denne Sags anstand til anstundende Sommerting paa Citantens Vægne, da han ved det nu forestaaende Høsteting for Astadfiords Tingloug efter udstyret Continuations Stævning skal erhverve et Tingsvidne til Afbetiening under denne Hoved Sag, og haabede altsaa i Følge Forordningen af 3de Junii 1796, dens 2den Capitels 7 pg., denne Anstand bevilget. Paa contra Partens Vegne mødte ingen.

Eragtet:

Da det omtalte Tingsvidne ikke er sluttet for Astafiords Tingloug, og Cintangens Fuldmægtig har erklæret at ville continuere

samme, ved continuations Stævning, saa bliver den forlangte Anstand bevilget, dog at det i Tiden ved Sagens Paakiendelse vil blive anseet hvorvidt den paaskudte Aarsag til samme kand ansees for Udflugt til Sagens Forhaling eller ikke.

Folio 342 1/2. Sagen anlagt af Jacob Bastian Friis contra Christian Kildal, som Mandatarius for Gerhard Cappe i Bergen, til en Arrests Underkiendelse.

Paa indstævntes Vegne mødte Procurator Lindegaard og begiærede denne Sags Anstand til anstunde Aars Sommerting, da han i Hoved Sagen har været nød til at forlange ligesom ogsaa erholdt samme. Paa Citantens Vægne mødte hverken han selv eller nogen paa hans Vegne.

Eragtet:

Paa den forlangte Grund bevilges Udsættelse til første holdende Sommerting for dette Tingloug, og vil ved Sagens Paakiendelse bliver at ansee, hvorvidt den anførte Grund kand ansees for Udflugt til Forhaling af Sagen, eller nødvendig til dens Oplysning.

Folio 342. Sagen anlagt af Jon Jonsen, Wangsvig, og Jon Johansen, Wasjord, contra Jens Poulsen, Grundfiord, og Peder Pedersen, Hemmingsjord, for injurier.

Efter Paaraab mødte ingen af Parterne, thi blev eragtet, da Sagen i 3de Ting har staaet i Beroe uden Tilsvær fra nogen af Siderne, saa udgaaer denne Sag af Protocollen.

Efter Paaraab mødte ingen flere med Tvistigheds Sager.

Derefter meldte sig følgende Nyebyggere i Malangen, som af Fogden begiærede sig Tømmer udviist og Skovsæddel meddeelt paa det til deres Boepæles Istandsættelse og Pladsers Opbyggelse fornøden
Tømmer i Malangens Skov Almindig, nemlig:

1. Michel Jacobsen paa Pladsen Fridrichsberg, 4 Tylter Bygnings Tømmer.
2. Ole Barrosen paa Pladsen Olsborg, 3de Tylter Ditto.
- 3de, Ingebrith Israelsen paa Pladsen Tagelvbugten, 11 Tylter Ditto.
4. Hans Jonsen paa Pladsen Leirbechmoen, 4 Tylter Ditto.
5. Brynjuld Haagensen paa den nyelig udviste Plads kaldet Forhaabningshøy, 2 Tylter Bygningstømmer og 4 Tylter Saugtømmer.
6. Niels Halvstensen paa Pladsen Guldhaven, 9 Tylter Bygningstømmer.
7. Jacob Olsen paa Pladsen Pusseholmen, 4 Tylter Saugtømmer og Gunnar Iversen, sammesteds, 4 Tylter Bygningstømmer.
8. Christer Nielsen paa Pladsen Nedre Rosvold, 6 Tylter Bygningstømmer og 3 Tylter Saugtømmer, og Thomas Nielsen, sammestæds, 4 Tylter Byg-

ningstømmer og 4 Tylter Saugtømmer. 9. Lasse Olsen paa Pladsen Fagerdalen, 10 Tylter Bygningstømmer og 4 Tylter Saugtømmer. 10. Christen Israelsen paa Pladsen Fleskemoen, 3 Tylter Bygnings- og 3 Tylter Saugtømmer. 11. Niels Jacobsen paa Pladsen Moen, 3 Tylter Bygnings- og 3 Tylter Saugtømmer. 12. Hans Jonsen, Leirbechmoen, 12 Tylter Bygningstømmer. 13. Jon Hansen paa Pladsen Findbakken, 6 Tylter Bygnings- og 2 Tylter Saugtømmer.

Disse meddeelte Fogden Udvisnings Sedler uden derfor at oppebære nogen Skovtiende i Forventning af at de Høy Kongelige Rentekammer ville biefalde samme.

End videre mældte sig følgende i samme Anledning:

14. Den constituerede Sorenskriver Hammer, 3 Tylter 12 Alens, 5 Tylter 10 Alens og 2 Tylter 8 Alens Bygningstømmer. 15. Jacob Gotliebsen, Gottesjord, 4 Tylter Bygningstømmer og 1 1/2 Tyllt Saugtømmer. 16. Peder Larsen, Strømsnæs, en Sexrings Baad Veed. 17. Morten Hansen, Sørstrømmen, 2 Tylter Bygnings- og 2 Tylter Saugtømmer. 18. Christian Thommesen, Troldvig, 2 Tylter Saugtømmer. Hvis Trang til det ansøgte af Almuen blev bekræftet, Ligesom 19. Jacob Bastian Friis, en Sexrings Baadved. Hvis Trang her til ligeledes blev bevidnet. 20. Ole Nielsen Stadt, en Skibsbaads Veed. Hvis Trang hertil ligesom blev bekræftet.

Ole Sørensen, Grundvaag, anmeldte derefter at have modtaget til Skudpenges Erholdelse, 2de Bjørne Skind af 2de Voxne Bjørne, hvoraf den eene er skudt af Anders Pedersen Fieldfin, i dette Aars Foraar paa Senje Øen, og den anden skudt af Peder Siursen Find, samme Tid paa samme Øe, hvis Rigtighed af Almuen blev bekræftet.

Da Tiden for i Dag var forløben, blev Tinget til i Morgen udsadt.

Næste Dag, den 18de october, blev med Retten videre fremholdet i overværelse af Laugrettesmændene Gabriel Zachariasen, Gieboestad, som i Dag aflagde sin Laugrettes Eed, Jens Schielderup Fridrichsen for Søren Olsen, Findfiorden, Hans Hansen, Strømmen, for Aaret Thommesen, Washougen, og Ole Mathiesen, Tenskiær, for John Olsen, Molsnes, hvilke tilforn have aflagt Deres Laugrettes Eed.

Hvorda 1. blev publiceret Peder Ingebrigtsen, Bottens, Pandte obligation til Sogne Præst Gunder Berg for Capital 70 rdl., dateret Dags dato.

Derefter fremlagde Den Constituerede Foged Isach Michelsen, Tarald Arentsen og Ole Arentsen Deres Regning for Skyds med Deliquentinden Anne Maria Nielsdatter, Hemmestad, fra Sletnes til

Tromsøe, til Beløb 2 rdl., som blev befunden rigtig.

Derefter meldte sig følgende som vare Udviisning begierende af den Kongelige Almindings Skov i Mallangen, nemlig:

1. Hans Johnsen, Mols, 6 Tylter 10 alens Bygningstømmer, 2. Niels Thommesen, Nedre Rosvold, en Sexrings Baadveed, 3de, Gabriel Zachariesen, Gieboestad, 8 tylter Bygnings- og 6 Tylter Saugtømmer, Ditto en Sexrings Baadveed, og 4de, Jochum Jansen, Øyfiordbotten, 2 Tylter Bygningstømmer og en Sexrings Baadveed. Hvis trang til det ansøgte, af Almue og Laugrettet blev bekræftet.

Derefter fremlagde Fogden til undersøgelse og oplæsning dette Aars Restance Liste over udestaaende Kongel. Skatter i dette Tinglaug, som blev befunden Rigtig.

Derefter fremstod Lensmand Jon Abrahamsen Braem, som igien toeg den af ham givne declaration ved Hillesøe Ting, at han ikke længere end til dette Aars udgang ville vedblive Lensmands Ombudet, og skyds skaffe tienesten for Giisunds Tinglaug, som han saaledes herved frasagde sig. Den Constituerede Foged modtog ligeledes denne frasigelse, og kand John Bram vente at blive gandske endtlediget fra samme, naar hand aflegger vedbørlig Rigtighed, saavel for 1796 som dette aars Resterende Kongelige Skatter, hvilke sidste paaligger ham at inddrive, da han oppebærer De lensmanden tillagte Indtægter for indeværende aar.

Fogden udbad sig derefter en udskrift af det tilførte, som blev Lovet.

Til at sidde Laugrette tilstundende Aar 1798, opnevnte Fogden følgende Mænd, hc.: 1. Ole Jacobsen, Molsnes, 2det, Andreas Pedersen, Kragernes, 3de John Johannesen, Wasjord, og 4de, Jan Olsen, Tømmerwiig.

Da ingen videre efter Paaraab meldte sig med andragende, og intet videre var at forette, blev Tinget hævet og Retten adskilt.

Saaledes Denne Sinde at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 380 a - 383 a.

De på Hillesøy tinglag publicerte forordninger m.m.

Hvorda:

1. blev Publiceret Forordningen om Tolden og Kiøbstæds Consumption i Danmark og Norge. Datr. 1te Febr. 1797, som formedelst sin Vidløftighed allene blev Almuen anmeldt at være udkommen og i øvrigt overladt enhver efter paafordring til egen Giennemlæsning.
2. Placat angaaende en Nærmere bestemmelse om Attester af Kirke-bøgerne i Delinquent Sager. Datr. 5te May 1797.
- 3die. Rentekammerets Circulaire af 21de Januari d.a., anlangende Beneficiarii og Jordegodseiere, deres forhold i Henseende til Fæste Breve, Reverzaler og Qvitteringsbøger.
4. Rente Kammerets Skrivelse til Amtet af 8de April d.a., At Lensmændene indtil videre frietages for aarlige Mandtallers Optagelse.
- 5te. Det Kong. Norske Videnskabers Selskabs Præmie liste for indeværende Aar.

De på Skjærvøy tinglag framlagte spørgsmål:

1. Om Matriculen i dette Thinglaug pro Anna 1797 nogensteds er bleven forhøyet, enten med nye Skyldlagde Pladser, eller og de gaarders forhøyelse i Skylden?
2. Om i dette Thinglaug i aaret 1797 er skeet nogen forandring betalt Skatter, Leie eller noget af hvad Navn nævnes kand?
13. Om i dette Tinglaug er nogen Laxelv hvoraf for aaret 1797 er betalt Skatt, og i saa fald hvormeget?
14. Om der i dette Tinglaug er nogen Jægteskipper som enten i første eller i sidste Stævne dette Aar har haft 2de eller fleere Jægter til Bergen, og i saa fald hvor mange?

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 367 b - 368 a.

Peter Hanning Hammer, Constitueret Sorenskriver udi Senjens og Tromsøe Fogderie under Finnmarken Amt Giør Vitterligt: at Anno 1797, den 13de Decembr., indfandt jeg mig paa Gaarden Leinvig i Giisunds Tinglaug, for i Overværelse af de 2de lovfæste Mænd, Lensmand Joen Abrahamsen Bram og Tarald Arentsen, Bukkeschind, at optage et Præliminair Forhør, i Anledning af Hr. Amtmand Sommerfeldts Skrivelse, dateret 23de Augusti sidstleden, grundet paa den Constituerede Laugmand Ristes Requisition af 16de Junii næst forhen, foranleediget af Skipper Ole Nielsen Stadts Angivelse af foregaaende 30te Maii, hvilke samtlige Skrivelser bleve tagne ad Acta, saalydende #.

Til dette Forhør var betimelig i for Vejen, under foregaaende 14de Novembr., indkaldet Skipper Ole Nielsen Stadt, Styrmand Gabriel Zachariassen, Gibostad, Haasætterne Ole Christophersen, Hemmingsjord, Knud Rasmussen, Grundrejsen, Joen Johannesen Smed, Jørgen Andreas Kierregaard, Ole Olsen, Græsmyhren, Ole Henrichsen, forhen tienende paa Giibostad, Fridrich Erichsen, Løghelle, og Rasmus Jørgensen, Aarnæs; Hvorda mødte 1. Skipper og Giæstgiver Ole Nielsen Stadt, og anmeldte, at De 2de Haasættere Rasmus Jørgensen, Aarnæs, og Fridrich Erichsen, Løghelle, havde i hans Huus sagt, at Ole Hendrich Hansen, da tienende hos Deponenten, samt Ole Olsen, Græsmyhren, havde begaaet det Factum, som formeldte hans Angivelse til den Constituerede Laugmand Rist indeholder, og at han, efter disses Opgivende, havde underrettet Rist derom, som før meldt. I øvrigt vidste han intet at kunde oplyse herom, saa som han ikke Selv var med Jægten, men havde en sadt Skipper der paa ved Navn Gabriel Zachariassen, Giæstgiver paa Gibostad.

Den 2den indkaldte, Giæstgiver og Styrmand Gabriel Zachariassen, mødte ikke personlig, men havde til Dommeren indsendt sit skriftlige Vidnesbyrd, som blev taget ad Acta, saalydende:

Velædle Hr. Constitueret Sorenskriver Peter H. Hammer.

Da jeg er indkaldet til det Forhør, om dem skulle have staalet levende Creature den Tiid dem var seilet til Bergen forleden Aar. Til den Oplysning er mit Vidnesbyrd saaleedes: Jeg saa ikke med mit Viidende noget, hverken om Bord eller andenstæds. Vel hørte jeg af de andre, at dem siger det, at have seet baade Kiød og Skind. Viidere Oplysning kan jeg ikke give. Og siden jeg nu for nærværende er meget syg, og ikke kan komme til det bestemte Stæd, tiener det til mit sande Vidnesbyrd.

Gibostad den 12te Decembr. 1797. Gabriel Zachariasen.

Derefter mødte 3de, Jørgen Andreas Kierregaard, u Confirmeret, 18 Aar Gammel, hiemme hos sin Fader Andreas Kierregaard paa Gibostad, som forklarede, at han, som Haasætter paa Skipper Ole Stadts Jægt sidste Stævne forrige Aar, laae paa Hiemreisen i Walsvæhr, og at ved denne Lejlighed af ham blev seet, at en halv

Tønde Kiød blev bragt om Bord paa den omtalte Jægt af de 2de Haasætte Ole Olsen, Græsmyhren, hvilke var reiste i Land ved Middags Tiid for at hendte Vand i 2de halv Tønder, men da Deponenten vilde drikke af den eene halv Tønde, fik han Blod Smag i Munden, følgede der paa med sine Fingre nedi Træet, og mærkede saaledes at der var Kiød i samme, men hvor fra, og hvorleedes disse Haasætter havde faaet dette Kiød, vidste Deponenten ikke. Viidere saae Deponenten at disse samme Haasættene Kogte færskt Kiød om Natten derefter, og efter at Jægten var gaaet under Seil, blev der talt om dette Kiød blandt de øvrige Haasættene, hvortil Styrmanden Gabriel Zachariassen svarede alleene, om de turde tillægge dem/:hc. Ole Henrich Hansen og Ole Olsen, Græsmyr:/noget Tyverie herfor, hvor paa intet viidere blev talt her om. Viidere vidste Deponenten ikke i denne Sag at omforklare.

4de, Ole Christophersen, boende paa Gaarden Hemmingsjord, forklarede: At han, som Haasætter, var med den omprovede Jægt paa den omtalte Tiid liggende i Walsvæhr, hvor da de 2de Haasættene Ole Henrich Hansen og Ole Olsen, Græsmyr, reiste i Land for at hænte Vand i 2de Halv Tønder, og da de kom tilbage med disse Halv Tønder, gik Deponenten hen til den eene, for at drikke og ved den Lejlighed saa i den andre noget Kiød nedlagt, senere, efter at Jægten var gaaet under Seil, saae Deponenten 2de hvide Faare Skind under Flagerne, men om de 2de nys ommeldte Haasætter havde kiøbt eller paa anden Maade tilvendt sig dette Kiød og disse Skind, vidste Deponenten ikke, ej heller noget viidere i denne Sag at forklare.

5te, Knud Rasmussen, Confirmeret og tienende hos Niels Pedersen, Grundreysen, forklarede: At paa den omtalte Tiid og paa samme Jægt, var han Haasætter med forrige Deponent, men at alt hvad han i denne Sag angaaende Ole Nielsen Stadts Angivelse, kunde give Oplysning om, var at han, efter at bemeldte Jægt var gaaet under Seil fra Walsvæhr nordefter, saae 2de Faare Skind liggende under Flagerne paa Jægten, hvilket faldt Deponenten besynderligt, men hvor disse Skind vare komne fra, eller hvem de tilhørte, vidste han ikke med nogen Vished at kunde bekræfte. Ligesaa saae Deponenten, at de 2de omtalte Haasættene Ole Henrich Hansen og Ole Olsen, spiiste færsk Faare Kiød, efter at de vare under Seil sammen, og vare gaaende nordefter den berørte Tiid. Viidere vidste Deponenten ikke at forklare i denne Sag.

6te, John Johannsen Smed, opholdende sig hos Poul Guldbrandsen, Grundreysen, forklarede: At han, som Haasætter paa den omtalte Jægt den omprovede Tiid, laae i Walsvæhr, og da de 2de andre Haasættene Ole Henrich Hansen og Ole Olsen, som formeldt ville tage i Land for at hendte Vand, tilbød han sig at følge dem, men dette ville de ikke. Da de derefter kom tilbage, blev der ophidset paa Jægten de 2de Halv Tønder som Vandet skulle være paa, men da han ville tage imod disse Halv Tønder inden Borde, nægtede de 2de omprovede Ole Henrich Hansen og Ole Olsen ham det, bad ham kun at hidse, og selv ville de tage imod Halv Tønderne. Samme Aften, da

det var bleven mørkt, gik Deponenten ud paa Flagerne og stak sin Finger igiennem Spundset af den eene af disse Halv Tønder, og fandt da, at udi denne var Kiød, ligesom han ogsaa saa af disse omprovede Haasættere Ole Henrich Hansen og Ole Olsen, siden, da de kom under Segl, spiiste færskt Faare Kiød, samt til samme Tiid saa 2de Faare Skind liggende under Flagerne, men hvorleedes dette Kiød var kommet paa Jægten lovlig eller ulovlig, kunde Deponenten ikke bevidne, endskiønt det faldt ham besynderligt, samt gav ham Mistanke om adskilligt. Viidere vidste han ikke at forklare.

Da ingen flere af de Indkaldte mødte, blev dette Forhør udsadt til den paafølgende 19de Decembr., og Lensmanden Jon Bram paa nye beordret at tilsige de udeblivne, nemlig Ole Olsen, Græsmyr, Ole Henrichsen, Fridrich Erichsen, Løghelle, og Rasmus Jørgensen, Aarnæs, at møde til dette Forhør paa mit Opholds Stød, Gaarden Berg, den ommeldte Tiid, men da ingen indfandt sig, og de indkaldte siden er bortreist til Fiskerierne i Westeraalens og Lofodens Fogderie, nødes jeg til at slutte dette Forhør i nærværende Form.

Saaledes til Tiid og Stød som meldt at være passeret, bevidner

P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 45 a - 46 b.

Anno 1798, den 12te Junii, blev det almindelige Sommer, Sage og Skatte Ting for Giisunds Tinglav sadt og fremholdet paa Gaarden Giebostad, og Retten i overværelse af Amtmand Ole Hannibal Sommerfeldt, samt Constitueret Foged Hans Echorn, betient af mig Peter Hanning Hammer, som Constitueret Sorenskriver udi Senjens- og Tromsøe-Fogderie, tilligemed følgende efterskrevne Laugrettesmænd, nemlig: 1. Ole Jacobsen, Molsness, 2det, Anders Pedersen, Kragerness, 3. John Johannesen, Wasjord, og 4re, i Stæden for den borte blevne Jan Olsen, Tømmerviig, Christian Thommsen, Troldvig, af hvilke den sidste forhen, og de 3de første i Dag have aflagt deres Laugrettes Eed.

Hvorda blev publiceret saavel De paa sidst afholdte Sommer Ting for Schiervøe Tinglaug, bekiendtgjort Kongelige Anordninger og Amts Breve, samt òg end videre følgende, neml.:

1. Forordning af 2den Martii d.a., anlangende at enhver Skifteforvalter skal indeholde De Forlovs Penge som tilfalder den Kongelige Kasse.
2. Octroy for et almindeligt Brandassurance Compagnie i begge Riger og Hertugdømmene, Kiøbenhavn undtagen, dat. 4de April d.a.

End videre Andreas Ludvigsen, Kragerness, Pandte obligation til Kiøbmand Gregus Jonsen, Øyfiord, for Summa 187 rdl. Ved denne obligations Publication lod den Constituerede Sorenskriver Hammer paa Embeds Vegne forbeholde samtlige vedkommende saavel umyndige som andre Deres Lovlige prioriterende Ret for saa vidt Debitor Jon Abrahamsen Bram endnu som Incassator i adskillige Stervboer maatte indesidde med forbemeldte Stervboes Incassations-Penge, indtil han for samme har aflagt vedbørlig Rigtighed.

Ligeledes blev paa dette Ting, som paa De øvrige dette aars foregaaende Sommer Tinge, efterlyst følgende Personer, neml. J.J. Møllerup, Abraham Larsen, Moe, Olava Olsdatter, Warpvigen, og Sivert Sivertsen, af hvis Boepåle ingen vidste at sige.

Den Constituerede Foged Echorn begierede derefter opløst og undersøgt følgende Mandtaller, neml.:

1. Leedings-Mandtallet for Dette Tinglaug, Hvorved blev anmærket: Under No. 2, Siver Olsens Enke Død, under No. 4, Anders Olsen Død, under No. 7, Peder Abrahamsens Enke, gift med Niels Pedersen, ansadt for 12 mrk., No. 11, Erich Sieursen, udgaaer, i hans stød Ole Jacobsen, ansadt for 12 mrk., under No. 13 tilkommer Willum Andersen, ansadt for 12 mrk., under No. 22, Anders Pedersen tilkommer, ansadt for 9 mrk., under No. 24 tilkommer Christen Olsen, ansadt for Fattig, under No.

-
- 36 udgaaer Friderich Jørgensen, i hans stød Jens Schielderup Friderichsen ansat for 6 mrk..No. 38 tilkommer Ole Christopher Olsen, ansat for 6 mrk., under No. 39, Poul Guldbrand-sen, forhøyet til 1 pd., No. 40, Anders Baroesen Enke, gift med Jon Olsen, ansat for 6 mrk., under No. 47, Elias Hoff, nedsat til 6 mrk., No. 46, Johannes Sørensen udgaaer, i hans stød Jon Johannesen, ansat for 18 mrk., No. 47, Elias Hoff, nedsat til 6 mrk., No. 56, Gabriel Zachariesen, forhøyet til 1 Vog, i øvrigt befunden rigtig.
- 2det, Qværne Skattens-Mandtal, hvorved blev anmærket: under No. 30, Simon Leths qværn bortrevet, i øvrigt befunden rigtig.
3. Odelskat-Mandtallet for dette Tinglaug, som blev befunden rigtig.
4. Skatte-Mandtal for De Handlende i dette Tinglaug. Hvorved blev anmærket af Tronhiems udligger Borger Elias Hoff i Kløv-en efter Almuens opgivende for nærværende ingen Handel driver, i øvrigt befunden rigtig.
5. Mandtal over Huusmænd, Haandværkere, Strandsiddere og Selv foster Karle i dette Tinglaug, af hvilke ingen findes i dette Tinglaug.
6. Mandtallet over Finner og Lapper i dette Tinglaug, hvortil kommer endnu Henrich Henrichsen paa Senjæen, ansat for 1 mrk., Peder Jonsen ansat for 1 mrk., Anders Pedersen ansat for 1 mrk., i øvrigt befunden rigtig.
7. Mandtal over Soug-Skatten i dette Tinglaug: Hvorved blev anmærket af Almuen at Mallang-Saugen, den eneste i dette Tinglaug, var nu aldeles forfalden og til ingen nytte for almuen i nærværende tilstand. I anledning heraf fandt den Constituerede Foged fornøden at tilholde Soug Eyerne Hans Harder paa gaarden Selsæther i Astafiords Tingl., enten forsvarligen at istandsætte Sougen eller i manglende fald underkaste sig tiltale, til sit preveliums forbrydelse, af des aarsag Fogden udbad sig en udskrift af denne Almuens andragende, som blev belovet, besk.
- 8te. Beregning over Delinquent og andre deslige udgifter, som blev befunden rigtig, og
- 9de. Repartition over omkostningerne paa sidste grændse Rydning, som blev befunden rigtig.

Den Constituerede Foged bad Lensmanden, Laugrettet og tilstødeværende Almue tilspurgt om der sinde sidst afholdte Høste Ting er bleven nogen af Hs. Mayestæts Jorder Leedige i dette Tinglav, enten ved Dødsfald eller paa anden Maade. Hvilket Spørgsmaal derefter blev fremsadt at Retten, og besvaret med Ney.

Bemeldte Foged som var bleven underrettet om at nogle iblandt nye Rydderne paa Hs. Mayestæts Alminding i Mallangen, havde fahlbuden De af dem paa Deres Rydnings pladser opførte Huuse, hvortil Tømmeret er udviist af den Kongel. Alminding, fandt i denne Anledning fornøden almindelig at bekiendtgjør Almuen og Andre at De

ikke inklade sig i nogen saadan handel med bemeldte nye Ryddere, da De som herimod handlede, maatte vente at blive anseede, og tiltalte som De der handlede med Uberettigede Personer. Dette Fogdens Forbud bad han at Retten behagelig ville forelæse Almuen. Hvilket Fogdens forlangende blev opfyldte.

Da Tiden var forløben, blev Tinget udsadt til i Morgen.

Næste Dag, den 13de Junii, blev Retten atter fremmed med det i gaar benevnte Laugrette.

Hvorda, Den Constituerede Foged som her til Retten havde ladet indkalde følgende Qvindes Persohner, som i aaret 1797 have begaaet Leyermaal, hc.: 1. Lisbeth Larsdatter i Findfiordbotten, 2. Hendricha Christiansdatter, Troldvigen, 3. Karen Olsdatter i Laxefiorden, og 4de, Marithe Olsdatter, Schougness, hvilke sidste ved Kongel. Resolution af 16 Marti d.a., er eftergiven al anden straf for begaaet Leyermaal med hendes Sødskende Barn, allene at betale Simple Leyermaals Bøder.

Disse forbenevnte 4re blev Retten anmodet om at paaraabe og i fald De vare mødte, imodtage Deres Declaration, hvorvidt De ere i stand til at udrede fulde Leyermaals Bøder eller at samme efter de oplyste omstændigheder kunde være at aftinge, hvilket alt den Constituerede Foged bad Protocollen tilført, ligesom han og af det heele udbad sig en Udskrift til fornøden afbetiening.

Paa foregaaende forlangende blev paaraabt:

1. Lisbeth Larsdatter, Findfiordbotten, som erklærede sig aldeles uformuende, dels fordi hun selv intet eyede, dels ogsaa fordi hun endnu maatte opdrage det avlede uægte Barn, og at altsaa det høyeste hun kunde tilbyde var 1 mrk. 8 sk., som hun i Retten deponerede, og til den Constituerede Foged overleverede, med hvilken aftingning Fogden erklærede sig fornøyet.
 2. Hendricha Christiansdatter, Troldvig, paa hvis Vegne mødte Faderen Christian Thommesen, Troldvig, som ligeledes erklærede bemeldte sin Datter uformuende, men ikke desto mindre tilbød sig paa hendes Vegne at erlægge 1 rdl., den han inden Retten til Fogden overleverede som med denne aftingning fandt sig fornøyet.
 3. Karen Olsdatter i Laxefiorden, som ligeledes erklærede sig uformuende, og dets Aarsag tilbød sig at erlægge 1 mrk. 8 sk. som endog overstrag hendes Ævne, hvilke 1 mrk. 8 sk. hun inden Retten til Fogden overleverede, hvormed han fandt sig fornøyet.
- og 4de, Marithe Olsdatter, Schougness, paa hvis Vegne mødte Jørgen Christian Kiergaard, som ligeledes erklærede hende at være aldeles uformuende og neppe at Eye det hvormed hun kunde

skiule sig, hvorforre han til Fogden inden Retten afleverede 1 mrk. 8 sk., med hvilken aftingning Fogden fandt sig fornøyet.

Stædets Amtmand Hr. Ole Hannibal Sommerfeldt, som med Retten tilstæde, erklærede sig ligeledes sit Biefald til samtlige skeedte aftingninger, og saaledes approberede samme, hvilket han begierede Protocollen tilført. I øvrigt skal den forlangte udskrift af det passerede blive meddeelt, beskr.

Elias Hoff af gaarden Westness Kløven, mødte for Retten og Declarerede, i anledning af den Constituerede Fogeds skrivelse til ham af 22de Marti sidstl., at han som en bekiendt fattig mand ikke i det sidste aar har drevet mindste Handdel, eller for tiden saae sig i stand til, enten at af benytte samme eller derpaa at løse allernaadigste Bevilling, dets aarsag han frasagde sig all handel, og haabede paa grund deraf at blive befriet for at svare den hidtil betalte Handels Skat 2 rdl. I øvrigt forbeholdte han sig at have adgang til Giæstgiver Previlegium paa det af ham beboede Stæd, i tilfælde af hans omstændigheder skulde forbedres.

I anledning af denne Elias Hoffes Declaration, begiærede den Constituerede Foged af samme at blive meddeelt udskrift til Bielag ved hans Regnskab. Hvilken udskrift skal vorde meddeelt, beskrevet.

Derefter meldte sig følgende, som begiærede af Fogden at blive meddeelt Skouv-Seddler til Tømmer udviisning i Hans Mayestæts Alminding i Mallangen, neml.:

1. Jon Norman, Løchvigen, begiærende 1 Tylt 8te al. Bygnings Tømmer,
2. Jon Johannesen, Wasjord, 2de Tylter Soug tømmer,
3. Diderich Olsen, Nord Russevog, 6 Tylter 9 alens Bygnings Tømmer,
4. Elias Hoff i Kløven, 6 Tylter 8te alens Ditto,
5. Guldbrand Taraldsen, Grønjord, 6 Tylter 8te alens Ditto,
6. Gregus Jonsen, Øyfiord, 10 Tylter 8te alens Ditto,
- 7de, Jacob Olsen, Sultenvig, 3 Tylter 8 alens Ditto,
8. Hendrich Fridrichsen 2 Tylter Bygnings Tømmer, 8 alen lang, og 1 Tylt Soug Tømmer,
- 9de, Jacob Poulsen, Findsness, 3 Tylter Soug-Tømmer,
10. Simon Leth, Bundjord, 3 Tylter Soug tømmer og 1 Sexrings Baad,
11. Stephen Endresen, Findsness, 3 Tylter Soug Tømmer,
- 12te, Søren Olsen, Findfiord, 8 Tylter Bygnings Tømmer, 8 alen lang, og 2de Tylter Soug Tømmer,
13. Anders Larsens Enke, ibidem, 1 Tylt Soug tømmer,
14. Ole Nielsen Stadt 4 Tylter 12 alens, og 4re Tylter 6 alens Bygnings Tømmer, samt 1 Ottrings Baadveed,
- 15de, Jørgen Torstensen, Lysness, 1 Sexrings Baadveed,
16. Erich Sieursen, Naveren, 6 Tylter 10 og 8te alens Bygningstømmer,
17. Niels Thommesen, ibidem, 6 Tylter 10 á 8 alens Bygnings Tømmer,
18. Ole Sivertsen, Molsness, 6 Tylter 10 á 8 alens Ditto,
19. Brox Ediesen, Furøen, 1 Ottrings Baadveed og 1 Færrings Ditto,
20. Stephanus Olsen, Grasmøyr, 3 Tylter Sougtømmer,
21. Martinus Friderichsen, Troidvigen, 1/2

Tylt Sougtømmer, 22. Ole Jacobsen, Molsness, 1 Tylt 16 al. og 3 Tylter 10 alens Bygnings Tømmer, 23. Jon Olsen, Molsness, 6 Tylter 10 alens Ditto, 24. Gabriel Zachariesen, Giebostad, 16 Tylter 10 á 12 alens Ditto og 16 Tylter Soug Tømmer, samt 1 Ottrings Baadveed og en Tylt 7 alens Ditto til aareveed, 25. Andreas Hansen, Naveren, 6 Tylter 8 og 10 alens Bygnings tømmer, 26. Jørgen Christian Kiergaard 2 Tylter 12 al. Ditto og 1 Tylt Sougtømmer, 27. Thomas Iversen, Fuhrøen, 1/2 Tylt Sougtømmer, 28. Thomas Mathiesen, Kragerness, 6 Tylter 8 á 9 alens Bygningstømmer og 1/2 Tylt Sougtømmer, 29. Ole Jonsen, Rogsfiord, 10 Tylter 8 á 9 alens Bygnings Tømmer, 30. Andreas Pedersen, Kragerness, 5 1/2 Tylter Bygnings og 1 1/2 Tylt Sougtømmer, det første á 8 al. og en liden Sexrings Baadveed, 31. Ole Mathiesen, Tenschier, 4 Tylter 8 á 10 al. Bygnings tømmer, 32. Lars Eliesen, Tenschier, 4 Tylter 8 á 10 al. Bygnings Tømmer, 1 Tylt Sougtømmer, 33. Tarald Arentsen, Bukkeskind, 3 Tylter 10 al. Bygningstømmer, 34. Christen Hansen, Landøen, 4re Tylter 10 al. Ditto, 1 Tylt Sougtømmer, samt en Kixveed, 35. Ole Isachsen, Gottesjord, 2de Færrings Baadveed, 36. Anders Hansen, Gidske, 5 Tylter 10 al. Bygnings og 1/2 Tylt Soug tømmer, 37. Ole Jensen, Abglasvigen, 1 Sexrings Baadveed, 38. Jon Christensen, Sultenviig, 6 Tylter 12 alens Bygnings Tømmer, 39. Ole Holm 4re Tylter Bygnings Tømmer, 40. Lars Larsen, Strømmen, 8 Tylter 8 á 9 al. Bygnings Tømmer, 41. Hans Hansen, Strømmen, 6 Tylter 8 alens Bygnings Tømmer, 42. Niels Larsen, Strømmen, 4 Tylter 8 á 9 alens Ditto, 43. Christen Nielsen, nedre Rosvold, 1 Ottrings Baadveed, 44. Hans Jonsen, Leerbechmoen, 6 Tylter 8 á 9 alens Bygnings Tømmer, 1 Tylt Sougtømmer, 45. Anders Larsen, øvre Rosvold, 8 Tylter 8 á 10 al. Bygningstømmer og 2 Tylter Sougtømmer, 46. Lars Jonsen, sammestæds, 8 Tylter 7 á 8 alens Bygnings tømmer og 4re tylter Sougtømmer, og 47. Ole Ingebrigtsen, Nye Rydder, nedsadt ovenfor Fagerliedahlen, 8te Tylter 7 á 8 al. Bygnings Tømmer og 2de Tylter Soug-tømmer af Bardoe Skougen, hvis trang til det ansøgte af Almuen blev bekræftet, og har De 4re sidste nye byggere i Mallangens Skouv Alminding, hvilke uden at svare Recognition, er holdet deres Skouv seddel, beskr.

Dernæst blev paraabt følgende aabenstaaende Sager, neml.

:

Fol. 381. Arrest Sagen anlagt af Christian Kildahl, som Mandatarus for Gerhard Cappe i Bergen, contra Fallenten Jacob Bastian Friis.

Hvorda Procurator Lindegaard mødte for Retten og i denne Sag producerede en skriftlig udtagen Continuations Stevning af dato 10de Maii sidstl., hvorved efter de 2de Eedsorne Kaldsvidners paaregning Fallitmanden Jacob Bastian Friis til dette Ting lovlig er indvarslet for Documenter at see i Rettelagt, Paastand og i Rettetættelse at anhøre til Doms liidelse udi denne Sag, med videre Stevningens Indhold, som Lindegaard begiærede Læst og Acten indlemmet.

Forinden den producerede Stevning blev læst, blev paaraabt den tiltalte Jacob Bastian Friis, hvilken hverken selv eller hans antagne Defensor mødte Personlig, men den sidste derimod lod fremlevere til Dommeren et skriftlig Indlæg af 3de Junii d.a., som siden bliver at anføre.

Den omeldte Stevning, som efter paaraabning sees at være lovlig Forkyndt, blev derpaa læst, saalydende #. Hvornæst Lindegaard i Retten producerede sit i denne Sag forfattede skriftlige Indlæg af dato 11te Junii sidstleden, og begierede dette Indlæg, saavel de Bielager som ikke i Retten tilforn har været ventileret, læst og Acten indlemmede, men Rettens Tings Vidne og udskrift acten vedhæftet. Bemeldte Indlæg med Bielager, 15 i Tallet, blev derpaa modtaget og efter forlangende læst, saalydende #.

Derefter blev oplæst det til Dommeren overleverede ovenbenevnte Contra-Indlæg fra den Søgtes Procurator Klæboe, med Bielag, saalydende #. Procurator Lindegaard begierede i anledning af det i Retten producerede Contra Indlæg, Protocollen følgende tilført: Den aller naadigste Forordning af 14de May 1754, er efter den lovens Aand der hersker i samme, ikke udgivet for at betage en Redelig Creditor sin Ret i mod en Debitor der ikke kan have opnaaet sine myndige Aar, naar Crediten ikke er giordt for paa ulovlig maade at fordeele Debitor, og saaledes er Cassus ikke her, hvorefter Lindegaard nedlagde sin protest imod, saavel denne producerede Præste attestes lovlighed, som det heele Indlægs Indhold, og Refererede sig til sit i Retten producerede Indlæg, og begiærede Sagen til Doms optaget.

I Følge Parternes Begiering bliver Sagen til Doms optaget, og skal samme blive afsagt paa Dommerens opholdsstæd, Gaarden Berg i Tromsøe Sogn, inden lovbefalet Tiid, efter de nu holdende Tinges Slutning, hvilket tiener Parterne til Efterretning.

Procurator Lindegaard begiærede derefter denne Doms act sig informa beskreven meddeelt, hvilket skal blive opfyldt, naar det behørige Stemplet Papir dertil bliver leveret.

Fol. 381 1/2. Sagen anlagt af Jacob Bastian Friis contra Christian Kildahl, som Mandatarius for Gerhard Cappe i Bergen, I anledning af en paa Citanten effectueret arrest med videre.

Procurator Lindegaard mødte for Retten i denne Sag paa Mandatari Hr. Christian Kildals Vegne, og producerede en under 10de May sidstl. udstyret Contra Stevning imod Fallitmanden Jacob Bastian Friis, som han begierede læst og acten indlemmet. Forinden blev paaraabt den paagiældende Jacob Bastian Friis, hvilken hverken selv eller ved andre lod møde. Hvorefter Stevningen blev læst, saalydende: #.

Hvor næst Lindegaard producerede sit skriftlig forfattede Contra

Indlæg, dato 11te Juny sidstl., hvilket han begiærede læst og acten indlemmet. Bemeldte Contra Indlæg blev derpaa læst, saalydende: #.

I Følge saavel Cintantens foregaaende, som Contra Citantens nu nedlagte Paastand, bliver Sagen til Doms optaget, tilligemed Hoved Sagen, og skal denne Dom blive afsagt paa Sorenskriverens Boepæl, Gaarden Berg i Tromsøe Sogn, inden lovbefalet Tiid efter De nu holdende Tinges Slutning, hvilket tiener Parterne til Efterretning.

Procurator Lindegaard begierede sig denne Doms act informa beskrevet meddeelt, hvilket skal blive opfyldt naar det fornødne Stemplet Papir leveres.

Da Tiden for i Dag var udløbet, blev Tinget udsadt til næste Dag, men forinden lod Finden Peder Sieursen, Huusa, foreviise Huuden af en ved ham dette foraar i Øyfiordbotten, Skudt Voxen Biørn, hvilken andragendes rigtighed af Almuen blev bekræftet, og hvor om han udbad sig en Ting Attest til Skud Penges erholdelse.

Næste Dag, den 14de Juny, blev ved Retten igien fremmet i overværelse af de forhen benævnte Personer, undtagen i stæden for den borte værende Ole Jacobsen, Molsness, Edies Ediesen, Skogen, for Jon Johannesen, Wasjord, Stephen Endresen, Findsness, og for Andreas Pedersen, Kragerness, Edies Haagensen, Sandvig.

Hvorda blev publiceret:

1. Prouvst og Sognepræst Esten Steens Skiøde til Giæstgiver Ole Nielsen Stadt paa 1 pd. Fiskesleye i gaarden Midschiær, mod eqvivalang i 1 pd. Fiskesleye udi gaarden Bergsbotten og Katte-berget i Torschens Tinglav, dateret 24de october 1797. 2. Giæstgiver Ole Nielsen Stadts Afkald for sin Kones Anna Dorethea Helms, Fædrene og Mødrene Arv, tilsammen 412 rdl. 2 mrk. 11 sk., dateret 11te Junii sidstl.

3. Bemeldte Ole Nielsen Stadts Afkald for samme hans Kones tilfaldne Arv efter Broderen Morten Helm, til Beløb 71 rdl. 7 1/4 sk., af dito dato.

Den hidtil Constituerede Lehnsmand for Hillesøe og Giisunds Tinglauge, Augustinus Paasche, mødte for Retten og som uvandt til de her faldende haarde Søe Reiser med videre, udbad sig saa snart mueligt endtlediget fra disse tvende ombude, samt den der med forbundne Skyds skaffer tjeneste.

I anledning heraf blev af den Constituerede Foged Anmærket, at da bemeldte Paasches Constitution er approberet af Amtet, saa vil

i hvilket fald Fogden vilde forestaae igien som Constitueret for det første 1 aar Jacob Bastian Friis.

Amtmand Sommerfeldt som tilstæde indvilgede Paasches fratrædelse som Constitueret lensmand, og lovede at ville forinden sin Afreise fra dette Tingstæd meddeele den nu forestaaende Jacob Bastian Friis den fornødne Constitution til Giisunds og Hillesøe Sommer Tings slutning. Hvorvidt bemeldte Jacob Friis i sin Tid kan vendte at blive indsadt som virkelig Lehnsmand for disse ommeldte Tinglauge, vil beroe paa hans formodentlige gode forhold i Constitutions Tiden. Hvorom forventes Stædets Fogeds Vidnesbyrd i sin Tid.

Hvorefter blev publiceret Gabriel Zachariesens, Giebostads, Caution for De oppebørsler af Resterende Skatter med videre, som Den Constituerede Lensmand Jacob Bastian Friis kunde blive ansvarlig for, indtil den Summa 100 rdl., af Dags dato.

I anledning af saavel Stevne Vidnernes betaling for Skydsen med Kalds-Sedlers Forkyndelser til Forligelses Kommissionen, som òg i henseende til betaling af den Leyede Baad ved Penge Skydsen, blev for dette Tinglaug som De øvrige af Hr. Amtmand Sommerfeldt, som ved Retten tilstæde gjort den bestemmelse som foran findes anført under det passerede paa sidst afholdte Sommer Tinge for Schiervøe- og Lyngens, samt Carlsøe-Tinglaug, hvilken bestemmelse ligeledes blev Almuen bekiendtgiordt.

Tarald Arenthsen, Bukkeskind, og Isach Michelsen, *ibid.*, mødte for Retten og begierede at maatte blive endtledigede fra det dem paalagde ombud som indsadte og Eedsorne Kalds Vidner, men da Sørenskriveren ikke fandt for nærværende Tiid nogen habil mand at udmelde i disses stæd, blev De paalagt fremdeles at vedblive dette ombud indtil videre under ansvar, saafremt De i nogen henseende skulle vægre sig at opfylde De forpligtelser det dem paalagde ombud medfører, samt at stande til rette her for, saafremt Klagemaal i saa henseende maatte indkomme.

Da ingen videre mødte for Retten efter paaraab med noget andragende, blive samme hævet og adskildt.

Saaledes denne Sinde at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sørenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 420 b - 424 a.

De på Skjærvøy ting publicerte forordninger m.m.

1. Forordning af 11. Augusti f.a., hvorved Stifts Over Retterne indføres i Norge.
2. Forordning af 5. Maii f.a., angaaende Overordentlige Tinges Holdelse paa Landet i Norge.
3. Placat, som bestemmer, at ingen Bogholder, eller Kasserer under Finantz Departementet skal være pligtig at modtage Anviisning paa Gage. Dat. 18. Augusti f.a.
4. Placat angaaende Nedsættelse i Renten af Umyndiges Midler, som indtages herefter i den Kongelige Kasse. Dat. 24. Junii 1797.
5. Placat, som tillader Fiskere i Norge at udsætte deres Garn baade Søndag Aften og de Aftener som foregaar Søn- og Hellig Dagene. Dat. 13de Oct. f.a.
6. Forordning Om Ophævelse af den extra ordinaire Afgift for Vahrer fra Trancit og Credit Oplage. Dat. 29. Novembr. f.a.
7. Placat, at Skippere fra Middelhavet eller Vestindien, som ei ere forsynede med Sundheds Pass, skulle melde sig (?) Sundheds Commissionen. Dat. 17de Nov. 1797.
8. Forordning som forbyder at gjøre Arrest eller Indførsel i Haandværks Reedskaber og deslige til Nærings Drift fornødne Ting, saa fremt Fyldest giørelse i andet kan erholdes. Dat. 15. Dec. f.a.
9. Forordning, at Politie Commissionens Domme i Norge skulle under visse Omstændigheder, staae umiddelbar under Høyeste Rets Paakiendelse. Dat. 1te Dec. 1797.
10. Forordning om Tampe Rettens Afskaffelse med inden af ditto Dato.
11. Placat angaaende nærmere Bestemmelse ved Told, og Consumtions Forordningen af 1. Febr. f.a. Dat. 30. Dec. f.a.
12. Forordning, som forklarer D.L. 5. B., 14. C., 56. A. og N.L. 5. B.-13-54, m.v. Dat. 9de Febr. f.a.
13. Circulaire fra Det Kongel. Danske Cancellie, af 12te Aug. f.a., communiceret ved Amtets Skrivelse af 1te Dec. f.a., hvor ved Vedkommende paalægges at overholde Forordningen af 13. Junii 1771 betreffende Skibe som komme fra Stæder der ere behængte med smitsom Syge.
14. Ditto af 3. Oct. f.a., communiceret ved Amtets Skrivelse af 22. Januarii d.a. af samme Indhold.
15. Amtets Skrivelse af 20. Martii d.a., betreffende Bestemmelsen af de Extraordinaire Ting i dette Fogderie, i Overeenstemmelse med Forordningen af 5. Maii f.a.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11,
1793-1798, side 411 a - 411 b.

Udi Sagen anlagt af Christian Kildal som Mandatarius for Kiøbmand Gerhard Cappes, Bergen, contra Jacob Bastian Friis, betreffende en paa Grund af Gield Effectueret Arrest og sammes Confirmation, blev paa mit Opholds Stød, Gaarden Berg i Tromsøe Sogn og Fogderie den 20de Julii 1798, udi overværelse af de 2de Laugrettesmænd Lars Schøyen og Ole Olsen Hagen, afsagt saadan

Dom

Efterat Christian Kildal som Mandatarius for Kiøbmand Gerhard Cappe i Bergen under 5te og 6te Septembr. 1794, havde paa sin Mandatars Vegne ved Lehnsmand og Mænd ladet Opbudsmænden Jacob Bastian Friis paa sin Reise nordefter anholde i Kløven og der Arresteret saavel hand paa en Tendring eller liiden Jægt indehavende Gods, saavel som Tendringen, og som det lader hans egen Person, produceret Citanten under næste paafølgende 10de Octobr. ved Høste Tingets Holdelse paa Gaarden Giibostad, en Hoved Stevning, hvorved Friis er indkaldet, deals til Beviiser og Documenter at see fremlagt og anhøre tilligemed Dom at liide til Arrestens Stadfæstelse m.v., deals til tillige at anhøre Hans Harders Tilsvær angaaende den ommeldte Tændring, hvilken ved Arresten blev opgivet at tilhøre denne og altsaa, da ingen juridisk Vished herom strax var at foreviise, blev belagt med Arrest indtil Vished paa dette foregivende kunde erholdes.

Bemeldte Hoved Stevning blev efter Procurator Kildals paa Citantens Vegne, hans Begiæring allene læst, ved dette Ting uden at enten den Paagiældende blev paaraabt eller afhiemling skeede. Aarsagen skulle være at Stævningen til Harder formedelst det Locale her i Landet/:formodentlig Sø-Reisernes Vandskelighed og Vejens længde:/ikke endnu var tilbagekommen efter Forkyndelsen.

Den da Constituerede Sorenskriver Kolderup sætter derpaa Hoved Stævningen i sin fulde Kraft til næste Ting, og Kildal som ingen Laugdag kunde vente sig meddeelt, da Vederparten ey var paaraabt, udstyrer en Continuations Stævning til samme Ting, som holdtes paa Gaarden Wang.

Dette gav Friises Forsvar, Hans Klæboe, anledning til idelige Exemptioner, først imod at Stævningen ey var afhiemlet første Ting, Sagen altsaa ej anhänggigiort strax og altsaa i Følge Loven ugyldig. For det andet, at da Tingstødet var forandret mellem første og andet Ting, fra Giibostad til Wang, kunde første Stævning ey være Gyldig til at møde efter paa Wang, og Continuations Stævning af den første var nullitet, da den første ey endnu var afheimlet.

Exemptionen falder Dommeren saa vanskelig at paakiende, at hand til den fornødne Eragtnings Afsigelse derpaa erklærede sig incompetent, viiger sit Dommer Sæde og den derpaa af Amtet beskikkede Sætte Dommer, Procurator Risk, hvorimod Klæboe atter exiperer, afsiger derpaa det 3de Ting foruden andre ogsaa den forventede

Eragtning, om Hovedstevnemaalets afhiemling, hvilke han bekræfte, og hvorover Indstævnte Saterer men ikke Appellerer, denne Hoved Stævning med en Strøm af Continuations Stævninger, bliver derpaa producerede og afhiemlede, og Sagen bliver saaledes paa 3die Ting først saa at sige begyndt.

Efter derpaa fulgte idelige Exeptioner og faldne Eragtninger, samt Tingsvidners Optagelse til at beviise Friises Dolus under Opbudet, nedlægger endelig Citanten ved Procurator Lindegaard i Indlæg af 11te Juny sidstleeden følgende indelige Paastand. 1. At den passerede Arrest Forretning bliver confirmeret med Undtagelse af den Arresterede, men siden relaxerede Tendring. 2. At Citanten, Kiøbmand Cappe, bliver tilkjendt af Indstævnte at vorde udbetalt hvad deri hans Hoved Fordring, 1136 rdl. 11 sk., maatte mangle efter lovlig Afdrag af hvad de Arresterede Effecter ved Auction vorder udbragt til, samt Renter 4 Procto. fra Søgsmaalets Dato til Betaling skeer. 3de. At Indstævntes giorte Opbud maatte kjendes ulovlig og svigagtig. 4. At indstævnte i Følge heraf maatte tilpligtes at bøde sine 3 mrk. og Arbeide i Tronhiems Fæstning sin levetid. 5te. At Indstævnte maatte liigeledes tilpligtes at betale Sagens Omkostninger med 459 rdl. 3 sk., samt 6te, som Temere litigans at bøde til Justits-Cassen 5 rdl. og til Fattig Kassen 10 rdl.

Herimod har Indstævnte allene i Hoved Sagen gaaet frem med Exeptioner og Protester, samt paa en besynderlig maade søgt at separere sit Forsvar fra Hoved Sagen ved at anlægge en særskilt Sag til Arrestens Underkiendelse og altsaa staaer denne i nøye og uadskillelig Forbindelse med denne Sag, kun til Slutning har Klæboe i Hoved Sagen paa den Tiltaltes Vegne ved Indlæg af 3de Junii sidstleeden, søgt at udsætte sine Grunde mod denne Sag, hvori han tillige refererer sig til sin Paastand i Indlæg af 5te Octobr., skal nok være 9de Octobr. 1796, den findes produceret under den anden forbenævnte Contra Sag, der som meldt er separeret fra Hoved Sagen.

Hans Grund til Hans Paastand sees at være. 1. At Oplysningerne for Friises svigagtighed ere søgte inquisitorisk. 2. At Kildal paa Citantens Vegne ikke har haft Lovlige Beviiser og Haandskrift tilstæde da arresten skeede. 3. Ikke søgt Fogden til Arrestens Afholdelse. 4. At Mandatarius paa en uhørt maade har behandlet Sagen imod N.L. 1 - 19 - 20 Art. 5. Ligeledes mod Forordningen af 28de Octobr. 1702. 6. At Friis skal have været mindreaarig da Opbudet skeede, og 7de, At de arresterede Effecter Beløb viise at Friis intet har besviiget.

For nu at erholde et heelt af denne i mange Henseender besynderlige Sag og for dog at faae viide hvad Friises Defensor har paa-staaet til sin Parts Befrielse m.v., finder Dommeren sig nødsaget og beføyet under denne Dom, tillige at behandle Contra Sagen til Paakjendelse under at da deres nøye Forbindelse og Sagens Oplysning ikke kand tillade den Fremgangs-Maade som Friises Fuldmægtig

har betiendt sig af, og som ikke liidet har biedraget til at forstyrre det heele, ved i Hoved Sagen bestandig at Exipere og protestere herimod først separat i Contra Sag at Demonstrere og documentere. Efter at altsaa Hoved Sagen var begyndt den 10de Octobr. 1794, og denne ved næste Ting var foretaget, hvorunder Klæboe paa Indstævntes Vegne tager til Gienmæhle lader denne incominære Hoved Contra Stævning af 18de Marti 1795, til Arrestens underkiendelse m.v., uden at indlade sig i Hoved Sagen videre end som før er oplyst og i denne Stævning, samt under Sagen, kunde, og som han paa sit rette Sted burde afhandle; efter at have, foruden de forhen anførte Grunde ogsaa, søgt at godtgjøre det Friis ikke i Overenstemmende med Forordningen af 28de October 1702 kunde Arresteres og ligesaa lidet Tændringen som fremmed Ejendom belægges med Arrest, gjør han i Indlæg af 9de Octobr. 1796 følgende Contra Paastand. 1. At Arresten maatte kjendes aldeles lovstridig og uefterretlig. 2. At Christian Kildal maatte idømmes en Mulkt fordi han har forbiegaaet Fogden og ladet Arresten iverksætte ved Dannemænd. 3. At Friis for lidt i Tort og Tab maatte tilkjendes af Christian Kildahl, i det mindste 2000 rdl. 4. At Christian Kildal maatte liigeledes for den Arresterede Tændrings Beskadigelse under Arresten tildømmes at udrede 700 rdl. og endelig 5 rdl. i Procesens Omkostning 50 rdl.

Herimod har Hoved Citanten paastaaet i Indlæg af 11te Junii sidstl. og efter foregaaende Contra Stævning. 1. At den anlagde Contra Sag maatte kiendes ulovlig og for Nullitet. 2. At Jacob Bastian Friis maatte tilpligtes at erstatte de ved denne Contra Sag foraarsagede Omkostninger med 24 rdl. 3. Som temere litigans at bøde til Justitz Kassen 5 rdl. og til Sognets Fattig Kasse 20 rdl., og endelig 4. At Friises Fuldmægtig Klæboe, for sine Udtrykke i Indlæg af 9de Octobr. 1796, maatte ligesaa paalægges en Mulkt af 10 rdl. til Sognets Fattig Kasse.

Af denne Sagens Beskaffenhed, samt øvrige under samme førte Beviisligheder, samt fremlagde Documenter, erfares at Hoved Qvæstionerne i denne Sag ere følgende. 1. Har Jacob Bastian Friis virkelig understukket noget af sit Gods efter Opbudet, der skeede i Octobr. 1793. 2. Kunde han og hans Gods altsaa anholdes og Arresteres. 3. Kunde den Tændring, hvorpaa Friis befandt sig, anholdes. 4. Kunde den heele Arrest ansees lovgyldig, som iværksadt af Dannemænd uden i forvejen at have Reqvireret Fogdens Assistance, og 5te, Er Friis en sviigagtig Fallent.

Hvad det 1te Spørgsmaal betreffer, sees det af Acten og det producerede Tingsvidne, optagen paa Astafiords Ting, ey allene at Opbudsmænd Friis har haft adskilligt Gods forvaret i en leiet Kielder, har søgt Hielp til at forstikke disse Vahrer under og efter Forbudet, at han selv ved Arresten har opgivet en Boed og nogle Planker som ikke ere opgivne af ham, og endelig at det ikke hverken er nægtet at deri Kløven Arresterede Effecter/:Tændringen undtagen:/vare hans Ejendom, langt mindre godtgiort at de tilhørte andre. Af dette sees altsaa at Friis virkelig har søgt at

forstikke nogle af sine Effecter, og var paa Vejen at forflytte dem, enten til Finmarken eller Mallangen, af hvilke Stæder det første er udenfor Fogderiet, det andet her i Fogderiet beliggende. Angaaende det 2det Spørgsmaal om Friis og hans Gods som var forstukket kunde Arresteres, da naar det første Spørgsmaal er som forviist godtgiort, ligesom hans Gield til Cappe er inconfesso, saa var vel ingen Tvivl om at jo dette i medhold af N.L. 1 - 19 - 9 og 12, samt øvrige Anordninger kunde skee; thi hvad Klæboe til Forsvar herimod anfører af Forordningen de Dato 28de Octobr. 1702, gjælder kun de umistænelige Fallentere, ligesom aarsagen hvorfor Fallentere ej maae Arresteres, anføres i selve Forordningen at være denne, at nemlig Fallenten kan være tilstæde og give oplysning om Boets Tilstand, at han ikke har villet givet Oplysning om Boets Tilstand, men derimod fordulgt det Effecter, sees af foranførte Arrest-Forretning og at han ej selv ville blive tilstæde, viiser hans Afreise fra hans Opholds Stæd Selsætter og hans Declaration for de i Tingsvidnet ved Astafiords Ting afhørte Vidner. Grunden til Forordningens Bydende og selv deres egne Ord, giver altsaa tydelig tilkiende at Friis ikke er den Mand, paa hvilken Anordningens Forbud mod Arrest kand passe sig. Hertil kommer den Borgerlige Sikkerhed, til hvis Opretholdelse Lovene aldrig nægte de fornødne endog haarde midler, hvor Reedelighed ikke er i Stand til at vedligeholde Samme.

Hvad 3de Spørgsmaal angaaer, da sees det vel at Tændringen af Friis strax blev opgivet at være lejet; men deels da Friis havde liiden Fidem, deels da han ingen Beviiser havde for sit Udsagn og endelig, da det er oplyst ved det paa Giisunds Ting optagne Tingsvidne at Friis nyelig i forvejen havde Declareret at have Kjøbt Tændringen, saa blev den kun ogsaa for saavidt conditionaliteter belagt med Arrest indtil Vished om Ejermanden kunde indhæntes, ligesom det ogsaa endvidere sees af Acten, at da Harder havde under sin Eed Declareret at være Ejer af samme, blev Arresten paa Tændringen og Tilbehør forlangt relaxeret, ligesom ogsaa Relaxationen af Foged Echorn iværksadt.

I Henseende 4de Spørgsmaal, hvorvidt Arresten formedelst de administrerende Personer kunde ansees Gyldig, da bliver uden Tvivl N.L. 1 - 19 - 1, hiemmel nok herfor; hvortil kommer, at i denne Sag kunde i det mindste ikke fornødes Fogdens Assistance, da Fogden rimeligviis efter den producerede Tingberammelse for samme Aar maatte være paa sine Ting-Reiser, og om ikke dette var, saa var dog indeværende Tilfælde periculum in mora, som sees deraf at Friis allerede var avanceret et Stykke fra sit Hiemstæd Selsætter og til Kløven. Under Reqvosition til Fogden, dennes Svares indhæntelse m.v., var det altsaa mueligt at Friis kunde have erhødet Følgelig Vind, og Arresten saaledes var bleven aldeles spilt, blot for en nødvendig Formalitet, at denne skulle være saa forbindende; i deslige Tilfælde kan aldrig tænkes hos den Lovgivne der vaager saa nøye over Undersaatteres Ejendoms Sikkerhed. Endelig hvad sig betræffer det 5te Spørgsmaal, nemlig om den indstævnte J.B. Friis virkelig er Svigagtig Fallent, da er vel

under Sagen temmelig Formodning herom bragt tilveje, deels af Vidnet Hans Paulii Harders Udsigende, deels ved det at Friis har været i færd med at forflytte de siden Arresterede Effecter, men derimod har Citanten ikke ved Attest om Status bonorum af det skeede Opbud, godtgiort at Boet blev Fallit og at Friis virkelig enten var eller formodedes at blive Fallent, hvilket Dog skulle være Grunden til at godtgjøre om Friis var svigagtig Fallent eller ikke; bliver Boet ikke Fallit, men Creditor erholder sin fulde Fordring, kand efter Dommerens Formeening Friis ikke ansees eller dømmes som Bedrager naar ingen ved hans Handlemaade er bleven bedraget. Unægtelig har Friis gjort sig mistænkelig ved sine Effecters Fordølgelse og Forflyttelse og derved givet Citanten Grund til Effecternes og hans egen anholdelse og Arrestering, da Arrest er et Middel til at forsikkre sig Personer eller Ting hvis Tilstødeblivelse er uvis, ligesom foranførte N.L. 1 - 19 - 9 og 12te Art., hiemler ham Ret hertil; men derfor er endnu ubeviist hvorvidt den Arresterede er eller kand blive sine Creditorers Bedrager.

Paa disse Grunde troer Dommeren ey heller at den over Friis nedlagde Paastand paa 3 mrk. Bøder og Fæstnings-Arbeide kand appliceres, thi foruden foranførte taler Forordningen af 20de Octobr. 1702, dens 3de og 4de §, deels om dem som ved Ødselhed, Drik eller Døbbel har forødet sit Gods, hvilket Citanten vel har søgt at oplyse, men ey godt gjort, deels forudsætter Forordningen, at det er Fallentere at disse ere undvigte, at laanet skeer for at bedrage, hvilket ogsaa er Grunden til 5te § i Forordningen af 18de Novembr. 1757, 3de Omstændigheder, som ikke under denne Sag ere fuldkommen Godtgiordte, thi blot saa meeget er oplyst at Friis har gjort Opbud, at han kand formodes at ville undviige, og at han efter det producerede Beviis til Gregus Jonsen inden 6 Uger før Opbudet har laant Penge; At han deri lover at ville pandtsætte sine Ejendeele, er langt andet end selve Pandtsættelse og muligens han ved hielp af de laante 200 rdl. kunde have villet udløse forrige Pandthaver, for saaledes derefter at transportere Pandtet til sin nye Creditor eller han ogsaa i Tilfælde af virkelig Pandtsættelse kunde have villet meddeele den seenere Creditor en mindre Prioritets Ret. Een dobbelt Pandtsættelse har altsaa ikke haft Stød.

Af Forordningen de Dato 18de Novembr. 1757, at ville udlede den Slutning, at fordie deri et Opbuds boe var udstød en Pandte Obligation til en eller fleere enkelte; Den Opbydende derfor altid havde søgt at bedrage gaaer neppe an i Almindelighed, thi selv den redeligste Mand seer sig ofte nød til Pandtsættelse uden paa dend tiid Pandtsættelsen skeede at tænke paa siden at gjøre Opbud, hvortil Omstændighederne derefter kand tvinge ham, og neppe har lovgiveren ved forbemeldte Forordning villet betage den fattige sin sidste Redning, nemlig laan paa Pandt for at see sig Reedelig soutineret, hvilket dog ville blive Tilfældet naar alle ne Pandtsættelse endog i tilladt Tiid før Opbudet, skulle gjøre den endog endelig Opbydende til en Bedrager. Hvad der saaledes

gielder i Almindelighed haver ogsaa Stød i nærværende Tilfælde, indtil Citanten godtgjør at han ved Friisses Opbud er bleven bedraget.

Naar Procurator Lindegaard i øvrigt paastaaer, at Citanten, Kiøbmand Cappe, under denne Sag maatte blive tilkiendt sin Hoved Fordring hos Indstævnte med 1136 rdl. 11 sk., da erindrer han nok ikke Søgsmålet er anlangt allene til den i Kløven tit benævnte Arrestes Confirmation, men ikke til Hoved Stolens og deraf flydende Renters Svarelse, hvilket bliver en Sag af anden Natur, følgelig denne Sag uvedkommende. Ligesaa besynderlig bliver hans Paastand om at Indstævnte skulle straffes som temere litigans, enten fordi han har protesteret mod Fremgangsmaaden i Sagen, hvilken dog kunde foranledige mange grundede Protestes i Begyndelsen eller in linnere processus, og som kun ere blevne ugyldige fordi Indstævnte har efterladt at forfølge Sagen og sine Klager ved Appel, efterat den begyndte Fremgangsmaade var ved Eragtning kiendt gyldig.

At bedømme de forrige Dommeres Grunde hertil, var at gøre mig selv til Overdommer, uagtet jeg beklæder samme Ret som de, hvilket kun ville blive et Appendix til de flere Underligheder i denne Sag.

Endelig naar man undersøger den af Citanten producerede Regning over Sagens Omkostninger, da findes disse dels ikke saa specificerede, som en saa betydelig Summa udkrævede, dels findes endog blandt de som ere specificerede og hvis Brug er anført, adskillige Udgifter opsatte hvortil ingen Grund findes i denne Sag, for Exempel Procurator Kildals Møder og Udgifter ved Schiervøe og Sands Ting, Incamination og videre til samme Ting m.f., foruden at Procuratorernes Sallarium i begge Sager synes overdreven, hvorfor vel Omkostningerne kand og bør taale et betydeligt Afslag.

Efter foranførte vil de af Indstævnte anførte Grunde og derpaa giorte Paastand, let blive at giennemgaae disse hans Grundes Besvarelse, bliver da følgende. 1. At Oplysningen om Friises Svigagtighed er søgt inquisitorisk, da kand dette dels ikke siges, dels ikke nu blive nogen Grund, thi a. har Friis virkelig giort sig mistænkt ved sin bortreise fra sit Hiem, b. har Tingsvidnet nydt sin fremme uden at saadant er bleven paa anket.

2. Liigesaa lidet nytter det argument der er taget af N.L. 1 B. 19 - 19de Art., thi Citantens Ret til Indstævnte som den førstes Debitor og Arrestens Gyldighed fra denne Siide er aldrig af Indstævnte, hverken under Arresten eller Sagen, nægtet. Lige saa lidet som Haandskrift bigiært ved arresten.

3tio. At Fogdens Hielp ikke er søgt først, er i foregaaende givet antagelige Grunde til, om man endog ikke vil reflectere den Deeltagelse fra dennes Siide, hvormed han søges at gøre sig selv in-

til 3de Ting ansaa den første Stevning Gyldig, hvoraf den simple Følge bliver, at Arresten ansees som forfulgt til første Ting, denne Eragtning maae indstævnte altsaa have anseet Grundet, og at gjøre den ugrundet, dertil hører en Overdommer. Vil anfører Klæboe paa Indstævntes Vegne at han ey har kundet erholde Adgang til Protocollen efter den faldne Eragtning, men dette mangler Beviiser.

5to. At Friis ikke burde nyde det beneficium som Forordningen af 28de Octobr. 1702 giver den Fallerende i henseende til Hæftelse, er ligeledes foran godtgiort af de Grunde samme Forordning anfører til denne Frietagelse.

6. At Friis var maaske paa nogle dage nær mindre Aarig da Opbudet skeede, kan næppe blive til undskyldning for en Handlende som Friis var, thi næppe behøves mellem Handlende og Kiøbmænd, at de indbyrdes ved en hver Contract skal have en Præste eller døbe Attest i Lommen til foreviisning, deels kand ikke af Handels Citantens under Sagen indkomne Regning, skiønnes at Creditor har brugt nogen Aager, eller bedraget indstævnte.

7. Hvad Tændringen angaaer der conditionaliter var Arresteret, da sees af Acten, at Reqvirenten havde Grund til den skeete Arrest paa Tændringen efter det førte Tingsvidnes Udviis, liigesom ogsaa arresten paa samme blev relaxeret saa snart Reqvirenten erholdte Kundskab om ved Harders eedelige Tilstaaelse, at den ey tilhørte Friis. Videre skiønnes ey at Reqvirenten af Arresten kunne gjøre og har Harder som den Tiids Ejer herved tabt noget i denne mellem tiid, maae han vel tilskrives Skaden ved at betroe en saa notorisk uvederhæftig mand som Friis sit Fartøj eller ogsaa i det mindste have sin Regres herfor, eene og allene til Friis, som modtoeg den, er Foged Holmboe siden tilstaaet Tændringen, da søge han Hiemmel.

Efter saaledes nøyagtig at have giennemgaaet denne Sag, bliver efter Sagen befundne Beskaffenhed herved Kient for Ret:

1mo. Den under 5te og 6te Septembr. 1794 i Kløven effectuerede Arrest bør ved magt at stande og bliver hermed confirmeret, liigesaa bør da saaledes Arresterede Effecters Beløb efter Afdrag af derpaa Lovlig anvendte Omkostninger, at komme Citanten Gerhard Cappe i Bergen tilgode paa Indstævntes Debet til ham, dog alt med Undtagelse af den Arresterede, men siden Relaxerede Tændring og Tilbehør. 2do. Bør Indstævnte Jacob Bastian Friis udi Processens Omkostninger til Citanten at betale 350 rdl., endelig 3tio Bør saavel Procurator Ole Severin Kildal, som Indstævntes Forsvar, Giæstgiver Hans Klæboe, for deres besynderlige, uordentlige og vidtløftige Proceedure under denne Sag, at bøde hver for sig 5 rdl. til det Sogns Fattig Kasse, hvori enhver opholder sig. Det idømte at udreedes inden 15ten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under adfærd efter Loven.

Saaledes til Tiid og Stæd som meldt at være dømt, testr. P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sørenskriveri Domkopibog No. 2,
1770-1811, side 162 b - 166 b.

Udi Sagen anlagt paa Justitiens Vegne af Actor Procurator Lindegaard Contra gift Mand Peder Nielsen, Troldviig, for begaaet Hoer med Pigen Guri Amundsatter sammestæds, blev paa mit opholdsstæd, Gaarden Berg i Tromsøe Sogn og Tinglaug, den 18de augusti 1798, udi overværelse af De tvende Lougrettesmænd Lars Schoyen og Ole Olsen Hagen, afsagt saadan:

Dom

At gift mand Peder Nielsen, Troldvig, udi aaret 1797 virkelig har begaaet Hoer med u-gift Qvinde Menniske Guri Amunds Datter, er ey allene ved hendes Opgivende for Sagen Præsten Hr. Berg, samt dennes under Sagen producerede attest, men ogsaa med begges Tilstaaelse inden Retten godtgiort.

Den Tiltalte har altsaa giordt sig skyldig til den Straf som N.L. 6 - 13 - 25, Confereret med sammes 1. art. og Forordningen af 6te December 1743, samt Forordningen af 8de Junii 1767 bestemmer i dette Tilfælde; Men da den Tiltalte efter den ved Dommeren og Fogden Optagne Forretning, befindes ikke at have Mindste Formue, saa bortfalder Straffen paa yderste Formue efter nysmeldt Forordning af 6te December 1743 i denne Henseende.

Thi bliver i overensstemmelse hermed Kiendt for Ret:

Gift Mand Peder Nielsen, Troldvig, bør for det af ham begangne Hoer 1. At Bøde dobbelte Leyermaals Bøder med 24 rdl. og i mangel af betaling lide paa Kroppen efter Øvrighedens nærmere Resolution. 2det. I Stedet for Aabenbar Skriftemaal at hensættes paa Vand og Brød i 8te Dage, og 3de, at erstatte denne Sags omkostninger med 3 rdl.

Saaledes til Tiid og Stæd at være Kiendt, Dømt og afsagt, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Domkopibog No. 2,
1770-1811, side 162 a - 162 b.

Anno 1798, den 11te Septembr., blev af mig, Peter Haning Hammer, som Constitueret Sorenskriver udi Senjens og Tromsøe Fogderie, paa Gaarden Lenvig i Giisunds Tinglaug og Senjens Fogderie, i overværelse af Vitterligheds-Vidnerne Hans Høgh Carissius og Jon Bram, Constitueret med det i Følge Amtets Ordre af 23de August f.a. under 13de Decbr. næstefter begyndte Præliminair Forhør, betreffende nogle af de paa Skipper Ole Nielsen Stats Jægt værende Haasættere, der i Walsvæhr paa deres nord Reise skal have borttaget endeel Faaer.

Til dette Forhør var betimeligen indkaldet følgende opgivne Haasættere, nemlig: Ole Olsen, Græsmyhr, Friderich Erichsen, Løchelle, Ole Henrich Hansen, forhen tienende paa Giibostad, og Rasmus Jørgensen, Aarnæs, hvilke tilforn 2de Gange forgiæves til bemeldte Forhør er indkaldt; Af de nu indstevnte indfandt sig Alleen de 2de førstnævnte, da de tvende sidste efter Lensmandens betretning skal være bortreiste.

Thi blev fremkaldet Friderich Erichsen, Løchelle, hvilken afgav følgende Forklaring: at han som Haasætter paa anmeldte Tid og Jægt, som af de andre Comparentere er opgivet, fulgte med Ole Nielsen Stats Jægt og paa dens Nordreise laae til Ankers i Walsvæhr, hvorda de 2de Haasættere Ole Henrich Hansen, da tjenende hos Ole Nielsen Stadt, siden tjenende hos Gabriel Zaccariasen, Giibostad, samt Ole Olsen af Gaarden Græsmyhr, om Formiddagen reiste i Land, kom derpaa tilbage og om Eftermiddagen da de andre Haasættere ville fare i Land for at hendte Vand, modsatte Ole Henrich Hansen sig, saadant sigende: at da de andre Haasættere altid klagede over ham og Ole Olsen, Græsmyhr, fordi de aldrig hentede Vand, saa ville de også engang gjøre dette. De reiste derpaa i Land med 2de halvtønder, kom tilbage i Mørkningen, og ophidsede halvtønderne, hvortil nogle af de andre Haasættere tilbød deres hielp, hvilket af Ole Olsen, Græsmyhr, og Ole Henrich Hansen blev dem nægtet, noget efter fortalte en af de andre Haasættere, som Deponenten ikke nu Erindrer hvem var, ham at han i den ene halvtønde havde ved at eftersøge Vand, forefundet Raadt Kiød, hvorpaa Deponenten Gik hen at eftersee samme halv-Tønde og forefandt Ligeledes at det var Kiød i samme og var bemeldte halvtønde af de samme som var som ommeldte den Aften bragt om Bord af forbenevnte Haasættere da den laae paa samme Stæd hvor de ophidsede halv Tønder blev henlagt.

Herover opkom vel noget Snak mellem Haasætterne indbyrdes, hvorfra dette Kiød kunde være kommet, samt Mistanke blev yttret mod de 2de Haasættere der har været i Land og bragt dette ombord, men ingen spurgte disse hvorfra dette var kommet, ei heller udloed disse sig med Erklæring herom, om der Natten efter blev Kogt Kiød vidste Vidnet ikke. Men omtrent et par Dage efter viiste de andre Haasættere Deponenten 2de Faare Skind, nyelig afflaaede, liggende under Flagerne eller Dækket, hvilke vare borte da de kom Hiem, ligesom disse 2de benævnte Haasættere nogle Dage efter at de have forladt Valsvæhr, spiieste færskt Kiød, hvad slags viste Deponent-

en ikke, og tilbød den ene Haasætter, Martinus Andreasen, noget Møllie deraf, hvilket han nægtede at nyde, i øvrig viste Vidnet intet videre til Oplysning i denne Sag, blev altsaa demitteret.

Derpaa blev fremkaldt Ole Olsen, Græsmyhr, som Forklarede paa Spørgsmaal: 1. om han ikke den omprovede Tiid med de andre Haasættere laae i Walsvæhr som Haasætter med Ole Olsen Stadts Jægt? Resp.: Jo. 2. Om han ikke havde været i Land sammesteds med Ole Henrich Hansen for at hændte Vand? Resp.: Jo. 3. Hvad de paa Land gjorde? Resp.: De fyldte begge medbragte halv-Tønder med Vand. 4. Om han da ey viste hvor fra Kiødet som var i den ene halv Tønde, var kommen? Resp.: Dette viste han ikke. 5. Hvorfra han og Ole Henrich Hansen havde faaet det Kiød de Spiiste under Veis fra Walsvæhr paa deres egen Haand? Resp.: De havde Kiøbt en Bok i Sælskab med Styrmand Gabriel Zachariasen i Nærøesund, sønderst paa Helgeland. 6. Om han da ikke saae den ommeldte halv-Tønde Kiød eller ved hvor den blev af? Resp.: Nej, det vidste han ikke eller saa den ommeldte Halv-Tønde. 7. Om han ikke saa de 2de Skind, under Flagerne, som omprovet? Resp.: Joe! Han saae 2de Færske Skind. 8. Hvorfra han og Ole Henrich Hansen havde faaet det Kiød som de paa egen Haand Kogte da det tilbød Martinus Andreasen Møllie? Resp.: de havde faaet dette af Styrmand Gabriel Zacharian. 9. Hvorfor han ikke søgte enten strax eller siden at fralægge sig den Mistanke som han erfarede, der hvilede paa ham angaaende bemeldte Kiød halv tønde og hvorunder blev talt imellem de andre Haasættere, samt Ole Henrich Hansen, og som han selv under Forhøret beretter blev ham sagt, samt som af de andre Deponentere under Forhøret er bleven talt om? Herpaa kunde Deponenten intet Svar afgive? 10. Om han Kiøbte for sig selv Kiød nogen andenstæds paa Vejen, det undtagen som formmeldt i Nærøesund? Resp.: Nej. 11. Hvorfor han modsatte sig at de andre Haasættere ikke maatte Reise i Land for at hændte Vand, eller siden da de kom tilbage, ophidse halv tønderne? Resp.: han modsatte sig ikke nogen gang. 12. Hvad Ærende de havde eller hvad de gjorde i Land, da han og Ole Henrich Hansen, den omprovede Tid reiste i Land om Formiddagen? De vare i Land for hændte Bær. 13. Hvoraf han havde faaet det Blod paa Fødderne og den Kniv han havde i Haanden da han og Ole Henrich Hansen kom tilbage første gang? Resp.: Han ved ikke af at hans Kniv og Fødder da vare Blodige. Da ingen vidre oplysning af denne var at hændte, blev han afskeediget.

Angaaende de 2de endnu udeblevne Deponentere Ole Henrich Hansen og Rasmus Jørgensen, Aarnæs, tiener til Bielag som her indrykkes, Lensmandens Brev om Aarsagen til sammes udeblivelse. Imidlertid er til mig indkommen den sidstes Pro memoria i denne anledning, saalydende #.

Da intet videre denne Sinde kunde forrettes, blev Forhøret sluttet i nærværende form, for ikke at opholde denne Sag længere, hvilken ved indtrufne Hindringer, deels ved Sorenskriverens Reiser og Forretninger, deels ved de indkaldtes deels Reiser, deels Udeblivelser, er forvoldet.

Saaledes til Tid og Stød at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Rigtig indført, Vedgaaer N. Steenstrup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 95 b - 97 a.

Anno 1798, den 15de october, blev det almindelige Høste, Sage og Skatte-Ting fremholdet for Giisunds Tinglaugs Almue paa Gaarden Giebostad, og Retten i overvarelse af den Constituerede Foged Hans Echorn, betient af mig Peter Haming Hammer som Constitueret Sorenskriver udi Senjens og Tromsøe Fogderie, tilligemed efterskrevne Laugrettesmænd, neml.: 1. Ole Jacobsen, Molsness, 2. Andreas Pedersen, Kragenæss, borte, i hans Stød Ole Sørensen, Grundvog, 3. Jon Johannesen, Wasjorden, borte, i hans Stød Johannes Sørensen, Wasjord, 4. Jan Olsen, Tømmerviig, hvilke alle tilforn og den sidste for mig i Dag have aflagte Deres Laugrettes Eed.

Hvorda først blev publiceret De paa dette aars Høste Ting for Schiervøe Tinglaug anført Kongelige Anordninger, Rescripter og Amts Breve, samt følgende Domme:

1. Dom af 18de Augusti sistl., i Sagen anlagt paa Justitiens Vegne af Procurator Lindegaard som actor, contra gift mand Peder Nielsen, Troldviig, for Hoer.
2. Tvende Domme afsagde den 20de Julii sidstl. Den ene i Sagen anlagt af Kiøbmand Cappe i Bergen, contra Jacob Bastian Friis, til en arrestes Confirmation. Den anden Anlagt af Jacob Bastian Friis mod Christian Kildal, som Mandatarius for Gerhard Cappe, til en Arrestes underkiendelse.

Dernæst Prouvst Steens og Sogne Præst Thronæs' Byxel Sæddel til Ole Olsen paa 1 pd. i gaarden Øyjorden, afstaaet af Steffen Endresen, datr. 8 marti d.a. Til Tugthuuset 8 sk., med Reversal og qvitterings Bog, alt paa behørig Stemplett Papiir.

2det. Sogne Præsten for Leinvigs Meenighed, Gunder Bergs Huusmands Sæddel til Even Torgersen paa den Part i Korviig som hidtil har været brugt til Engeslet af Præsten i Lenvig, dateret 10de october d.a.

Den Constituerede Foged begiærede derefter i henhold til sit tilførte paa sidst afholdte Høste Ting for Schiervøe Ting, for lehnsmand, Laugrette og Almuen tilspurgt til besvarelse De til det Generale Tings Vidnes erhvervelse henhørende forhen anførte qvæstionen, hvilke derpaa bleve besvarede som følger:

Til 1ste Qvæstion. Resp.: Joe, en Plads ved Navn Stoerfladen, Hans Mayestæt tilhørende, er for kort tid siden Skyldlagt for 1 pd. Til 2den Qvæstion. Resp.: Joe! 1 pd. i gaarden Medskiær, forhen Tronæss Kirke beneficeret, er i aar overdraget Ole Nielsen Stadt ved Mageskifte mod ligeskyld i gaarden Berg med Bergsbotten i Torschens Tinglaug, som Beneficeret Sogne Præsten til Berg og Medfiorden til perpetueret Boelig. Til 3de Qvæstion. Resp.: Nej. Til 4de Qvæstion. Resp.: Nej. Til 5te Qvæstion. Resp.: Nej. Til 6te Qvæstion. Resp.: Nej. Til 7de Qvæstion. Resp.: Nej. Til 8de Qvæstion. Resp.: Nej. Til 9de Qvæstion. Resp.: Nej. Til 10de Qvæstion. Resp.: Jae. Til 11te Qvæstion. Resp.: Joe, Mallangs-Soug-

en tilhørende Hans Peter Harder, staaende paa beneficeret grund med begge Damstokker, tømret som derpaa skiæres, føres fra Kongens Skouv. Til 12te Qvæstion. Resp.: Nej. Til 13de Qvæstion. Resp.: Joe, Løchelle, Lax-Elv, bortforpagtet den halve deel til Elias Hoff i Kløven for 25 rdl. aarlig, samt skat af 1/2 Vog, og Til 14de Qvæstion. Resp.: Joe, Ole Nielsen Stadt havde i første Stevne 2de Jægter til Bergen.

Derefter anmeldte den Constituerede Foged Echorn at have hertil Retten indkaldet Pigen Guri Andersdatter, Troldviig, som i aaret 1797 har begaaet Leyermaal med gift mand Peder Nielsen, samme-stæds, hvilken han bad at Retten ville paaraabe, og om var mødt, modtage hendes Declaration, om hun var i stand til at udreede De fulde leyermaals Bøder eller og at der i efter omstændighederne kunde skee aftingning.

Paa forestaaende forlangende blev paaraabt den ommeldte Gurie Andersdatter, paa hvis Vegne mødte Constitueret Lehnsmand Friis, der tilligemed Almuen ommeldte at hun var aldeeles og yderlig fattig, hvorfore Bøderne blev aftinget til 1 mrk. 8 sk., som Friis inden Retten til Fogden overleverede. Af det Protocollen tilført, udbad Fogden sig en udskrift som blev tilstaaet.

Derefter meldte sig følgende, som begiærede sig meddeelt Skouv udviisning af de Kongelige Skov Almindinger, hc.:

1. Andreas Tønder Kiergaard, 8 Tylter 12 alen Bygnings Tømmer, hvis Trang til det ansøgte af Almuen blev bekræftet.

Da intet videre for i Dag var at afhandle, blev Retten til i Morgen udsadt.

Næste Dag, den 16de october, blev Retten Continueret i overværelse af det i gaaer benevnte Laugrette. Hvorda blev oppebaaret De Kongelige Intrader for dette Tinglaug og da Tiiden herved blev udrunden, Tinget udsadt til Næste Dag.

Næste Dag, den 17de october, blev Retten viidere fremmet i overværelse af det i gaaer benevnte Laugrette, undtagen i stæden for Andreas Pedersen, Strømmen, blev som Biesidder ansadt Samuel Rasmusen, Botten.

Hvorda blev publiceret:

1. Hans Harders Skiøde til giæstgiver Gabriel Zachariesen, Gieboestad, paa Sultenviigs Saugen med Inventarium for Summa 100 rdl., dat. 15de d.m.
2. Hans Petter Harders Pandte Obligation til bemeldte Gabriel Zachariesen for Summa 99 rdl. med Rente, af Ditto dato.

3. Prouvst og Sogne Præst til Thronæss, Hr. Esten Steens Bøxel Sæddel til Peder Pedersen paa 1 pd. i gaarden Øyjorden, opgivet af Michel Olsen, datr. 29. augusti sidstl. Til Tugthuuset 8 sk.
4. Sogne Præsten til Sands Meenighed, Hr. Peter Brandts Byxel Sæddel til Ole Christopher Olsen paa 1 pd. og 21 mrk. i gaarden Hemmingsjord, opsagt af Ole Olsen, dat. 6te Septbr. f.a. Til Tugth. 12 sk.
5. Ditto af Ditto til Tørris Hendrichsen paa 23 mrk. i gaarden Hemmingsjord, fraflyttet af Jacob Michelsen, datr. 24. aug. f.a. Til Tugthuset 8 sk.

Samtlige Bøxel Sædler med Reversaler og Qvitterings Bøger paa behørig Stemplet Papiir.

Derefter blev paaraabt følgende aabenstaaende Sager:

Fol. 446 1/2. Sagen anlagt af Procurator Lindegaard som befalet actor, contra Margrethe Hansdatter, Rogsfiord, for 3de gange begaaet Leyermaal.

Paa den Tiltaltes Vegne mødte dennes beskikkede Defensor, forrige lehnsmand Augustinus Paasche, som i Retten producerede en til i Dag udstyret skriftlig Vidne Stevning, datr. 26. Septbr. sidstl., hvilken han begiærede Læste og acten indlemmet, med tillæg at da det af den producerede Stevnings paategning sees, at ikke samtlige i Stevningen ommeldte Vidner i betimelig Tiid er kundet bleven indkaldede, forhaabede han sig frietagen for ansvar af denne Sags udsættelse, da grunden til samme ikke hviler paa ham, ligesom han ogsaa begiærede De indstevnte Vidner paaraabt, og i fald De mødte blive antagen til Eeds aflæggelse, og Svares modtagelse paa nærmere fremsettende Spørgsmaal, forinden Stevningens løsning blev paaraabte saavel den beskikkede actor, som De indkaldte Vidner, og den paagiældende Jon Bram. Hvilke samtlige mødte og vedtoege Varsel, hvorpaa Stevningen blev læst, saalydende: #.

Derefter blev fremkaldet De indstevnte Vidner Erich Hansen, Kierresness, og Ole Jonsen, Rogsfiord, hvor hos Defensor anmeldte at uagtet det eene Vidne Anders Hansen, Giedske, ey til dette Ting var indvarslet, var han dog godvillig mødende til Vidnesbyrds aflæggelse, hvorfor han begiærede denne ligeledes paaraabt i samme henseende. Efter Paaraab mødte ligeledes denne.

Til disse Vidner begiærende efter Eeds aflæggelse, Defensor fremsadt følgende Spørgsmaal: 1. Om Jon Bentsen, der 3de gang ham besvangrede den Tiltalte, ikke har lovet hende Egteskabs Løfte? 2den, om de ere viidende om at Den Tiltalte til forrige nu suspenderet Foged Holmboe, har betalt noget paa De ved første Dom i denne Sag hende paalagte Leyermaals Bøder, og da hvor meeget?

Actor, Procurator Lindegaard, begiærede tilført at uagtet ham

ikke var stevnt til at anhøre ustevnte Vidner, ville han dog for ikke at udsætte Sagen ved unyttige Formaliteter, herved erklære, ogsaa i henseende til Anders Hansen, Giedsches, Vidnesbyrd, lovlig vedtagen Varsel.

Hvorpaa 1. blev fremkaldet Vidnet Erich Hansen, Kierresness, gift og boende paa bemeldte Gaard Kierresness, som blev forklaret Eedens Hellighed, og efter at have aflagt samme Corporlig, svarede til De af Defensor fremlagde Qvæstioner som følger: Til 1ste Qvæstion. Resp.: Ney, det har Vidnet ikke hørt. Til 2den Qvæstion. Resp.: Vidnet vidste ikke viidere end at det har hørt at Erich Jacobsen, Broderstad, paa Tinget skal have betalt til forrige Foged Holmboe, noget paa hendes Lejermaals Bøder, som var hende tildømt for det 3de gang begaaede Lejermaal, samt at hun til forrige Lehnsmand Jon Abrahamsen Bram, har betalt i samme anledning 2 rdl., hvilket han dog ikke saae, men kun hørte, efter at disse Penge vare betalte, at den Tiltalte begiærede af Jon Abrahamsen Bram qvittering for De erlagte Penge, hvortil denne svarede, at naar Bøderne vare betalte, bleve De hende ikke meere affordrede, og at hun altsaa intet Beviis Behøvede. Da intet viidere var at tilspørge Vidnet, blev samme demitteret fra Retten.

Derpaa fremstod 2de Vidne Ole Jonsen, gift og boende paa Gaarden Rogsfiord, som betydet Eedens Vigtighed og efter lovlig at have aflagt samme, svarede til forbemeldte Qvæstioner saaledes: Til 1ste Qvæstion. Resp.: Nej. Til 2den Qvæstion. Resp.: At den Tiltalte til forrige Foged Holmboe, har betalt 4 rdl. paa sine i Dømte Lejermaals Bøder i denne Sag, har Vidnet hørt af Erich Jacobsen, Broderstad, saaledes at denne for den Tiltalte har udlagt samme. Ligeledes saa Vidnet at den Tiltalte til forrige Lehnsmand Joen Abrahamsen Bram, udbetalte 2 rdl., men Vidnet troer at dette var betaling for Lehnsmandens Umage at forkynde Dømmen. Da intet viidere var at tilspørge Vidnet, blev samme fra Retten Demitteret.

Endelig fremstod 3de Vidne Anders Hansen, gift og boende paa gaarden Giedsche, hvilken ligeledes betydet Eedens Vigtighed og efter aflagt Corporlig Eed paa Sandheds Udsiigende til forbemeldte Qvæstioner, svarede: Til 1ste Qvæstion. Resp.: Joe, Vidnet har hørt at den omspurgte Jon Bentsen har tilstaaet i Vidnets Nærværelse, i overværelse af Diderich Andersen, Sandvig, og Lars Christian, Medfiord, at han havde lovet den Tiltalte Ægteskab, hvilket skeede længe før den Tiltalte nedkom i Barsel Sæng med det 3de af hængende Avlede Barn. Til 2den Qvæstion. Resp.: Derom vidste Vidnet intet.

Actor, Procurator Lindegaard, begiærede til dette Vidne følgende Contra Qvæstioner fremsadt: 1. Om Vidnet hørte at Jon Bentsen, som sidst besvangrede den Tiltalte, declarerede at Svangerskabet var skeet under Ægteskabs Løfte, efter at den Tiltalte var bleven Frugtsommelig? 2. Qvæst. Om Vidnet nogensinde har hørt eller er bekjendt at den Tiltalte Margrethe Hansdatter, har udbetalt nogen

Lejermaals Bøder for 3de gang begaaet Facta?

Dommeren, som finder at det af actor fremsatte første Spørsmål er saa aldeles besynderligt, forunderligt og Confus fremsadt, saae sig nødsaget til at begiære af actor, Procuratoren Lindegaard, en nøyere udvikling af hvad han forstod ved bemeldte Qvæstion, forinden samme kunde fremsættes til besvarelse.

Actor, Procurator Lindegaard, formeenede ved dette Spørgsmaals fremsættelse, at det skulle være den Tiltalte Margrethe Hansdatter, der af Jon Bentsen skulle været besvangret, og at denne Irring er indløben at Jon Bentsen skulle betragtes som en Barne Moder, er en fejltagelse i henseende til det første, for øvrigt det sidste Vidne har deponeret at Svangerskabet skal være skeet under Ægteskabs løfte og inden at den Tiltalte blev frugtsommelig, saa vilde actor ingenlunde søge ved ugrundede exeptioner at betage hendes lovlige Ret til formildelse i denne Sag, naar hun i overeenstemmelse med Lovens Bud ved 2de eenstemmige Vidner, beviiser denne sin paastaaende Satz rigtighed, og haabede Actor at denne Sag ikke videre paa grund af løse udflugter vorder udsadt, da Defensor ikke i mindste maade har legitimeret sit andragende om De udeblevne Vidners udeblivelse fra Retten. Hvilket den allernaadigste Forordning af 3die Junii 1796, saavel som i forveejen udgangne Love stricte befaler. Hvorfore Actor paastod i Mangel af at Defensor ikke fremlegger lovlig beviis for at han ikke har kundet erholde De inds. paaberaabte Vidner indstevnt, at Sagen da denne Tægtedag vorder optaget til Doms.

Det mødende Vidne blev derpaa efter actors begiæring tilspurgt efter hans fremsatte og derpaa forklarede Qvæstioner, som følger: Til 1ste Contra Qvæstion svarede samme, Resp.: Vidnet hørte det afgivne Svar, angaaende Jon Bentsen, førend Svangerskabet med den Tiltalte var begyndt. Til 2den Qvæstion. Resp.: Nej. Da intet videre var at tilspørge Vidnet, blev samme fra Retten Demitteret.

Defensor, som ved den skeedde paategning paa Stevnemaalet, havde godtgjort at han ikke var Aarsag i De Øvrige Vidners Udeblivelse, begiærede i denne hensigt til disse Indlemmelse, Sagen udsadt til Næste Ting.

Actor, Procurator Lindegaard, producerede til Indlemmelse i Acten, en fra Lehnsmand Jon Thrane ham tilstillet Regning i denne Sag, stoer 1 rdl. 3 mrk. 8 sk., som han begiærede læst og i acten indlemmet, samt for sit møde som Actor i denne Sag, for uden De paa Berg ved denne Sags foretaget paastaaende Omkostninger endvidere, for nu 2de gange uden mindste lovbefalet fremme i denne Sag fra Defensors Side er skeet, paastod 4 rdl., ligesom actor ikke i mindste maade forhaabede at Dommeren paa grund af slige løse udflugter uden at producere De beviiser lovene befaler, tillader viidere Anstand i denne Sag, og altsaa paastod Actor samme til Doms optaget. I Følge Actors begiæring, blev den producerede Regn. læst, saalydende: #.

Endelig blev Eragtet:

Da Defensor ved den paa Stevningen tegnede Erklæring fra Stævne Vidnerne, har godtgiort at være uskyldig i Sagens uddrag, altsaa ikke med løse udflugter, men ved lovgyldige Beviiser har Legitimeret sin begiæring om udsættelsen, hvis grund det sidst afhørte Vidne endvidere haver bekræftet ved sammes i Sagen givne Oplysning, saa bliver den forlangte udsættelse herved bevilget til først anstundende Sommer Ting for dette Tinglaug, efter Tingbrevets nærmere formeldning, hvilket tiener Parterne til Efterretning.

Paa Fogdens undersøgelse blev af Laugrettet og Almuen Erklæret at Ole Christophersen paa Findjorden var nødvendig i dette Tinglaug som Snidker. Den aarsag bemelte Ole Christophersen blev af Fogden i forventning af Amtets approbation, antaget som nødvendig Haandværker for Giisunds Tinglaug, hvor han skal være forbunden at arbejde for Almuen, samt at behandle denne Reedelig. I øvrigt udbad Fogden sig en udskrift af det tilførte, for at tilsende Amtet samme.

Da Post befordereren, Sogne Præsten Hr. Berg, for Fogden har anmeldt at han for tiiden ikke havde nogen Dræng til Postens befordring, hvis rigtighed af Laugrettet blev bekræftet, og det der hos blev oplyst at Drængen Henrich Larsen paa Naveren for nærværende tid er uden tjeneste og ligger paa sin eegen Haand, saa blev fornevnte Dræng af Fogden lagt i tjeneste til Post befordereren Hr. Berg.

Lehnsmanden blev derhos tilholdt at tilkiendegive Hendrich Larsen, at han uopholdelig forføyer sig i denne Tjeneste, og i tilfælde af at han herimod skulle viise opsætsighed, haver Lehnsmanden med tiltagen hielp at bringe ham i denne tjeneste, da Hr. Berg for Deres umage betaler dem, imod at decortere samme i Drengens Aarlige Løn.

Den Constituerede Foged begierede derefter oplæst og undersøgt dette aars udestaaende Restancers Lister for dette Tinglaug, som blev befunden rigtig.

Da det eene Stevne Vidne Isach Michelsen, Bukkeskind, begiærede fra dette ombud at endtlediges, paa grund af at han uden hielp ikke kunde bestyre samme, saa blev i dennes Stød som Stevne Vidne her i Tinglauget, ansadt Ole Olsen, Leichness, hvilken som fraværende ved Tinget denne sinde ikke kunde i Eedtages, men i øvrigt blev dette almuen betydet.

Til Laugrette for det følgende aar 1799, blev endelig af Fogden udmeldt følgende: 1. Ole Christophersen, Hemmingsjord, 2. Peder Pedersen, Øyjorden, 3. Christian Andersen, Husa, og 4. Gustavus Jacobsen, Øyfiordbotten.

Da intet viidere var at afhandle, ey heller nogen med viidere andragende meldte sig efter Lovlig Paaraab, blev Retten hævet og Tinget adskilt.

Saaledes denne sinde at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11,
1793-1798, side 454 b - 457 b.

De på Skjervøy publicerte forordninger m.m.

1. Placat af 31. Maii sidstleden, angaaende Bræk Midlers og desliges Salg af Apotheqveren.
2. Circulaire af 27. April sidstl., anlangende Bekostningers Repartition paa Løsgiængerens Arrest Transport og deslige.
3. Cancelliets Circulaire af 11. Maii sidstl., anl. det Biedrag en adskilt Egtemand skal tilstaae sin Huustrue, m.v.
4. Acceptations Acten af 5te Jan. d.a., anlangende Decimations Ophævelse mellem Dannemark og førsterdømmerne Ansbach og Bayreuth.
5. Cancelliets Circulaire af 17. Martii d.a., betreffende Benævnelser af den Bataviske Republics Agentere.
6. Cancelliets Circulaire af 27de Januarii d.a., Anl. 3de til Cancelliet indgivne Forespørgseler og deres Besvarelse, Forligelses Væsenet betreffende.
- 7de. Cancelliets Circulaire af 30te Martii d.a., anl. Bestemmelsen af Repartitionen for Vej Omkostningerne.
8. Bekiendtgjørelse af 7de Juli d.A. ang. en nye Tours Indretning fra Alten over Torneaa til Kiøbenhavn.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 11, 1793-1798, side 449 a.

Anno 1799, Den 20de Maii, blev det almindelige Sommer, Sage og Skatte Ting for Giisunds Tinglaug sadt og fremholdet paa gaarden Leichenæs og Retten i overværelse af den Constituerede Foged Hans Echorn, betient af mig Peter Hanning Hammer, som Constitueret Sorenskriver udi Senjens og Tromsøe Fogderie, tilligemed følgende Eedsorne Laugrettesmænd, nemlig: 1. Ole Christophersen, Hemmingsjord, 2. Peder Pedersen, Øyiorden, 3. Christian Andersen, Husa, og 4. Stephen Endresen, Finsnæs, i den udnevnte Gustavus Jacobsen, Øyfiordbotten, Stød, hvilken sidste er bortdød sidst i forrige aar.

Hvorda 1. blev Publiceret samtlige paa sidst afholdte Sommer Ting for Fuschevogs Tinglaug anførte Kongelige og Collegiale Anordninger og Bekjendtgjørelse, samt det Norsk Videnskabers Selskabs Præmieliste for d.a.

Den Constituerede Foged fremlagde derefter til undersøgelse, følgende Mandtaller, Neml.:

Først Leedings Mandtallet, hvorved blev anmærket: Under No. 1, Petter Henrichsens Enke er nu gift med Niels Olsen, hvilken sidste blev andsadt for 6 mrk. Under No. 2, Huusmand Torber Jonsen, andsadt for 6 mrk. Under No. 3, Huusmand Tommes Larssen, andsadt for 6 mrk. Under No. 7, Huusmand Jens Borch, andsadt for 6 mrk. Under No. 8, Jacob Christianssens Enke frafløttet, i hendes Stød Jacob Granum, andsadt for 6 mrk. Hans Jenssens Enke ligeledes fraflyttet, i hendes Stød Christian Anderssen, andsadt for 6 mrk. Under No. 9, Gustavus Jacobsen, drognet paa Søen, Hans Enke i yderst fattig omstændigheder, andsadt for fattig, tilkommer Huusmand Rasmus Nielsen, andsadt for 6 mrk., Huusmand Manasses Gregussen, andsadt for 6 mrk. Under No. 11, Huusmand Hans Hansen Landa, andsadt for 6 mrk. Under No. 14, Huusmand Niels Jensen, andsadt for 6 mrk. Under No. 15, Huusmand Peder Andersen, andsadt for 12 mrk. Under No. 19, Huusmand Johannes Larsen, andsadt for 6 mrk. Under No. 22, Huusmand Anders Ludviigsen, andsadt for 6 mrk. Under No. 24, Huusmand Tommes Andersen, andsadt for 6 mrk. Under No. 25, Huusmand Ole Monsen, andsadt for 6 mrk. Under No. 26 og 27, Huusmændene Ole Pedersen og Ole Jensen, andsadt hver for 6 mrk. Rasmus Rasmusen den ældre og Rasmus Rasmusen den yngre, andsadt hver for 6 mrk. Huusmand Even Jørgensen, andsadt for 12 mrk. Huusmændene Niels Andersen og Jon Andersen, hver andsadt for 6 mrk. Huusmand Lars Olsen, andsadt for 6 mrk. Under No. 28, Huusmand Amund Larsen, andsadt for 12 mrk. Under No. 29, Huusmand Erich Jørgensen, andsadt for 6 mrk. Under No. 33, Ole Olsen, fraflyttet, i hans Stød Steffen Endresen, andsadt for 12 mrk. Anders Olsen formedelst Fattigdom og Svagelighed, nedsat til 6 mrk. Under No. 36, Jens Schielderup Friderichsen, forhøyet til 12 mrk. Huusmændene Anders Larsen, andsadt hver for 6 mrk. Under No. 37, Stephen Endresen, fraflyttet, i hans Stød Ole Olsen, andsadt for 6 mrk., ligeledes Michel Olsen, frafløttet, i hans Stød Peder Pedersen, andsadt for 6 mrk. Under No. 38, Elias Eliassen, forhøy-

et til 12 mrk. Ole Olsen, fraflyttet. Under No. 42, Huusmand Ole Pedersen, andsadt for 6 mrk. Under No. 48, Jon Olsens Enke, opsadt for 6 mrk., tilkommer Huusmand Niels Olsen, andsadt for 6 mrk. Under No. 50, Ole Olsens Enke, opsadt til 6 mrk. Under No. 54, Huusmænd Niels Olsens Enke og Anders Nielsen, andsadt hver for 6 mrk. Under No. 63, tilkommer Erich Jenssen, andsadt for 6 mrk. Under No. 67, Storfladen, Peder Pedersen den ældre, andsadt for 12 mrk. Niels Henrichsen, nedsadt for 6 mrk., og Peder Pedersen den yngre, nedsadt for 12 mrk., i øvrigt befunden rigtig.

Andet: Qværn Skats Mandtallet, hvorved blev anmærket at den under No. 30 paa gaarden Bundjord anførte øde Qværn er igien opbygget 1798, og andsat for 8 sk. Under No. 37, Steffen Endresens qværn nedreven med Dam og Damstok. Under No. 38 har Jens Henrichsen opført en qværn 1798, som blev andsadt for 4 sk. Under No. 43, Jacob Winters qværn eies nu af Peder Tønder, tilkommer Michel Jacobsen paa Rydningspladsen Friderichsberg i Mallangen, som i aaret 1799 har opført en qværn, der blev andsadt for 4 sk., i øvrigt befunden rigtig.

Tredie: Odelskats Mandtallet, som blev befunden rigtig.

Fierde: Finne og Lappeskats Mandtallet, som blev befunden rigtig.

Femte: Mandtal over Huusmand, Haandtværkere, Strandsiddere og Selv forster Karle, som Selv forster Karl blev anmeldt Niels Bredal paa gaarden Kieresnæs, i øvrigt fandtes ingen af de omspurgte.

Siette: Mandtal over de Handlende, som blev befunden Rigtig.

Syvende: Mandtal over Saugskatten, som blev befunden rigtig.

Ottende: Mandtal over Laugmandsskatten for aaret 1798 og 1799, hvorved blev anmærket, at i Aaret 1799 er under No. 9 kun 3de opsiddere. Under No. 33 har saavel pro 1798 som 1799 været 3de opsiddere. Under No. 38 er pro 1799 kuns 4re opsiddere, og endelig tilkommer for aaret 1799, 3de mænd paa den Skyldlagte Plads Storfladen, Matr. No. 67. I øvrigt befunden rigtig.

Niende: Beregningen over Delinqvent og andre Reparterende udgifter pro 1798, som blev befunden rigtig.

For Erich Hansen, som ved Retten tilstæde, blev af Fogden opløst det Kong. Danske Resolution af sidstl. 23de Marti, til Svar paa hans indgivne ansøgning om befrielse for idømte Falsmaals Bøder.

Den Constituerede Foged begiærede paa Grund det Kong. Rente Cammers antegnelser i Regenskaberne pro 1795 og 1796, det 4de Postes 1te Art., begiærede Undersøgt af hvad aarsag Henrich Henrichsen,

Løchelle, er udeladt af Finne og Lappe Skats Mandtallet for 1794, samt om bemeldte Henrich Henrichsen endnu opholder sig i dette Tinglaug, og om hans Vilkaar er af den beskaffenhed at han i Skat kunde andsættes.

Paa Rettens tilspørgende herom, blev svaret at Almuen ikke kiendte anden Find under navn Henrich Henrichsen her i Tinglauget, undtagen en af samme navn som endnu her opholder sig, og er andsadt i Finne Lappeskats Mandtallet under gaarden Washougen, hvilken Find altsaa i aaret 1794 er udgaaet af Mandtallet eller af hvad aarsag han er udgaaet, vidste Almuen ikke.

Ligesaa begiærede Fogden undersøgt paa Grund af samme antegnelse 8de Postes 1te art., aarsagen til at Lars Olsen, Fiorbotten, og Mathias Mathiasen, Kierresnæs, ere udeladte af Leedings Mandtallerne for aarene 1795 og 1796.

Paa Rettens tilspørgende herom, blev af Almuen svaret at Lars Olsen, Fiorbotten, som Huusmand besidder en Plads paa bemeldte gaard Fiorbotten, og at aarsagen til hans udeladelse har formodentlig været fordi han har været syg og tildeels uformuende, og at Aarsagen til Mathias Mathiasens udgang af Mandtallerne, formodentlig har været fordi han var en gammel udlevet og svag mand.

Derefter meldte sig følgende, som begiærede sig Skouv-Sædler til Tømmer Udviisning af de Kong. Almindings Skouve, nemlig:

1. Præsten Berg, 7 Tylter 10 al. Bygningstømmer.
2. Gabriel Zachariasen, 16 Tylter 10 á 12 al. Bygnings Tømmer og 4 Tylter Saugtømmer til hans Eiende af forfaldne Soug, Mallangs-Saug kaldet.
3. Ditto Ditto, 20 Tylter 12 al. Bygningstømmer til bruug paa Øen Hechingen, hvor han har faaet Giæstgiverie.
4. Peder Pedersen, Øyiord, 3 Tylter 12 al. og 5 Tylter 8te al. Bygnings-tømmer, samt 1 Tylt Saugtømmer.
5. Jochum Joensen, Øyfiordbotten, 7 Tylter 8 al. Bygningstømmer.
6. Lars Andersen, Grønjorden, 7 Tylter 8 al. Bygningstømmer.
7. Ole Sørensen, Grundvog, 2 Tylter Sougtømmer.
8. Ole Sieursen, Molsnæs, 2 Tylter 10 al. Bygnings-tømmer.
9. Hans Iversen, Leichnæs, 2 Tylter 10 al. Bygningstømmer og 1 Tylt Saugtømmer.
10. Erich Hansen, Kierresnæs, 10 Tylter 8te al. Bygningstømmer og 1 Kiex Veed.
11. Jon Olsen, Schognæs, 2 Tylter Sex al. Saugtømmer.
12. Tarald Arentsen, Bocheschind, 1 Tylt Saugtømmer.
13. Jens Friderichsen, Findfiorden, 2de Kiæx baadveeder.
14. Lars Andersen, Findfiorden, 2de Kiæx baad Veeder.
15. Gulbrand Taraldsen, Grønjord, 3 Tylter 9 al. Bygnings og 3 Tylter Saugtømmer.
16. Christopher Jensen, Løchelle, 1 Tylt Saugtømmer.
17. Peder Larsen, Strømmen, 12 Tylter 10 al. Bygningstømmer.
18. Jørgen Henrichsen, Aarnæs, 6 Tylter 12 al. Bygnings og 3 Tylter Saugtømmer.
18. Christopher Jørgensen, Aarnæs, 1 Sexrings Baadveed.
20. Jon Ingebrigtsen, Løchelle, 1 Tylt Saugtømmer.
21. Tommes Mathiasen, Kragenæs, 6 Tylter 8 á 9 al. Bygningstømmer.

Endvidere meldte sig følgende af Nyebyggerne i Mallangen, som blev meddeelt Skoug-Sedler uden Recognition, nemlig: 1. Gunder Iversen, Puscholmen, 8 Tylter 10 al. Bygningstømmer. 2. Jacob Olsen, Puscholmen, 4 Tylter 10 á 12 al. Bygningstømmer. 3. Niels Halsteinssen, Gulhave, 6 Tylter 10 á 12 al. Bygnings og 1 Tylt Saugtømmer. 4. Ole Barosen, Olsborg, 7 Tylter Bygnings og 2 Tylter Saugtømmer. 5. Gulbrand Olsen, Bramschonesset, 8 Tylter 10 al. Bygningstømmer. 6. Lars Olsen, Fagerliedalen, 8 Tylter 9 á 10 al. Bygningstømmer og 2 Tylter Saugtømmer. 7. Michel Jacobsen, Friderichsberg, 4 Tylter 8 al. Bygnings og 1 Tylt Saugtømmer, hvis Trang til det ansøgte af Almuen blev bekræftet.

Da tiden for i Dag var udløben, blev Tinget til næste Sag udsadt.

Næste Dag, den 21de Maii, blev Tinget videre fremholdet i overværelse af de i gaær benævnte Personer.

Hvorda først blev Aflyst Elias Hoff's Pandte obligation af 21de Maii 1797, til Hans Hansen, Solberg, for Summa 300 rdl.

Dernest Publiceret bemeldte Elias Hoff's Skiøde til Hans Peder Figenschou, Datr. 2den Januarii d.a., paa udstæderens Jægt, Taalmodighed kaldet, for Summa 350 rdl.

Andet: Constitueret Foged Echorn's Byxel Seddel til Niels Olsen paa 1 pd. udi gaarden Gavel, forhen brugt af Peter Henrichsens Enke, af Dags Dato, til Tugthuset 8 sk.

3. Ole Nielsen Stadts Bøxel Seddel til Ole Christophersen, Slunggaard(?), paa 1 pd. i gaarden Midschier, opsagd af Hans Michelsens Enke, Dat. 16de april d.a., til Tugthuset 6 sk., begge med Reversaler og Qvitterings Bøger paa behørig stemplet Papiir.

Ved sidstnevnte Bøxel-Sæddels Tinglysning mødte Hans Michelsens Enke, Anne Gregusdatter af gaarden Medschier, og anmeldte at hun ingenlunde havde opsagt sin endnu brugende andeel af bemeldte gaard Medschier, neml. 1 pd., hvilken hun nu erfarer at hendes Landdrot Ole Nielsen Stat haver bortbøxlet uden hendes tilladelse, til en fremmed ved Navn Ole Christophersen, Slunggaard, da hun kun har tilbudt bemeldte sin landdrot afstaaelsen af sin Jord saafremt hendes Broder Søn Niels Pedersen, Baltestad, maatte erholde samme. I andet fald vilde hun selv beholde sin Jord, og da den nu var bortbøxlet til en fremmed som meldt, protesterede hun aldeles imod saadan bortbøxling, som hun i Dag erfarede, saalænge hun selv ville sidde paa sin afdøde mands Bøxel og forbeholdt sig i alle deele sin Ret mod landdrottens ulovlige omgangs Maade i denne henseende.

Derefter blev paaraabt følgende Sager, nemlig:

Fol. 455 1/2. Sagen anlagt af Procurator Lindegaard, som actor paa Justitiens Vegne, Contra Margrethe Hansdatter, Rogsfiord, for 3de gange begaaet Leyermaal.

Defensor Augustinus Paasche, mødte for Retten og producerede en Continuations Vidne Stevning af 26de Februari d.a., hvorved Diderich Andersen, Sandvig, og Lars Christian, Medfiord, her til Retten er indkaldet som Vidner, saavel som actor, Procurator Lindegaard, til disse at anhøre, og Missions Casserer Holmboe, for saavidt Sagen ham kan vedkomme, hvilken Stevning Defensor begiærede læst og acten indlemmet.

Efter Paaraab mødte ikke actor, som under 17de April sidstleden til Dommeren havde indsendt sit Indlæg med begiæring om sammes læsning og indtagelse i acten. Ligesaa mødte ej heller De forbe-nævnte Vidner, hvilke efter Stevne Vidnernes Paategning, formedelst uroeligt vejr, ikke er bleven Indkaldt. Hvorimod Den indstævnte Missions Casserer Holmoe mødte Personlig. Den producerede Stevning blev derpaa læst, saalydende: #.

Defensor begiærede derefter denne Sag udsadt, da det af Stevningen erfares ved Stevne Vidnernes paategning, at denne paa nye udtagne contra Stevning, ikke er bleven Vidnerne forkyndt, og alt-saa var nødsaget til sin Parts beste, at begiære en udsættelse, hvortil Dommeren ville indsee den lovlige grund, ligesom ogsaa hans uskyldighed i Sagens saaledes forvoldte Sinkelse.

Derefter blev i følge actors ovenmeldte begiæring, oplæst det af ham under 16de april sidstleden daterede og til Dommeren indsendte Indlæg, saalydende: #.

Missions Casserer Holmboe, som for Retten var Nærværende og i anledning af indvarsling hørte sit Navn Nævne i denne Sag, begiærede allene følgende tilført, nemlig: Han protesterede i kraftigste maade imod at De ommeldte Bøder maatte ansees som enten af ham eller nogen paa hans Vegne imodtagne, med mindre at indstævnte Pige samme kunde paa lovlig maade beviise, og for Retten Reserverede sig sin lovlige Ret hvad denne Sag betreffen i alle deele forbeholden.

Derefter blev af Dommeren saaledes Eragtet:

Hvad det af actor begiærede Contra Qvæstion betræffer, bortfalder samme for denne gang, da ingen Vidner ere mødte i Sagen, hvorimod den af Defensor forlangte udsættelse bevilges til næste anstundende Sage Ting for dette Tinglaug, hvilket tiener Parterne til Efterretning.

Missions Casserer Holmboe, som for Retten mødte, producerede et

skriftlig Stevnemaal, hvorefter han til dette Ting havde ladet indstevne Borgeren Elias Hoff for Retten at see fremlagt et af ham til Sagsøgeren under 22de Junii 1792, udstød Beviis, som af ham selv eegenhändig er underskrevet, foruden 2de Vitterligheds Vidner, hc. Ole Nielsen Stadt og Ole Danielsen Heitmann. Dette Beviis udbad Sagsøgeren, Missions Casserer Holmboe, at Dommeren ville her inden Retten forelegge indstevnte Elias Hoff og derefter fremsætte ham disse 2de Spørgsmaale til besvarelse, nemlig: 1: Om ikke det Navn Elias Hoff, som staaer underskrevet paa Beviiset, er skreven af ham selv med hans eegen haand, og for det 2det: Om han ikke tillige kan Erindre at De 2de Vitterligheds Mænd Ole Nielsen Stadt og Ole Danielsen Heitmann, tillige var nærværende paa samme Tiid, og underskrev Beviiset. Endelig udbad Sagsøgeren at Dommeren ville tage Elias Hoff i Eed, forinden han imodtoeg hans Forklaring og Svar paa forestaaende Spørgsmaal, samt at det producerede Stevnemaal maatte blive læst og acten indlemmet.

Efter Paaraab mødte den indstævnte Elias Hoff, hvorpaa Stevningen blev læst, saalydende: #.

Derefter blev det af Citanten ommeldte Beviis, dateret Kløven d. 22de Junii 1792, forelagt bemeldte Elias Hoff, hvilket Beviis er af følgende Indhold: #.

Endelig blev bemeldte Elias Hoff udi Eed taget efter Lovens Forskrift til Sandheds udsiigende, og derpaa til De af Citanten anførte Qvæstioner, svarede som følger: Til 1ste Qvæstion. Resp.: Jo! Til 2den Qvæstion. Resp.: Joe! Da intet videre var at tilspørge Comparenten, blev samme fra Retten demitteret.

Hvorefter Citanten begierede Tings-Vidnet sluttet, og sig informa beskrevet meddeelt, som blev indvilget af Dommeren og skal samme blive beskrevet naar det fornødne Stemplede Papir dertil leveres.

Andreas Hansen, Naveren, Mathias Mathiasen, Kierresness, Niels Jensen, ibid., Ole Mathiesen, Tenschier, og Ole Jensen, Abglabsvigen, mødte for Retten og begiærede Protocollen tilført: At de samtlige som beslægtede med Pigen Anne Hansdatter, var af Amtmand Sommerfeldt paalagt vixelviis at underholde og forsørge bemeldte Anne Hansdatter, hvilken var behæftet med et ondartet Slag eller saakaldet Faldende Syge, og under dette tilfælde forøvede adskillige uordener, men at De umueligen saae sig i stand til lengre at opfylde denne Amtets ordre, hvorfra De ønskede sig befriede og hvorom De agtede til bemeldte Hr. Amtmand Sommerfeldt at indgive ansøgning til frietagelse, saasom bemeldte Pige under det ovenmeldte tilfælde naar Slaget indtræffer og efter den Tiid søger at tilføye de tilstædeværende og hvem hun træffer den befrygteligste Skade ved at bruge, Deels Kniver og andre dræbende Ting imod Dem hun er til Huuse hos. Ligesaa ogsaa løver om med tændte Brande, sønderriver Fruentimmerens Klæder, opbryder Fiøshuusene og suger

Creaturerne med meeget meere deslige, som gjør at hvilken af Familien hun er hos, maae i den Tid/:som træffer aarlig paa hver nogle 12- nogle 6 uger:/forlade ald deres nærings Brug, deels paa Søen, deels i Skouven, da de ere eenlige Folk og altsaa for at værgе Deres Koner og Børn maae være hiemme, blot for ovenmeldte Deres Slægtnings skyld, og at disse omstændigheder medførte Sandhed. Derom bad De at Retten ville tilspørge Den tilstædeværende Almue, som var kiendte der i Egnen hos Dem.

Paa Rettens tilspørgende herom, svarede Almuen og Naboerne som kiendte bemeldte Anne Hansdatter, at Comparenternes andragende om hende i et og alt medførte Sandhed, saavel som at Comparenterne, den eene undtagen, alle havde smaae Børn og vare eenlige Folk uden hielp, samt at ingen kunde have hende i huuset uden at have et Mand Folk tilstæde.

Da Tiden for i Dag var udrunden, var intet videre at uddrette, undtagen at Michel Jacobsen, Friderichsberg, som Formynder for Jacob Martinus Erichsen, inden Retten mødte og overleverede til indsættelse i hs. Majestets Kasse, bemeldte myndtlings Arve Capitaler efter hans afdøde Fader Erich Jacobsen, og moder Marith Pedersdatter, Broderstad, til Beløb 109 rdl. 5 mrk. 15 sk., som af Sorenskriveren blev imodtaget. Hvorefter Tinget til Næste Dag blev udsadt.

Næste Dag, den 22de Maii, blev Tinget videre fremholdet i overværelse de i gaar benævnte Personer, undtagen at som Laugrettesmænd sadt for Joen Christophersen, Hemmingsiord, Ole Andersen, Tømmerviig, for Christopher Andersen, Husa, Erich Jonsen, Tømmerviig, og for Peder Pedersen, Øyiord, Paul Gulbrandsen, Grund Reisen.

Hvorda Den Constituerede Foged anmeldte at have her til Retten ladet indkalde Pigen Catharina Josephsdr., Navern, som i aaret 1796 har begaaet Leiermaal med gift mand Erich Erichsen, Molsnes, som han bad Retten ville paaraabe og om var mødt medtage hendes Declaration, hvorvidt hun er i stand til at udrede de fulde leiermaals Bøder eller for samme kunde skee aftingelse efter Omstændighederne.

Efter paaraab mødte den indkaldte Catharina Josephs Datter, Navern, som formedelst sin Fattigdom, den Almuen Attesterede, begiærede Bøderne nedsadt til 1 mrk. 8 sk., hvilke hun til Fogden overleverede og af ham paa forventende aprobatation blev medtagen, af det passerede begiærede Fogden Udskrift.

Derefter tilkiendegav den Constituerede Foged Almuen at da Ole Olsen, Græsmyhren, og Ole Henrich Hansen, formedelst begaaet Tyv-

erie, efter Amtets ordre er paagreben og Fængslede, saa vil det paalegge Almuen i medfør af Anordningerne at holde Vagt over disse 2de arresterede, hvilket vil gaae Tour á Tour paa almuen, saaledes at 2 Mand holder Vagt i 24 Timer og derefter afløses af 2de andre. Naar Almuen altsaa af Lehnsmanden eller en anden paa hans Vegne bleve tilsagte efter rigtig omgang at møde paa Gaarden Sletnæs, hvor de arresterede er i bevaring maae de uvægerlig enten selv møde eller og i deres Stød anskaffe en paalidelig dugtig Mand, Qvindfolk eller Fruentimmer andtages ikke til denne bevogning, alt saafremt de vil undgaae Tiltale og ansvar om Arresterterne ved deres Efterladenskab skulde finde leilighed at undvige.

Den Constituerede Foged som her til Retten havde ladet indkalde Isach Michelsen af Gaarden Bocheschind, der er lagt til at gjøre Pers. Skyds for Reisende, men som sidst i aaret 1798, da han var tilsagt at skaffe Baad til Fogden paa hans Reise Sjørefter da han kom fra Kongelige Forretninger, dog ikke opfyldte denne hans Pligt. Saa ville Fogden Fornemme hos bemeldte Isach Michelsen om han for denne hans Efterladenhed og for denne gang ville betale en Mulct af 2 mrk. til Sognets Fattige. Isach Michelsen vedtoeg Fogdens proposition og betalte de 2 mrk.

Fogden bad derefter Lehnsmanden, Laugrettet og Almuen tilspurgt om nogen af Hans Mayest. Jorder inden sidste Ting er bleven Byx-elleedig, enten ved Dødsfald eller paa anden maade. Paa Rettens tilspørgende herom blev svaret Nej, da det ene Stevne Vidne, Jon Abrahamsen Bram, agtede at bortreise og derfor begiærede sig Endtleediget fra Stevne Ombudet, saa blev denne hans begiæring opfyldt og i hans Stød som Stevne Vidne offentligen indsadt Constitueret Lehnsmand Jacob B. Friis, som blev betydet sine Pligter at aflade den i Forordningen af 3de Junii 1796, befalede Eed m.v. i denne Anordnings Bydende.

Da intet videre for Retten var at afhandle, ej heller nogen efter lovlig Paaraab mødte for Retten, blev Tinget hævet.

Saaledes denne Sinde at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12,
1798-1802, side 32 a - 36 a.

De på Fauskevåg ting publicerte forordninger m.v.,
jfr. side 209.

1. Forordning af 10de Augusti 1798, som fastsætter Tvangs-Midler mod mænd som forsømmer at betale De ved Separations Bevilling eller anden forpligtelse bestemte underholdnings Penge for Børn.
2. Forordning af 2den Novbr. 1798, Anlangende at Domme over u-myndige ikke maae fuldbyrdes i henseende legemlig Straf uden indberettelse til det Danske Cancellie.
3. Placat af 12te Julii 1798, at Sorenskriverne i Norge skal strax optage Undersøgelses Forhør over Posternes Forsømmelse.
4. Placat af 9de Octobr. 1798, hvor i bekiendtgjøres at fra Species Banqven sættes i omløb 4 rdrs. Species Sædler.
5. Placat af 14. Septbr. 1798, anlangende udviidelsen af Forordningen af 22de April 1772, og Placaten af 9de Marti 1796.
6. Placat af 26. Novbr. 1798, som bestemmer 2 rdrs. godtgjørelse til lehnsmændene i Norge for hvert Maanedes Ting som holdes hos Dem.
7. Det Vestindiske Guineiske Pante og General Toldkammers Bekiendtgjørelse af 30te October 1798, anlangende en paa Schudesness opsadt Lygt Fyhr.
8. Circulaire af 11te Augusti 1798, anlangende hvorvidt Debtors Forpligtelse for Forligelses Commissionen i visse Terminer at betale kand udexequeres om Vilkaarene hen løbe over Aar og Dag.
9. Cancellies Circulaire af 19de Octobr. f.a., anlangende besvarelsen af De Spørgsmaale: 1. Om Procuratore efter tilbage leverelsen af Deres Bevillinger, samt Embeds Mænds Fuldmægtiger kan Møde som Mandatarier ved Forligelses Commissionen. 2det. Om ikke Paagiældende Parter altid selv Personlig bør møde ved bemelte Commission.
10. Cancellies Circulaire af 3de Novembr. f.a., hvorved den 29 pg. i Forord. af 3die Junii 1796 udviises til Extra og Politie Retten.
11. Cancellies Circulaire af 10de Novbr. f.a., anlangende at alle De Embeds Mænd her giennem hvis hænder Acter i Delinqvent Sager passerer, bør ved Paatagninger anmerke naar De have modtaget og afsendt samme.
- 12te. Cancelliets Circulaire af 11te Januari d.a., hvorved tilstaaes Stevne Vidner til Forligelses Commissionen for uden anden betaling godtgjørelse for Skyds m.v.
13. Cancellies Circulaire af 12te Januari d.a., anlangende Besvarelsen paa følgende puncter: 1. Om Klageren ved Forligelses Commissionen skal indvarsles. 2. Hvorledes skal forholdes naar Parterne Deels udeblive, Deels møde beskienkede, og 3de, Hvad der skal skee naar Stevne Vidner Opsige Deres Ombud, og

14de. Cancellies Circulaire af 19de Januari d.a., hvor i bestemmes at Sorenskriveren uden Requisition til Fogden paa eegen Haand kan besørge Ald den Biestand som behøves til præluminair og extra Forhør.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12,
1798-1802, side 4 a - 4 b.

Anno 1799, den 22de Maii, indfandt Jeg mig Peter Hanning Hammer, som constitueret Sorenskriver i Senjens og Tromsøe Fogderie under Finmarkens Amt, paa Gaarden Leichnæs i Giisunds Tinglaug, for i overværelse af de 2de eedsorne Laugrettesmænd Ole Gregusen, Leichnæs, og Hans Iversen Kiær, ibidem, at optage et Præliminair Forhør over Ole Henrich Hansen der tilligemed Ole Olsen, Græsmyhr, ere anklagede for formeentlig begaaet Faaretyverie udi Walsvæhr, alt i continuation af de forhen under 13de Decbr. 1797, 14de Junii og 11te Decbr. 1798, optagne Forhører i denne Anledning, samt efter den Constituerede Foged Echorns Skriftlige Anmodning af Gaars Dato grundet paa Amtets ordre under 20de Decbr. 1798, saalydende #.

Ved Forhøret mødte den indkaldte og siden med arrest behæftede Ole Henrich Hansen, frie og løs af Jern, hvilken forklarede at han var fød i Tusøen udi Hillesøe Sogn, omtrent 40 Aar Gammel, at han efter Snecker og Tømmer Profæstionen paa hvilken Haandtering han har reist til Waagen i Loefodens Fogderie sidst i afvigte Aar og hjemkom Bededagstider d.a. Videre at han udi Aaret 1796, sidstestevne, var som Haasætter med Skipper Ole Nielsen Wangs Jægt til Bergen tilligemed Ole Olsen, Græsmyhr, og øvrige afhørte Haasættere og Deponentere, i denne Sag og paa den forhen ommeldte Tiid, laae i Walsvæhr paa Hiemreisen, medens Jægten laae samme steds, blev der ofte talet om overlydt paa Jægten, og under Spøg, at det var godt at have de paa Øerne sammestedt gaaende Faaer, ligesom ogsaa Gabriel Zachariassen, Giibostad, som den Gang foer baade som Skipper og Styrmand paa Jægten, sagde det samme, med Tillæg at han nok skulle staae inde derfor og tage Ansvarer paa sig i fald nogen toeg nogen af dem.

Paa Grund af dette Snak og dette Løftet reiste Deponenten og Ole Olsen, Græsmyhr, en Dag i Land med Baaden og Dræbte 2de Faaer, som de loed derefter blive paa Landet og reiste igien ombord. Da de vare komne om Bord, gik de ind i Vængen eller Kahytten til Skipperen, bemeldte Gabriel Zachariassen, og fortalte ham hvad de havde giort, hvortil han svarede, at det var brav nok, naar blaadt han hafde vidst det allene, men de skulle ikke have ladet de andre vide det, da de havde i forveien og forend de toeg i Land, talt om det, dog kun under Spøg blandt de andre Haasættere.

Men naar da kun kunde faae en halv Tønde og pakke Faarene udi samt føre den stiltiende om Bord igien, skulde nok han indestaae for alle Ting, og saasom da andre Haasettere altid klagede over at Deponenten og Ole Olsen, Græsmyhr ikke hentede Vand med dem, saa ville han om Eftermiddagen befale dem at hændte Vand, da de saa kunde tage 2de Halvtønder med, og i den ene lægge de dræbte Faaer, samt i stillhed føre Dem om Bord, om Eftermiddagen imod Aftenen, befalede Gabriel Zachariassen dem, at hente Vandet, da de gjorde som aftalt var, derpaa kom de om Bord, med 1 halvtønde Vand, og 1 halvtønde hvori de havde giemt Kiødet de havde, og Skindene af de tagne Faaer, hvorpaa halv-Tønderne bleve ophidsede, og lagde paa Flagerne, eller Dækket, indtil siden om Aften-

en, da Kiød halv-Tønden blev nedtaget under Flagene, ved Masten.

Nogle Dage derefter blev samme halv-Tønde igien optagen, og slagen og Kiødet nedsaltet, samt Skindene udhængte under Flagerne, hvor de hang lige til imod deres Hiemstød, da de kom til Kløven, hvor de begyndte at udskibe noget af Ladningen, hvorimod Kiød halv-Tønden efter Skipperen Gabriel Zachariasens Ordre blev strax henlagt i den Deel af Jægten, hvor Hans Gods og Vahre laae, og der blev liggende til Udskebningen skeede.

Da de kom til Kløven, blev Skindene nedlagde i halvtønden, hvori Kiødet laa og 1/2 tønden tilslagen, ført til Giibostad hvor Skipperen Gabriel Zachariasen boede og med hans Tøy og Deel af Ladningen udlosset, og sammesteds Oplagt, hvor den laae ind til foraaert 1797, da Deponenten var kommen i Tjeneste hos tilmeldte Gabriel Zachariasen paa hvilken Tid han gav Deponenten et Ærende at reise i en Baad til Gaarden Sletnæs, og med det samme at tage Kiødhalvtønden med sig i Baaden, efter at Gabriel Zachariasen først havde befalet Deponenten at sætte halvtønden i en heel Tønde, som og skeede, gav Deponenten derpaa en Øxe med og befalede ham at naar han kom nordenfor Gaarden Gibostad, forbie et Næss sammesteds, skulle han udtage halv-Tønden og slage Baandene af samme, samt udkaste Kiødet og Skindene i Søen, og lade Staverne drive bort paa Søen, hvilket som befalet, Deponenten ogsaa iværksatte.

Da Deponenten intet videre havde at forklare i denne Sag, blev han demitteret, og igien overleveret til Dem ham af Fogden efter Amtets ordre paalagde Arrest og Fængsling indtil Sagens videre Uddrag.

Saaledes til Tid og Sted som meldt at være passeret, bevidner

P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 94 a - 95 a.

Anno 1799, den 14de Junii, blev af mig, Peter Hanning Hammer, som Constitueret Sorenskriver i Senjens og Tromsøe Fogderie, paa Gaarden Lenvik, udi overværelse af de tvende Laugrettes mænd Christian Thomesen, Troldvig, og Edias Ediasen, Schaugen, i Følge Amtets Ordre af 23de August f.a. og i Continuation af det under 13de December næstefter begyndte Præliminair-Forhør, angaaende nogle Haasættere, paa Skipper Ole Nielsen Stadts Jægt, der skal paa deres Reise fra Bergen nordefter have borttaget nogle Faaer udi Valsvæhr under Saltens Fogderie, foretaget et Præliminair Forhør.

Hvorda mødte Marthinus Andersen, tienende i Schougen hos Opsidderen Jacob Olsen sammesteds, nogle og tyve aar Gammel, som i Anledning af denne Sag forklarede: at han som Haasætter, med de øvrige forbenævnte paa samme Jægt og til samme Tid som før omprovet, laae i Walsvæhr, hvorda Ole Henrich Hansen og Ole Olsen, Græsmyhr, en Dag ved middags Tid, reiste i Land med Skibsbaaden, forblev der længe og kom siden Ombord igien, da Deponenten saa at Ole Olsen, Græsmyhr, var bestenket af Blod ned ad Fødderne og havde en Kniv i Haanden, samt saae forvirret ud. Noget efter mod aftenen vilde nogle af de øvrige Folk i Land for at hændte Vand paa 2de halvtønder, hvilket de bemeldte Ole Henrich Hansen og Ole Olsen, Græsmyhr, modsatte sig, saasom de allene ville tage i Land, hvorefter disse 2de allene reiste udi dette ærinde i Land hvor fra de kom hjem mod mørkningen, da halvtønderne bleve op-hidsede paa Jægten.

Folkene gik derefter til Sengs og Deponenten med dem, men foren ville han drikke noget Vand af den ene halvtønde, og ved det aabne Spundset, kom et lidet Støkke Kiød ud af samme, han tilkaldte derpaa den ene Styrmand, Rasmus Jørgensen, Aarnæs, viiste ham Kiødet og yttrede sin Mistanke om at det ikke hængte ret sammen med denne Handling, hvorom de siden talte sammen og gik til Sængs.

Da de havde lagt en Tid, stoed Ole Henrich Hansen og Ole Olsen, Græsmyhr, op af Sængen, gik ud paa Dækket eller Flagerne, hvor Deponenten hørte, at de bankede, og formodentlig opslog halvtønden, hvori han med de øvrige blev bestyrket, da disse samme 2de Personer, derpaa Kogte færsk Kiød, samme Nat, og tilbød derpaa de øvrige Haasættere en Ret Kaldet Møllie, som de ikke ville tage imod, ligeledes saae Deponenten, at disse 2de samme Personer side Kogte færskt Faare Kiød medens de vare paa Veien sammen.

Paa Tilspørgsel om Deponenten ikke selv tilspurgte eller hørte de andre tilspørge de 2de Haasættere, Ole Henrich Hansen og Ole Olsen, Græsmyhr, hvor de havde faaet det Kiød de spiiste, og som de havde ført om Bord, svarede Deponenten Nej, men at han og de øvrige vel ofte talede med hinanden derom indbyrdes.

I øvrigt vidste Deponenten intet at Forklare videre i denne Sag og blev altsaa dimitteret fra Forhøret, som bliver fortsadt saa-

snart de endnu udeblevne kand blive indkaldte, og Tingenes Afholdelse er forbie.

Saaledes denne sinde at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Rigtig indført, Vedgaaer N. Stenstrup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 95 a - 95 b.

Anno 1799, den 4de Julii, indtfandt ieg mig, Poulus Geeluyden Møinichen, paa Constitueret Sorenskriver Peter Hanning Hammers Vegne, tilligemed følgende af Constituered Foged Hans Echorns udmeldte eedsorne Laugrettes og Taxationsmænd; 1. Tarald Arentsen, Bucheschind, 2. Hans Iversen, Lechnæs, 3. Ole Olsen, ibidem, 4. Morten Sørensen, Hannæs, 5. Ole Sørensen, Grundvog, 6te. Fridrich Erichsen, Mellem-Løchhelle, 7. Christopher Jensen, Store Løchhelle, og paa den 8de opnævnte Ole Olsen, Find-Løchhelles, Vegne mødte Ole Arnesen, Bucheschind, paa Gaarden Giibostad/:Hr. Provsten Steen som Sognepræst til Tronæs Præstegield, allernaadigst beneficeret:/i Giisunds Tinglaug, Senjens Fogderie, til en Lovlig Markeskial og Deelings Forretning mellem opsidderne paa bemeldte Gaard. Giæstgiver Gabriel Zachariasen og Andreas Tønder Kiærgaard, som enhver bruger halvparten i samme, efter Requisition fra den første saalydende #.

Ved Forretningen mødte saavel Reqvirenten Gabriel Zachariasen, som Andreas Tønder Kiergaard, den første anmeldte at have Varslet Beneficiarius Hr. Provst Steen til denne Forretning, som ikke mødte eller nogen paa Hans Vegne; Hvorefter af mig i følge med Laugrettet og overværelse af Reqvirenten og Andreas Kiergaard, benævnte Gaards Indmarker blev befaret og efterseet, samt dets Mærker og Grændser befunden at være følgende:

1. Paa den nordre Siide veed Søen eller i Fiæren, 2de der liggende jordfaste Steene som blev kaldet Mærksteinene, derfra i en Bierg-Knolle, Mærkesberg kaldet, derfra i et Næss, hvorpaa ligger endeel hvide Steener, Hvidsteen nædset kaldet, alt i lige Linie i Væst langs først benævnte Mærke, derfra i Nordvæst, langs med nordre og Sønder Øvrelande til en stoer Jord fast Steen kaldet Myhrsteenen. Disse Mærker er Skial paa den Nordre Side.

2. Fra bemeldte Myhrsteen i Lige Linie Sydvest over Myhren og giennem endeel Kratskov i en liden Haug med Kratskov begroet, Mærkehaugen kaldet, hvor blev nedsadt en Steen-Røyse paa Væstre Side af en nedenfor Haugen rindende liden Elv, Klælven kaldet, derfra langs bemeldte Elv, indtil dets udløb i Søen, ved Stranden, lige af den Østre Odde af det der udenfor liggende Klælvs Skiær, hvilke Mærker er Skial paa den Vestre Siide.

3. Fra sidstnævnte Mærke langs med Stranden eller Fiæren til yttre og indre Klepfisk-Biergene og derfra i Øst ligeledes langs Stranden til endeel der liggende store Steene, hvori Fartøyer tager eller ligger fast i med deres Tauger, som er det Søndre Skial.

4. Fra benævnte Steener langs Stranden Nordefter ind det forhen benævnte Nordre mærke, de 2de Steene i Fiæren kaldet Mærkesteene, der er Skial paa den Østre Side.

Dernæst blev bemeldte Gaard Indmarker deelt efter vores bedste Skiøn i 2de Deelee, med følgende Mærkeskial. I det Væstre Skiælle-

mærke strax sønden for Myhrsteenen, nedsadt en Pæl, derpaa en i et Vie-Krat 3de do. efter hinanden, den sidste ved en liden Steen Røyse, der neden fore 2de Do. og igiennem Kratskoven til Kiøre Vejen 5 Do., paa Østre og Væstre Side af denne Vej blev nedsadt een, og fra den paa den østre Side 3de Do. efter hinanden i Kratskoven, neden for denne Krat Skov 6 Do., den sidste et lidet Støkke Sønden for Andreas Kiergaards Høelade eller Høehæset, søndre Hiørne derfra 5 Do. efter hinanden, hvoraf den sidste i Fiæren i Søemaalet, alle disse Pæler ere nedsatte i lige Linie, fra den øverste i Væst, strax Sønden for Myhren, og til den sidste i Floemaalet ved Stranden i øst og saaledes bliver den ene Part paa den nordre og den andre paa søndre Side af disse Mærker og hvoraf blev skiønnet at den Nordre Part skal tilhøre Gabriel Zachariasen og den søndre Part Andreas Kiergaards brugende, tilbøxlede hvers 1/2 Vog Fiskes-Leie i denne Gaard og af dem derefter bruges.

Men da ved denne saaledes skeede Deeling, Andreas Kiergaards Ager og Gaards Huuser, ligger inden den nordre Parts Grændse Linie, saa blev samme derfra udtagen med følgende Mærker Paa Søndre Siide af Kiergaards Agre, paa Reenen blev nedsadt en Mærkesteen, som i Øst viiser i een stoer Steen i Fiæren og i Væst til en anden nedsadt Mærkesteen i den forhen ommeldte Markeskiælds Linje i mellem begge Parter, Paa den Nordre Siide fra den østre Ende af Kiergaards Agre og lige opefter Vejen til hans Væstre Ager Ende, derfra i lige Linje til den til ommeldte Markeskiælds Linje hvor en Mærke Steen blev nedsadt imellem samme og den Vestre Ager Reen 4 Pæler paa den Væstre Siide langs Markeskiælds-Linjen fra den for det søndre Mærke i Reenen nedsatte Marke Steen Langs Ager Reenen, indtil den forhen ved det nordre Mærke benævnte Østre Ager Ende ved Vejen.

Det støkke Mark neden for denne Ager Reen ned til Floemaalet og fra den store Steen i Fieren til Vejen Sønden for Kiergaards Boed bliver til Fælles for dem begge, derpaa at oplægge deres Baader, henlægge Trær Materialer eller andet deslige, samt Bebyggelse og Høeslot, det sidste saaledes at de enten Deeler Høet mellem sig paa Marken eller afslaaer Græsset hver sit Aar, og i Henseende til Bebyggelsen at ingen Fornærmelse skeer for nogen og at Gabriel Zachariasen ikke Bygger saa nær Andreas Kiergaards Nøst paa den Søndre Side, at derimellem bliver et Rum af 5 Alen, Stranden og Landings Stødet eller Søe, langs dette fælles Støkke, maae aldeeles ikke bebygges, men begge have frie Landing og Søe, saavel paa Søndre som nordre Side af Gabriel Zachariasens under Bygning staaende Søehuus Bygning, ligesaa blev skiønnet at saavel Gabriel Zachariasen som Andreas Kiergaard enhver for sig, paa deres nu tildelte Part, eller Indmark, skal have Deres Bue-Vei til Udmarken og det saaledes at de hverken, naar Creaturene gaaer ud eller Hiem, maae komme paa den andens Part, ligesaa at den Grund hvorpaa Kiergaards Nøst og en Boe med Skot nu staaer, skal henhøre til Kiergaards Part.

Ingen av Parterne havde noget at erindre, imod forestaaende Mar-

keskiæl og Deeling, som er skeet i deres overværelse.

Herefter blev Andreas Kiergaard og Gabriel Zachariasen sig imellem foreenet det de begge begierede. Forretningen tilført, at en liden Øe kaldet Hestøen, liggende norden for Gunderbuenæsset og Warnæsset paa Hæstebugten, skal følge den nordre Part som Gabriel Zachariasen er tildeelt, og af ham allene bruges og benyttes.

Saaledes efter bedste Skiøn at være passeret, bevidner Møinichen.

Tarald Arentsen, Bocheschind, Hans Iversen Kiær, Leichnæs, Ole Olsen, Leichnæs, Morten Sørensen, Hannæs, Ole Sørensen, Grundvog, Friderich Erichsen, Mellem-Løchelle, Christopher Jensen, Store Løchhelle, Ole Arnesen, Bukeskind. Alle med paaholden Pen.

Rigtig indført, vedgaaer N. Steenstrup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 97 a - 98 a.

Anno 1799, den 10de Sepbr., indfandt ieg mig, Peter Hanning Hammer, som Constitueret Sorenskriver udi Senjens og Tromsøe Fogderie, tilligemed efterskrevne af Constitueret Foged Hans Echorn opnævnte eedsorne Laugrettesmænd, nemlig: Ole Andersen, Tømmervig, 2. Jacob Friderich Gotliebsen, Gottesjord, 3. Brox Ediasen, Furøen, 4. Ole Olsen, Hemmingsjord, 5. Andreas Christensen, Øyjord, 6te. Christopher Jensen, Store-Løchelle, 7de. Ole Sørensen, Grundvog, og 8de. Anders Torstensen, Lysbotten, os samtlige paa Gaarden Sandvigen, ogsaa kaldet Oldern, beliggende i Giisunds Ting Laug, Senjens Fogderie under Finmarkens Amt, for sammesteds at foretage og afholde en lovlig Markeskiølds og Deelings Forretning mellem opsidderne paa denne gaard Edias Haagensen og Hans Ingebrigt Christophersen, deres Indmark, forsaavidt Engesletterne og Agerne betreffer, alt i Følge den første derom skeede Requisition af 2den August d.a., hvilken med Paategning lyder saaledes#.

Ved Forretningen mødte saavel Reqvirenten som bemeldte hans Naboe, ligeledes anmeldte Reqvirenten til denne Forretning mundtlig at have indvarslet Sognepræsten Hr. Berg, derpaa den egentlige Beneficiarii Hr. Peter Brandts, Sognepræst til Sands Meenighed, hans Vegne administrerer hans beneficerede Gods i dette Tinglaug.

Hvorefter samtlige tilstedeværende og forbenævnte begav sig for at overfare og besee bemeldte Gaards indmark eller Him-Jord, hvis Grænder blev befunden at være paa yttre Side et Næss ved Søen Kaldet Skiærvig-Hammeren, derfra opefter til et Holte strax oven for kaldet Skiærvig-Holtet, derfra gaaer Skiellet langs samme og efter en Rabbe som danner en stoer og een liden Dahl, kaldet Skiærvigen, hvilke 2de Dahle Altsaa ligge inden for dette Skiæl fra bemeldte Rabbe hvor samme oppe ender sig, gaaer Skiællet lige op til et stæd paa Høyden ovenfor kaldet Aasen, hvor Mærke blev skaaren i en Ung Asp, hvorved opsidderene lovede at opsætte een Røyse til fastere Skiæl-Tægn, ligesom ogsaa fleere Pæle bleve nedsatte, til at betegne denne Linie.

Fra bemeldte Asp eller den Røyse som med Tiden her kommer til at staae, gaaer Skiellet indefter til nærmeste Høyde paa et lidet Biærg kaldet Hella, hvor en steen Røyse blev opsadt, fra denne Røyse gaaer Skiellet opad langs dette Berg Hella til en Ditto Steen-Røyse paa samme Field, atter fra denne Røyse videre opad over en Myhr til paa indre Ende og den ovenfor Myhren og midt for Røysen liggende Høy, over denne Høy til en liden Bæk, der løber sammen i en liden Dahl, eller Elvefah, over samme Elv opefter i samme lige Linie til øverst paa Høyden, hvorpaa intet Navn haves.

Denne Heele Lige Linie fra øverste Røysen paa Hella, opefter til øverste paa sidstmeldte Høy, blev betegnet med nedsatte Pæle, ligesaa en Pæl nedsadt oven paa denne Høy, hvor opsidderne lovede at opreise en Steen-Røyse. Fra denne øverste Pæl eller Røyse, gaaer Skiællet lidt op efter, men meere ind efter til øverste paa nærmeste Rabbe, kaldet Brodtriisaasen, der paa følger Skiællet langs denne Aas eller Rabbe, indefter, indtil en Dyb Dahl, hvor-

igiennem løber en Elv kaldet Kiøen-Elven, Linien gaaer derpaa fra bemeldte Rabbe over denne Elv, indefter over nederste og Høieste Sted paa et lidet Field eller Høy kaldet stoer-Hauven, hvor det bare Field sees og hvor tillige en steen Røyse blev opsadt, fra denne Røyse gaaer Skielle-Linien langs ind og tillige opefter Rabbet paa Storhauen over den smale Dahl kaldet Heller-Dalen, oven for og lige midt for det Høieste af Høyen ovenfor, kaldet Hellerdalhauen, som er ledt at kiende; Fra dette Høieste Sted Gaaer Skiallet videre nedefter i lige Linie ned ad Høyen til en Elv kaldet Stor-Elven, hvilken Linie blev betegnet med nedsatte Pæle; Fra dette Mærke i Elven, hvori forommeldte Linie støder, følger Skiallet igien ned til Søen langs denne Stor-Elv, som bliver indjordens indre Grendse.

Efter at saaledes Grændserne for Hiemjorden paa alle Sider var bestemt, blev først efter Reqvirentens og hans Naboes Begiæring udmaalt de fornødne Huuse-Tomter til Gaarden og blev da forud af Jorden udtaget bemeldte Huuse-Tomter, hvilke saaledes bleve udmaalte: Neden for de nu staaende Huuse/:der for begge Parter endnu staaer om hinanden:/blev udmaalt nederste længde, i alt 39 favner, derefter øverste længde oven for Husene, i alt 43 favner; Derefter blev denne heele Plads Deelt i 2de lige Deelee, saa at paa hver Grund falder en længde neden til af 19 1/2 Favn, og oven til af 21 1/2 Favn, samt paa hver af de andre 2de Side 23 Fav., til at betegne enhvers Grund blev nedsadt behørige Pæle i hvert Hjørne af samme, og beholder altsaa den af Opsidderen som nyder den yttre Deel af Jorden ogsaa den yttre Deel af Huusetomterne; Den derimod som bruger den indre Deel af Jorden, beholder den indre Deel af Huusetomten.

Da saaledes disse Huusetomter forlods af Jorden var udtaget, blev den heele øvrige Hiem-Jord med Ager og Eng, samt Rydning paa samme, af mig og Laugrettet befaren og Deelt i 2de Lige Deelee saaledes: At til den yttre Deel hører alt hvad der ligger indenfor den forommeldte Schiervig-Hammeren, Schiervig-Holtet, den ovenfor liggende Bierg-Ryg og videre indefter, alt efter forommeldte opgivne Skiællemærker indtil Storhauen og samme Stæd opreiste Steen-Røyse, fra denne Steen-Røyse begynder det egentlige Skiæl som Deeler ind Jorden i yttre og indre Part saaledes: At Skielle-Linien fra denne Røyse gaaer i lige linie nedover Storhauen, lidet indenfor en liden Høy neden for kaldet Lillehauen, derfra i samme lige linie inden paa en Slette kaldet Storslette, derfra paa indre Side af en Bierg-Kold eller Bakke, Høgbroet kaldet, derfra i samme lige linie ned til Søen, i den indre kandt af et der staaende og Opsidderen Hans Ingebrigt Christophersen tilhørende Nøst, og ender sig i Søen neden for samme, bemeldte Linie blev den heele Vej betegnet med nedsatte Pæle, samt opgravet Torv for at viise Linien. Hvorefter Opsidderne paa begge Sider lovede at besørge steen Røyse opsatte i Steden for bemeldte Pæle, til fast og varigt Skiæl mellem Jorderne.

Af disse Parter blev med Opsiddernes fælles Samtykke, samt efter

mit og Laugrettets skiønnende, Den yttre Part af bemeldte Hiem-Jord tillagt Reqvirenten, og den indre Part Hans Ingebrigt Christophersen og deres efterkommere paa Jorden, hver sin Andeel som formeldt, Ved hvilken Deeling tillige er taget i Betragtning at Hans Christophersen paa den yttre Deel skal have optaget en Deel udyrket Mark, som altsaa nu tilkommer Reqvirenten, hvorfor Hans Christophersen af den indre Deel har faaet en større Anpart end han eller kunde nyde, og saaledes for sin Rydning erholdet Godtgjørelse, da tillige Reqvirenten og hans afdøde Fader, Haagen Ediasen, paa indre Part ogsaa skal have Ryddet en liden Deel som uden Godtgjørelse for Reqvirenten blev tillagt den indre Deel.

I Følge forestaaende bliver den yttre Huuse-Tomt Reqvirenten tilhørende og den indre Hans Christophersen tilhørende. Hvorhos i den Anledning blev bestemt: at ingen af Parterne skal være forpligtede til strax at udflytte deres Huuse paa den Grund som er enhver tillagt, men kun i Tilfælde af at nogen af dem opføre nye Huuse, de da blive forpligtede at opføre samme hver paa sin Grund, ligesom det staaer enhver af Dem frit for om de ønske det, da at udflytte sine Huuse efter Leilighed. Ligeledes maae ingen af Parterne nægte den anden den fornøden Vei til deres Søbrug og fornøden Aavirke til deres Gaards og Nærings Drift igiennem deres Huusetomter, eller over deres Jord naar samme skiønnes Nødvendig.

Endvidere blev fastsadt med fælles samtykke, at da Opsidderen Hans Christophersen har staaende sit Nøst paa den yttre Part af Hjemjorden, skulle samme fremdeeles blive staaende, uden at maatte paalægges sammes Nedbrydelse eller nægtes Adgang og Vej til samme. Angaaende Skauven, Skouvslotter og Fædrift, samt Udmark, forbliver samme som hidindtil brugt og Opsidderne bedst derom kand foreenes.

Da saaledes intet videre var at afhandle blev denne Forretning med fælles Samtykke af Opsidderne om det bestemte, sluttet.

Saaledes til Sted og Tid som meldt at være passeret, bevidner

P.H. Hammer.

Ole Andersen, Tømmervig, Jacob Friderich Gotliebsen, Gottesjord, Brox Ediæsen, Furøen, Ole Olsen, Hemmingsjord, Andreas Christensen, Øjjiord, Christopher Jonsen, Stor-Løchhelle, Ole Sørensen, Grundvog, og Anders Torstensen, Lysbotten, alle med paaholden Pen.

Rigtig indført, bevidner paa Hr. Sorenskriver Hammers Vegne som af Amtet constitueret. N. Steenstrup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 90 a - 91 b.

Anno 1799, den 14de October, blev det almindelige Høste, Sage og Skatte Ting for Giisunds Tinglaug satt og fremholdet paa Gaarden Leichnes, i overværelse af den Constituerede Foged Peter Krejdal, og Retten betient af mig Paulus Geelmuyden Mønichen, paa Sorenskriver Peter Hanning Hammers Vegne, som eedtaget Fuldmægtig, tilligemed efterskrevne eedsorne Laugrettes Mænd: Ole Christophersen, Hemmingsjord, Peder Pedersen, Øyjorden, Christian Andersen, Huusa, og for Gustavus Jacobsen, Øyfiordbotten, som er død, satt Steffen Endresen, Findsnæss.

Hvorda blev Publiceret de Kongelige Forordninger, Plakater, Collegial og Amtets Breve m.v., som ved Schiervøe Tinglaug findes extraheret, fol. (!), tilligemed Amtets Bevilling fra mig Paulus Geelmuyden Mønichen, paa Constitueret Sorenskriver Peter Hanning Hammers Vegne at forrette Senjens og Tromsøe Sorenskriveri Embedet.

Dernest blev læst Amtets Bestalling for Jacob Bastian Friis, som lehnsmand for Giisund og Hillesøe Tinglaug, dat. 18de Julii 1799.

Den Constituerede Foged Peter Krejdal, begiærede for dette Tinglaugs Almue, fremsatt de samme Spørgsmaal, som for Schiervøe Tinglaug er fremsatt, som skeede òg af Lehnsmanden, Laugrettet og Almuen blev besvaret saaleedes: Til 1., 2., 3., 4., og 5. Qvæst. Resp.: Ney! Til 6te Qvæst.: Ney, der er ingen Bygsel falden, ey heller det meere ompurgte. Til 7., 8. og 9. Qvæst. Resp.: Ney! Til 10de Qv. Resp.: Joe, Giestgiverne har til alle Tider været forsynet med det fornødne. Til 11te Qvæst. Resp.: Haver i Tinglauget Sultenvigs Saug, staaende paa Beneficeret grund, og ejes af Gabriel Zachariassen paa Giiboestad. Tømmeret tages af den Kongelige Alminding Mallangen. Til 12. og 13. Qvæst. Resp.: Ney! Til 14. Qvæst. Resp.: Ingen uden Jægte Skipper Ole Nielsen Stadt, som dette aarets sidste Stævne havde 2de Jægter til Bergen.

Fogden Krejdal begiærede Lehnsmanden, Laugrettet og Almuen tilspurgt, om Hans Mayestæts Jorde heri Tinglauget, enten formedelst Dødsfald eller paa anden Maade er bleven Bygselleedig siden seeneeste Ting, hvortil blev svaret Ney.

Hvorefter følgende meldte sig med anmodning om Udviisning seddel
Herr Fogden Krejdal, til at hugge i den Kongelige Alminding
Mallangen, nemlig:

1. Lehnsmand Jacob Bastian Friis, 20 Tylter Bygnings Tømmer, 8 á 10 alen lang, 3 Tylter Saug Tømmer, 5 al. lang.
2. Ole Isachsen, Gottesjord, 6 Tylter Bygnings Tømmer, 8 á 10 alen lang.
3. Klokker Jørgen Henrichsen Høgh, 6 Tylter Bygnings Tømmer, 12 al. lang.
4. Edias Haagensen, Sandvigen, 5 Tylter Bygnings Tømmer, deraf de

2de Tylter 12 al. lang og de 3de Tylter 8 al. lang. 5. Edias Ediasen, Skogen, 4 Tylter Bygnings Tømmer, deraf de 2de Tylter 10 alen lang og det øvrige 8 alen lang, og 2de Trerums Baade Vehd. 6. Ole Michelsen, Wiigen, 3 Tylter Bygnings Tømmer, de 2de deraf 10 og den tredje 7 al. lang, og 1 Tylt Saugtømmer, 5 al. lang. 7. Peder Pedersen, Storfladen, den yngre, 4 Tylter Bygnings Tømmer, 6 al. lang, og 2 Tylt Saugtømmer, 5 al. lang. 8. Peder Pedersen, Storfladen, den Ældre, 6 Tylter Bygnings Tømmer, 6 al. lang. 9. Ole Jacobsen, Molsness, 6 Tylter Bygnings Tømmer, 12 al. lang, og 1 Tylt Saug Tømmer, 5 al. lang. 10. Jacob Poulsen, Findsnes, 2 Tylter Bygnings Tømmer, 10 al. lang, og 1 Tylt Saug Tømmer, 6 al. lang. 11. Enken Anna Joensdatter, Stor Løkhelle, Vehd til en Trerums Baad. 12. Ingebrigt Israelsen, Tagholmen, Bygnings Tømmer, 4 Tylter, 6 al. lang, og 2 Dito, 10 al. lang. 13. Enken Karen Christophersdatter, Broderstad, Vehd til en Trerums Baad. 14. Sognepræsten Herr Berg, 6 Tylter Saug Tømmer, 6 al. lang. 15. Niels Jacobsen, Moe, 6 Tylter Bygnings Tømmer, 10 al. lang. 16. Guldbrand Olsen, Brandsskougnisset, Baad Veed til en Trerums Baad. 17. Willum Andersen, Hollendernæs, meldte sig og begiærede 6 Tylter Bygnings Tømmer, som ikke blev Han tilstaaet, da han ingen Jord bruger. 18. Stephanus Olsen, Græsmyhren, 2 Tylter Bygnings Tømmer, 10 al. lang, og 2 Tylter 12 al. Dito.

Fogden anmærkede at foranførte No. 15, Niels Jacobsen, Moe, er Nyebygger i Mallangen og altsaa bliver frie for Recognition indtil videre bestemmelse af Rente Kammeret, og ligeledes No. 12, Ingebrigt, Tagholmen.

Derefter blev Publiceret:

1. Constitueret Foged Hans Echorns Bygselseddel til Find Peder Pedersen den yngre, paa 8 mrk. Fiskes Landskyld udi Rydnings Pladset Storfladen kaldet, Hans Mayestæt tilhørende, datr. 8. April 1799, med Rever og Bog. Til Tugthuset betalt 8 sk.
2. Af Dito til Find Niels Henrichsen, paa 8 mrk. Fiskes Landskyld i bemelte Rydnings Plads Storfladen, datr. 8. April 1799, med Revers og Bog. Til Tugthuset betalt 8 sk.
3. Af Dito til Find Peder Pedersen den Ældre, paa 8 mrk. Fiskes Landskyld i bemeldte Rydnings Plads Storfladen, datr. 8. April 1799, med Revers og Bog. Til Tugthuset betalt 8 sk.
4. Kongelig Skiøde til Constitueret Sorenskriver Peter Hanning Hammer, paa 15 mrk. Fiskes Landskyld udi Gaarden Indre Lysnæs for 31 rdl., datr. 12. Julii 1799.
5. Skiøde af Constitueret Sorenskriver Peter Hanning Hammer til Giestgiver Gabriel Zachariassen af Gaarden Giiboestad, paa 15 mrk. Fiskes Landskyld udi Gaarden Indre Lysnæs for 50 rdl., datr. 5. Oct. 1799.

Da intet videre for i Dag ved Retten var at bestille, blev Tinget udsatt til i Morgen.

Anno 1799, den 14de Octobr., paa Gaarden Leichnæs blev med forestaaende Præliminair Forhør continueret af mig, Paulus Geelmuyden Møinichen, paa Hr. Sorenskriver Peter Hanning Hammers Vegne, som eedtagen Fuldmægtig, i overværelse af de 2de Vitterligheds og eedsorne Laugrettesmænd, nemlig Jørgen Kiergaard af Gaarden Bucheschind, og Jacob Paulen, Finnæs. Hvorda mødte efter indvarsling ved Lehnsmand Jacob Bastian Friis, Ingebrigt Larsen, Sultenvig, for at afgive sin Forklaring. Den her forhen benævnte og Paagiældende Ole Gregusen, Rogsfiorden, mødte ikke.

Benævnte Ingebrigt Larsen, Sultenvig, forklarede at sidst afvigte Jule Helg kom Ole Gregusen af Gaarden Rogsfiorden til ham henimod Aftenen, og havde med sig en gul Damaskes Kaabe, med Kaartuns Føer, den han tilbød Deponentens Kone for 4 rdl. 2 mrk., men da hun ikke ville indlade sig i nogen Handel med ham, bad Ole Gregusen ham at den maatte blive beroende i Deponentens Huus indtil han kom fra Fiske i Wagene. Deponenten spurgte Ole Gregusen hvorfra han havde faaet denne Kaabe, hvortil han svarede, at han havde Kiøbt den paa en Auction, dog uden at nævne enten efter hvem Auctionen var, eller hvor den var Holdet. Deponenten opgav at den beroete Kaabe endnu var beroende i hans Huus, da Ole Gregusen ikke har affordret den, undtagen i dette Aars Sommer hos Deponentens Kone, som da han ikke var hjemme, nægtede at udlevere den, da hun havde hørt det Rygte, at Ole Gregusen ikke paa den rigtige Maade skulle være kommen til denne Kaabe.

Da den Paagiældende Ole Gregusen ikke denne sinde mødte, saa blev Lensmand Jacob Bastian Friis paalagt at indvarsle ham, at møde paa Gaarden Sletnæs Mandagen den 11te Novbr. førstkommende, om Morgenen Klokken 9 slet, da dette Forhør da continueres for at erholde hans Forklaring i denne Affaire.

Saaledes denne Sinde passeret, bevidner Møinichen.

Rigtig inført, vedgaaer N. Steenstrup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 99 a - 99 b.

Den 15de October næstefter continuerede Tinget i overværelse af de i gaaer benævnte Personer, undtagen at Peder Larsen, Strømmen, satt Retten for Ole Christophersen, Hemmingsjord, for Peder Pedersen, Øyjorden, satt Erich Larsen, Øyjorden, og for Steffen Endresen, Findsnæss, satt Andreas Pedersen, Kragnæss.

Hvorefter blev Publiceret:

1. Provst og Sognepræst Esten Steens Bygselseddel til Steffen Endresøn, paa 12 mrk. Fiskes Landskyld i gaarden Torsnæs, som Ole Olsen hidtil har brugt, datr. 8de Martii 1798. Til Tugthuset betalt 8 sk.
2. Af Dito til Niels Olsen paa 1 Pund Fiskes Landskyld i gaarden Schogsnæs, som hans Moder for ham har opgivet, datr. 4de Junii 1799. Til Tugthuset betalt 8 sk.
3. Af Dito til Christen Persen paa 1 Pund Fiskes Landskyld udi gaarden Schogsnæs, som hans Sviger Moder, Ole Nielsens Enke, for ham opsagt haver, dat. 4. Junii 1799. Til Tugthuset betalt 8 sk. Alle 3 med Revers og Bog paa behørigt Stemplet Papiir.
4. En Deklaration af Ole Ulrichsen, Rørness af Lyngens Tinglaug, til Hans Iversen Kier af Gaarden Leichnæs, hvorved han tilbagekalder de mod bemelte Hans Iversen Kiær tilsagde fornærmende og Ærerørige Ord, dat. 2. Octbr. 1799.
5. Myndtlingen Jacob Martinus Erichsens udlæg, for Arv efter Faderen Erich Jacobsen, Broderstad, ved Skifte den 25te Julii 1798.
6. Myndtlingen Christopher Andreas Haagenses udlæg for Arv efter Faderen Haagen Jacobsen, Broderstad, ved Skifte den 26de Julii 1798.
7. Myndtlingen Marithe Maria Hemmingsdatters udlæg for Arv efter Moderen Pernille Olsdatter af Gaarden Findnæs, ved Skifte af 14de Septb. 1799.

For Retten mødte Peder Larsen af Gaarden Fagerfield, og anviiste Huden af en Voxen Biørn og 2de Dito af Halv Voxne Biørner, de han dette Aars Høst havde Skudt i Fagerfieldet, som af Laugrettet blev bekræftet som rigtig. Herom begiærede han sig en Ting Attest meddeelt til Skudpengenes erholdelse, som blev ham meddeelt, og af Fogden ham inden Retten betalt Skudpenger for den Voxne 2 rdl. og for eenhver af de andre 1 rdl., tilsammen Fiire Rigsdaler.

For Retten fremviiste Anders Peersen af Gaarden Laxfiorden, Huden en Voxen Biørn, den han havde Skudt dette aars Sommer i Laxfiords udmark, som og af Laugrettet blev bekræftet, herom begiærede han sig en Tingattestes Skudspengenes erholdelse. Attesten blev strax meddeelt, og Skudpengene 2 rdl., han inden Retten af Fogden er betalt.

Constitueret Foged Krejldal, anmeldte at han til dette Ting har ladet indkalde den Vanvittige Pige Anna Hansdatters Beslægtede, og ..?.. for efter Amtets ordre af 8. Aug. d.a., at tilbyde dem hende til Pleye og Forvaring, imod at erholde hendes Arvelodder 25 rdl. 3 mrk. 13 sk., til fuld raadighed. Efter omspørgende melte sig ingen af hendes Beslægtede ved Retten eller var nærværende ved Tinget, Almuen og Laugrettet, deklarerede, at ingen af dem kunde eller ville modtage hende, da hendes Forfatning er saaledes, at det ville være dem meget til Skade Daglig i deres Huus og Nærings Vey, om endel kunde faae meget meere for hendes Pleye og Forvaring end de anbudne Arvelodder.

Fogden begiærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: 1. Hvem denne Anna Hansdatters nærmeste beslægtede er, og 2. om disse haver Midler. Hvortil blev forklaret, at Hun har 2de Par brødre, den eene ved Navn Mathias Mathiassen paa Gaarden Kierresnæss, og den andan Ole Mathiassen af Gaarden Giøevigen, samt 3. Par søstre, nemlig Malena Mathisdatter, gift med Niels Jensen, Kierresnæs, og Sophie Mathisdatter, gift med Andreas Hansen, Naveren, samt Karen Mathisdatter, gift med Ole Jensen, Aglapsvigen, alle heri Tinglauget, videre vidste de ikke om hendes beslægtede, og disse hendes beslægtede at de ere i den Stand, at de kan hielpe sig selv, men ikke ere bemidlede Folk, og kunde nok contribuere noget til hendes Pleye og Forvaring, undtagen Niels Jensen, Kierresnæs, som er mindst formuende. Fogden begiærede sig heraf en udskrift meddeelt. Beskr.

For Retten fremstillede sig Stævnevidet i Lenvigs Sogn heri Tinglauget, Tarald Arentsen, Bukskind, og anmeldte at han nu har forrette Stævne Vidne ombudet omtrænt 2 1/2 aar, og formedelst tiltagende Alder ikke lengere kunde betiene samme. Hvorfore han af Dommeren derfor begiærede sig endtleediget. Dette hans andragendes rigtighed blev af Laugrettet og Almuen attesteret som rigtig.

Derefter af Dommeren blev udnævnt som Stævne Vidne Ole Jespersen, Troldvigen, i Tarald Arentsen, Bukskinds, Stæd, meen da han ikke nu herved Retten er tilstæde, og altsaa ikke kan aflegge den befalede Eed, saa blev Lehnsmand Jacob Bastian Friis paalagt at tilkiendegive han denne Udnævnelse, og tilsige ham at møde Ved førstholdende Vaar Ting, for at aflægge Eeden. Imidlertiid paa-ligger det Tarald Arentsen, Bukskind, naar Lehnsmand Friis der om anmoder han at Assistere, som Stævne Vidne, indtil Ole Jespersen, Troldvigen, har aflagt sin Eed.

Bondemanden Peder Larsen af Gaarden Strømmen, mødte for Retten og anmeldte at hans Datter Anna Pedersdatter, er besvangret af Drængen Joen Olsen, tiener paa Gaarden Giiboestad, hos Giestgiver Gabriel Zachariassen, og at noget for Paaske dette aar fødte hun et Drænge Barn, hvortil han ved Daaben blev udlagt som Barne Fad-

er, og tillige at dette Barn er hos Moderen og af hende eene og alleene har været opdraget og opforstret til denne Tid, uden at Barne Faderen har contribueret det aller mindste dertil. Med begiæring at Barnefaderen maatte paaligges noget vist Aarlig til dette sit Barns Opforstring og Opdragelse.

Den benævnte Jon Olsen mødte ikke for Retten og da Peder Larsen, Strømmen, deklarerede at han ikke havde anmodet den paagiældende Barnefader Joen Olsen, i mindelighed om Biedrag til Barnets Opdragelse og den Constituerede Foged Krejdal ikke havde erhholdet anmeldelse om dette uægte Barns Fødsel og Daab, saa blev Peder Larsen, Strømmen, paalagtes førstholdende Vaar Ting for dette Tinglaug ved Lehnsmanden at lade tilsige benævnte Joen Olsen, at møde ved Retten, da det fornødne efter Omstændighederne skal blive iagttaget.

Den Constituerede Foged Krejdal fremlagde Restance listen for resterende Kongelige Skatter for i udeværende Aar i dette Tinglaug, som beløb sig til 10 rdl. 2 mrk. 7 sk., der blev examineret og befunden rigtig.

Lehnsmand Jacob Bastian Friis fremleverede en Regning over Skyds ved indvarsling i Justits Sagen mod Ole Gregussen, Rogsfiord, af beløb 2 rdl. 8 sk., den han begiærede examineret, og almuens Svar indhentet, om den ikke i henseende til Miile beregningen er rigtig. Hvilket skeede, og befunden rigtig, undtagen at fra Sletness til Rogsfiorden ikkun er 1 3/4 Miil.

Derefter blev følgende Mænd opnævnt tilstundende Aar 1800, at betiene Retten som Laugrettesmænd ved de almindelige og Extra Ordinaire Ting for dette Tinglaug, hc. Christen Pedersen, Schogsnæs, Niels Olsen, ibidem, Peder Pedersen, Storfladen, den Ældre, og Peder Pedersen, Storfladen, den yngre.

Da efter udraab ingen videre ved Retten at bestille, saa blev Retten hævet og Tinget Opsagt.

Saaledes denne Sinde passeret, bevidner Mønicen.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12, 1798-1802, side 78 a - 80 b.

De ved Skjervøy ting den 26. september 1799 publicerte kongelige forordninger m.m., jfr. side 219.

Hvorda Først blev Publiceret følgende Kongelige Forordninger, Placater, Collegial Breve m.v., saasom:

1. Forordningen om Troelovelse Afskaffelse og tilladelse at indgaae Egteskab uden denne Ceremonie. datr. 4de Januarii 1799.
2. Placat af 31de Decembr. 1798, indeholder Tillæg og nærmere Bestemmelse ved Told og Consumptions Forordningen af 1te Februarii 1797.
3. Amtets Circulaire af 8de Maii 1799, af det Danske Cancellies skrivelse af 23de April næst forhen, hvorved communiceres at den 7. pg. i 2de Kapitul af Forordningen af 3de Junii 1796, angaaer saavel Skifteretten og Skifteforvaltere som enhver anden Dommer.
4. Amtets communication af det Danske Cancellies skrivelse, at Prokurores Fuldmægtiger og Contor Betiente ikke bør antages til Møde i Forligelses Commissionen som Mandatair for Parter der erholder sig inden den Jurisdiktions Grændser forinden Forligelse Commissionen er ansat.
5. Dito af den Kongelige Resolution af 31te Martii d.a., at af De Umyndiges Arve Midler fra Finmarks Amt, som indsættes i den Kongelige Kasse ikkun skal svares 3 1/2 procento Aarlig Rente, imod at bemelte Kasse indestaaer for disse Penge fra den Tid de afleveres til Fogden og de Ulykkelige Hændelser under Transporten til Skiftamtstuen.
6. Dito af det Danske Cancellies skrivelse af 15de Decb. 1798, at Fogden i Finmarks Amt indtil videre frietages at ansætte Tieneste Folk.
7. Dito af Rescriptet af 13. Febr. d.a., at for dobbelte Leye-maals Bøder og Yderste Formue ikke kan skee aftingning.
8. Dito af Det Danske Cancellies skrivelse, om de dette Aars Foraar fra Vestindien ventende Skibe, i anledning af de paa de Danske Vestindiske Øer udbrudte Sygdom.
9. Forordning af 8. Martii 1799, hvorved Underdommerne indskiærpes den Pligt, at de i Politie og Inqvisitions Sager, hvor Prokuratorer ey tilstædes at Møde, bør selv søge all den Oplysning, som kan tilveje bringes, saavel for den Skyldige som Uskyldige.
10. Dito af 20de Martii 1799, angaaende nogle overordentlige Afgivter.
11. Amtets skrivelse hvorved Communiceres Det Danske Cancellies Skrivelse af 15de Septembr. f.A., at de beskikkede Kaldsmænd i Tromsøe og Senjens Fogderie, foruden de tillagde 12 sk. for Forkyndelsen nyder Skydspenge 8 sk. pr. Miil.
12. Dito af Cancellies skrivelse af 12. Januarii d.a. om Reparation af Bekostningerne for Broer og Bøygde Veje.
13. Kongelig Placat at enhver der har modtaget Betalinger eller Penge i 8 Skillinger af de 2 i Christiania Arresterede Per-

- soner Pascal Taoli og Peter Essendrop eller andre, paa deres Vegne, skal anmelde samme, inden en vis Tid, m.v. Dat. 10. Maii 1799.
14. Bekiendtgjørelse af de Betingelser under hvilke Tømmermænd til Hans Kongelig Mayestæts Tieniste paa Holmene i Kiøbenhavn blive antagne. Dateret Admiralitets og Commissarials Collegium den 9. Maii 1799.
 15. Rente Kammerets bekiendtgjørelse datr. 6. April 1799, af den Kongelige Resolution af 27. næstforhen, hvorved Herr Peter Kreydahl er Constitueret som Foged over Tromsøe og Senjens Fogderie.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12,
1798-1802, side 63 b - 64 a.

Anno 1799, den 15de October, paa Tingstædet for Giisunds Tinglaug, gaarden Leichnæs, blev en Extra Ret satt og Continueret i Justits Sagen anlagt mod Margrethe Hansdatter for Qvalificeret Leyermaal, og Retten betient paa Constitueret Sorenskriver Peter Hanning Hammers Vegne af mig Paulus Geelmuyden Mønichen, som eedtagen Fuldmægtig, tilligemed efterskrevne 2de eedsorne Laugrettes Mænd, Peder Larsen, Strømmen, og Erich Larsen, Øyjorden.

Defensor Paasche blev paraabt, men mødte ikke, ej heller nogen paa hans Vegne, ligesaa blev òg Paraabt den paagiældende Margrethe Hansdatter, Rogsfiord, som heller ikke mødte.

Ved Retten var nærværende bemelte Margrethe Hansdatter nu til Ægte havende Mand Lars Larsen, Strømmen, som paa Dommerens tilspørgsel om han ikke ville tage til Gienmæhle i denne Sag for sin Koene, svarede dertil Ney, da han er gandske uvidende om det passerende i Sagen og detsuden er der beskikket en Defensor.

Procurator Lindegaard som befalet Actor i denne Sag, mødte for Retten og med største beundring maatte erfare, hvilken ulovlig trenade denne Justits Sag, contra Forordningen af 17de Maii 1751 og 3de Junii 1796, blot paa fingerede udflugter er tilføyet. Actor henholt sig altsaa til sin den Sags sidste Tægtedag nedlagde Paastand om Sagens Optagelse til Doms, og producerede sin skriftlig forfattede Continuations Regning af Dags dato, som han begiærede læst og Acten indlemmet, samt næst at referere sig som sagt til sin giorde begiæring om Sagens optagelse til Doms udenfor denne sinde videre at svare i samme. Absenterede sig fra Retten. Den producerede Regning blev læst og er saalydende: #.

Hvorefter blev Eragtet:

Atter maae Dommeren erfahre Defensor Paasches uefterretlighed med denne Sags behandling og Pleye, som i sin Tid skal komme under bedømmelse. Den paagiældende maae nyde godt af Lovene, der vil at ingen skal blive Dømt, uden at forsvare sig eller blive Forsvarret. Sagen udsættes for sidste gang til videre behandling og endelig Slutning fra Defensors Siide, ved en Extra Rett, som herved berammes at fremholdes paa Lehnsmands gaarden Sletnæss heri Tinglauget den 11te Novembr. førstkommende om Formiddagen Kl. 9 slet. Til hvilken Tid det paaligger Defensor Paasches at slutte Sagen til Doms. Den berammede Tid skal han ved Lehnsmanden blive tilkiendegivet, for at betage hand ald anledning at undskylde sig med uviidenhed. Saaledes denne Sinde passeret, bevidner Mønichen.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12, 1798-1802, side 80 b - 81 b.

Den næst paafølgende 11te Novembr. paa Gaarden Sletnæs, blev forestaaende Præliminair Forhør continueret af mig paa Hr. Sorenskriver Hammers Vegne, i overværelse af de 2de eedsorne Laugrettesmænd Samuel Rasmusen, Botten, og Niels Olsen, Gavel.

Hvorda Ole Gregusen, Rogsfiorden, mødte og forklarede at være omtrent 24 Aar gammel, fød i Helgelands Fogderie i Moe Sogn paa en Gaard kaldet Loftfield, hans Fader ved Navn Gregus Jensen og Moder Marithe Peders Datter, begge død for omtrent 20 Aar siden, efter Deres Død kom han til sin Morbroder, Anders Pedersen, paa Gaarden Granhejen i bemeldte Helgelands Fogderie, hvor han var til han var hen ved 15ten aar, da han kom til sin Broder Gregus Gregusen, Rogsfiord her i Giisunds Tinglaug, hvor han var i 3 á 4 Aar og i den Tid blev Confirmeret i Lenvigs Kirke af Sognepræsten Jacob Klæboe, var derefter et Aar i Monselven hos Thommes Nielsen, Rosvold, og derefter til Saugmester Ole Holm i Sultenvig, hvor han var et Aar, derifra hos Jørgen Jonsen, Dybvigen i Dyrøe Sogn, nesten et Aar og derfra til Styrmand Hans Henrich Heitmann, hvor han tiende da han begik Tyveriet, og nu tjener hos sin Broder, forbemeldte Gregus Gregusen, Rogsfiord.

Deponenten forklarede at forrige Aar ved Helgemis Tider, da han tjendte hos Hans Henrich Heitman paa Gaarden Holm, gik han fra bemeldte Sted til Gaarden Lien for at faae en Baad, da han ville reise til sin Broder, forbemeldte Gregusen i Mallangen, og da han underveis skulle igiennem Gaarden Forsaa, saa han en Siaae som tilhørte Jacob Isachsen Hinn, og da endeel af Skilterne var indfeldne paa den ene Siide, gik han der ind hvor han forefant en Kuffert uden Laas og Lukke, hvoraf han udtoeg det forhen ommeldte Kallemanes Skiørt, den gule Damaskes Kaabe, Sorte fløyels Hætte, hvide Forklæde og Tørklæde, det han bragte hiem med sig og hiemte i sin Kiste indtil han ligesom Ole Lassesen, Fagerliedalen, og Jacob Olsen, Puscholmen, har forklaret employerede samme.

Deponenten sagde: at da han begik Tyveriet, viste han at Klæderne tilhørte Jacob Isachsen Hinn og det var fleere Klæder, saavel i Kufferten som i Siaaen, end de han toeg, og at det ikke var hans tanke at stiale, men at det just falt ham ind da han gik forbie Siaaen. Deponenten begræd nu sin begangne Feil, som sagde at have begaaet af Ungdoms Ubesindighed. Deponenten udmærkede sig under dette Forhør, med Sand aabenhertighed og Forbrydelse om sin begangne Feil.

Saaledes blev dette præliminair Forhør sluttet, det bevidner paa Hr. Sorenskriver Hammers Vegne som eedtagen Fuldmægtig Møinichen.

Rigtig indført, vedgaaer N. Steenstrup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 99 b - 100 a.

Udi Justitz Sagen mod Qvinde Menniske Margrethe Hansdatter, Rogsfiord, blev efter den skeede Optagelse paa min Boepæl, Gaarden Stoersteennesset, den 14de November 1799, i nærværelse af De 2de Eedsorne Laugrettesmænd Ole Olsen Hagen og Christen Hansen, afsagt saadan:

Dom

At Margrethe Hansdatter, Rogsfiord, har giort sig fortient til Straf efter Lovene, er nu i Acten Beviist ved Præste attest fra Sogne Præsten Hr. Berg d.d. 14de Julii 1798, også Sognepræsten Hr. Hammond af 9de s.m. & a., og ved den første tillige at hendes sidste forseelse, hvorfor nu Straffen skal bestemmes, er begaaet i Aaret 1794, med Jon Benthzen, som siden skal være bortrejst. Denne Jon Benthzen er efter Actens udviis bortrejst til Tronhiem inden den 10de October 1794.

Saggivne Margrethe Hansdatter, Rogsfiorden, er for 3die gang begaaet Lejermaal til Strafs Lidelse, efter da værende Foged Holmboes indstævning, mødt for Retten den 10de October 1794, og paa følgende Aar den 29de Junii Dømt. Dommen er derefter under 31te Marti 1796 Appelleret til Laugtinget, og der anhänggigiort den paa følgende 17de Junii, samt den 18de næsteften formedelst forsømt formalia og Realia Hiemvist til nøyagtigere Oplysning, samt nye og Lovligere forhandling paa Foged Holmboes og Dommerens egen bekostning; Uden Forkyndelse er denne Hiemviisning Dom sat i Executions Kraft ved den under 29de Junii 1798 udstyrede, og den næst paafølgende 8de Augusti ved Retten anhänggigiorte Stevnemaal; Men dog stiltiende vedgaaet.

Actor, Procurator Lindegaard, har nu redresseret hvad der har foraarsaget det fejlende i underrettes Dommen af 29de Junii 1795, ved De producerede Præste Attester, hans skriftlige og mundtlige procedur og Demonstration.

Margrethe Hansdatter, Rogsfiord, har nu òg været beskikket Defensor, en god Mand, men som ligesaa lidet Jurist og dreven i Sagers førelse, som formedelst indskrænkende Kaar, der har nødte ham paa enhver tilbydende Maade, at søge fortieneste til det nødvendige, har negliceret Sagen og sadt den i Vidtløftighed, og derved giort sig fortient til mulct efter Forordningen af 3die Junii 1796.

Margrethe Hansdatter, Rogsfiorden, og Defensor, har søgt at beviise at Besvangrelsen er skeed inden Egteskabs Løfte. Vidnet Anders Hansen, Giedsches, Eedelige Vidnesbyrd bekræfter hendes Paastand at Besvangrelsen er skeed under ægteskabs Løfte, og Vidnet Lars Christian, Medfiord, giver den største formodning om det samme, den brugte Talemaade, nu har ieg faaet mig en Jænte, betyder eller skal sige saa meeget, som nu har ieg faaet mig en Kiæreste. Haandrækningen og De 10 rdl. der skulle betales, er meeget Talende for hende. At hun skulle for det 3die begangne Leyermaal betalt Bøder, Deels til forrige Foged Holmboe, og Deels til

Lehnsmand Jon Bram, er benægtet af Foged Holmboe, og Vidnernes Udsagn herom udgjør intet fuldt Beviis.

Efter denne Sags saaledes forefundne omstændigheder, Actors Paastand og Irettesættelse, og i overeenstemmelse med Lovene, Kien-des og Dømmes herved for Ret: 1. At Margrethe Hansdatter, Rogs-fiorden, i følge N.L. 6 B. 13 C. 1 Art., for det 3die Gang be-gaaede Lejermaal bør bøde 12 Lod Sølv eller 6 rdl. 2. At Hun i stæden for Aabenbar Skriftemaal, efter Forordningen af 8de Junii 1767, hensettes i 8te Dage paa Vand og Brød, og 3. At hun i Følge Forordningen af 25de November 1735 og 26de April 1755, Confereret med Rescriptet af 8de Januari 1762, bør tiene i 6 Aar for Kost og Klæder paa Fiskeleyet Omgangs Sand i Øst Finmarken. 4. Bør Defen-sor Augustinus Paasche, der ikke efter Forordningen af 3die Junii 1796 har Plajet Sagen, betale en mulct af 10 rdl. til Lenvigs Sogns Fattig Kasse. 5. Endelig bør forrige Foged, Jens Holmboe, og forrige Sorenskriver, Auditeur Hammer, paa hvis egen beskost-ning Sagen er Hiemviist, betale Een for begge og begge for Een, denne Sags omkostninger saaledes: 1. Det Stemplede Papiir som under denne Hiemviisnings Sag skulle have været forbrugt, til-ligemed det til Doms Acten, med 2 rdl. 1 mrk. 2 sk. 2. Actors ud-gifter og Sallarium, efter producerede Regninger, hvori nu fra-drages det forhen i Dømte Stemplede Papiir som burde været for-brugt, og Paastand den 17de October 1798, i alt med 28 rdl. 1 mrk. 10 sk. 3. Defensor Paasches Regning af 11te November 1799 med 9 rdl. 5 mrk. 4. Lehnsmand Thranes Regning med 1 rdl. 3 mrk. 8 sk. 5. Lehnsmand Friisses Regning af 11te November 1799 med 4 rdl. 2 mrk. 14 sk., og 6. Til Dommeren for De afholdte Extra Ret-ter med Diet, Stævningernes Incammination, Vidners førelse og Doms Actens udstædelse m.m., i alt med 38 rdl. 5 mrk. 8 sk. Til-sammen 85 rdl. 1 mrk. 10 sk.

Det i Dømte at udreedes inden 15 Dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse, og som det øvrige at fuldbyrdes efter Øvrighedens nærmere foranstaltning.

I Følge Forordningen af 3die Junii 1796 Attesteres, at ingen viidere Forsømmelse i denne Sags Føring og Behandling er exiperet, end den hvor for Defensor Paasche er bleven mulcteret.

Saaledes til Tid og Sted som meldt at være passeret Kientd, Dømt og afsagt, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Domkopibog No. 2,
1770-1811, side 177 b - 178 b.

Udi Sagen anlagt paa Justitiens Vegne af Procurator Lindegaard som Actor, Contra Tyvs Arrestantene Ole Olsen, Græsmyhr, og Ole Hendrich Hansen, blev paa min Boepæl Storsteenesset udi overværelse af De 2de Laugrettesmænd Nicolai Kolderup og Ingebrigt Jønsberg den 25de Januari 1800, afsagt saadan

Dom

Sammenlignet man De Tiltalte Ole Olsen, Græsmyhr, og Ole Henrich Hansens egen frivillige Tilstaaelse med det Udsagn følgende Vidner, nemlig: Jørgen Andreas Kiergaard, Ole Christophersen, Hemmingsjord, Knud Rasmusen, Grundrejsen, Friderich Erichsen, Løchelle, Rasmus Jørgensen, Aarness, og Jon Johansen Smed haver eedeligent aflagt under Sagens Fremme, da er det ikke alleene uden for all Tvivl, men endog den meest grundede Formodning for, og den største Vished, som ved et hemmeligt forøvet Factum kand have, om at De Tiltalte have Giort sig skyldige udi det paastevnte Delictum, hvorfore De ere Actionerede, nemlig for begaaet Tyverie af 2de Faar paa Væhret eller udøerne Walsvæhr kaldet, og De følgende have forbrudt sig mod N.L. 6 B. 17 C. 33 Art., Confereret med Forordningen af 20de Februari 1789.

Vel kand man ikke nægte, at begge De Tiltalte jo har den modne Alder, til at kiende det urigtige i Deres Handlemaade, dog viiser den producerede Præste Attest, at den første, nemlig Ole Olsen, Græsmyhr, har ved sin Confirmation Haft kun maadelig Kundskab, ligesom begge ere simple Bønder Folk, og Deres Leve Brød Bonde Handtering, thi at Ole Hendrich Hansens Fader har været Jægteskipper i Aaret 1762, ved hans Fødsel, Giør vel ingen Følge, til der af at slutte, at Sønnen har bedre Forstand end andre, ligesom en Jægteskipperes Børn her i landet sædvanlig ikke Opdrages Anderledes en Bonde Børns; Derimod vidner samme Præste Attester, at begges Forhold førend Factum Qvæstiones har ubesmittet og u lasteligt.

Deres slette Forfatning synes vel ikke at have bragt dem til at handle mod Lovene,/:da Defensor vel ikke havde forglemt at oplyse saadant:/men snarere en slags Kaadhed og efter Sandsynlighed og Deres Udsagn, Deres under Giærningen foresadte Opsynsmands enten Tilskyndelse eller ubetænsomme udtrykke, endskiønt disse ikke ere til fulde beviiste og De Tiltaltes eget Udsiigende herom ikke kand Gielde som Beviis mod ham, ey heller De førte Vidner til fulde Oplyser Sagen, hvor tvetydig den end synes.

Tages dette under Betragtning tilligemed den Ubetydelige Værdi af det stiaalne, hvis hele Beløb af Laugrettet er skiønnet at være 1 rdl. 2 mrk., samt Eyernes ringe Tab herved, hvilket alt den Allegerede Forordning byder at lægges til Grund for Straffens Fastsættelse, Saa synes det ogsaa ubilligt i nærværende Tilfælde at bruge De skarpeste Midler og Lovenes yderste Strængthed; Men heller at gaae den Mildeste Vey; Hvor tilkommer at De Tiltalte /:hvoraf den eene, nemlig Ole Olsen, Græsmyhr, sidder med Gaard,

Kone og uopdragne Børn:/have været i Arresteret Forfatning fra 21de May f.a. indtil nu og formodentlig endnu vil blive længere i denne trykkende Tilstand.

Vel bestemmer den Allegerede Forordning i Nærværende Tilfælde Straffen med Arbejde i Tugt eller Forbedrings Huuset, men da Rescriptet af 8de Januari 1762, ikke udtrykkelig er hævet ved samme Forordning, og De Tiltalte nu Sortere under Finmarkens Amt, siden Senjens og Tromsøe Fogderie i den seenere Tiid er lagt under samme, saa bliver ogsaa dette Rescript i nærværende Casus at tage til Regel.

Ligesom nu Qvæstionen Angaaende De Tiltalte saaledes er igiennem gaaet, saa rester endnu en anden Qvæstion, der under Sagen har rejst sig, at besvare, hvilken Grunder sig paa det Spørgsmaal: Hvorvidt De Tiltaltes paa Rejsen foresatte, Skipper Gabriel Zachariassen, kand ansees impliceret i Sagen, eller rettere hvorvidt hans Paastand mod Defensor Friis kand ansees Grundet eller ikke? Giennemgaaer man med Agtsomhed, Klogskab og Verdens Kundskab det passerede, saavel hvad De Tiltalte selv have forklaret om anledningen til, og omgangen med det stiaalne, som ogsaa hvad Vidnerne Jørgen Andreas Kierregaard, Knudt Rasmussen, Grundrejsen, Ole Olsen Withfelt, Hans Olsen, Findjord, og Stefanus Olsen, Græsmyhr, have prøvet i denne Anledning, saa maae der rejse sig en Grundet Tvivl, der ikke kaster den fordeelagtigste Skygge fra den Character man tænker sig; Gabriel Zachariassen synes selv at have formodet den, og der foruden kaldt som den, der blot var stevnet for Processens Skyld, søger, som Intervenien, at blande sig i Sagen ved et med Spidsfindigheder, Udflugter, Personalia, Protester og Paastande udfyldt Indlæg.

Vel er det altsaa ikke godtgjort fuldkommen, at Gabriel Zachariassen har været medhielper og med vider i Sagen, ej heller sees Defensor at have søgt at godtgjøre dette, langt mindre at have paataget sig noget actorat med ham, hvilket maaskee er forsømt af actor selv; Men da De Tiltalte selv have Opgivet Gabriel Zachariassen af gaarden Gieboestad, som anledningen til Gierningen, og Forordningen af 20de Februari 1789 udtrykkelig befaler, at dette skal i agttages, saa paalaae det Defensor, saasom actor forbigik denne Omstændighed, at søge anledningen om mueligt oplyst. Defensor har saaledes opfyldt sin Pligt, og at hans Møye ikke har været spildt for De Tiltalte, har ieg Allerede anført da ieg troer det saaledes oplyste bør virke til Deres Skaansel. Gabriel Zachariassens Paastand om Mulct over Defensor er i Følge heraf ligesaa ugrundet som hans Løfte om en Procurator og 2000 rdl., NB; som fattig Karl, for De Tiltalte er besynderlig, samt hans Characteristicum over Defensors Fremgangs Maade under Navn og Modus Procedenti/:skal nok være procedandi:/ er latterlig.

Vel synes Defensor Friis under Sagens drift at have viist Efterladenhed, men deels er han blot Lehnsmand uden juridiske Kundskaber, altsaa ikke strax ad Protocollum efter Actors Paastand

kand ventes at meddeele sit Forsvar i en saa vigtig Sag, deels har det stormende Veyr i Vinterens Tiid udi dette Land, som har saa svære Søe Rejser og Veyens længde af 3de skarpe Søe miile, for Aarsaget Opholdet, hvilket ogsaa er mig bekjendt at medføre Sandhed, hvorføre ieg ikke efter min overbeviisning kand mulctere ham.

I Henseende til Sagens Omkostninger er Actors Paastand billig og Lovlig for De 2de første Møde, hvorfor er forlangt 4 rdl., ligesom ham i Forhold har til for De 2de sidste Møder kand tilstaaes 1 rdl. 2 mrk., formedelst den kortere Vey, i alt til Actor 5 rdl. 2 mrk. Det samme gielder om Lehnsmand Strandens Regning, der beløber sig til 2 rdl. 2 mrk. 2 sk., og Defensors Forlangende for Extra Retternes Holdelse med 4 rdl.; Hvorimod hans Paastand for Skyds og Diet Penge, Rejser og Møde er alt for overdreven, og i det Høyeste skiønnes, at kand ansættes til 8 rdl., som den der tillige har gientagende maattet indkalde Vidnerne til Præliminair Forhørene m.v. Hertil kommer endnu det under Sagen ellers brugende Stemplede Papiir, der udgjør 3 rdl.; I alt 22 rdl. 4 mrk. 2 sk., foruden De Tiltaltes Varetægt og Forflegning.

Til Slutning bør anmærkes, at uagtet Forordningen af 21de May 1751 befaler at Eyermanden af det stiaalne skal beedige det fra-kommelse uden sit Vidende og Villie, er dette ej iagttaget i nærværende Sag paa Grund af, at Eyerne var Hr. Laugmand Broun, som efter De oplysninger ieg haver, skal være under Sagens drift forflyttet til Vestindien, og at Sagen saaledes ville blot af denne Aarsag blive opholdt i det mindste 1 Aar, hvilket ieg troede Uret at være, da deels dennes Eed kunde indhændtes siden, deels han selv var Embeds Mand og har Fidem for sit andragende.

I Betragtning og Følge af foregaaende, bliver altsaa herved
Kiendt for Ret:

De 2de Tiltalte, Ole Olsen, Græsmyhr, og Ole Hendrich Hansen, bør sig til Straf og ligesindede til Advarsel: 1. At tiene 3de Aar for Kost og løn paa Omgangs Sand udi Øst Finmarken. 2det. Een for begge og begge for Een at erstatte Værdien af det Stiaalne med Een Rigsdaler Toe mark Dansk Courant, og 3de. Ligeledes Een for begge og begge for Een at udrede denne Sags omkostninger med 22 rdl. 4 mrk. 2 sk., efter forestaaende Beregning, foruden De paa Deres Varetægt og Forflægning medgaaende og videre medgaaende omkostninger, samt Transport efter Anordningerne. Alt at fuldbyrdes og udredes under Justitiens videre Pleje, efter denne Doms Lovlige Forkyndelse og efter adfærd efter Loven.

Endelig attesteres i følge Forordningen af 3die Junii 1796 og i Henhold til foregaaende, saavel at intet fra Actors og Defensors Side under Sagens Behandling er forsømt til dens hastige Fremme, som ogsaa at ieg som Dommer, i Følge det Locale i Dette Destrict, Veyens længde og Besværlighed, samt De langvarige 2de aarlige

Ting Tourer der medtage hver gang 8te á 9 Uger, foruden anden Justits og Delinqvent Sags mellemkomst, ikke før har kundet berammet De forlangte Sessioner, Forhører m.v., ligesom det sees at ingen af disse fra min Side er forsømt. Saaledes til Tiider og Steder som meldt at være passeret, Kiendt og Dømt og Afsagt, bevidner Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Domkopibog No. 2,
1770-1811, side 179a - 181a.

Anno 1800, den 19de Maii, blev det almindelige Sommer, Sage og Skatte Ting for Giisunds Tinglaug sadt paa gaarden Sletnes, i overværelse af Konstitueret Foged Peter Krejdal og Retten betient af mig Peter Hanning Hammer, constitueret Sorenskriver i Senjens og Tromsøe Fogderie, tilligemed efterskrevne Eedsorne Laugrettes Mænd: 1. Christen Pedersen, Schogsnes, 2. Niels Olsen, Schogsnes, 3. Peder Pedersen, Storfladen, den Ældre, 4. Peder Pedersen, Storfladen, den yngre.

Hvorda blev publiceret:

1. Den paa sidst afholte Sommerting for Fuschevogs Tinglaug anførte Kongelige og Collegiale Anordninger.
2. Proklama i Hans Peter Harders opbuds Boe.
3. Opbydelse af 200 rdl. Børne Midler, tilfaldne den umyndige Berthel Rosted Thrane.
4. Giestgiver Bevilling for Gabriel Zachariassen paa Stødet Hekingen.
5. En Forligelses Attest, betreffende skyldigværende giæld, 330 rdl. 10 ort. 10 sk., af Elias Hoff heraf Tinglauget, til Kiøbmand Nicolaii Schmidt i Tronhiem, dateret 3de Decembr. 1799.
6. Den, den 14de Novembr. f.a., afsagde Dom i Hiemvisnings Sagen mod Qvinde Mennesket Margrethe Hansdatter, Rogsfiord, for Qvalificeret Leyermaal.
7. Den, den 25te Januarii d.a., over Tyvs Deliqventerne Ole Olsen, Græsmyhr, og Ole Henrich Hansen afsagde Dom, for begaaet Tyverie af 2de Faar.

Den Constituerede Foged Peter Krejdal begiærede derefter undersøgt og Examineret følgende Mandtaller, nemlig:

1. Leedings Mandtallet, hvorved blev anmærket: Under No. 2, Huusmand Lars Olsen, ansatt for 6 mrk. Under No. 3, tilkommer Huusmand Erich Siursen, ansatt for 6 mrk. Under No. 5, Huusmand Otte Olsen, tilkommer og ansatt for 6 mrk. Under No. 7, Niels Pedersen, som Fattig nedsatt til 9 mrk. Under No. 7, tilkommer Inderst Anders Borch, ansatt for 12 mrk. Under No. 8, Peder Siursen, forhøyet til 18 mrk. Under No. 9, Huusmand Rasmus Nielsøn, forhøyet til 9 mrk. Johan Christian Gregussen, som fattig nedsatt til 6 mrk. Under No. 11, Siver Olsen, som fattig nedsatt til 6 mrk. Jon Olsen, forhøyet til 18 mrk., tilkommer Huusmand Siur Siursen, ansatt for 6 mrk. Under No.12, tilkommer Huusmand Anders Thommesen, ansatt for 12 mrk. Under No. 13, tilkommer Huusmand Iver Erichsen, ansatt for 18 mrk., og Huusmand Hans Larsen, ansatt for 18 mrk. Under No. 14, saa aldeeles fattig, udgaaer Huusmand Niels Jonsen, tilkommer Huusmand Mathias Mathiasen, ansatt for 18 mrk., ligesaa Inderst Erich Erichsen, ansatt for 12 mrk.

Under No. 15, Huusmand Peder Andersen, nedsatt til 9 mrk. Under No. 18, tilkommer Inderst Tarald Olsen, ansatt for 12 mrk., og Huusmand Olaves Ingebrigtsen, ansatt for 9 mrk. Under No. 20, tilkommer Huusmand Lars Larsen, ansatt for 6 mrk., og ligesaa Steffen Ellingsen, ansatt for 6 mrk. Under No. 22, Inderst Jens Thommesen, ansatt for 6 mrk. Under No. 23, Inderst Jon Guldbrandsen, ansatt for 12 mrk., og Inderst Ole Guldbrandsen, ansatt for 12 mrk. Under No. 25, Niels Erichsen, som fattig nedsatt til 6 mrk. Under No. 28, Jon Abrahamsen Bram, udgaaer som fraflyttet og Lehnsmand Jacob Bastian Friis tilkommer og ansatt for 12 mrk. Under No. 31, Hans Iversen Kiær, forhøyet til 18 mrk., tilkommer Huusmand Henrich Eliassen, ansatt for 6 mrk. Under No. 32, Friedrich Siursens, som fattig nedsatt til 6 mrk. Under No. 33, Anders Olsen, forhøyet til 12 mrk. Under No. 35, Edias Ediassen, som fattig nedsatt til 12 mrk. Under No. 36, tilkommer Huusmand Mons Erichsen, ansatt for 9 mrk. Under No. 37, Henrich Endresen, som Fattig nedsatt til 9 mrk., og Anders Christensen ligesaa til 9 mrk. Under No. 38, Ole Christopher Olsen, forhøyet til 9 mrk. Under No. 41, tilkommer Inderst Knud Andreasen, ansatt for 6 mrk. Under No. 42, Huusmand Ole Pedersen, forhøyet til 9 mrk. Under No. 43, Jacob Winther, nedsatt til 18 mrk. Under No. 44, Elias Hoff som Fattig udgaaer. Under No. 45, Anders Jonsen, nedsatt til 9 mrk. Under No. 48, Huusmand Niels Olsen som aldeeles fattig udgaaer. Under No. 50, Christopher Jensen, nedsatt til 9 mrk., og tilkommer Huusmand Rasmus Anfindsen, ansatt for 6 mrk. Under No. 53, Ole Olsen, nedsatt til 6 mrk. Under No. 54, Ole Nielsens Enke som fraflyttet udgaaer, tilkommer Christen Pedersen, ansatt for 6 mrk., og Niels Olsen, ansatt for 6 mrk. Under No. 55, Herman Jonsen, nedsatt til 6 mrk., og Niels Larsens Enke, ligesaa nedsatt til 6 mrk. Under No. 57, Henning Pedersen som fattig nedsatt til 8 mrk. No. 59 tilkommer Inderst Christopher Jørgen Høgh, ansatt for 9 mrk. Under No. 61, Jørgen Torsten sen som fattig nedsatt til 9 mrk. Under No. 63, tilkommer Huusmand Hans Christensen, ansatt for 6 mrk. Under No. 64, Peder Christensens Enke, nedsatt til 6 mrk., tilkommer Huusmand Lars Siursen, ansatt for 6 mrk. Under No. 67, Niels Henrichsen, forhøyet til 9 mrk. I det øvrige befunden rigtig.

2. Odels Mandtallet, som blev befunden rigtig.
3. Mandtallet over Huusmand, Haandværker, Strandsidder og Selvfoster Karle, hvorved blev anmærket, at tilkommer selv Foster Karl Peder Andersen, Baltestad. I øvrigt befunden rigtig.
4. Mandtallet over de Handlende, som blev befunden rigtig.
5. Mandtall over Saugskatten, som blev befunde rigtig.
6. Mandtall over Finne og Lappe Skatten, hvorved blev anmærket, at Henrich Henrichsen, Senjeøen, som aldeeles Fattig udgaaer,

og Morten Poulsen Fieldfind, og Peder Jonsen som eenhver for sig er ansatt for 16 sk., blev enhver forhøyet til 2 mrk. I øvrigt befunden rigtig.

7. Qværne Skat Mandtallet, hvorved blev anmærket, at under No. 25, en Qværn, som eyes af Anders Arentsen, ansat til aarlig Skats svarelse 4 sk. Under No. 32, tilkommer Henrich Friedrichsen for 1 Qværn, som blev ansatt for 4 sk. Under No. 37, Anders Christensens Qværn, som aldeeles Øde udgaaer. Under No. 38, at Michel Jacobsen, Friderichsberg, Rydder i Mons Elven i Mallangen, hvis Rydnings aar ikke endnu er udrunden, i Følge Rente Kammerets Skrivelse af 4de Januarii d.a., er fritagen for Qværneskats Svarelse. Altsaa udgaaer den paa ham anførte Qværn, ansatt for 4 sk. Under No. 54, tilkommer 1 Qværn, som eyes af Jon Olsen, som blev ansatt for 6 sk.

Endvidere anmærkes, at Rydderne i Mallanger, Christen Nielsen, Jon Hansen, Ole Barrosen, Ingebrigt Israelsen, Lars Jonsen, Ole Lassesen og Hans Jonsen, som enhver for sig er anført for 1 Qværn med 4 sk. aarlig Skats svarelse, og endnu hensidder som Ryddere i deres Friheds aar, efter forbenævnte Rente Kammerets Skrivelse af 4de Januarii d.a., udgaaer for denne Skats svarelse. I øvrigt befunden rigtig.

8. Mandtallet over Laugmand Tolden, hvorved blev anmærket at under No. 2, er 3de Opsiddere pro 1800. Under No. 9, er 4 Opsiddere pro Anno 1800. Under No. 54, er 3 Opsiddere pro 1800. Under No. 60, er 2de Opsiddere pro 1800. Under No. 2, er 2de Huusmænd pro 1800. Under No. 3, er 2 Huusmænd pro 1800. Under No. 5, en Huusmand pro 1800. Under No. 6, er ingen Huusmands pro 1800. Under No. 7, er 2de Huusmænd pro 1800. Under No. 11, er 2de Huusmænd pro 1800. Under No. 12, er 1 Huusmand pro 1800. Under No. 13, er 2de Huusmænd pro 1800. Under No. 14, er 2 Huusmænd pro 1800. Under No. 18, er 2de Huusmænd pro 1800. Under No. 20, er 2de Huusmænd p. 1800. Under No. 22, er 1 Huusmand pro 1800. Under No. 23, er 2de Huusmænd pro 1800. Under No. 26, er pro 1800, 8te Huusmænd. Under No. 31, er 1 Huusmand pro 1800. Under No. 41, er 1 Huusmand pro 1800. Under No. 48, er ingen Huusmand pro 1800. Under No. 50, er 1 Huusmand pro 1800. Under No. 59, er 1 Huusmand pro 1800. Under No. 63, er 1 Huusmand pro 1800. Under No. 64, er 1 Huusmand pro 1800. Under Gaarden Washougen er ikkun 3 Finner pro Anno 1800. Af Selvfoster Karle er 4 pro 1800. I øvrigt rigtig.

9. Beregning over Deliqvent og fleere Reparterende Omkostninger, saa blev befunden rigtig.

Da intet videre for i Dag ved Tinget var at bestille, blev Tinget udsatt til i Morgen.

Næst følgende Dag, den 20de Maii, continuerede Tinget i overværelse af de i gaær Protokollen anførte Personer.

Hvorda blev Publiceret Kongelig Skiøde til Ole Pedersens Enke, paa 6 mrk. i Gaarden Hollendernes, No. 13, for 20 rdl., dat. 23. Maii 1798.

Den Constituerede Foged Krejdal begiærede Lehnsmanden, Laugrettet og Almuen tispurgt: om nogen af Hans Mayestæts tilhørende Jorder her i Tinlauget, fra seeneste Ting, enten ved Dødsfald eller paa anden Maade, er bleven Bøxelleedig? Hvortil af samtlige blev svaret Ney!

Hvorefter meldte sig følgende, som begiærede udviisnings Sedler til Hugst i De Kongelige Almindinger:

1. Lehnsmænd Jacob Friis paa Gabriel Zachariassens Vegne, en Sexrings Baade Vehd.
2. Stephanus Olsen, Græsmyhr, 6 Tylter Bygnings Tømmer, 12 alen lang.
3. Ole Olsen, Leichness, 6 Tylter Bygnings Tømmer, 12 alen lang.
4. Jørgen Kiærgaard, Buchskind, 6 Tylter Bygnings Tømmer, 12 al. lang.
5. Jon Johannesen, Wasjord, 1 Tylt Saug Tømmer, 6 al. lang, 3 Tylter 10 alens Bygnings Tømmer, 2 Tylter Dito, 7 alen lang.
7. Anders Pedersen, Kragness, 5 Tylter Bygnings Tømmer, 10 alen lang.
8. Ole Siursen, Molsness, 3 Tylter Bygnings Tømmer, 8 alen lang.
9. Gregus Gregussen, 4 Tylter 14 alens Bygnings Tømmer.
10. Andreas Jonsen, Nord Russevog, 3 Tylter Bygnings Tømmer, 10 alen lang.
11. Ole Pedersen, Aflagsvigen, 4 Tylter 8 alens Bygnings Tømmer.
12. Hans Iversen, Leichness, en Ottrings Baade Vehd.
13. Claves Ingebrigtsen, Rogsfiord, 8 Tylter Bygnings Tømmer, deraf 2 Tylter 10 alen lang og 6 Tylter 8 alen lang.
14. Ole Christopher Olsen, Hemmingsjorden, 9 Tylter 8 alens Bygnings Tømmer, 1 Tylt dito 9 alne og 1 Tylt 12 alens Dito.
15. Brox Ediesen, Fuurøen, 2 Tylter 12 alens Bygnings Tømmer, 2 Tylter 8 alens Dito.
16. Thomas Mathiassen, Kragness, 5 Tylter Bygnings Tømmer, 8 alen lang, og 1/2 Tylt Saug Tømmer, 6 alen lang.
17. Jacob Olsen, Sultenviig, 4 Tylter 10 alens Bygnings Tømmer.
18. Ole Pedersen, Hollændernesses, Enke, 4 Tylter 12 alens Bygnings Tømmer, 8 Tylter 8 alens Dito.
19. Lars Andersen, Fagerfield, en Tre Rums Baade Vehd.
20. Iver Erichsen, Hollænderness, 3 Tylter 12 al. Bygnings Tømmer, 12 al. lang, 4 Tylter 8 alens Dito. og 1 Tylt 6 alens Saug Tømmer.
21. Henrich Henrichsen Qvist, Nord Strømmen, en Sexrings eller Tre Rums Baade Vehd.
22. Ole Holm, Sultenvigen, 8 Tylter 8 alens Bygnings Tømmer.
23. Erich Hansen, Kiersness, en Kobrums Baad Vehd, 3 Tylter 12 alens Bygnings Tømmer, 5 Tylter 8 alens Dito, 2 Tylter 6 alens Saug Tømmer.
24. Christen Hansen, Laanøen, 4 Tylter 10 alens Bygnings Tømmer.
25. Provst Michael Heggelund Kildahl, Sognepræst til Astafiords Meenighed, 4 Tylter Saug Tømmer, 6 alen lang.

Endvidere Nyebygger: 26. Ingebrigt Christophersen, Sandbakken, 5 Tylter Bygnings Tømmer, 8 alen lang, 5 Tylter 10 alens Dito, 1 Tylt Saug Tømmer, 6 alen lang. 27. Jon Hansen, Findbacken, en Trerums Baade Vehd. 28. Lasse Olsen, Fagerliedahlen, 8 Tylter Bygnings Tømmer, 8 alen lang, 2 Tylter Dito 10 alens Dito, og en Tre Rums Baade Vehd. 29. Ingebrigt Israelsen, Tagelvbugten, en Tre Rums Baade Vehd. 30. Anders Nielsen, Weltbakken, 3 Tylter 12 alens Bygnings Tømmer, 5 Tylter 8 alens Dito, 1 Tylt 6 alens Saug Tømmer. 31. Jacob Olsen, Puscheholmen, 5 Tylter Bygnings Tømmer, 10 al. lang, og 1 Tylt Saug Tømmer, 6 alen lang. 32. Niels Halstensen, Guldhav, 2 Tylter Bygnings Tømmer, 13 alen lang, og 2 Tylter Saug Tømmer, 6 al. lang. 33. Hans Jonsen, Leerbekmoen, en Tre Rums Baade Vehd og 1 Tylt Saug Tømmer, 6 al. lang.

Lehnsmanden, Laugrettet og Almuen bevidnede de ansøgte Trang til det begierte, naar undtages under No. 25, anførte Provst Kildal, som boer 5 Miil herfra Tingstædet i et andet Tinglaug, besk. Fogden begiærede det passerede sig beskreven meddeelt.

Det paa sidst afvigte Høste Ting udnævnte Stævne Vidne Ole Jespersen, Troldvigen, mødte og inden Retten efter have aflagt den befalede Eed, og betydet sine Pligter, offentlig for Retten indsaadt som Stævne Vidne for Giisunds Tinglaug.

Constitueret Foged Krejdal begiærede Lehnsmanden, Laugrettet og Almuen tilspurgt: Om Gabriel Zachariassen af Gaarden Giboestad, har istandsatt Mallangens Bøyd Saug, hvortil han paa forrige Aars Vaarting fik udviisning paa 16 Tylter 10 á 12 alens Bygnings og 4 Tylter Saug Tømmer, og efter udvist Tømmer er anvendt til Saugen Reparation eller ikke? Hvortil blev svaret: at siden til omspurgte udviisning er ikke paa Mallangens Saugs Reparation anvendt meere end omtrent 1 1/2 Tylt Tømmer, og hvor alt øvrige udviisnings Tømmer er anvendt kunde de ikke bestemt siige; Men noget Tømmer ligger ved Saugen han tilhørende, omtrent 23 Tylter og endvidere ham tilhørende som ligger paa Stranden fra Gaarden Riesnes til Molsnes, omtrent 3 Tylter.

Endvidere begiærede Fogden Tilspurgt Lehnsmanden, Laugrettet og Almuen, om benævnte Gabriel Zachariassen af de 20 Tylter Tømmer han forrige Aar fik udvist af Kongens Almindings Skov, til at bygge et Giestgiver Stæd Hekingen kaldet, er anvendt til det bestemte Brug? Hvortil samtlige svarede: at ikke det aller ringeste af Gabriel Zachariassen er opbygget paa det benævnte Stæd Hekingen, og hvor det udviste Tømmer er anvendt, kunde de ikke give underretning om. Fogden begiærede sig det passerede som udskrift beskreven.

Constitueret Foged Krejdal begiærede Lehnsmanden, Laugrettet og Almuen Tilspurgt, hvad Huggerne erholder for deres Arbejde at

Hugge i de Kongelige Almindinger for dem som efter udviisning erholder Tømmer fra bemelte Almindinger, nemlig: 1. for 1 Tylt Saug Tømmer, 12, 9 og 6 alen lang. 2. Bygnings Tømmer fra 6 til 18de. 3. Baade Vehd til en Fembørings Baad. 4. En Ottrings Baad. 5. En Kiex eller 2 Rums Baad. 6. En Sexrings eller 3 Rums Baad. 7. En Kobrums eller 3 1/2 Rums Baad. 8. Vehd til en Jægt af 20 alens Kiøl, 1 Dito til 24 al. Kiøl, 1 Ottrings Skie Baad, 1 Sexrings Dito og 1 mindre Dito. 9. En stoer Flaage, 1 mindre Dito.

Hvortil samtlige svarede Til: 1. Saugtømmer til 12 alens længde Hugges ikke, men naar det skulle udviises, vil det Koste at Hugge og nedbringe til Søen eller laadnings Stædet 6 rdl. Tylten, 9 alens Dito, 4 1/2 rdl. Tylten og 6 alens dito 3 rdl. Tylten. 2. Naar det hugges og nedbringes til Søen eller laadnings Stædet, vil Huggerlønnen og Transporten blive fra 6 til 8 alens længde 2 rdl. Tylten, fra 8 til 10 alen 3 rdl. Tylten, fra 10 til 12 alens længde 3 1/2 rdl. Tylten. Meere længde Hugges ikke og udviisning fra 12 til 18 alen skulle skee vil Huggerlønnen for samme som alt øvrigt beroe paa Arbejderens Paastand og den Foreening med den kan Treffes. 3. Vil Koste omtrent 4 rdl. 4. Vil Koste 3 rdl. 5. Vil Koste 1 1/2 rdl. 6. og 7. Vil Koste enhver 2 rdl. 8. Hvad Jægerne angaaer, kunde de ikke bestemme hvad samme kunde komme at Koste. En Ottrings Skie Baad vil komme til 3 rdl. En Sexrings Dito 2 rdl. og 1 Mindre Dito 1 1/2 rdl. 9. Efter Flagernes størrelse fra 1 1/2 rdl. til 1 rdl. Stykket. Fogden begiærede sig det passerede beskrevet meddeelt, besk., in duplo.

Constituerede Foged Krejdal anmeldte at have ladet indkalde følgende som har begaaet Leyermaal, for at betale eller i mangel deraf, aftinge de forbrudte Bøder, nemlig:

1. Pigen Anna Pedersdatter, Strømsnes, som har begaaet Leyermaal med ungarl Jon Olsen, Giiboestad, og
2. Pigen Berith Olsdatter, Biorelv, som har begaaet Leyermaal med ugift Mands Persohn Ole Endresen samme Stæd.

Af de Benævnte Mødte Anna Pedersdatter Personlig, som beklage sig, at hun ikke kunde betale Bøderne, som Laugrettet og Almuen og bevidnede, men inden Retten blev aftinget til 24 sk. paa Amtets nærmere Approbation.

Paa Berith Olsdatters Vegne mødte Simon Leth og opgav at hun var aldeles Fattig, som laugrettet og Almuen bevidnede at være rigtig. Bøderne bleve aftingede til 24 sk. paa Amtets nærmere Approbation.

Constitueret Foged Krejdal, efter anmeldelse fra mig Peter Hanning Hammer, havde indkaldet Herman Jonsen, Landøen, Christen Hansen, Landøen, og Niels Larsens, Lanøens, Enke, Kirsten Hansdatter, for Mangel hæftig Skyds under Rejsen fra Westnes Kløven

til Tromsø, i en anbefalet Sag over Tyvs Deliquventen Erich Olsen af Loefoeden. De indstævnte Mødte, og tilstoed deres Forsømmelse, samt i Mindelighed foruden den i deres Stædlig lejede Skyds betaling, erlagde de 2. Mands Personer hver 3 mrk. og Enken 24 sk. til Fattig Kassen.

Constitueret Foged Krejdal anmeldte at han havde indkaldet Morten Sørensen, Hannes, for ublivelse efter Tilsigelse at Skydse for Betaling. Den indkaldte mødte og tilstoed sin Forseelse og i Mindelighed erlagde 3 mrk. til Fattig Kassen.

For Retten fremstillede sig Michel Jacobsen, Friederichsberg, som Formynder for Christopher Andreassen, Broderstad, og begiærede oplyst hans arv efter hans Fader, den Summa 30 rdl. til udsættelse imod Rescriptmæssig Pact og Renters førelse. Pengene blev oplyste, men ingen meldte sig til sammes modtagelse. Michel Jacobsen, Friedrichsberg, des formedelst afleverede samme til indsættelse i den Kongelige Kasse.

For Retten mødte Pigen Anna Pedersdatter, Strømsnes, og begiærede at Jon Olsen, Giiboestad, hvormed hun har avlet et Dreng Barn, der nu er henved et aar gammel, maatte efter anordningerne blive paalagt at Contribuere til dette Barns opdragelse. Hvorefter paa amtets nærmere Approbation, benævnte Jon Olsen, Giiboestad, blev paalagt for sit med Pigen Anna Pedersdatter avlede Dreng Barn Jon Jonsen, at erlægge Aarlig til Moderen til sammes opdragelse 3 rdl. aarlig, fra dets Fødsel til det bliver 3 aar gammel og derefter for den øvrige Tiid 4 rdl. aarlig, hvilken Forpligtelse for ham ophører saasart Barnet af gode og Skikkelige Foster Forældre vil modtages til opdragelse og Forsorg. Fogden begiærede sig det passerede beskrevet meddeelt.

Constitueret Foged Krejdal fremlagde skriftlig Kaldsseddel, hvorefter Mannasse Gregusen, Brevigen, er indstævnt til dette Ting, for som gift mand begaaet Leyermaal med Pigen Nille Larsdatter, at lide Dom til Bøders udreedelse med videre efter Kaldseddelens Formeld.

Efter paaraab mødte saavel den indkaldte Mannasse Gregusen, Brevigen, som Pigen Nille Larsdatter. Den Producerede Kalds Seddel blev da Læst, saalydende: #. Hvorefter Fogden Producerede Sognepræsten Herr Hammonds anmeldelse om leyermaalet, dat. 31te Decb. 1799, og en fra samme udstæd attest, dat. 21te April d.a., om den indstævntes alder med videre, samt en skrivelse fra den indstævnte, dat. 30te Januarii d.a., hvor han tilstaaer det paasøgte leyermaal. Disse producerede Dokumenter blev læst og ere saalydende: #.

Lehnsmand Jacob Bastian Friis mødte og fremlagde sin Constitution af Herr Foged Krejdal, som Defensor for den indkaldte, som blev læst og er saalydende: #.

Den indkaldte Mannassa Gregussen, Brevigen, tilstoed Forseelsen og vedtoeg at være Barne Fader til det benævnte Barn.

Actor paa grund af de producerede Documenter og den indstævntes egen Tilstaaelse inden Retten, at have begaaet det paatalte Leyermaal, paastoed ham Dømt og efter 6-13-25- og Forordningerne 6te Decb. 1743 og 8de Junii 1767, samt erstatte denne Sags omkostninger foruden det stemplede Papiir og Dommerens tilkommende med 4 rdl., hvorved han fra sin Siide sluttede Sagen til Doms under Reservation af videre Tilsvar og Paastand ansøgende, maatte være fornøden.

Defensor udbad sig at Dommeren under denne Sags paadømmelse behagelig ville kaste Øyet paa Mildeste lovstæder, og saaledes indlod han Sagen fra sin Side til Doms, under Reservation af videre Tilsvar om samme fornødiges.

Eragtet:

Sagen Optages til Doms paa min Boepæl, gaarden Storsteeness, saa snart de nu afholdende Sommer Tingere ere til Ende og den ved Forordning af 6te Decb. 1743, befalede undersøgnings Forretning er afholt, hvilket tiener Parterne til Efterretning.

Hvorefter blev Publiceret Eet Forliig mellem Enken Dorthea Nibe og Ole Olsen, Leichnes, indeholdende at alt deres mellemværende til Dags dato, at være afgjort i alle Maader, dat. 20de Maii 1800.

Da Dagen var forløben, blev Tinget udsatt til i Morgen.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12,
1798-1802, side 132 a - 137 b.

Anno 1800, den 20de Maii, blev paa Tingstædet Sletnæs udi Giisunds Tinglaug af mig, Peter Hanning Hammer, som Constitueret Sorenskriver i Senjens og Tromsøe Fogderie under Finmarkens Amt og udi overværelse af de 2de eedsorne Laugrettes mænd, Jørgen Kiergaard og Guldbrand Taraldsen, Grundfiord, foretaget et Examinations Forhør over Hans Jonsen, Leerbechmoen, og Sønnen Johannes Hansen, ibidem, i Anledning af noget paa en forældet Skovsæddel fra 1797, i aaret 1799 nedflottet og mod Forbud nedflottet Tømmer, efter foregaaende skeede Indkaldelse saalydende #.

Alt i Følge Amtets ordre af 25de Februarii næst forhen, som blev læst saalydende #.

Ved Forhøret mødte allene den Paagiældendes Fader, Hans Jonsen, Leerbechmoen, og erklærede at hans Søn, Johannes Monsen, laae Syg og følgelig ikke kunde møde, og derhos producerede et skriftligt Tilsvar af 12te Maii d.a. til sin Undskyldning, som blev, skjønt adresseret til Fogden, overleveret mig med Begiæring at tage det ad akta og Læsning, hvorpaa dette Document blev læst saalydende #.

Derefter blev den indkaldte og tilstædeværende Hans Jonsen tilspurgt om han vedgik hvad han efter egen Forklaring, sagde at være i samme Indlæg, forfattet af Andreas Kiergaard, Giibostad, paa hans Vegne, hvilket han vedgik, hvorefter Deponenten blev tilspurgt af hvad aar den Skov-Sæddel for Michel Jørgensen af Qvæfiorden var taget datr., hvorefter han huggede det berørte Tømmer, hvortil hans svarede at den omspurgte Skovsæddel for Michel Jørgensen af Qvæfiorden, var taget og dateret i Aaret 1797 og at Gabriel Zaccariasen have en ligesaadan fra Aaret 1798, hvorfor han troede at han kunde bytte Tømmeret, efter som meldt i hans producerede skriftlige Tilsvar. Paa Grund af denne Formeening blev Michel Jørgens Tømmer, 5 Tylter, nedflaattet i aaret 1798, hvilket Gabriel Zaccariasens i aaret 1799 nedflaadede Tømmer, efter Skov-Sæddel af 1798.

Videre forklarede Deponenten at den indstævnte Johannes Monsen var hans Stif-Søn og som Dræng hos ham og handlede efter hans ordre, i hvis følge han ogsaa nedflaadede det ommeldte Tømmer, hvorfor han erklærede at han allene ville og skulle staae til Ansvar for Følgerne. Deponenten forklarede end videre at han i Aaret 1798, da Gabriel Zaccarisen nedflaadede en Deel Tømmer, ligeledes nedførte Michel Jørgensens 5 Tylter Tømmer og foreviiste dennes Skovsæddel paa samme, men at nuværende Skovfoged Ole Baroesen da nægtede at modtage den paa grund af, at den vedkommende forrige Skovfoged Christen Nielsen, der afgik til Aarets slutning 1797, har Deponenten beholdt, altsaa Skovsæddelen, hos sig selv og leverede den siden til Ejeren Michel Jørgensen, der endnu skal have den.

De sidst nedflaadede 5 Tylter Tømmer gik derefter ned paa Gabriel Zaccariasens Skovsæddel, men denne Skovsæddel havde Deponenten

ikke, derimod havde han den forrige af 1797, udstød til Michel Jørgensen, hvilken han foreviiste Skovfogden som derpaa anholdte Tømmeret som ulovlig nedflaadet paa en forældet Sæddel; Tømmeret blev derpaa trukken til og oplagt paa Landet ved en Øje og blev efter Ole Baronsens Forklaring/:som tilstædeværende ved Forhøret:/Hæftet med 2de Pæle, dog uden Taug, men Flaaden var saavel belagt, at om han end har haft et Taug at belægge den med, kunde den ikke være lagt tryggere.

Deponenten Hans Jonsen forklarede end videre at han samme Aften saae Tømmeret komme flydende ned ad Elven, hvorpaa hans Stifsøn, indkaldte Johannes Monsen, tilligemed 2de andre, biergede Tømmeret og bandt det sammen, da han Kiendte det at være det forommeldte Tømmer, som Skovfogden havde anholdt, men af ham hugget, førte det derefter til Finbakken, nedent for, og belagde det i Land, hvilket alt skeede Løverdags Aften. Mandagen derefter Reiste Deponenten til Findbakken og flaadede bemeldte Tømmer videre ned til Mundingen af Elven til et Stød kaldet Sandnæs, hvor Michel Jørgensen modtoeg saavel Tømmeret som Skovsæddelen.

Skovfogden Ole Barosen, forklarede at Aarsagen hvorfor han ikke modtoeg Skovsæddelen, var at bemeldte Seddel af 1797 blev foreviist ham strax efter Høste-Tinget 1797, af Deponenten, og at han ikke tiltraadde Skovfoged Bestillingen førend i Aaret 1798. Skovsæddelen og Tømmerets Nedflaadning altsaa ikke vedkom ham, men den forrige Skovfoged, som da var endnu i bemeldte Skovfoged Bestilling.

Da intet videre var at forklare fra nogen af Siderne og videre oplysning kunde indhændtes, blev dette Forhør sluttet.

Saaledes til Tid og Sted som meldt at være passeret, bevidner
P.H. Hammer.
Jørgen Kiergaard og Gulbrand Taraldsen.

Rigtig indført, vedgaaer N. Steenstrup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 115 b - 116 b.

Næste Dag, den 21de Maii, blev med Retten continueret udi Overværelse af de i Gaar benævnte Personer.

Hvor da blev publiceret:

1. Berith Hendrichsdatter, afg. Ole Pedersens Enke af Hollendernæs, Skiøde til Willum Andersen paa 3 mrk. i Gaarden Hollendernæs, Matr. No. 13, for 17 rdl. 5 mrk. 1 sk., dateret 21de Maii 1800.
2. Samme Berith Hendrichsdatters Huusmands Seddel til Joen Erichsen paa Huusmands Pladsen Hollendernæs Stranden af 21de Maii 1800.
3. Thomas Larsen, Under Bottens Pante Obligation til Rasmus Jørgensen Høegh for Summa 26 rdl. 3 mrk. 4 sk., dateret 21de Maii 1800.
4. Sognepræsten Hr. Gunner Bergs paa Sognepræsten Hr. Peter Brandts til Sand Meenighed, Bøxsedel til Lehnsmand Jacob Bastian Friis paa 2 pd. i Gaarden Sletnæs, forhen brugt af Jon Bram, med Reversal og Qvitterings Bog paa behørig Stempellet Papir. Bygseddelen er dateret 21de Maii 1800, til Tugthuset 12 sk.
5. Hr. Gunner Bergs, Sognepræst til Lenvigs Meenighed, Huusmands Seddel til Ole Pedersen paa en halve deel i Huusmandspladsen Aglapsvig, dateret 16de Maii 1800.

Den constituerede Foged Peter Krejdal begiærede Jørgen Hendrichsen Høegh, som ved Retten tilstæde, i Anledning af Rente Kammerets Skrivelse af 14de Septbr. f.a., tilspurgt: Om han for 1 Vog 1 pd. i Gaarden Aarnæs, Matr. No. 59, vil give 300 rdl. og om han vil opgive til hvilken eller hvilke af hans Sønner, een eller flere, han vil overdrage Gaarden, saaledes at Skiødet paa dens eller dens Navn kand blive udfærdiget? Paa Tilspørgende herom svarede bemældte Jørgen Hendrichsen Høegh, at han var villig til at betale 300 rdl. for de ommældte 1 V. 1 pd. i Gaarden Aarnæs, og begiærede Skiødet udstød til de 2de fars Sønner Christopher Jørgensen Høeg og Abraham Jørgensen Høeg, af hvilke den første er den ældste og den sidste hans yngste Søn, saaledes at hver af disse hans Sønner fik den halve Deel i Gaarden tilskiødet. Af det tilførte begiærede Fogden en Udskrift.

Den constituerede Foged Peter Krejdal begiærede Lehnsmanden, Lougrettet og Almuen tilspurgt, om det er nødvendig at der etableres Giæstgiverie med Handels Privilegium ved Sougbruget paa Gaarden Nedre Sultenvig i Mallangen, hvortil blev svaret: At naar de paa det omspurgte Sted fik en brav og billig Mand som Giæstgiver, var saadan baade nyttig og nødvendig, da nogle af de længst bortliggende Boesiddere udi Mallangen have 5 á 6 Miile til Tromsøe Kiøbstæd og Gibostad, som de nærmeste Handels Pladser, hvor det fornødne kand bekommes. Af det tilførte begiærede Fogden en Udskrift.

Den constituerede Foged Peter Kreydal, da der ved Retten ikke var nærværende Kaldsvidnerne for Giisunds Tinglaug, undtagen Lehnsmanden og han altsaa ikke kand bringe det derhen at de vil paa-tegne sig at indvarsle tillige for Hillesøe Tinglaug, bad Sorenskriveren udnævne 2de Stævnevidner af Lenvigs Sogn til at forrette Indvarslingen til Forliigelses Comisionen i Hillesøe Sogn.

Sorenskriveren maatte her anmærke, at under 26de Maii 1797 er Begyndelsen giort med Stævnevidners Ansættelse for Giisunds Tingloug, til hvilket hører en deel af Hillesøe Sogn, og siden continueret ved enhver Afgang siden. For den øvrige Deel af Hillesøe Sogn er sørget ved lige Kaldsvidners udmeldelse, som ere tagne af Sognet og forhen ansadte under 30te Mai 1797.

Desto mindre blev paa Grund af Fogdens Begiæring, der skal grunde sig paa Amtets, Ordre udmældt til Stævnevidner for Hillesøe Sogn og af Giisunds Tingloug m.m. Lenvigs Sogn tagne, følgende nemlig: 1. Simon Leth af Gaarden Bundjorden, og 2det, Jon Olsen, Schognæs, efter at denne Udmældelse var skeed, blev den udmældte Jon Olsen, Schognæs, udi Eed tagen, i følge forordningen af 3de Junii 1796, men derimod nægtede den anden udnævnte Simon Leth, Bunjorden, at aflægge samme, hvorhos begge blev betydet deres Pligter i Stævne Ombudet. Af det paasserede begiærede Fogden en Udskrift.

Continueret Foged Peter Krejdal fremleverede til Examination 2de Stevninger over anvendte Bekostninger paa Delinqventerne Ole Olsen, Græsmyhr, og Ole Hendrich Hansen, samt Erich Olsen til Dato, hvilken bleve oplæste og Almuen derefter tilspurgt hvad de mod samme kunde have indvendt, hvortil blev paa Tilspørgende svaret, at de herimod intet vidste at erindre.

Den constituerede Foged Kreydal efter Jægteskipper Ole Nielsen Stadt Forlangende, udmældte for at segle med hans Jægt sidste Stævne til Bergen udi indeværende Aar som Haasætter og Føringsmænd, følgende nemlig: 1. Ole Olsen, Leichnæs, 2. Aadne Thomesen, Washaugen, 3. Niels Pedersen, Svartfieldet, 4. Poul Mortensen, ibid., 5. Ingebrith Olsen, Qvanaasen, 6. Jon Poulsen, Stønnesbotten, 7. Edias Haagensen, Oldern, og 8de Peder Andreas Andersen, Baltestad, hvilke alle have efter Tilsigelse at segle til Bergen med Skpr. Ole Nielsen Stadts Jægt til Bergen sidste Stævne dette Aar, eller i Mangel heraf at vente Straf for deres Udeblivelse efter loven. Heraf begiærtes en Udskrift.

I Anledning af at Sognepræsten Hr. Berg derfor paataget sig Postens Befordring, her anmeldt at være uden Dræng, tilsagde Fogden Ole Nielsen, Lanæsbogen, hvis Moder detsuden haver en voxen Søn hiemme, at gaae i Tieneste som Dræng hos bemældte Hr. Berg, og paalagde derhos Lehnsmanden saafremt denne udlagde Dræng ikke strax træder i Tienesten, med udfordrende Hielp paa Drængens Bekostning at bringe ham i tienesten.

Prokurator Lindegaard mødte som befalet Aktor imod Drengen Ole Gregussen, Rogsfiorden, der for begaaet qvestions Indlæg i denne Sag, med deri paaberaabte Bielages, som han i Følge Indlægges Formeld begiærede læst og acten tiltagen, der alt er saalydende: #.

Af de indstævnte mødte Jacob Isachsen Hind og Koene Anna Margretha, Ole Lassesen, Fagerliedahlen, Jacob Olsen, Puschholmen, og Ingebrigt Larsen, Sultenvig.

Den paagiældende Ole Gregusen, Rogsfiord, mødte ikke, men som Hans Defensor mødte Lehnsmand Jacob Bastian Friis, som fremlagde sin Defensions ordre af 6te Januarii d.a., som blev læst og er saalydende: #. Hvorefter han Reserverede sig Tilsvar under Sagen.

Ole Lassesen, Fagerliedahlen, Puschholmen, og Ingebrigt Larsen, Sultenvig, efter at Lovens Eed for dem var oplæst, og dens Helighed dem betydet, aflagde samme corporlig og derved bekræftede i et og alt uden nogen Forandring deres Forklaring under det afholte og nu under Litr. F. producerede Præliminaer Forhør.

Hvorefter Ole Lassesen, Fagerliedahlen, fremleverede den Kiøbte sorte Fløyels Hætte, som af laugrettet blev Taxeret at være af Værdie omtrent 2 rdl., det hvide Lærrets Forklæde af Værdie 28 sk., og det hvide Tørklæde 16 sk. Jacob Olsen, Pusseholmen, fremleverede det Rødraanede Kallemankes Skiordt, blev af laugrettet ansat af Værdie 1 rdl. 3 mrk. Ingebrigt Larsen, Sultenvig, fremleverede den gule Damaskes Kaabe, som af laugrettet blev ansatt af Værdie omtrent 7 rdl. Jacob Isachsen Hind og Koene Anna Margretha, vedkiendte sig disse 5 Poster og bekræftede med Lovens Eed, at de vare dem frakomne uden deres Vidende og Villie, hvorefter samme bleve dem inden Retten tilleverte.

Prokurator Lindegaard producerede dernæst i Retten sit skriftlig forfattet indlæg af dags dato, med deri paaberaabte Bielager som han efter at være læst, begiærede acten tillagen. Dernæst en Regning fra Kalds Vidnerne, ligesaa til læsning og Actens indlemmelse som alt er saalydende: #.

Endvidere paastoed Procurator Lindegaard Lehnsmand Friis tilkiendt ved Dom, for 2de gangers Extra Rets holdelse i hans Huus i denne Sag. De fremfor Friis producerede en Ham indløben skrivelse under 17de d.m. fra den Saggivne Ole Gregussen, Rogsfiord, til læsning og Actens indlemmelse, saalydende: #. Og paa grund deraf begiærede udsættelse til de 2de Vidners hørelse og Sagens videre oplysning fra den Saggivnes Siide.

Prokurator Lindegaard som troede at have fuldkommen beviist det paastaatte Factum, nedlagde sin protest imod den forlangte udsættelse, paa grund af Forordningen af 3de Junii 1796.

Defensor vedblev sin paastand om udsættelse, til den Saggivnes

Forsvar.

Eragtet:

Den forlangte udsættelse kan ikke nægtes og de nu afholdende Sommer Ting og andre berammede Forretninger tillader ikke at foretage denne Sag forinden Mandagen den 21de Julii førstkommende paa gaarden Kasnes. Til hvilken Tid Defensor og Actor har at iagttage det fornødne.

Peder Siursen, Husa, anviiste Huden af en Biørn unge, som han havde Skudt forrige aars Høst i Øyfiordbottens Mark, som laugretten og almuen bevidnede at være rigtig. Fogden udbetalde Skudpengene med 1 rdl. og begiærede sig det passerede beskreven.

Da efter udraab ingen vidner med Tinget havde at Forrette, blev samme hævet og Opsagt.

Saaledes denne Sinde passeret, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12,
1798-1802, side 132 a - 137 b.

De på Fauskevåg ting den 24. april 1800, publiserede kongelige anordninger:

1. Forord. af 31te May 1799, at i Tyvs Sager Eyeren skal leedige det stiaalnes frakommelse mod dens Vidende og Villie.
2. Rente Kammerets Placat af 30te May 1799, at Placaten af 13. Februari 1789 skal gielde til 1ste Junii 1809.
3. Forordning af 21de Junii 1799, anl. Skifteforvaltningen efter Huusmænd og Inderster.
4. Forordn. af 12te Julii 1799, anl. Formildelse for idømte Bøder, ved sammes Afsoning.
5. Forordn. af 27de Septbr. 1799, anl. Forklaring og Bestemmelse af Trykkefrihedens Grændser.
6. Cancellie Placat af 4de October 1799, anl. At Institutet for Handelens Tarv i Kiøbenhavn maae udstæde rente brev Sedler, samt Indstitutets Rettigheder m.v.
7. Ditto Placat af 25de October 1799, at 26 pg. i Forordningen af 25te Marti 1791 skal udvides til begge Riger.
8. Ditto af 31te October 1799, at Løbe Dage i viise tilfælde skulle tilstaaes i hensigt til protesterede Vexler.
9. Forordn. af 1ste November 1799, at det unge Mandskab i Norge skal allevægne udskrives i Forhold af Distriktenes Folke-mængde uden Hensigt til Lægdernes Inndeling.
10. Bekiendtgjørelse fra Toldkammeret af 21de November 1799, anl. et Lampe Fyr paa Anholt.
11. Placat af 13de November 1799 om en Deposito Kasses Oprettelse.
12. Cancellie Placat af 6te Decembr. 1799, som tillader at Disconto Premie maae bestemmes og betaales saavel under som over den nu ellers i Landet bestemte Rentefod m.v.
13. Forord. om Godtgjørelse for Lotsmærkers Anlæg eller Udvidelse, dateret 29de Novbr. 1799.
14. Bekiendtgjørelse af 28de Novbr. 1799 om et Fyrtaarns Oprettelse paa Lindersnæs.
15. Ditto af 11te Januari 1800 om et ..?..fyr paa Nakkehoved og et Lampefyr paa Kronborg.
16. Cancellie Circulaire af 6te Julii 1799 om Efterlysning af svensk Inspecteur A.?. Akerman.
17. Ditto af Ditto Dato betreffende Forholds Regler med de fra Middelhavet kommende Skibe.
18. Ditto af 27de Julii 1799 betreffende Forholds Regler med indløbende Kapere.
19. Ditto af 27de Julii 1799, anl. Procurator maae vel møde i Forligelses Commissionen som Curator bonorum.
20. Ditto af 10de Augusti 1799, anl. Dommeres og Actors sallarum ved Extra Rettens Behandling.
21. Ditto af 20de Septbr. 1799, anl. at herefter kun 4 laugrettes mænd skal bruges udi de ved N.L. 1. B. 16. Cap. og Forord. af 14de Januarii 1771 omældte Tilfælde.
22. Ditto af 28de Septber. 1799 fra Det Danske Cancellie, hvori

-
- gives Svar paa 3de af Hr. Burchardt opgivne Spørgsmaale anlangende Forligelses Væsenet.
23. Cancelliets Circulaire af 28de Septbr. 1799, anl. Forholds Regler med de fra Nord America kommende Skibe.
 24. Cancelliets Pro Memoria af 12te October 1799, anlangende nøyere bestemmelser til Forordn. af 27de Septbr. 1799 til Svar paa Politimesteren i Kbhvn. hans Forespørgsel.
 25. Cancelliets Circulaire af 2de November 1799, anl. Opbebørsels Betienteres indgaaende Forliig med sine Creditorer for Forligelses Commissionen til Betyggelse for den Kong. Kasse.
 26. Cancelliets Pro Memoria af 26de October 1799, anlang. Ophævelsen af de maanedlige Ting i Senjens og Tromsø Fogderie.
 27. Cancelliets Circulaire af 17de December 1799, anl. at Forligs Forhandlinger hvorved Debitor har forbunden sig til at præstere Betaling til en vis Termin skal læses til Debtors Værneting.
 28. Forord. af 4de October 1799, at lougrettesmændene i Norge skulle underskrive Ting Protocollen med Dommerne i ethvert Møde.
 29. Ditto af ditto Dato, at naar Vedkommende ey kand treffe mindelig Forligning om leje for strandet Godsens Bevaring skal Amtmanden bestemme det.
 30. Placat af 1ste November 1799, hvorved Udførsel af Kornvahre fra Norge forbydes og Indførsel af fremmede Kornvahre til Norge tillades indtil videre.
 31. Cancelliets Circulaire af 28de Septbr. 1799, anl. at Sorenskriverne herefter ey maae antage Bøxelsedler til Tinglysning med mindre deri anføres Stedets Landskyld.
 32. Ditto af 20de December 1799, anl. at hvor en udenrigs Person Justitialiter(?) tiltales behøves ingen Attest at indhentes om hans Opdragelse og forrige Levnet, men ikkuns for saavidt han har opholdet sig i disse Riger og Lande.
 33. Ditto ditto af 24de Decbr. f.A., Anl. nøyere Bestemmelse af Forord. d.d. 10de Julii 1795, 4. Kap. pg. 24, saaledes at disse Sager uden at indtales for Forligelses Commissionen strax skal paatales.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12, 1798-1802, side 107 a - 108 b.

Peter Hanning Hammer, constitueret Sorenskriver i Senjens og Tromsø Fogderie under Finmarkens Amt Giør vitterligen, At Anno 1800, den 10de Junii, blev af Lensmanden for Giisunds Tinglaug, Jacob Bastian Friis, og Jørgen Christian Kiergaard, paa Hr. Foged Kreidals Vegne, afholdet Registering og Vurdering hos Leiermaals begiengeren Gift Mand Manase Gregusen, Brevigen, til yderste Formues Bestemmelse for det af ham som gift Mand, med qvindemennesket Nille Lars Datter, Hopen, begaaede Leiermaal. Den afholdte og tilstillede Forretning er saalydende:

rdl. mrk. sk.

Af Forestaaende sees at Mannasse Gregusens
heele fælles Boe er den Summa..... 375..5...3
og hans bortskyldige Gield derimod..... 92.....14

Altsaa igien 285....4...5

Hvoraf bliver Leiermaals begiengerens Halve Boe
at beregne med den Summa..... 142-5-02 1/2

Hvorfra afgaaer denne Forretnings Omkostninger,
saaledes:

Fogden og Sorenskriveren efter Sportel
Reglementet af 11te Junii 1788, dens 2den
af deelings 1te og 12te §, tilsammen..... 4-0-00
Stemplet Papiir til Forretningens
udstødelse..... 1-3-00
Forretningens Beskrivelse paa 4 ark..... 2-0-00
Bekræftningen..... 0-1-04
Fogden for Mænds opnævnelse..... 0-2-00

8-0-04

Lensmand Jacob Bastian Friis indkomne Reg-
ning, er saalydende: da denne Beregning
ikke er overeens-stemmende med Skyds-for-
ordningenog Sportel Reglementet, bliver
den saaledes forandret.

1. Lensmand Friis Skyds fra Sletnæs til
Brevigen 3 Miile, med 2 Mand og Lige-
saa tilbage er 6 Miil..... 2-0-00
Baaden á 6 Miile..... 0-2-04
for 3de Dages Hæftelse..... 1-0-00

3-2-04

2. Jørgen Christian Kiergaard ligesaa... 3-2-04
3. Vurderingsmændene..... 0-4-00
Tilsammen ----- 15-2-12

Bliver altsaa igien 127-2-06 1/2

Hvoraf bliver af Leiermaals Begiengerens halve Boes eller Hoved
Lod at beregne yderste Formue med 12 rdl. 4 mrk. 7 1/14 sk. Skri-
ver Tolv Rigsdaler fire Mark Syv 1/14 skilling.

Saaledes rigtig bekræftes under min Haand og Segl. P.H. Hammer.

Rigtig indført vedgaaer N. Steenstrup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 117 b - 118 a.

Udi Sagen anlagt af Constitueret Foged Peter Krejddal paa Justitiens Vegne Contra Manasse Gregussen, Brevigen, for Hoer, blev paa min Boepæl, Gaarden Storstennesset, udi overværelse af De 2de Laugrettesmænd Nicolai Kolderup og Ingebrigt Jønsberg den 16de Junii 1800, afsagt saadan:

Dom!

Saavel ved egen Tilstaaelse som produceret Præste Attest, er det under Actionen godtgiort, at Tiltalte Manasse Gregussen, Brevigen, som gift mand er Fader til den i Aaret 1799 med Pigen Nille Larsdatter Avlede Søn Ephraim, hvorved han haver giort sig for-tient til den Straf som N.L. 6 B. 13 og 25 Capt., Conferet med Forordningerne af 6te Decbr. 1743 og 8de Junii 1767, samt Rescriptet af 8de Januari 1762, paabyder.

Forsaavidt Sagen er behandlet ved de ordinaire Bøygde Ting, kand intet videre tilstaaes Actor og Defensor end 1 rdl. hver for Deris havte umage, ey heller mig selv som Dommer, videre med Sagens Incamination, protocollation og Forsiglings Penge, samt Actens beskrivelse efter paatignet qvittering, endelig De paa Den under 10de Junii d.a. afholdte yderste Formues Beregning for samtlige, hvilken bliver denne Act at vedhæfte med Beregning;

Thi bliver Herved Kiendt for Ret:

Indstævnte Manasse Gregussen, Brevigen, bør 1. at udreede dobbelte Lejermaals Bøder med 24 rdl. eller i mangel deraf afsone samme efter Øvrighedens nærmere Bestemmelse. 2. I Steden for aabenbart Skriftemaal at hensidde under Bevogtning paa Vand og Brød i 8te Dage. 3. At tiene for Kost og Løn i 2 aar paa Omgangs Sand i Øst Finmarken. 4de. At Bøde sin yderste Formue efter optagne og vedhæftede Forretning med 12 rdl. 4 mrk. 7 1/14 sk., samt endelig 5te. At erstatte denne Sags omkostninger med 19 rdl. 1 mrk. 4 sk., samt det Stemplede Papiir som under Sagen skulle været forbrugt med 1 rdl.; i alt Sagens omkostninger 20 rdl. 1 mrk. 4 sk., alt at udreedes inden 15ten Dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse, og som det øvrige at behandles efter Justitiens videre medfør.

Endelig attesteres at ingen forhaling under Sagens Førelse fra Actors eller Defensors Side er viist.

Saaledes til Tiid og Sted som meldt at være passeret Kiendt, Dømt og afsagt, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Domkopibog No. 2,
1770-1811, side 182 a - 182 b.

Anno 1800, den 2den Julii, blev Retten sadt og fremholdet paa Lannesbogen i Giisunds Tinglaug, betient af mig, Paul Geelmuyden Møinichen, paa Hr. Sorenskriver Peter Hanning Hammers Vegne, og efterskrevne eedsorne Laugrettes mænd, 1. Andreas Tønder Kiergaard, 2. Ole Olsen Withfældt, Find Løchelle, 3. Christopher Jensen, Store Løchelle, og 4. Stephanus Olsen, Græsmyhr, efter Requisition af S.T. Hr. Provsten Steen, for at skyldsætte et Rydnings Plads Lannesbogen, der er opryddet af Niels Olsen i Udmarken mellem de beneficerede Jorder Giøen og Schognæs.

Ved Forretningen var nærværende Reqvirenten forbenævnte Hr. Provsten Steen og de indkaldte tilgrendsende Naboer, nemlig: Jon Olsen, Schognæs, Niels Olsen, ibidem, og Christen Pedersen, ibidem, fleere var ikke indkaldte og ej heller mødte. Hr. Provsten Steen deklarerede at Beboerne af Giøen, som er Tronæs Præst og Kirke beneficerede Leilændinger, ikke ere indkaldede, da sammes Grændser ved denne Oprydning, i ingen Maade kan komme at blive fornærmet.

Oprydderen Niels Olsens Enke, Gunilde Niels Datter, og hendes Søn, Anders Nielsen, mødte begge ved Forretningen, som de der for Tiden bruger en hver det halve af Rydnings-Pladsen.

Hvorefter Pladsens Grændser blev efterseet og befaren, samt dets Grændser bestemt saaledes:

I øst fra den yderste Odde af Lannæs, derfra i lige Linie op i en stoer Steen kaldet Marksteen, hvori blev hugget et X, derfra til den nedre Ende af Giede Myhren og langs med dens vestre Kant eller Rand, til dens øverste Ende, der fra til en Myhr og derover, hvor i en Birk blev hugget et Kryds ved stoer Myhren, som er Ende Mærket i Væst. Disse Mærker er i lige Linie fra det først bestemte i Øst, deraf tilhører Giøens Beboere paa den nordre Side, og Oprydnings Pladset paa den Søndre.

Fra sidstnævnte Mærke i Væst og Sydvæst i Lige Linie en Haug, blev nedsadt en Mærke Steen med tvende Vidner derfra, Ligesaa i Lige Linie ogsaa i Søndvæst i en Haug Espehaugen kaldet, blev i en Jordfast Steen Hugget et Kryds, derfra over det Høyeste af Haugen i en Furre hugget et Kryds, og ligesaa i en Dito et Kryds, derfra over Oxe Myhren, i en Birk et Kryds, derfra i en stoer Steen et Kryds og derpaa i 3de efter hinanden staaende Birker, i en hver et Kryds, den sidste i Nordre Ende af Syre-Haugen, derfra over en Myhr til Bogelven fra den Jordfaste Steen, hvori blev hugget et Kryds, i Espehaugen og til Bogelven, Gaaer Mærkerne i Lige Linie i Søer, fra Bogelven som løber i adskillige Kroger, gaaer Mærket langs samme ned til Søen, fra Ende eller det øverste Mærke i Væst til Mærket i Espehaugen, ejer Giøens Beboere, paa den Vestre og Oprydderen paa den Østre Side, fra bemeldte Mærke i Espehaugen og til Søen bruger Schognæs Opsiddere paa den Søndre, Siide og Rydderen paa den Nordre. Fra Mærket ved Søen langs Gange-Vejen til Bogbak Rabben, langs Rabben, hvis Østlige Kant blev nedsadt 2de

Pæler, fra den øverste af disse langs Bakken, Lannesaxelbakken kaldet, over Søe Vejen og i en lige Linie i Øst i en Older blev hugget et Kryds og derfra langs med det nederste af bemeldte Bakke, alt til det aller første Mærke, nemlig Lannasset, neden for denne Linie bruger Schognæs Beboere og ovenfor Oprydning Pladses Beboere. Det neden for denne Linie benævnte, forbeholdt Hr. Provsten Steen sig ved nye Opsiddere paa Schognæs, at nærmere forandre. Brugernes af Rydningspladsen forbeholdes for Eftertiden, som forhen den brugte Søe Vej, og Plads ved Søen eller Stranden til fornødne Nøster.

Det anmerkes: at alt Rydningspladset inden dets nu bestemte Mærker indeholder saavel deres Slotte Marker som Udmark, samt Brændeskaug, samt at de uden for disse Mærker ikke nogen Maade maae komme ind paa Naboernes Bruug.

Oppe i det saa kaldte Svartfield, har Rydnings-Pladses Brugere Friehed at hugge saa meget som de Behøver til Huuser og sammes Reparation.

Ingen havde noget imod det anførte at Erindre.

De nu værende Bruger forklarede at paa Pladsen kan fødes 6 Kiør, 1 Oxe, 1 Hæst og omtrent 20 smaae Fæe, samt kan saaes 4 Voger Korn og derhos at det er omtrent 20 Aar siden at den afdøde begyndte at oprydde Pladsen. Rydningspladset blev ansadt at kunde svare Skat og Landskyld af 2 Pund Fiskes-Leie.

Saaledes til Tid og Stæd som meldt at være passeret, bevidner

Møinichen.

A.T. Kiergaard. Ole Olsen Withfældt. C.I.L. Stephanus Olsen,
Græsmyhr.

Rigtig indført, vedgaaer N. Steenstrup.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 106 a - 106 b.

Den næst paafølgende 3de Julii blev ligeledes Skyldsætnings Forretning foretaget paa Rydnings Pladset Findfiordbotten, under Gaarden Findfiorden i Giisunds Tinglaug, som er Tronæs Kirke og Præst beneficeret, og begyndt at opryddes af Lars Andersen for omtrent 50 aar siden. Retten betient af følgende Laugrettes mænd, Erich Erichsen, Øyjorden, Ole Olsen, Øyjorden, Steffen Endresen, Finsnæs, og Jacob Paulsen, Finsnæs, nærværende ved Forretningen Hans Jacob Olsen, Findfiorden, Søren Olsen, Ibidem, Lars Isach Andersen paa sin Moders, Kirstine Marie Olsdr., Finfiordens, vegne, Jacob Olsen, Schogen, Edias Ediasen, ibidem, alle indvarslede, som tilgrændsende Naboer.

Hvorefter Rydnings-Pladsets Strækning blev efterseet og det mærker bestemt saaledes: I Søer ved Søen fra Brænde-Biergets nordre Side, det nedre Ende, derefter mit over det Høyste til den Østlige Ende, derefter mit af Haugen, hvor blev nedsadt en Pæl, derfra i en Haug en Pæl, atter i en Haug en Pæl, derfra over Tømmer Vejen 2 Gange og tet ved Vejen nedsadt en Pæl, derfra i en Haug nedsadt en Pæl, derfra i en stoer Steen, hvori blev hugget Mærke og derfra over Myhren i en Birk hugget et Kryds, samt derfra i Botten-Elven, hvor blev nedsadt en Pæl som Ende Mærke, alle disse Mærker gaaer fra det første benævnte Mærke i Søer til det sidste i Nord-Ost, og langs samme Elv ned til Søen i Søer bliver Linjen paa denne Side og deraf bruger Schogens Opsiddere paa den Nordre Side. Fra Søen langs Stranden til Brændebergets Nordre Side gaaer Linjen paa Pladses Søndre Side.

Inden disse Marker er Rydnings Pladses Beitning - for Rydningspladses Creature - bliver herefter som forhen norden for Botten Elven, paa Schogens Ejendom, ligesom Pladses Brugere som forhen, bruger de Høe Slotter han til Dato har brugt, saavel paa Schogens som Findfiordens Leiemaal, dog uden at udvide samme, samt tager fornøden Brændefang saavel i Schogens som Findfiordens Udmark, saaledes et Aar paa hver Eiendom, at under den Forpligtelse at han allene Hugger den fuldvoxne Skov, men aldeles ingen Ung i Væxt staaende Træer.

Brugeren af Pladset opgav at herpaa Fødes 6 Kiør, 1 Kiør Oxer og 20 Smaler, samt udsaaer en Tønde Korn, videre Herligheder ligger ikke hertil. Dette Rydnings Plads blev skiønnet at svare Skat og Landskyld Aarlig af 1 V. 6 Mrk. Fiskes Leie. Ingen havde videre at tilføre, men de alle Declarerede sig Fornøyet.

Saaledes til Tid og Sted som meldt at være passeret, Bekræfter

Møinichen S:E:S:F: I:P:S:F: E:E:S:Ø: O:O:S:Ø:

Rigtig indført vedgaar N. Stenstrup

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenkriverembete, Ekstraretsprotokoll
1793 - 1807, side 106 b - 107 a.

Udi Sagen anlagt af Procurator Lindegaard som befalet Actor, contra Ole Gregussen, Rogsfiord, for begaaet Tyverie, blev paa min Boepæl, Gaarden Stor Steenesset, i Overværelse af de 2de Laugrettes Mænd Nicolaii Kolderup og Ingebrigt Jønsberg, den 9de Augustii 1800, afsagt saadan

Dom

For rigtig at kunde bedømme nærværende Sag, maae først undersøges, om den Tiltalte Ole Gregussen, Rogsfiord, virkelig har begaaet det paastævnte Factum og dernæst saafremt Factum er beviisligt, da hvilke Motiver og Anleedninger der have foraarsaget hans bestemmelse til Handlingen med videre Omstændigheder.

I Henseende til det første, da haver vel ingen Vidner kundet være førte om, at den Tiltalte haver borttaget de stiaalne Koster, saasom han baade efter Klagernes, Jacob Isachsen Hind og Huustrues Udsagn, som egen Bekiendelse var alleene i det Værelse, hvor det stiaalne laae; Derimod har man efter Vidnerne Ole Lassesen, Fagerliedahlen, Jacob Olsen, Pusseholmen, og Ingebrigt Larsen, Sultenvig, deres eedelige Udsagn, Grund nok til at erfare, at den Tiltalte virkelig haver været skyldig i det paastævnte Tyverie; thi ey alleene have disse Vidner deels afkiøbt, deels modtaget til Bevaring hos den Tiltalte de bortstiaalne Sager, hvilke Klagernes eedeligen have vedkiendt sig at være dem frakomne imod deres Vidende og Villie, men Tiltalte har endog, da Sagen skulle paa- tales, været hos Vidnerne og forlangt det solgte tilbage, og endelig har han paa samme Tid været hos Klagerne og Villet forlige sig. Hertil kommer hans egen sidste Tilstaaelse efter mange anvendte Udflugter for at undgaae den fortiente Straf.

Dette troer ieg er fuldkommen Beviiser i en Sag af Natur som denne, da naar saadanne Beviiser ikke skulle Gjalde, næsten enhver Tyv der ikke blev greben in actu og i Vidners Paasyn, ellers maatte være i et hvert Tilfælde fri for Lovens Refselse og den Almindelige Sikkerhed derved stedse være udsadt for Tyvens Haand.

I Henseende til Anleedningen m.v., betreffende Handlingens Moralitet, da viiser Klagernes Udsagn og Tiltaltes Tilstaaelse, at den sidste var paa den Tid Factum skeede, som Arbeydsmand i Klagernes Huus, at Klagerne have troet Tiltalte saa godt, at de lode hand være alleene i deres Stue, og at han i deres fraværelse har bestiaalet dem, hvilket dog røber en større Grad af Ondskab, end om han havde været en fremmed og været mindre betroet end nu, da 2de Fattige Folk, saa at sige overloed deres heele ringe Ejendom i hans Hænder, og til hans Varetægt. Vel har Tiltalte, som Acten udviiser, ikke taget alt hvad han fandt, ey heller giordt Indbrud, Opbrud eller deslige, thi Nøglerne stode i Kisten hvor Kosterne bleve tagne; men just dette troeskyldigheds Beviis skulle saa meget meere afholdet ham fra at vise sig utaknemmelig ved at bestiaale dem. Fattigdom kan ey have været Grunden til hans Tyverie, thi deels sees, at han selv har haft Klæder tilbagestaa-

ende hos sin forrige Hosbonde, dem Klagerne skal skal have Giort Arrest paa, deels havde Defensor vist ikke forsømt at oplyse dette, saafremt han havde haft Grund dertil.

Hertil kommer det stiaalnes Værdie, 11 rdl. 1 mrk. 8 sk., Tiltaltes forestillelse ved første Forhør, hans falske Udsagn ved samme og den meddeelte Præste Attest fra Præsten Hr. Berg, at han som tiener har været ustadig i Tieneste, og er en Omflakker i Sognet.

Efter at dette bliver det klart, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det paastævnte Delictum og fortient den Straf Forordningen af 20de Februarii 1789, confereret med Rescriptet af 8de Januarii 1762 dicterer, men da de stiaalne Koster ere leverede de bestiaalne tilbage, bliver ingen Igiæld at tilsvare, hvorimod Tiltalte bliver pligtig at erstatte saavel de bestiaalne, hvad de i deres første Klage har indgivet Regning for udi udlagde Skydspenge for at opspore de stiaalne Koster med 8 rdl., ligesaa Dommeren med 11 rdl., Actor med 11 rdl., Defensor Friis for 2de Extra Retters holdelse i hans Huus, 4 rdl., for sammes møder i Retten á 2 mrk., i følge Rescriptet af 10de Augustii 1799 med 1 rdl., end videre tilsammen for at afhænte den Tiltalte til Arresten, 4 rdl. 2 mrk., det stemplede Papiir som burde været forbrugt med 2 rdl. 12 sk., hvorimod Stævne Vidnerne i Følge Forordningen af 3de Junii § 22, intet kand tilstaaes, endelig bør den Tiltalte ligeledes udrede de paa hans Varetægt og Forflægning medgaaende Omkostninger.

I Henseende til Sagens Behandling, da skiønnes denne paa Grund af det Locale, Vejens og Reysernes længde og Skarphed, samt Indbyggernes idelige Reyser og Vinter Fiskeriet i langt bortliggende Egne, for det meste i andre Fogderier, intet Ophold at have lidt, naar undtages den sidste udsættelse foraarsaget af et Brev til Defensor, der var stilet og underskreven i den Tiltaltes Navn, men formentlig forfattet af dennes Broder, hvorved Defensor er forledet saa som Tiltalte endnu ikke var hæftet og langt fra Defensor, hvorfor Dommeren finder det ubilligt at Mulctere ham.

Ifølge saadan Sagens befundne Beskaffenhed
Kiendes altsaa herved for Ret:

Tiltalte Ole Gregussen, Rogsfiord, bør sig til Straf og Andre til Advarsel: 1. At tiene for Kost og Løn udi fire Aar paa Omgangs Sand i Øst Finmarken. 2. At erstatte Klageren Jacob Isachs. Hind 8 rdl., som hans udlæg for at opsøge det Stiaalne. 3. At udrede Processens Omkostninger efter forestaaende Beregning med 33 rdl. 2 mrk. 12 sk., i alt 41 rdl. 2 mrk. 12 sk., foruden Papir og Indbinding til Doms Acten efter dens Paategning, endelig bør hand 4de at udrede de paa hans Varetægt og Forflægning lovlig medgaaende Omkostninger fra 14de Julii d.a., indtil hans afhæntelse efter nærmere produceret og Approberet Regning. Det I Dømte at udredes og som det øvrige at fuldbyrdes under Justitens videre Pleye.

Endelig Attesteres at ingen Forhaling, den forberørte undtagen, fra Actors eller Defensors Siide, er viist, ligesom at ingen af dem have haft Møder i fleere Offentlige Sager paa samme Tid end i denne.

Saaledes til Tid og Stød som meldt at være passeret, Kiendt, Dømt og afsag, bevidner P.H. Hammer.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Domkopibog No. 2,
1770-1811, side 182 b - 184 a.

Anno 1800, den 9de October, blev paa Gaarden Sletnes sadt og fremholdet det almindelige Høste, Sage og Skatte Ting for Gii-sunds Tingloug, og Retten i Overvarelse af Fogden Peder Krejdal, betient af mig Peter Hanning Hammer, constitueret Sorenskriver i Senjens og Tromsøe Fogderie, tilligemed følgende edtagne lougrettesmænd, neml. 1. Christen Pedersen, Schognæs, 2. Niels Olsen, Schognæs, 3. Jacob Olsen, Schogen, for Peder Pedersen, Storfladen, og 4. Peder Pedersen, ibidem, den yngre.

Hvor da først blev publiceret samtlige paa sidst afholdte Høste ting for Tromsøe og Helgøe Tingloug's bekiendtgjorte Kongeligt og Collegiale Anordninger, samt Amts-Breve og egen Proclamation udi afg. Tolleu Edieffens og Hustrues Stæruboe.

Derefter:

1. Kongeligt Skiøde af Dato 24de April 1799, til Ole Nielsen Stadt paa 2 pd. i Gaarden Scharsvaag, Matr. No. 64, for Summa 13 rdl.
2. Ditto til Ditto af 23de Maii 1798, paa 1 pd. i Gaarden Jernslet, Matr. No. 63, for Summa 44 rdl.
3. Sognepræsten til Lenvigs Meenighed, Hr. Gunner Berge Huusmands Seddel til Amund Olsen, Kaarviig, paa en Huusmands Plads sammesteds, dateret 19de Julii 1800.
4. Dom afsagt den 9de Augusti d.a. udi Justitz Sagen mod Ole Gregussen, Rogsfiord, for Tyverie, og
5te, Ditto af 16de Junii 1800 i Ditto Sag mod Manasse Gregussen for qvalificeret Lejermaal, samt
6te, Kong. Skiøde til Hans Iversen Kiær paa 18 mrk. i Gaarden Fiordbotten, Matr. No. 2, for 51 rdl. 3 mrk., dateret 7de Maii 1800, og
7de, Hans Iversen Kiær's Ditto Skiøde til Christopher Jørgensen Høegh paa samme 18 mrk. i Fiordbotten, Matr. No. 2, for Summa 74 rdl. 3 mrk. af Dags Dato.

Den constituerede Foged Krejdal begiærede her, ligesom paa de foregaaende Høste Ting, efterlyst den omstrippende Jon Knapmoger(?), hvis Ophold ingen vidste at give oplysning om.

Den constituerede Foged Krejdal begiærede derefter examineret de til det generale Tingsvidne opgivne Qvæstioner /:anførte Fol. 64:/ hvilke bleve af Almuen, Lehnsmanden og Lougrettet besvarede saaledes: Til 1ste Qvæst. Resp.: Jo, 2de Rydnings Pladser i Lannæsbogen og Findfiordbotten tilhørende Sognepræsten til Tronæs Meenighed ere i Aar skyldlagde, men saavidt vides endnu ikke approberede. Til 2den Qvæst. Resp.: Ney. Til 3de Qvæst. Resp.: Ney. Til 4de Qvæst. Resp.: Ney. Til 5te Qvæst. Resp.: Jo, udi Øyfiorden er af Jesper Pedersen, Husa, og Christian Andersen, ibid., funden en Skibs-Roer med et Stykke af Draget, samt noget Jærn

paa. Ligesaa er i Lysbotten funden en Hval, 11 Alen lang, død drivdt paa landet. End videre er funden af Anders Hansen, Giske, en eege Bielke, 3 Favne og 1 Alen lang, beroende paa Giske, omtrent 1 1/2 Qvarteer tyk i Forkandt med 4 smaae Jærn Bolter. End videre anmeldte Jacob Olsen, Husa, at have kiøbt af nogle Finner fra Balsfiorden, hvis Navn han ikke vidste, men som havde lagt i Sommer paa Fiskerie med Havkanten, en Furru Stok, omtrent 7 Al. lang og circa 1/2 Alen i Firkant tyk, liggende paa Husa. Til 6te Qvæst. Resp.: Ney. Til 7de Qvæst. Resp.: Ney. Til 8de Qvæst. Resp.: Ney. Til 9de Qvæst. Resp.: Ney. Til 10de Qvæst. Resp.: Ja. Til 11te Qvæst. Resp.: Jo, 1 Soug kaldet Mallangens Soug, hvis Eyer er Gabriel Zachariassen, Gibostad, liggende paa beneficeret Grund med begge Damstokker. Tømmeret som der skiæres, bringes fra Kongens Skove. Til 12te Qvæst. Resp.: Ney. Til 13de Qvæst. Resp.: Ja, Løchelle, Lax-Elv, hvoraf svares foruden Forpagtnings Afgifter til Kongens 1 rdl. 8 1/2 sk. og til den beneficerede Deel 3 mrk. 1/2 sk. Til 14de Qvæst. Resp.: Ney.

Den constituerede Foged Kreydal begiærede Lehnsmanden, Lougrettet og Almuen tilspurgt: Om nogen af Hans Majestæts Jorder her i Tinglouget siden sidste Ting er bleven bøkelledig, hvortil blev svaret Ney.

Derefter mældte sig følgende, som begiærede Skov Udviisning af de Kongelige Almindings Skove, nemlig:

1. Lehnsmænd Jacob Friis, 2de Sexrings Baadveder og 2de Tylter 6 Al. Soug Tømmer.
2. Even Torbersen, Korvig, 10 Tylter 12 Al. Bygnings Ditto.
3. Thommas Nielsen, Nedre Rosvold, 1 Sexrings Baadveed.
4. Anders Larsen, Øvre Rosvold, 1 Sexrings Baadveed.
5. Stephanus Olsen, Græsmyhr, 4 Tylter 6 Alens Soug Tømmer.
6. Jacob Gotliebsen, Gottersjord, 1 Tylt 12 Al. Bygnings Tømmer og 6 Tylter 8te Al. Ditto.
7. Peder Tønders, Nord Strømmen, 2 Tylter 6 Al. Soug Tømmer og 1 Sexrings Baadveed.
8. Edias Haagensen, Oldern, 2 Tylter 12 Al. og 2 Tylter 10 Al. Bygnings Tømmer.
9. Hans Ingebrithsen, Oldern, 3 Tylter 12 Al., 2 Ditto 8te Al. Bygnings Tømmer.
10. Bertinus Jonsen, Mæfiordbotten, 8te Tylter 10 Al. Bygnings Tømmer.
11. Peder Pedersen den Yngre, Storfladen, 8 Stokker 6 Al. Soug Tømmer.
12. Peder Hansen Bye, gift med Enken efter Iven Kiær, Gottesjord, 2 Tylter 12 Al. Bygnings Tømmer, 4 Tylter 8te Al. Ditto.
13. Thomas Hansen, Gottersjord, 4 Tylter 12 Al. og 4 Tylter 8te Al. Bygnings Tømmer, samt 2 Tylter Soug Tømmer á 6 Al.

Endelig begiærede følgende Nybyggere i Monselven Udviisning:

- a. Guldbrand Olsen, Brandskonæsset, 6 Tylter 10 Alens Bygnings Tømmer.
- b. Lars Jonsen, Øvre Rosvold, 12 Tylter 12 Alens Bygnings Tømmer.
- c. Johannes Monsen 12 Tylter 12 Al. Bygnings Tømmer og 2 Tylter 6 Al. Sougtømmer, hvis Trang til det anførte af Almuen

blev bekræftet. Ligesaa blev saavel disse som heele Almuen betydet, at de maatte være belovede paa at svare en forhøyet Recognition, saavel af Bygnings som Sougtømmeret, ifald samme skulle fordres, ogsaa af det første fra indeværende Aar, ligesom forhen for Sougtømmeret er anordnet. Besk.

Anders Pedersen Find, lod foreviise Huderne af 3de ved ham skudte voxne paa Senje Øen dræbte Biørne, hvilket Foregivendes Rigtighed af Almuen blev beskaffet, og hvorsom han begiærede sig Attest meddeelt til Skudpenges erholdelse, hvilke til Foreviseren Ole Gunnensen blev betalte af Fogden inden Retten.

Da intet videre for i Dag da Tiden var udrunden var at afhandle, blev Retten til næste Dag udsadt.

Næste Dag, den 10de October, continuerede Retten i Overværelse af de i Gaar benævnte Personer.

Hvor da blev publiceret:

1. Proust og Sognepræst til Tronæs, Hr. Esten Steens Bøxel Seddel til Hans Jacob Olsen paa 1/2 Vog i Gaarden Finfiorden, Matr. No. 36, som Jens Fridrichsen haver brugt, dateret 4de Septbr. 1800. Til Tugthuset 12 sk.
2. Ditto af Ditto til Clavis Ingebrithsen paa 6 mrk. i Gaarden Rogsfiorden, forhen brugt af Isach Rasmussen, dateret 10de September 1800. Til Tugthuset 8 sk.

Begge med Reversaler og Qvitteringsbøger paa behørigt stemplet Papir.

Ole Olsen, Leichnæs, som Formynder for Anders Olsen, Solbergs, 2de Døttre, overleverede disses Arvelodds til Sorenskriveren, nemlig Giertrud Anders Datter 46 rdl. 2 mrk. 15 sk. og Anna Anders Datters 41 rdl. 4 mrk. 7 sk.

Ligesaa overleverede Klokker Jørgen Hendriksen Hoegh sin Myndtlings Marithe Maria Hemmings Datter, Findsnes, udbragte Arvelod, 71 rdl. 4 mrk. 14 sk., hvilke samtlige bleve opbudne til Udsættelse, men da ingen mældte sig bleve modtagne til Indsættelse i den Kongelige Kasse.

Foged Krejldal fremlagde til Optagning og Indlemmelse i Acten, en skriftlig Stævning af 18de September dette Aar mod Drængen Nicolai Josephsen for Undvigelse fra Sognepræsten Hr. Bergs Tieneste som Postdræng og mod Faderen Joseph Erichsen, Gravmyhr, som skal have Huset ham, alt efter Stævningens Formæld. Hvorpaa samtlige i

Stævningen ommældte bleve paaraabte, hvilke ogsaa mødte, undtagen den Tiltalte Nicolai Josephsen og Faderen Joseph Erichsen. Hvorimod paa disses Vægne mødte deres Defensor Jørgen Christian Kierregaard. Hvorpaa Stævningen blev læst, saalydende: #.

Actor fremlagde derefter Amtets Ordre til denne Sags Anlæg, dateret 30te Augusti d.A., tilligemed de deri paaberaabte Sognepræsten Hr. Bergs Anmeldelser af 28de Marti og 31te Julii s.A., saa fremlagde han ogsaa Hr. Pastor Bergs Attest af 23de September d.A. om Drængens Alder m.v., han ommældte derhos, at han efter Sagens Natur ikke haver fundet sig beføyet til efter Amtets Ordre at paalægge Drængen Arrest. Han bad ellers at de nu mødende Vidne maatte afgive deres eedelige Forklaring, om hvad Tiid og hvor mange Gange de haver ført Den Tiltalte Dræng i Tieneste som Postkarl til Præsten Berg, og om dette ikke er skeed efter Fogdens Ordre, samt at give Oplysning om de veed at den Tiltalte Nicolai Josephsen var bortløbet af den hos Hr. Berg isadte Tieneste. Endelig om de ere vidende om at den Tiltaltes Fader, Joseph Erichsen, haver huset og fældt ham? Hvorhos Actor begiærede de producerede Documenter læste og Acten indlemmede. Disse blev da læste, saalydende: #.

Derefter blev fremstillet de indkaldte og mødende Vidner, nemlig: 1. Lehnsmand Jacob Bastian Friis, som betydet Edens Hellighed, aflagde samme corporlig paa Sandheds Udsigende og derpaa provede: At han første Gang i December Maaned forrige Aar, tilligemed Erich Jørgensen Kiergaard og Isach Michelsen, Buchskind, afhæntede Drængen Nicolai Josephsen fra dennes Fader Joseph Erichsen, Gravmyhr, for efter Fogden Krejldal Ordre paa Høste tinget f.A., at bringe ham i Tieneste som Postdræng til Sognepræsten Hr. Berg i Lenvig, men da Drængen ej var færdig strax, reyste Vidnet med de medhavende Mænd bort, da Drængen lovede godvillig at komme til Vidnet, hvilket ogsaa Drængen gjorde 2de Dage derefter, hvorpaa Vidnet bragte ham med sig til Præsten Berg.

Paa Fogdens gientagne Ordre reyste Vidnet 2de Gang, da Tiltalte Nicolai Josephsen var bortløbet af fornævnte Tieneste, for med Ole Olsen, Leichnæs, og Tarrald Arentsen, Buchskind, at bringe Tiltalte Dræng tilbage i Tienesten, da de traf denne paa Søen strax ved sin Faders Hiemmested, hvor Vidnet forkyndte ham Fogdens Ordre og da han ikke godvillig ville adlyde, tog Vidnet ham med Magt, satte ham i sin Baad og da Vidnet havde flere Embeds Forretninger i Nærheden at udføre, fik ham indsadt paa en anden Baad, som førte Kirkesøgende Folk til Lenvigs Kirke, hvilke vare Peder Larsen med flere som Vidnet ikke erindrer, hvilken Peder Larsen tog med Drængen og leverede ham til Hr. Berg, den ogsaa siden samme Aften sagde at have modtaget tiltalte Dræng. Hvad Tid denne 2den Reyse blev giort, erindrede Vidnet ikke nøye, men kun at det var enten sidst i Maii eller først i Junii d.A.; At den tiltalte Nicolai Josephsen i øvrigt baade første og sidste Gang var bortløbet af Tienesten veed Vidnet kun af Rygtet, saavel af andre som af Præsten Hr. Berg selv, og at Drængens Fader Joseph

Erichsen, har Huuset bemælte Tiltalte Dræng var Vidnet vel bekendt, ligesom ogsaa baade den Tiltalte Nicolai Josephsen og hans Broder, som de traf med ham i Baaden sidste Gang de hændede ham, forklarede at de fiskede for Faderen, hos hvem de ogsaa fandt ham første Gang. Om Faderen havde forlokket Drængen vidste Vidnet ikke. Da hverken Actor eller Defensor havde videre at tilspørge Vidnet, blev samme dimitteret.

Derpaa fremstoed 2det Vidne, Erich Jørgensen Kiærgaard, 28 Aar gammel og confirmeret, provede efter aflagt Eed paa Sandheds Udsigende aldeles overeensstemmende med første Vidne for saavidt den første Afhæntelse angaaer, kun med den Undtagelse at han ikke saae den tiltalte Nicolai Josephsen komme til Lehnsmand Friis den 2den Dag efter de havde været hos ham, men han har hørt dette af Rygtet, at Drængen som mældt kom til Friis og at denne bragte ham til Hr. Berg. Drængens Forældre beklagede sig ved dens Nærværelse at de ikke kunde undvære denne Søn, som den eeneste de kunde have Hielp af, af Rygtet haver Vidnet i øvrigt hørt at denne Nicolai Josephsen een Gang er løbet bort af Hr. Bergs Tienste siden, ligesom Vidnet ved Tilsigelsen af Fogdens Ordre og første Gang fandt Nicolai Josephsen i hans Faders Huus, hvor Rygtet siger at han endnu skal opholde sig.

Actor begiærede dette Vidne end videre tilspurgt: Om Vidnet veed hvor mange Børn Joseph Erichsen, Gravmyhr, havde hiemme hos sig udi October Maaned forrige Aar, som vare voxne? Resp.: det vidste Vidnet ikke. Da hverken Actor eller Defensor videre havde at tilspørge dette Vidne, blev samme Dimitteret.

Derpaa fremstod 3de Vidne, Isach Michelsen, Buchschind, circa 50 Aar, gift og boesiddende, som betydet Edens Hellighed og efter at have aflagt den corporlig paa Sandheds Udsagn, provede aldeles overeensstemmende med 2det Vidne, kun med dette yderligere Tillæg, at Rygtet haver sagt ham at Nicolai Josephsen som nu tiltales 2de Gange er bortløben af Hr. Bergs Tieneste, og at Vidnet ikke veed hvor bemældte Tiltalte nu opholder sig. Om Forældrene af denne Tiltalte have forlokket ham ved Vidnet ikke. Hvor mange Voxne Børn Joseph Erichsen havde hiemme i October f.A., vidste Vidnet heller ikke. Da hverken Actor eller Defensor videre havde at tilspørge Vidnet, blev samme afskediget.

Derefter fremstoed 4de Vidne, Ole Olsen, 52 Aar gammel, gift og boende paa Gaarden Leichnæs, hvilken betydet Eedens Hellighed og efter aflagt corporlig Eed, provede ligesom af 1ste Vidne en forklaret i henseen til den 2den Reyse efter den Tiltalte Nicolai Josephsen, kun med den Forandring at dette Vidne hørte af Hr. Berg, at den tiltalte Nicolai Josephsen kom til ham med den omprovede Peder Larsen, hvilket han hørte efterat den tiltalte var løbet bort igien. Om Joseph Erichsen haver Huuset sin Søn Nicolai Erichsen, vidste Vidnet ikke, da han ikke fandt ham personlig hiemme den Tiid han indkaldte ham til Møde i Dag, men han var den Gang udi paa Søen at fiske; at Tiltale og Broderen sagde hvem de

fiskede for erindrer Vidnet ikke, ey heller vidste Vidnet om Faderen havde forlokket den Tiltalte, men vel af Rygtet hørt at denne 2de Gange er bortløbet af den isatte Tieneste hos Hr. Berg. Hvor mange voxne Børn den Tiltaltes Fader havde hiemme i October f.A., vidste Vidnet ikke. Vidnet forklarede end videre at han troer det var Bededags Aften dette Aar, at han med Friis og Tarrald Arentzen, Buchschind, afhæntede den Tiltalte. Da intet videre var at tilspørge Vidnet, hverken af Actor eller Defensor, blev samme Dimiteret.

Derefter fremstod 5te Vidne, Tarrald Arentsen, gift og boende paa Gaarden Buchschind, som betydet Eedens Hellighed og efter at have aflagt denne corporlig, provede ligesom første Vidne forsaavidt den 2den Afhæntelse angaaer, kun med denne Forandring, at dette Vidne ikke erindrer Tiden af denne Reyse bestemt, men kun at det var i dette Aars foraar og at han ikke af Hr. Berg, men af andre har hørt at den tiltalte Nicolai Josephsen kom den samme Uge med den omtalte Peder Larsen til Hr. Berg. Ligesaa har Rygtet sagt ham, at den Tiltalte 2de Gange er løbet bort af Tienesten hos Hr. Berg og at Faderen skal have huset ham, men Vidnet veed ikke om Faderen haver forlokket ham. Vidnet erindrer heller ikke at den Tiltalte og Broderen taledede om hvem de fiskede for. Hvor mange voxne Børn der var hiemme hos Joseph Erichsen, Gravmyhr, udi forrige Aars October, vidste Vidnet ikke. Da intet videre var fra Actor og Defensor at tilspørge Vidnet, blev samme Dimitteret.

Actor bad Lehnsmand Friis under sin forhen aflagde Eed, end videre efter nye Fremkaldelse tilspurgt: Om han veed hvor mange voxne Børn Joseph Erichsen havde hiemme i October Maaned forrige Aar? Hvilket Spørgsmaal han ogsaa bad forelagt det godvillig mødende Vidne Andreas Ludvigsen, Kragenæs, med Tillæg om han veed at samme Joseph Erichsen haver forlokket Sønnen Nicolai Josephsen af den ilagte Tieneste hos Hr. Berg eller under hans Afvigelse fra denne Tieneste Huuset ham?

Paa Grund heraf blev 1ste Vidne atter fremstillet og under forhen aflagde Eed paa det til ham sist fremlagte nys nævnte Spørgsmaal, svarede: Resp.: da Høstetinget holdtes for dette Tingloug forrige Aar, nemlig den 14de og 15de October, havde Joseph Erichsen, Gravmyhr, hiemme hos sig 3de voxne Sønner, nemlig: Jacob, Ole og Nicolai, hvilke samtlige ere arbeydsføre, men den ældste, Jacob, kan ingensteds forblive, formedelst sin modstandighed og ufor-skammenhed.

Vidnet blev derpaa dimitteret, og fremstoed derpaa det godvillig mødende Vidne Andreas Ludvigsen, gift og boende paa Gaarden Kragenæs, hvilken efter at være betydet Eedens Hellighed og aflagt den corporlig, svarede til de af Actor for denne begiærte Qvæstioner saaledes: Resp.: at Joseph Erichsen, Gravmyhr, i October forrige Aar havde 3de voxne og 1 næsten fuldvoxen, dog alle arbeydsdygtige Sønner hiemme, men den ældste, nemlig Jacob, gjorde af Gienstridighed ingen Nytte for sine Forældre. Men om faderen

haver forlokket Sønnen Nicolai som omspurgt, vidste Vidnet ikke, ey heller om han har huset denne Søn bestandig eller for en kort Tiid, da Vidnet kun haver været i Joseph Erichsens Huus 1 gang siden Sønne løb af Tienesten hos Hr. Berg, og da var Sønnen Nicolai der. Da intet videre fra Actor og Defensors Side var at tilspørge Vidnet, blev samme Dimitteret.

Actor, som erfarede at der af de hørte Vidners Prov ikke udkom tilstrækkelig Oplysning i Sagen, begiærede den udsadt til næste Ting for dette Tingloug, for da at faae hørt flere Vidner og for at faae de angieldende den ham givne Ordre at paatage sig Defensoratet af Gaars Dato, som blev læst til Actens Indlemmelse, saalydende: #.

Defensor erklærede intet at have imod den forlangte Udsættelse og blev altsaa Eragtet:

Sagen bliver paa Actors Begiæring udsadt til førstholdende Sommering for Giisunds Tingloug, til hvilken Tiid Sagen maae fremmes til Endelig Slutning om mueligt, hvilket tiener Parterne til Efterretning.

Andreas Hansen, Naveren, Mathias Mathiasen, Kierresnæs, og Niels Jensen, Sommerbakken, mødte for Retten paa egne og Ole Mathiesen, Tenschiers, og Ole Jensen, Aglapsvigs, Vægne og gientog deres forhen giorte Begiæring, at Øvrigheden ville sørge for at skille dem ved den dem beslægtede, men med Slag og et utemmelig ondt Sind behæftede Pige Anne Hans Datter.

Foged Krejldal begiærede da i denne Anledning og foranlediget ved en som ved Amtets Skrivelse af 30te Augusti d.A., tilsendt Skrivelse fra Stiftet og Biskopen Underretning om dette Menneskes Sinds forfatning, Sæder og Adfærd, samt hendes forrige levnets Omstændigheder, alt saa bestemt som mueligt.

I denne Anledning blev Almuen tilspurgt om forestaaende og blev da forklaret: At bemældte Anne Hans Datter vanker om som et vanvittigt Menneske og er behæftet med et stærkt Slag, men forresten spores ikke mindste Tegn paa Galskab og hendes Tale er fornuftig, men hun udmærker sig ved en ubeskrivelig Haardnakkenhed, vil paa ingen Maade arbeyde, hverken ved venlig Overtalelse eller Tvang, ja endog ved stræng Refselse og Tvang, derimod søger hun at stifte alt mueligt ondt, gaaer paa Skoven om Dagen og søger allene Huus om Natten, snart hos een og snart hos en anden, patter Kreaturene paa Marken og inde i Husene ødelægger alt hvad hun kand, river Klæderne af Folk, ville engang tage en Kniv for at bruge mod sin Faster, har gaaet omkring Husene med tændte Ild-brander og videre deslige. Hun er konfirmeret for 11 Aar siden, har stedse søgt Altergang og nød Nadverd sidste Gang i dette For-aar, hun begyndte at faae Slag for omtrent 16 Aar siden, for hvilken Tid hendes store Arrighed ogsaa begyndte, men især i de

sidste 3 á 4 Aar haver det tiltaget til den Grad hvori den nu be-
findes, for Resten vides ikke nogen Grund til hendes Adfærd. Vid-
ere forklarede Almuen, at hun ofte stæler og at hun er circa 28
Aar gammel og stærk til Arbejde.

Fogden gjorde derpaa den Foranstaltning, at bemældte Ane Hans
Datter bliver intil videre Foranstaltning forvaret hos Stedets
Lehnsmand paa hendes egen Bekostning, saavidt denne tilstrækker
og siden paa Amtets. Af det tilførte til Oplysning som forlangt,
begiærede Fogden Udskrift. Besk.

Da Tiden for i Dag var forløben, blev Tinget til næste Dag ud-
sadt. Jacob Olsen, Schogen, med paaholden Pen.

Næste Dag, den 11te October, continuerede Retten i Overværelse af
de i Gaar benævnte Personer, undtagen at i Steden for Jacob Ol-
sen, Schogen, sad i Dag som Lougrettesmand Jens Fridrichsen,
Findfiorden.

Hvor da blev publiceret:

1. Præsten Hr. Bergs paa Sognepræsten til Sands Meenighed, Hr.
Peter Brandts Vægne, Bøxseddell til Anders Hansen, Gidske,
paa 1 pd. 12 mrk. i Gaarden Gidske, dateret 10de October d.A.
Til Tugthuset 8 sk.
2. Ditto af Fogden Krejdal til Erich Erichsen paa 1 pd. i Gaard-
en Kierresnæs, afstaaet af Erich Hansen, dateret 11te October
1800. Til Tugthuset 8 sk.

Begge med Reversaler og Qvitteringsbøger paa behørig stemplet
Papir.

3. Gabriel Zachariasens Opsigelse af sin Caution af 100 rdl. for
Lehnsmand Friis' Kong. Oppebørseler af Dags Dato.

Foged Krejdal loed tilføre i Anledning af den nu publicerede saa
kaldte Opsigelse, at han forundrede sig meget over at denne be-
nævnte Opsigelse ikke ham som Stedets Foged og som den til hvis
Bebyggelse Cautionen er indgaaet, lovlig var forkyndt og den be-
synderlige fremgangsmaade Udstæderen heraf haver brugt, da han
saaledes ikke kand ansee Opsigelsen andet end som en Nullitet,
forbeholdt han sig lovlig Tiltale til Gabriel Zachariasen om, som
for aldeles ikke formoder, at Lehnsmand Friis skulle blive noget
skyldig af det, hvorfor Cautionen er indgaaet, og troer ellers
ikke at nogen Aflysning kand finde Sted, siden Cautionen er i
Fogdens Hænder.

Fogden Krejdal begiærede examineret en fra Lehnsmand Friis ind-
given Regning, dateret 15de October f.A., over Omkostningerne for

at indstævne Ole Gregussen, Rogsfiord, med Vidner til et Præliminair Forhør, hvilken Regning blev befunden rigtig.

Foged Krejdal begiærede derefter examineret dette Aars Restantse Liste for dette Tingloug, som blev befunden rigtig.

Paa Grund af Amtets Ordre under 30te Augusti d.A., blev til Stævnevidne for Hillesøe Sogn, tilligemed Jon Olsen, Schognæs, der blev udmældt hertil paa dette Aars Sommerting, udmældt Hans Iversen, Leichnæs, hvortil han offentlig blev indsadt, men som fraværende ikke nu kunde udi Eed tages, som efter nærmere Indvarsling skal opfyldes.

Til Lougrettesmænd til næste Aar bleve udmældte: 1. Peder Siursen, Molsnæs, 2. Niels Hendrichsen, Storfladen, 3. Clavis Ingebrithsen, Rogsfiord, og 4. Hans Jacob Olsen, Findfiorden.

Da ingen efter lovlig Paaraab mældte sig med videre Andragende for Retten, blev samme hævet. Saaledes denne sinde at være passeret, bevidner P.H. Hammer.

Niels Olsen, Schognæs, Christen Pedersen, ibid., Peder Pedersen, Storfladen, Jens Fridrichsen, Findfiord. Alle med paaholden Pen.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12, 1798-1802, side 166 b - 172 b.

De på Tromsø og Helgøys ting den 22. september 1800, publicerte kongelige anordninger:

1. Forordningen af 27. Decembr. 1799, hvorved den forriige ved Bryllupper Givne Straf-Lov ophæves.
2. Plakat, for den frie Befordring som tilkommer de Søefolk, der udskrives til Orlogs tjenesten. Datr. 17. Januarii 1800.
3. Dito af 27. Januarii 1800 betreffende nærmeere Bestemmelse ved Told og Consumptions Forordningen af 1. Febr. 1797.
4. Forordning om Korn Vahrers Ind og Udførsel. Datr. 14. Febr. 1800.
5. Plakat, som bestemmer Diæt eller anden holdnings Penge for Rettens Betienter m.v. Dat. 21 Marti 1800.
6. Dito, om Tyv Kassers Be-Edigelse. Dat. 28. Marti 1800.
7. Dito, om Reservation i Beneficiari Bøxsedler, betreffende at de bort Bøxlede Gaarde, naar de bliver udnævnt til Embeds Mands Boelig, skal samme fraviges af Bøxel Manden. Dat. 4. April 1800.
8. Anviisning for Almuen til at forekomme Sygdomme af fugtigt Korn Vahrers Brug til Brød. NB! inden Datum; Men Trykt hos Directuer Johan Friederich Schultz i Kiøbenhavn 1800.
9. Amtets Communication af det Kongelige Rescript. Dat. 7. Febr. 1800, om Midicinal afgiftens Erlæggelse ..(?)den for Bergen.
10. Dito betreffende Tax-blades Indelighed, af 5. Maii 1800.
11. Foged Peter Krejdals Efterlysning af den fra Lehnsmandgaard Sletnes i Giisund Tinglaug og Senjens Fogderie undvigte Tyvs Deliqvent Erich Olsen. Dat. 20. Sept. 1800.
12. Forordning om fra hvilke Stæder Bevillinger herefter skal Søges. Dat. 23. Maii 1800.
13. Plakat om Korn Vahrers Udførsel fra Norge til dette Aars Julii Maanedes Udgang. Datr. 30. Maii 1800.
14. Plakat at Stevninger til Høyeste Ret, herefter udstædes fra bemelte Rets Justits Contor. Dat. 21. Janu. 1800.
15. Amtets Kommunikatium af 21. Januarii 1800, betreffende Pesten i Marocanske Stæder.
16. Dito betreffende Nye giftings Toldens Ophævelse. Dat. 20. Aug. 1800.
17. Dito, om ansøgningens paategning naar samme er remitteret til Embeds Mandens Erklæring. Dat. 10. Augustii 1800.
18. Dito, om at Stads Musikant Tienesten i Kiøbstæderne, herefter skal henlægges til Organisterne. Dat. 30. Aug. 1800.
19. Dito, om Dommerens Magt, at afhænte vedkommende, som er Varslede til Præliminair Forhører i Criminelle Sager. Dat. 30. Aug. 1800.

20. Dito, at Tromsø Kiøbstød, ingen Bye Tings Rett har, Men bør indtil videre sortere under Tromsø Bøygde Jurisdiktion. Dat 29. Maii 1800.
21. Kongelig Bevilling for Christian Lindegaard, som Ober og Under Rettes Prokurator i Tronhiems Stift. Dat. 23. Martii 1798.

Kilde: Senjen og Tromsø Sorenskriveri Justitsprotokol No. 12,
1798-1802, side 157 a - 157 b.